G. E. RAPPAPORT
LIBRI RARI
ROMA

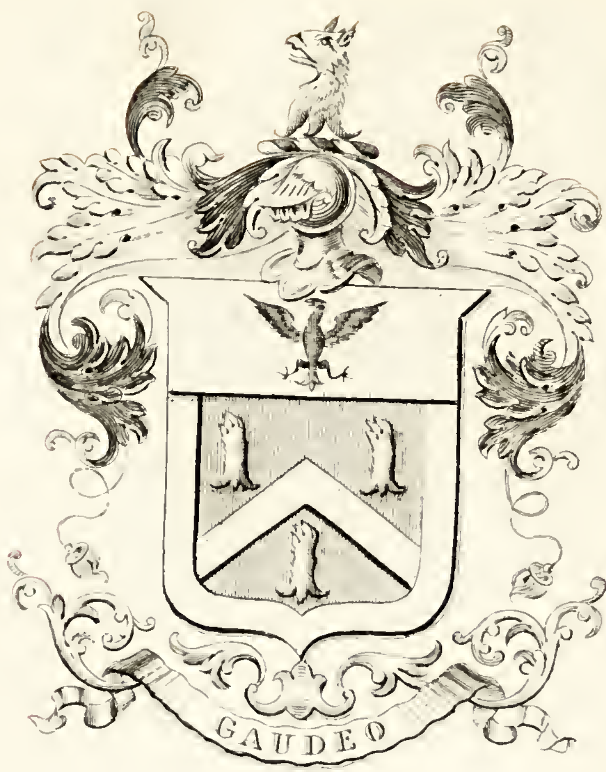

John Carter Brown
Library
Brown University

K328

FIRST ITALIAN EDITION

See G+M 1675 + 2093

ex/lib

OBSERVATIONES DE AËRE ET MORBIS EPIDEMICIS, &c.

OBSERVATIONES DE AËRE ET MORBIS EPIDEMICIS,

Ab Anno MDCCXXVIII. ad Finem Anni MDCCXXXVII. Plymuthi factæ.

HIS ACCEDIT

OPUSCULUM

De Morbo Colico Damnoniensi.

AUCTORE

JOANNE HUXHAM, M.D.R.S.S.

— Τοῖσι δ' ἂν Θυμησοῖσεν οὗτος Αἴτιος (ὁ Ἀήρ.) sc. τοῦτε Βίου καὶ τῶν Νοσέων τοῖσι νοσέουσι. *Hippocr. de Flatibus.*

—*nisi persuadere Nobis volunt, Sanis quidem considerandum esse, quod Cœlum, quod Tempus Anni sit; Ægris verò non esse.*
Celsus Præfat. ad Librum I.

EDITIO PRIMA VENETA
Juxta ultimam LONDINENSEM.

VENETIIS, MDCCLXIV.
Apud LAURENTIUM BASILIUM.

Superiorum Permissu, ac Privilegiis.

Exortus E Æquinoctialis
Subsolanus
Ἀπηλιώτης
NE
SE
Aquilo
Boreas
decumanus
Vulturnus
Z Septentrio
Cardo
Cardo
S Auster
Caurus & Corus
Ἀργέστης
Limes
Libs
Africus
NW
SW
Favonius
Ζέφυρος

AMPLISSIMO VIRO,

HANS SLOANE, Baronetto, Praesidi;

Illustribusque Regiae Societatis Londinensis Sodalibus,

JOANNES HUXHAM.

S. D.

BENIGNE olim accepistis, ornatissimi Viri! parva quaedam Opuscula nostra, inter quae fuerunt Observationes meterologicae ab Anno MDCCXXIV. ad MDCCXXVII. Jam adeò consequuntur, quas per Decennium proximè elapsum feci, summa quidem Cura & non parco Labore in Compendium redactae: hisque adjecti sunt perpetui de Morbis Epidemicis Commentarii.

NOI

NOI RIFORMATORI

Dello Studio di Padova.

AVendo veduto per la Fede di Revisione ed Approvazione del P. *Fr. Filippo Rosa Lanzi* Inquisitor General del Santo Officio di *Venezia* nel Libro intitolato, *Observationes de Aere, & Morbis Epidemicis ab anno* 1728. *ad finem anni* 1737. *& ab anno* 1738. *usque ad exitum* 1748. *His accedit Opusculum de Morbo Colico Damnoniensi. Auctore Joanne Huxham Tomi duo*, non v'esser cosa alcuna contro la Santa Fede Cattolica, e parimente per Atte-stato del Segretario Nostro, niente contro Prin-cipi, e buoni costumi; concedemo Licenza a *Lorenzo Baseggio* Stampator di *Venezia* che pos-si essere stampato, osservando gli ordini in materia di Stampe, e presentando le solite Co-pie alle Pubbliche Librarie di Venezia, e di Padova.

Dat. li 9. Novemb. 1763.

{ Sebastian Zustinian Rif.
{ Alvise Vallaresso Rif.
{ Francesco Morosini 2°. Kav. Proc. Rif.

Registrato in Libro a Carte 186. al Num. 1033.

Daviddé Marchesini Segr.

19. Novemb. 1763. Reg.

Francesco Gadaldini Segr.

PROLEGOMENA.

OMNIUM Animantium Vitæ nihil æquè necessarium est ac ipse Aer communis, quo sine ne vel per paucula Momenta protrahenda est. Cum verò maximas is variasque subeat Mutationes, harum Notatio & Historia non potest non esse Medicis summoperè utilis: quod optimus ille quidem, Artisque nostræ vetustissimus Magister, Hippocrates, nobis præcepit, atque præclaro commendavit Exemplo; quippe qui, in genuinis Epidemiorum Libris, Aeris Constitutionem Morbos vulgares antecedentem accuratè præscripsit. Idque Jure sane merito: Causæ namque Morborum fere omnium Epidemicorum sunt Constitutiones Atmosphæræ depravatæ; etiam ipsorum, qui proprie contagiosi vocantur, Incrementum & Duratio ex eadem Causa maximè pendent. Nonne enim uno Anno, in hac Urbe, aut hoc Oppido, unum tantùm, alterumve, Variolis nempe, aut Morbillis, correptum videmus, alio autem, ab uno incipientem, Labem in innumeros disseminatam? Ita ut Aer ipse arcere, aut fovere, videatur ipsum contagium: Ignis veluti Scintilla, Fomiti injecta idoneo, immensum quantum Flammæ accendit undique! Humidæ contra occurrens Materiei extinguitur protinùs.

Quid ſit quidem τὸ Θεῖον iſtud Hippocratis veterumque Medicorum, pro Cauſa Morborum peſtilentium acceptum, haud probè ſcio. Si velint verò, nonnullis ut placet, peculiare aliquid ab irato Numine rebelli inflictum Populo, in Vindictam violatæ Legis, id utique Precibus humillimis, facta certè, non ficta, Pœnitentia avertendum eſt: quandoquidem vix ullus Medicinæ Locus, aut Spes ſit ulla.

Sed hoc mittamus, utpote paulò abſtruſius, & videamus breviter certos & manifeſtos Aeris Effectus in Corpora noſtra; unde quàm neceſſaria ſit Medico *Atmoſphæræ* Conſideratio & Obſervatio facilè patebit.

Primò igitur. Reſpiratio, in qua quaſi Vita ipſa conſiſtit, Ope Aeris perficitur omninò: Veſiculas nempè Pulmonis dilatando vias facit patulas toti circulanti Sanguini, qui hic maximam ſubit Mutationem. Factus enim lentus nimis & craſſus ob tardum admodùm per Venas majores motum, *Chylo* etiam crudo refectus, è dextro Cordis Ventriculo minùs aptus *Circulationi* & Corporis Nutritioni expellitur. At per innumerabiles minimaſque Pulmonis *Arteriolas*, reticulari Plexu Veſiculas pulmonares texentes, diſtributus omnigenam ibi patitur Compreſſionem; partim ab inſpirato Aere, à renitente Sanguine partim, & ab ipſa partim Vaſculorum Contractione; iiſque omni Momento variè agentibus; ita ut in Pulmonibus miſceatur omni modo & conquaſſetur Sanguis, atque *Moleculæ* ejus craſſiores inde comminuantur maximè. Hic etiam præcipuè Globuli Sanguinis rubri componi videntur è ſex (uti per Microſcopium patet) minoribus, ſive *Seroſis*, more quo Globulum Argenti

genti vivi majorem è minoribus formamus; quod ipsum quoque vim quandam quasi & Compressionem postulat. Ibi porrò recentis *Chyli* Particulæ conteruntur, ita ut globosæ tandem fiant, ac animalem induant Naturam: quæ omnia ulteriùs perficiuntur Actione Expirationis, Pulmone nempè se corrugante, atque Costis collabentibus presso.

Adeò ut hoc viscus præcipuum *Sanguificationis* Organum æstimari debeat: non mirum ideo si, qui Infirmitate Pulmonum laborant, *Cachectici* fiunt & Hydropici, nec si, qui corruptum inspirant Aerem, morbidi.

Comminutio hæc & Attritus, ac ipsius *Chyli Sanguificatio* (sit venia verbo) in Pulmonibus sunt omnino necessaria ad Usus Naturæ, cùm ad Nutritionem, tùm ad motum Musculorum; quia neutrum horum perfici videmus ab ullo Sanguine, nisi postquam Pulmones tranaverit: hoc enim notandum est ab *Arteriis Coronariis* ad ultimos usque Ramos *Aortæ*: ad hunc finem Animalcula quædam Spiracula habent pulmonalia à Capite ad Caudam usque.

Secundò. Aer non solùm ab *Effluviis* noxiis purus esse debet, sed & justæ insuper Gravitatis & *Elasticitatis*, ut Pulmones distendat satis; nec tamen enormis, ne eos opprimat. Utcunque enim gravem valde, vel levem, *Atmosphæram* commodè satis ferant robustiores; montesve incolant, imasve valles integri: non ita tamen infirmi, quibus harum Rerum paulò curiosior debetur Æstimatio. In Medicina utique facienda vides & quibus Boreas, *Mercurium* in *Barometro* attollens, officit maximè; vides & quos, cum *Mercurio*, deprimit humidus Auster. Sed de

his infra; hic solùm obiter notans altiores Habitationes illis eligendas esse, his humiliores; cætera si paria sint: pro Ratione enim situs, Aeris incumbentis Columna magis, minusve, producitur; adeoque Pressura ejus magis, minusve, intenditur: hinc aliqui prope Mare meliùs se habent, alii Locis in montanis.

Tertiò. Aer etiam Respirationi idoneus non nimis calidus esse debet, nec ultra modum frigidus: est enim Aeris inspirati temperare Sanguinis Calorem, qui aliter fervendo putresceret citò, ut patet ab Experimento præcellentissimi Boerhaavii in Hypocausto capto (vide Chem. caplt. de Igne Experim. xx. Corollar. 16.) Si Aer enim sit magis, aut æquè calidus ac Sanguis alicujus Animalis, intra pauxillulum Tempus moriatur necesse est.

Nec solum Sanguinem refrigerat Aer, sed, ne nimiùm ebulliendo vasa perrumpat, impedit, cum nempe condensando. Atque hoc utique permagni est momenti, si cum doctissimo * Helvetio supponimus dextri Cordis Ventriculi Capacitatem majorem esse Cavitate sinistri, eamque pariter Arteriarum *pulmonicarum* multo excedere istam Venarum respondentium: nam consequitur inde, quod Sanguis debeat ab Aere inspirato esse valdè densatus, ut æqualis Cruoris Quantitas æquali eodemque Tempore recipi possit à Venis *pulmonalibus* & Ventriculo Cordis sinistro; pulsus scilicet Corde dextro per capaciores pulmonis Arterias. —— Hoc quidem plurimi negant contrarium omninò statuentes. Est tamen necesse

* Vide *Eclairciſſemens concernant la maniere dont l'Air agit ſur le Sang dans les Poulmons*. Paris, 4to. 1728.

esse prorsùs ut Aorta ex Ventriculo Cordis sinistro tantum recipiat Sanguinis, quantum è Ventriculo dextro per Arteriam pulmoneam pellitur, idque æquali eodemque Tempore: fatale aliter Diluvium Pulmones obrueret brevi; quoniam utriusque Ventriculi Systole est Synchronica. Aortam ideò & Arteriam pulmonarem invenimus semper Diametro quàm proximè æquales, modò sint in Statu Naturali. Ob hanc igitur Causam Ventriculorum quoque Capacitates debent esse æquales, ut eodem etiam & æquali Temporis Spatio æquas possint recipere Sanguinis Quantitates. Eadem perinde Ratio necessaria videtur inter Arterias & Venas pulmonares (quod enim protrudunt Arteriæ, transmittunt Venæ). Nulla saltem datur necessitas, cur hæ Venæ factæ sint Arteriis capaciores: nam Aer ipse communis, quatenus Sanguine frigidior multo, eique per omnem intimumque Pulmonem Inspiratione applicatus non potest non Sanguinem condensare: tantum utique, ut reprimere sufficiat nimiam ejus Effervescentiam; cui quidem propter magnam Cruoris Agitationem, ac proindè Calorem, aliàs foret obnoxius valdè. Hinc Asthmatici Auram quàm frigidam haurire coguntur, urgente Paroxysmo: (ubi nempe Sanguis nimis in Pulmonibus turgescit) ne protinùs accederet Suffocatio. Sic qui Febre ardente laborant, qui Cursu, aut Luctatione valida, perturbant Humores, longè frequentiùs solito respirant: ut frigido novoque Aere, creberrimè attracto, ebullientem Sanguinem refrigerent satis, cumque debitos intra Cancellos coerceant.

Vis adeò inspirati Aeris tantùm condensare Sanguinem in Pulmone debet, quantùm vehe-

mens ibidem particularum Attritus, ac massulalarum Comminutio, istum expandit: nimiam aliter in molem assurgeret rarefactus Sanguis; quod idem est ferè, ac si redundaret ipsa Quantitas. At cum Ventriculus Cordis sinister par solùm est dextro, qui capere potest auctam hanc molem? Si non, quæ inde Ruinæ?

Quod Ratio suadet, fida docet Cadaverum Inspectio, ubi Vasa Cordis & Pulmonis sicut descripsi inveniuntur, si sanis in Animalibus, recentissimè demortuis, quæruntur. Iniquè verò admodùm, diu post Mortem comparantur Venæ & Arteriæ ejus congruæ Diametri; huic enim ob Structuram longè magis *elasticam* inest contrahendi vis maxima, illi autem longè minor: hinc Arteriæ Sanguinis, saltem *Serosi*, vacuæ ferè inveniuntur & constrictæ; imò si Siphone, injecta nempè Cera, replentur utræque, Arteriæ multo magis quàm Venæ resistunt, nec ideò æqualem admittunt Distensionem. Idem de Ventriculis Cordis dicendum est, quandoquidem sinister crassior multo est, adeoque longè fortior dextro.

Ex iis jam, quæ suprà dicta sunt, liquet satis quàm utile est Ægris, præcipuè febricitantibus, Auram frigidiusculam, fervente potissimùm Æstate, subministrare. Vidi ego multoties Anxietates & Languores *febriles* momento ferè depulsos, Fenestris tantùm apertis, quibus imprudens nutricula Spiritibus (uti dicitur) *volatilibus* perperam omninò mederi satagit; imò tunc adeò non juvant *Cardiaca* calidiora, ut etiam maximè noceant; longè meliùs enim Inspiratione Auræ frigidæ, & missione nonnunquam Sanguinis, abiguntur; quia ortum habent sæpissimè a Conge-

stione

ſtione & nimia Sanguinis Rarefactione in Pulmonibus. Oportet verò ut Aer, Pectori ſaluber, non ſit nimiùm frigidus. Joſephus d'Acoſta refert Aerem ita frigidum eſſe Altiſſimum quendam ſuper Montem Peruvianum, ut uno ſolùm Flamine Sanguinem ſæpe in Pulmone congelet.

Imò Hyberna Frigora Europæ, in Plagis potiſſimùm borealibus, *Pulmonias* exitiales inferunt ſæpiſſimè; quin etiam aliquando, non tantùm Pulmones, ſed & Artus etiam ipſi, ex Frigoris vehementia, Gangræna corripiuntur. Peregrinantibus igitur per frigidam valdè *Atmoſphæram* opportunum eſt maximè Liquores tepidos eorumque Vapores ſorbere frequenter; ad debitam nimirum Laxitatem Vaſorum *pulmonalium* & Sanguinis Fluorem conſervandum: Haud utique Auram gelidiorem impune reſpirant jejuni, diras inde profectò novi Peripneumonias.

Hæc hactenus de Aeris Potentia in Pulmone; jam quæ ſit in totum Corpus paucis videamus.

Primò itaque; conſideremus Aerem, quatenùs grave quoddam fluidum in nos perpetuò incumbens, haud minore quidem Pondere Hominem mediocris Staturæ premens quàm Librarum 32000. immane quantum Pondus! quod ex nobis quicquid eſt Liquoris exprimeret, ni Preſſura foret æqualis undique, ni ex æquo reſiſterent incluſi Humores. Hoc autem ſapientiſſimus noſtrum omniumque Conditor, Deus, nobis fecit ſalutare maximè; nam & totam Corporis Compagem confirmat, & humores ejus coercet; imò vel hac ipſa Preſſura (ut ego ſanè ſentio) haud parùm promovet ipſius Sanguinis circuitum: Siquidem totum Corpus ab incumbente

Atmosphæra comprimitur assiduè, totus ideo ejusdem cruor per Venas versus Cor urgeatur necesse est, quum non possit, per Arterias, Cor petere retrorsùm propter obstantes Valvulas. Tam parùm utique motus originalis à Corde accepti, in Venis majoribus, Sanguini restat, ut vix Cor adusque ab imis Pedibus, ni ad Æquilibrium tantùm perficiendum, ascenderet; (per Venas nimirùm cum Arteriis continuatas, quasi per Siphonem inversum, cujus crura æqualis sint Altitudinis) ita tardus sanè ibi est Sanguinis Progressus, ut in Venis Artuum Valvulæ frequentes occurrant, ad Onus nempè incumbentis Sanguinis excipiendum, ne fortè relaberetur. Haud ergò ex se solo polleret (ut mihi videtur) vim propriam constringentem Cordis superare, ne dicam irruere in ejus Ventriculum, eumque dilatare.

Sanguinis ideò momentum adjuvat assidua *Atmosphæræ* Pressura, more velut *Antagonistæ* agens contra vim Cordis insitam & validè constringentem, quod plùs, minùsve, omni *Sphincteri* Musculo proprium est. Cùm primum enim, ope Inspirationis, explicatus Pulmo Locum dat expellendo è Corde Sanguini; facto nempe in Ductibus Pulmonum Sanguineis momentaneo quasi Vacuo, continuo in Cor dextrum impellit Sanguinis quantùm facile capit Pondus *Atmosphæræ*, totum Corporis habitum comprimens semper. Eodem porrò ipso momento irruens, undique premens, & *elasticus* Aer haud exiguum addit impetum rapidissimis, per Pulmonem currentibus, Sanguinis Rivulis, ejusque Momentum tantum adauget, ut vel vim Cordis sinistri subigere possit: longè enim * longèque velocius currit Sanguis

* *Vide* Hales's *Hæmastatics*, *Experim.* x.

Sanguis per pulmones quam per *Aortæ* Ramulos.

At de his satis; cum non sit hujus Opusculi accuratam circum acti Sanguinis Historiam perscribere: hoc solum, hic obiter, denotare volebam, Compressionem *Atmosphæræ* esse unam ex multis, eamque haud contemnendam Causam circuitus Sanguinis, quantùmque immoderata Gravitas Aeris aut Levitas, accelerare Sanguinem, aut retardare potest.

Quum verò ab Historia *Barometri* clarissimè pateat, quod *Atmosphæræ* pondus uno Tempore majus est quam alio, Ratione fere $\frac{1}{10}$ totius Columnæ *baroscopicæ*; non potest non esse quin tanta Differentia nos, sub ea versantes, afficiat maximè: quandoquidem haud minoris est ista quam Pondo Librarum 3200. cujus dimidium sanè, vel perpaucas intra horas, sentimus sæpissimè. Suprà verò monstratum est pondus *Atmosphæræ* multum conferre ad *Circulationem* Sanguinis promovendam: major ergò ejusdem Gravitas Motum Cruoris auget, minor autem minuit. Hinc fit, quod dum Cœlum siccum (sit atque serenum; id est quando debita Gravitate & *Elasticitate* præditus sit Aer, alacres nos vegetosque percipimus: aucta namque Sanguinis Velocitate, cæteris paribus, Secretiones nostræ naturales & *Evacuationes* augentur, præcipuè *Perspiratio* (ut dicitur) *Sanctoriana*, quam, modò sit ordinata probè, consequitur Corporis & Animi Vigor. Major porrò in Corpora nostra Pressura Vasa sanguinea coarctat per totum Habitum Corporis externum, quod Effectu idem est, ac si Sanguinis ipsius Quantitas fuerit adaucta: nam non solum motos Humores incitat, sed & etiam

quo

quo magis premitur Habitus exterior, eo plus Sanguinis ad interiores & maximè vitales Corporis Partes adigitur, unde fortior evadit earum Actio. Ideò non solùm in Pulmone meliùs lentescentem subigit Sanguinem crudumque *Chylum* purus & *elasticus* Aër, sed per totum quoque *Systema* Vasorum. Verum enimverò si permagna Gravitas Aeris & *Elasticitas* longo perdurat Tempore, Morbos producit ab aucto nimium Sanguinis Motu; cujusmodi sunt Pleuritides, Peripneumoniæ, Anginæ, Febres ardentes, atque id Genus alia: idque potissimum accedentibus aliis Aeris Qualitatibus, Frigoris scilicet, aut Caloris; ut videbimus infrà.

Secundò; contrà omninò contrarias Corporis Affectiones infert Aer debitæ Gravitatis & *Elasticitatis* expers: nam sequitur inde tardior Sanguinis *Circulatio*, diminutæ Secretiones, impedita *Perspiratio*, Lentorque tandem nimius humorum. Hinc ille Corporis & Animi Languor, quo ferè afficimur omnes, dum talis adest *Atmosphæræ* Constitutio; quæ porrò, persistens usque, ista omnia auget indies: imò vel ipsa mala, Causæ originali succedentia, se mutuò promovent assiduè: demumque his omnibus accedunt Affectus *hysterici* & *hypochondriaci*, Febres intermittentes, remittentes, putridæ, lentæ, *nervosæ*, *petechiales*; Morbi denique omnes à nimio Lentore Sanguinis & segni ejus Circuitu pendentes.

Quoniam verò omnes *Atmosphæræ* effectus, qui a Gravitate ejus, aut Levitate, oriuntur, vim plurimam ab ipsius secundariis Qualitatibus, frigore putà, aut Calore, Humiditate, aut Siccitate accipiunt; pauca quoque de his dicenda sunt.

1. De

I. De Aere frigido & ficco.

Omnia, quæ faltem attingit, Corporis vafa frigus coarctat: idem ifte Annulus, quem Æftate vix digito induis, Hyeme frigida excutitur facillimè: fupputa jam à contractione parvulæ iftius partis quantum patitur totum. Vafa autem conftricta longè fortius vibrant in contenta fluida, quam fi fint bene laxa; à Frigore nempè Fibrarum *Elafticitas* augetur, adeoque major contractio vaforum & Humores magis atterit, & eorum fimul accelerat motum: nam ut funt vaforum capacitates inter fe, per quæ eadem cruoris Quantitas, eodem Temporis fpatio, fluere debet; fic funt quoque, inverfa Ratione, Liquidi iftius Velocitates; diminuta adeò capacitate Velocitas augetur.

Quod verò Sanguinem attenuat, ejufque Velocitatem adauget, Secretiones fluidiores & Excretiones debitas promoveat neceffe eft, unde Functiones omnes Animales evadunt validiores. Quoniam verò hæc eadem facit gravis & *elafticus* Aer, cui frequentiffimè quoque adjuncta eft & frigiditas *Atmofphæræ*, & ficcitas, unita vi Effectus edunt majores; adeò ut, dum confpirant unà, fæpe demum fubfequatur vis Vitæ, quam vel par eft, fortior; quæ tandem proinde fuis & ipfa viribus ruit. Tam validus enim folida inter & fluida oritur Attritus, tam rapidus Sanguinis curfus; corrugata infuper à frigore cute, tanta diffipatio humidiffimi, craffiffimi autem Retentio, donec fit cruor acris valdè & maximè vifcofus: dumque in vafa urgetur inepta morbos omnigenos *inflammatorii* Generis parit. Idque præfertim, cum immodica *Atmofphæræ* ficcitas nec moderantem Fibris, nimium rigidis, Fotum præbet,

bet, nec Sanguini diluentis Humiditatis satis; quæ, dum suppetit, per cutis *Poros* attrahitur assiduè.

Quod tamen quibusdam nocumento est maxumo, plurimis inservit maximè, dumque hos Febres acutæ, *pleuriticæ*, *peripneumonicæ*, alios graves Asthmatis, *Rheumatismi*, aut Arthritidis, Paroxysmi corripiunt; illos, firmosque ferè omnes, alacres magis sanosque reddit Aer ponderosus, frigidus, ac siccus: nec incitat aliquid magis grave Belgarum vulgus quàm rigidum, diuque durans, Gelu; tunc Temporis enim vel cum lepidissimis Gallis Festivitate concertant. Hoc olim notavit Cous Senex, Aphorism. 17. Sect. 3. quem sic vertit Cornel. Celsus: " Aquilo sanum " Corpus spissat, & mobilius atque expeditius " reddit. "

2. De Aere frigido & humido; qui nobis quidem officit multùm, quatenùs Frigus ejus Corporis *Poros* constringit, eosdemque Humiditas occludit; horum alterutrum *Perspirationem* impedit plurimùm: etiam ipsa Corpora *Electrica* in Aere humido longè parciùs, quàm in sicco, Effluvia emittunt. Quam noxia sunt madida frigidaque Indusia, & Lodices, nemo non norit.

Imbrica porrò & pluvia tempestas Gravitatem *Atmosphæræ* minuit, Humor ejus nimius vim Fibrarum enervat; utraque impetum Sanguinis impediunt, ac debitas proinde Secretiones & Excretiones. Hinc gignitur serosa Colluvies, Destillationes inde sequuntur & Tumores Faucium, Tusses & Anginæ, aliaque multa. Denique, si talis Tempestas manet diu, Febres *catarrhales*, intermittentes, putridæ, lentæ, *nervosæ*, ingruunt;

unt; ni per Cutim (quod optimum) aut Urinam, aut per Alvum, exterminentur tempestivè retenti Humores: priusquam scilicet putrescere incipiunt.

Nec more solùm descripto nocet algida udaque Aeris Temperies, sed & ipsa gelida Humiditas in ipsum Corpus attrahitur. Vel ipse Medicinæ Parens, Hippocrates, hanc Corporis imbibentem Facultatem, bis mille abbinc Annis asseruit; dum scilicet ὅλον τὸ Σῶμα non solum ἔκπνοον, sed & εἴσπνοον, esse pronunciavit: quæ verba ipse Galenus de Aeris ingressu per Cutis *Poros* interpretatur. Id verò abundè Experimenta probant, neque enim alia patet via Argenti vivi, aut Terebinthinæ particulis in Sanguinem, nisi per ipsos Cutis *Poros*; modò sint illitæ solùm, aut vel sub Forma Vaporis allectæ. Hoc idem satis superque confirmant Tentamina acutissimi Jacobi Keilei nostri; quinimò Humoris gelidi Absorptionem, summa cum Probabilitate, posuit pro Causa frequentissima istius Corporis invaletudinis, quæ vulgò *susceptum Frigus* nominatur: ipsis nimirum Particulis frigorificis (si placet Nitroaeris) unà cum Humore absorptis, quæ Sanguinem Lymphamque vitiant.

An verò datur reverà Principium aliquod frigorificum, Sal nempe Nitro-Aereus, ut à Mayovv vocatur, sive ullo alio Vocabulo id nominabis, eximios inter Philosophos dubitatur; Causam nempe omnis Frigoris ponentes in Privatione solùm Motus & Caloris. Hæc tamen Sententia haud mihi Herclè prorsùs arridet: nam posce modò, num in Calore aliquid magis positivum est quam in Frigore? nonne utriusque æquè subitanea & æque certa Sensatio est? quod

forsan

forsan non adeò est explicatu facile à sola motus Cessatione: nec ex mera Privatione, aut Relatione, positivi fluunt Effectus, at è Frigore plurimi: Corporum quorundam Expansio, quorundam Condensatio, permanens mutatio & sexcenta alia. Aqua, dum congelatur, expanditur; Argumentum sanè materiei alicujus ab extrà receptæ; aliter enim à sola Caloris & Motus Absentia condensaretur: Sicut Metalla, quæ fusa quidem dilatantur, rigescentia verò, minus occupant Spatium.

Porrò Aqua, ex Gelu resoluta, longè frigidior est, quàm quæ priùs congelata non fuerat, restatque diu ad plurimos Usus inepta, ad quos antè Congelationem idonea fuisset; hoc vel mulierculæ notant. Imò, qui Gelu resolutum perpotant, sunt pluribus Morbis obnoxii; ideo Poeta —— *Quis tumidum Guttur miratur in Alpibus?* Parùm utique video, cur Aquæ Congelatio ob meram motus Privationem efficeretur, si, cum summis Philosophis, particulas suas constituentes *Sphæricas* esse statuimus; quod maximè videtur probabile, quia nullus excitatur Calor utcunque vehementer agitetur Aqua; minima enim intervenit Frictio (Causa nempe Caloris) motas inter Sphærulas. Nam sequitur hinc planè, seu in Motu, seu in Quiete, quod in punctis solùm se mutuò contingere possunt; unde ne major quidem ob Quietem Cohæsio: quæ tamen infinitè major est in Gelu, quàm in Aqua. Porrò autem Aqua in Vacuo difficillimè, si unquam, congelatur; ubi tamen satis certè Quietis: at ipsissima ista Aqua, ad Contactum gelidi Aeris effusa, dicto citiùs, etiam inter effundendum, in Glaciem abit; notante diligentissimo Viro, Fahreneit.

neit: Act. Philosoph. Anglic. N. 382: requiritur ideo ab Aere aliquid ad Congelationem efficiendam.

Magis adeò probanda videtur eorum Opinio, qui Congelationis Causam arbitrantur Spiculas esse quasdam frigorificas, ab extrà admissas: quæ utcunque Globulos aqueos à se invicem dimoveant paululùm, Quantitatem tamen contactus hos inter & illas adaugent, & proinde mutuam eorum Cohærentiam. Ni ex hac forsan *Hypothesi*, vix alia datur Methodus, insignem istam Aquæ Expansionem, dum congelatur, explicandi: quæ verò Aquæ gelatæ Expansio evenit semper, sive Aeris fuerit expers, sive non.

Quoniam verò congelatio omnis artificiosa, Sale quodam mediante, perficitur, haud absurdum est credere Spiculas has frigorificas salinæ esse Naturæ.

Quod verò datur salinum aliquod Principium, per universam *Atmosphæram* disseminatum, vero simile est admodùm à Vitrioli Generatione in ipso Colcothare, utcunque Sale sit Destillatione, aut ullo alio modo, privatum. * Nitrum porrò de novo producitur, ex ipsa Terra damnata, ex ipsis insulsissimis Cineribus, modò hæc inter & apricum Aerem libera detur Communicatio. Unde oritur Nitrum, ut dicitur calcarium, nisi ab hoc Sale aereo? Nonne Ferrum, etiam super altissimas Turres, Ferruginem contrahit? quod ab eodem omninò evenit Principio. Plurima item Mineralia, & Glebæ metallicæ, pristinam recipiunt Naturam; licet vi Ignis omni fuissent orbata Sale, ex ipso nimirùm Fonte. Sal hoc univer-

* Vid. *Frid. Hoffman. Historiam*, &c. *Nitri.*

univerſum agnoſcit illuſtriſſimus Nevvton; utiqu
ex Analyſi Chemica clariſſimi Hombergii ſolu
videtur & idem Parens & Origo omnigeni Salis
prout ſcilicet ſit hac, vel illa, Matrice receptum
huic, vel illi Materiæ, coadunatum.

Atqui non prorſus alienum eſt credere hoc Sa
nitroſæ eſſe Proſapiæ, dum obſervamus & Nitr
Aciculas, & Spiculas glaciales, imò Salinas ipſiu
Roris particulas, Forma eſſe ſimillimas. Quin
etiam ſi reputamus, quæ referuntur à digniſſimi
Fide * Viris, de Armenia, Tartaria, China, *&c*
Terris nimirum Nitro quàm maximè abundanti
bus; quod ibi ſcilicet, quamvis Æſtate Sol in
terdiu omnia quaſi adurit, Noctu tamen ſævi
rigidum Gelu: magna adeò Copia decidente
Sale nitroſo, quem Solis Ardor elevaverat. In
noſtra etiam Regione, poſt Diem calidiorem
verno præſertim Tempore, obſervamus ſæpe
mane ſequente ſtagna, campoſque omnes, Glacie,
ac Pruina, obductos: quod quidem vel ipſa
Æſtate contingeret, niſi vis Solis, tunc Temporis
vehemens, particulas nitroſas, hic non æque ac
in Oriente abundantes, diffringeret & proinde
diſſiparet. Hæc ſanè arguere videntur, quod
Abundantia Nitri aerei plus faciat ad Congelationem efficiendam, quàm ſola Paucitas Ignis:
media enim Hyeme, cùm *Thermometrum* longè
majus denotet Frigus, nuſquam ſæpe apparet vel
minima Glacies. Gradus utique Frigoris, quo
Glacies producitur, minimè quidem ſtabilis &
certus eſt; Glaciem namque ſæpe notavi Menſe
Martio, aut Aprili, cùm Spiritus Thermometri
Hau-

* *Tournefort, Voyage du Levant, Lettr. 18. Le Comte Itinerar. Chinenſ.*

Hauksbeiani fuerit ad 55. tantum: è contrà nullam omninò Mense Decembri, cum descenderit usque ad 65. Sed de his satis.

3. Itaque de Calore Aeris, eique accedente Humiditate. Calor omnia, vel ipsum Ferrum, expandit; multò magis ideò Humores Corporis humani ejusque Vasa; Sanguinis autem Rarefactio, & Vasorum Relaxatio, de Momento circulantium Humorum detrahit: Secretiones hinc deficiunt & Vires; hac ergo de Causa non æque sumus agiles Æstate, ac Hyeme, aut Tempore verno. Qui torridas habitant Regiones, vix sunt, nisi Noctu, ad Munera Vitæ obeunda habiles, tota fere Die dormiunt, præcipue ardente Sole.

At si æstuosa simul sit Atmosphæra & humida nimis, de sanitate periclitatur admodùm. Est calidi, est etiam & humidi, laxare Fibras; quid conjuncta? eas ferè omninò resolvunt. Imò quandoquidem uda Aeris Temperies plerumque etiam Levitate peccat, quod ut vidimus suprà, vim circulantem minuit multùm, & quoniam humidus Aer *Perspirationem* insuper inhibet valdè, meritò prorsùs, ab ultima Antiquitate, talis *Atmosphæræ* Constitutio reputata fuit pestilens.

Obstructi adeò Humores fiunt indies magis magisque acres, ob defectum Motùs idonei Lympha lentescit, Cruor fere in Grumos facessit, ejusque Sales, se mutuò attrahendo, in noxias abeunt *Moleculas*, brevique putrescunt Humores. Morbi proinde quamplurimi oriuntur, & acuti, & *chronici*, cùm durat diu gravis adeò & infelix Cœli Constitutio; in qua, brevis sit utcunque mora, vel validissimus Homo vim Corporis &

Animi languidiorem fieri citò persentit: Aer enim Vaporibus, præsertim sulphureis (ut Experimenta nobilis Boylei & acutissimi Halesii monstrant) onustus plurimum *Elasticitatis* suæ protinùs amittit; adeò ut vix explicandi Pulmones vim retineat: unde paulò ante, & cum Fulgura vibrantur, haud pauci Spiritum difficulter admodùm trahunt; *Atmosphæra* tunc nempe Vaporibus sulphureis æstuante. Hac porrò de Causa imbecilliores quamplurimi, ne vel per Diem unum, alterumve, sufferre queunt ingratum Urbis Aerem, Fumis pollutum innumeris; qui tamen commodè satis, imò alacrem Rure degunt Vitam. Ad rectam utique Valetudinem tanti conducit purum & apricum respirare Aerem, ut absque eo, in Morbis quamplurimis, vix ulla alia Medicina proficiat: quod tam sæpe notavi, ut non possim quin, cum elegantissimo Poeta, clamem,

O fortunatos nimiùm, sua si Bona norint,
Agricolas! ———

Quorum nempe & Otia & Negotia saluberrimis in Agris peraguntur. Aura quippe rustica longè magis pura est, & *elastica*, quàm quæ, infinitis urbanis Sordibus contaminata, gravis admodùm & insalubris evadit; æstivo præsertim Tempore, cùm Solis Ardor omnigenos excitat Vapores. Est insuper tunc frigida magis, ac Halitu saluberrimo Herbarum Spirituque Terræ vegetissima, ad recreandas Vires, & Pulmones expandendos, fit idonea maximè; nec verò pinguibus fœdata Vaporibus, vel minimè, *Perspirationi* officit; quin eam promovet plurimùm.

Tanta

Tanta hinc nos perfundit Alacritate purus & pergratus Ruris Aer, dùm & Respirationi, & *Perspirationi*, tantoperè simul inservit.

4. De Aere calido, & sicco; qui, licet Constitutione modò descripta longè salubrior, tamen haud est innoxius; præcipuè si diutiùs maneat. Aer namque siccus magna plerumque Gravitate pollet & *Elasticitate*, quod Motum Sanguinis multùm incitat: quatenùs verò calidus est, Humores perspirantes exhaurit maximè, unde *Serosa* Pars Sanguinis dissipatur, & liquidissima Corporis avolant: restat adeò Cruor spissus nimiùm; nihil namque jam humidi ex *Atmosphæra* torrida per Cutis *Poros* imbibitur. Hinc magnus sequitur & validus Sanguinis Attritus, ac proinde Calor; qui, & ab extrà item auctus indies, salinas & sulphureas Humorum Partes exacuit assiduè, donec tandem fiunt acerrimæ: idque eo magis, quo minùs jam in Pulmone refrigeratur Sanguis. Si suavissimum Butyrum, vel quodvis Oleum animale, intenso Solis Ardori exponis diu, brevi abit in Liquamen *alcalinum* putridum & valdè *corrosivum*. Sic diuturnus Æstatis Fervor usque adeò torret Humores animales, ut longè acriores sub Autumnum sint, quàm verno Tempore. Hæc utique est Adustio ista Sanguinis, à veteribus toties memorata: Siquidem magna hinc copia Bilis acerrimæ generatur; inde Choleræ, *Dysenteriæ*, Colica biliosa, putridæ & (ut dicuntur) Febres malignæ, ineunte Autumno, ita sunt frequentes. Torridæ sanè Zonæ vehemens Ardor usque adeò exhaurit Incolarum Humores, usque adeò crispat Fibras, ut quasi perusti videantur. Imò ex Relatione Medicorum, qui fervidis in his Regionibus Artem

exercuerunt, Sanguis eorum longè magis craſſus eſt & niger, quàm in Hominibus Europæis: hinc Febres ardentiſſimæ & peſtilentiales iis in Locis *endemiæ* ſunt, putreſcentibus ſcilicet leviſſima de Cauſa Humoribus.

Magnus utique Medicinæ Dictator, Hippocrates, non ſolùm Morbos diverſos, ſed & Temperamenta, imò & Mores Hominum, ab Aeris Varietate maximè pendere ſtatuit, in pulcherrimo de Aere, Aquis, *&c.* Libro: cum quo ſanè conſentit omninò fidus ejus Interpres, Galenus, in Commentar. & alibi de Temperatur. Præcipuè in Capite ὅτι τὰ τῆς Ψυχῆς Ἤθη, &c. Hoc innuit etiam eleganter Lucretius, Lib. vi.

Nam quid Britannum Cœlum differre putamus,
Et quod in Ægypto'ſt, qua Mundi claudicat Axis?
Quidve quod in Ponto'ſt differre à Gadibus, atque
Uſque ad nigra Virum, percoctaque Sæcla Calore?
Quæ cum quattuor inter ſe diverſa videmus,
Quattuor à Ventis, & Cœli Partibus eſſe,
Tum Color & Facies Hominum diſtare videntur
Largiter, & morbi generatim Sæcla tenere.

Horum autem paulò infrà hanc reddit Rationem,

——— *varius concinnat id Aer.*

Sin autem varia Aeris diverſorum Climatum Temperies varios omninò producit morbos, cur non & varia etiam, vel ejuſdem Regionis, Tempeſtas diverſos perinde gignat Corporis Affectus? Atque ità ſe profectò Res habet; verno nimirùm Tempore, ſi longi præcipuè, ac ſicci, Venti boreales continuarint, Febres *inflammatoriæ*, Pleu-

ritides,

ritides, Peripneumoniæ, Anginæ certo certiùs invadunt. Autumno contra Febres lentæ, putridæ, quartanæ, Choleræ, Dysenteriæ, *&c.* ferè sæviunt semper. Sic itidem, alii prorsùs oriuntur morbi sub humido tepidoque Cœlo, alii autem omninò & diversi sub frigido siccoque. Observationes equidem hujusmodi perpetuæ fuerunt ab Ævo Hippocratis huc usque; totam adeo superiorem Doctrinam confirmare videntur. " Non quòd non omni Tempestatum Ge- " nere Homines, per omnia Genera morborum " & ægrotent, & moriantur; sed quòd frequen- " tiùs tamen quædam eveniunt. " Sic latinus Hippocrates, Lib. ii. Præfat. — Ista Dubio procul Constitutio Aeris est salutifera maximè, quæ, ex stabilita Lege Naturæ, propriæ Anni Tempestati respondet: ideò nec Hyems tepida juvat, nec Æstas pluvia.

Quoniam verò diversa Atmosphæræ Constitutio, diverso planè modo Corpora humana afficit, ratio certe & modus hujus Diversitatis semper a Medicis est conspiciendus; &, quod de Locorum differentia dixit Celsus, æquè verum est de Varietate Tempestatum: " differre nempe, pro " Natura Locorum, Genera Medicinæ, & aliud " Opus esse Romæ, aliud in Ægypto, aliud in " Gallia. " Hoc quidem abundè testantur Medici diversarum Gentium, diversis utentes Methodis; quæ tamen omnes ad Sanitatem Ægros felicissimè perducunt. Nonne ergo & Ratio quoque habenda est variarum *Asmosphæræ* Constitutionum, vel in eadem Regione? Optimus ille quidem, ac diligentissimus Observator, Sydenhamius, notavit; " qua Methodo, currente An- " no, Ægrotos liberaveris, eadem ipsa, Anno

" jam vertente forsitan e medio tolles." Uno proclamant Ore Medici, quòd morbi vernales multo feliciùs Sanguinis Missionem admittant quàm Autumnales: & hinc illæ forsan Sydenhamii Lacrymæ, qui fuit semper in Venæ Sectione multus admodùm. Morbi sanè, vel Generis ejusdem (ut constanter observavi) largiorem longe poscunt Sanguinis Detractionem, eamque multo faciliùs ferunt Ægroti, dum siccum adest Cœlum, & elata perstat *Barometri* Statio, quàm dum æstuosa Aeris Humiditas vim ferè Vasorum resolvit. Hoc utique perpetuum est, vel in ipsis morbis pectoris. Asclepiades olim, ut refert Cœlius Aurelianus, observavit " apud Athenas atque Urbem Romam, " Phlebotomia vexatos (utor Aureliani Verbis) " vel pejùs acceptos esse Pleuriticos, in Pario " verò atque Hellesponto resumptos ac releva- " tos." Roma nimirùm atque Athenæ humidiore longè & tepidiore gaudent Aere quam Hellesponti Regio, sicco, ac sæpe perfrigido, Vento Asiatico perflata.

Robusti certe & firmi Homines facilè ferunt Sanguinis missionem; flaccidi verò, etsi æquè succidi, non ita: quia, propter Debilitatem Fibrarum, Æquilibrium Solida inter & Fluida haud restituitur confestim; unde sequitur brevis quasi Sanguinis stagnatio. Pondus autem *Atmosphæræ* magnum universum Corporis Habitum premit validè & corroborat, ac proinde Sanguinis motum incitat. Frigus, siccitate præsertim adjuncta, vim Fibrarum adauget plurimùm; accedentibus adeò simul utrisque, vis Vitæ fortior evadit, & vel ipse Corporis Habitus pro Tempore velut mutatus videtur: unde, tali du-
rante

rante Aeris *Catastasi*, vel infirmiores ex facili tolerant Venæ Sectionem.

Non solùm in Morbis curandis plurimùm valet Atmosphæræ consideratio, sed ad Sanitatem etiam tuendam maximi est momenti. Contraria contrariis curantur, ut in Adagio est: sic si Ver frigidum & siccum est, Pleuritide, Peripneumonia, Angina, periclitamur; qui verò Diæta humectante utuntur & Potione tepida laxante, vitio Tempestatis occurrunt, morbosque evadunt utplurimùm. Si Frigori autem accedit humidi multum, *Cardiaca* quædam admiscenda sunt, Corpusque Vestibus muniendum est probè, ne *Perspiratio* inhibeatur nimis. Æstuosa contra udaque Aeris Temperies siccam omninò & astringentem poscit Diætam, Vinum & austerum Aqua frigida dilutum, denique quæ & Vim Fibrarum comprimentem firment, & à Sanguine Lentorem ac Putredinem arceant. Balneum porrò tunc frigidum idoneum est maximè. Quæ contrà Humore nimio & Tepore pollent, aliena sunt prorsùs; jurulenta ideò tunc vitanda sunt, & tepida muliercularum Sorbitio.

Certè nullo non Tempore Anni Morbi invadunt, Autumno autem quamplurimi; nam tunc fere "meridianis Temporibus Calor, nocturnis "atque matutinis, simulque etiam vespertinis "Frigus, est: Corpus ergo, subinde meridia- "nis Caloribus relaxatum, subito Frigore exci- "pitur." Hæc rectè Celsus, Lib. ii. cap. 1. Sanctorius observavit insuper, quòd ab Æquinoctio autumnali ad Solstitium hyemale, qualibet Die, minus Libra circiter perspiramus. Medicin. Static. Sect. 2. Aphor. 41. tantoperè nimirùm prohibent *Perspirationem* humida Autumni Frigora: eoque magis tunc huic ob-

noxium est malo Corpus, quo magis relaxata sint Vascula æstivo Calore, unde non satis validè propellebant contenta Fluida, quæ majorem indies Lentorem proinde contrahebant.

Si jam & his addamus, quantum Æstatis Ardor percoxerit Humores, iisque majorem induxerit Acrimoniam; haud mirum utique videbitur, si Autumnus plurimos opprimat incautos: tunc enim Humores sunt acriores solito, & eorum *Perspiratio* impedita plurimùm. — His verò perpensis, Methodus *prophylactica* manifesto apparet, quæ scilicet & Fibras corroborare, ac debitam Sanguinis Fluxionem conservare potest: quibus nempe *Perspiratio* pergat ordinata probè & satis constans. Interponi verò, si quid ego judico, debent *Eccoprotica* quædam subinde, ad biliosam Colluviem evacuandam: hoc sæpe Alma molitur Natura, ea nempe gravata, *Diarrhœa*; Cholera, seu *Dysenteria*, excitatis: quibus autem tempestiva Rhei barbari Dosis, repetita prudenter, occurrerit omninò, naturamque levaverit æquè.

Sexcenta utique hujusmodi dicenda essent, ni prælonga forent & obvia satis Lectoribus idoneis: Quorum nemo jam fortè dubitat, quin diligens *Atmosphæræ* Contemplatio sit Medicis perutilis admodùm.

Quod ad Methodum attinet & Medicinam, quas variis in morbis infrà laudavi, non sunt equidem vana Musei Commenta; sed, quæ, per multos jam Annos comprobata, successerunt optimè; imò (si id sit alicujus Momenti) in splendidis sæpe Personis: tanta scilicet Remediis, mihi probè expertis, fuit Fiducia.

Formulas quidem Medicamentorum exhibui nullas, quod sane vix aliquid sapit præter Osten-

tatio-

tationem Artis & pomposam Scientiæ Venditationem. Ille solum, cui Natura Morbi perspicitur, intelligit bene, quæ poscit Remedia. Plures audivi totas blaterantes *Pharmacopœias*, qui tamen ne intellexerint quidem quid vel ipse Pulsus significabat. Concinnam utique ac simplicem præscribendi Formulam laudo maximè, minimè verò Farraginem medicamentosam, ultra Garamantas, & Indos sæpe petitam, solo plerumque Novitatis Amore conscriptam. Longè verò, longèque magis, ridicula Praxis eorum est, qui temeraria Manu universalia porrigunt Arcana; omnibus scilicet Morbis accomodata: quasi nimirùm esset in Natura Rerum, ut ipsissimum illud, quale demum cunque fuerit, stricto nimiùm, pariterque laxo, Corporis Habitui mederetur æque, ut rapidam æque contunderet Febrem, lentumque Hydropem. Sed *Apage Nugas! Si Populus vult decipi, decipiatur.*

Hæc Tu Romane caveto! —— Sed Romæ Quis non? *Pers.*

Sequentes Observationes factæ fuerunt omninò ad modum, quem præclarissimus noster JURINIUS in Actis Philosophicis, N. 379. descripsit; quemque jam omnes fere sequuntur, præ cæteris laudatissima Societas Edenburgensis. *Barometrum* nempe ex Tubo satis amplo & Cisterna latissima constructum est: Argentum Vivum verò, quo implentur, purissimum Destillatione præparaveram. *Thermometrum* idoneo situm est Loco, quod fabricavit *Hauksbeius*. *Barometrum* ad Mensem Julium, Anno MDCCXXXIII. supra Maris infimi Superficiem steterat 46. Pedes circiter;

citer; ab isto Anno autem & Mense, huc usque, fuit ad 30. Pedes tantùm. Humiditatem Aeris per varia *Hygroscopia* notavi; præcipuum verò est ad Formam D. D. Molyneux Act. Philosoph. N. 172. Infundibulo utor Diametro 25. Digitos lata, eoque circulari, ad Pluviam excipiendam: ita verò positum est, ut æquè pateat undique omni Vento.

Sequens *Schema* Ventorum ex Plinio excerpsi, ut notius foret de qua Plaga Cœli Ventus spirabat, cùm hoc, vel illo, nomine utor. Ubi verò & Vis Venti & Directio notatur simul, Literis usus sum Pyxidi nauticæ inscriptis vulgò, *i. e.* E. VV. N. S. & compositis N. E. N. VV. S E. S VV. & sic deinceps.

Non sum nescius utique quòd Varro duodecim facit Tractus Ventorum; Vitruvius etiam Viginti quatuor, illosque miris quibusdam Vocibus, ut erat earum amantissimus, distinguit. Tabula verò * Plinii, seu, ut vocat, Tympanum circinatum, ad generalem Ventorum Distinctionem facit satis; porrò eorum Nomina Pliniana diu fuerant Civitate Romana donata.

Favorimus equidem, apud † Aulum Gellium, discrepat a Plinio in Verbis Eurus, Caurus sive Argestes, Africus sive Libs: Eurum enim ad Exortum æquinoctialem refert, Plinius verò & Seneca ad Exortum hybernum, habentque autoritatem Aristotelis, Lib. 2. Μετεωρολογικ. Capit. 6. qui expressè dicit Ἔυρος ἀπ' Ἀνατολῆς Χειμερινῆς πνεῖ; sic in Libro Aristoteli perperam adscripto,

* *Confer. Caput* 47. *Lib.* 2. *cum Capite* 34. *Lib.* 18.
† *Lib.* 2. *Capit.* 22.

pto, περὶ Κοσμȣ̃ Capit. 4. Ἔυρος δὲ ὁ ἀπὸ τȣ̃ περὶ τὰς Χειμερινὰς, &c. Dubitat porrò ‡ Seneca an Argeſtes idem ſit quod Corus; imò Favorinus ait quòd Argeſtes, ſeu Corus, adverſus Aquilonem flat, & quòd Libs, ſive Africus, contra Vulturnum: ſed forte corruptus eſt hic Gellii Locus. Nemo enim antè Corum pro Vento inter Meridiem & Occidentem uſurpavit unquam; & qui poteſt ** Africus ex Africa ad Italiam ſpirare, niſi ex Plagis Auſtralibus? Idem de Libe dicendum eſt, quòd ex Libya ad Græciam, unde Ventus iſte Λίψ dictus eſt. Audi iterum Ariſtotelem, Loco ſuprà citato de Enumeratione Ventorum, Ἀργέστης ἀπὸ Δυσμῆς θερινῆς πνεῖ —— Λίψ ἀπό Δυσμῆς Χειμερινῆς. Quid ſi Corus à קר, Frigus? ſemper enim inter Ventos frigidos annumeratur: Sic Virgilius Lib. 3. Georgic. v. 356.

—— *Semper ſpirantes Frigora Cauri.*

Argeſtes itidem apud Ovidium Libro 5. Faſtorum.

Frigidus Argeſtes ſummas mulcebit Ariſtas.

Plymuthum Oppidum ſitum eſt ad ipſum Sinum Portus ampliſſimi, qui longè latèque patet Ventis auſtralibus. Ex Oriente munitur & Occidente altiſſimis Clivis, ad imum verò clauditur Rupi-

‡ *Vide Senecæ Quæſt. natural. Lib. 5. Cap. 16.*
** *Vide Horat. Od. 3. Lib. 1.*
—— nec timuit præcipitem Africum
Decertantem Aquilonibus.

Rupibus marmoreis: porrò utroque ejus à Latere Æstuarium longe porrigitur. Surgunt à Tergo montes continui ad ipsas usque Alpes Damnonienses, decimum circa Lapidem distantes. — Oppidi Situm ideò descripsi, ut magis forsan (inter cætera) pateret Ratio tantæ Pluviæ, quæ hic ruit quotannis. — Ab alto nimirùm Oceano, Vaporibus Nubibusque latissimus, duo inter Promontoria excelsa, Aditus panditur; quæ arduis proinde Clivis utrinque coacta, ad intimum adiguntur Sinum, ubi scopulis montibusque impingentia condensantur, tandemque sub Forma Pluviæ decidunt. — Neque hic jam memoro, quod huic haud parum adjicit Articulo, hanc Oram nempe Britanniæ, in modum quasi Isthmi, duo inter Maria longè porrectam.

Eo quidem lubentiùs Historiam *meteorologicam* sequentem edidi, quo magis utiliorem eam fore judicavi: quandoquidem nihil hujusce modi, quantum memini, in hac occidua Parte Britanniæ inceptum fuit antehàc unquam. Atqui ex ipsa Argumenti Natura Latinis ego potiùs Literis, quàm vernaculis, sequentia descripsi: quibus siquidem Gens nostra cum Exteris Observationes suas communicare potest, illi pariter cum nobis vicissim. In hac sanè Palæstra jam plurimi, ubique fere Gentium, versantur: utinam tandem aliquando ex plurimis, diu continuatis, & toto penè Terrarum Orbe captis Experimentis extaret demùm generalis aliqua & perfecta *Atmosphæræ* Historia! Opus certè utilissimum, diu multumque desideratum! Hunc ergo Obolum in Ærarium publicum conjicio, in quo

qui-

quidem exarando Diligentiæ plurimum insumpsi; licet Elegantiæ parum; quippe Medicum ago, non Rhetorem.

Non nobis licet esse tam disertis,
Qui musas colimus severiores.

Martial.

NOTÆ

NOTÆ ſequentes, quæ in Opere paſſim occurrunt, ſic explicandæ ſunt.

AB i. e. Lumen Boreale ; *viz.* Menſe Martio, 1728. ſic habens: *AB* 22. 10. P. M. VV N VV 1.; ita porrò legendum: Lumen erat Boreale Die 22. Martii, Hora Noctis decima, Vento VV N VV leniter ſpirante.

1 Ad Diei alicujus pluvii Numerum ſuperſcripta ſignificat iſto Die haud exiguam decidiſſe Pluviam;

11 multam;

111 graviorem corruiſſe Pluviam;

1111 graviſſimam.

Ubi Dierum Numeri Linea conjunguntur, *viz.* 12 — 16. ſignificatur aliquam Pluviam omni Die, à 12. ad 16. decidiſſe.

x ad Caput Figuræ, Venti vim denotantis, indicat Ventum iſtius Ordinis fortem; ad Imum verò, lenem; adeò ut 4ˣ vehementem denotet Procellam.

Per omnia Stylo utor *Juliano*, ſive vetere.

Obſervationes factæ fuerunt bis Die plerumque, ſcilicet Hora fere octava matutina & ſexta pomeridiana.

Literæ Romanæ, (A.) (B.) (C.) *&c.* ad Notationes referunt.

OBSER-

OBSERVATIONES

DE

Aere & Morbis Epidemicis.

ANNO MDCCXXVII. retorridæ Æstati (majore quàm antehàc unquam Erucarum Numero infestæ) succeffit Hyems pluvia fatis, nec intempefta valdè, ni quòd interfuit ficcus admodùm Menfis Novemb. craffo tamen valdè nubiloque Cælo fœdatus. *Mercurius* interim in *Barometro* ad Stationem præaltam evectus eft. Venti orientales plerumque, aut aquilonares, afflabant, haud verò infequebatur tempeftivum Gelu. Delabente *Barometro*, Decembris Initio, quàmplurima decidit Pluvia, paulò poft autem refurgente Gelu rigidum invafit, a Die decimo octavo fcilicet ad vigefimum fecundum: Pluvia inde ad Finem ufque.

Morbilli, qui toto Menfe Julio Sextilique evanuerant, medio Septembri recurrebant, Pluresque adoriebantur indies; malique admodùm fuere Moris Octobri & Novembri. Pari cum his Paffu progreffa Tuffis *convulfiva* quàmplurimos invafit Pueros, donec uterque morbus Caput fubduxit Menfe Decembri. Porrò durante Octo-

bri

bri & Novembri * Febris lenta *nervosa* haud paucos corripuit; Tussisque vehemens in omnes fere (A) Equos grassata est, quæ ad Finem usque Decembris perduravit, è qua tandem Pars major evasit.

Ad hunc adeò modum desinebat Annus MDCCXXVII. cujus exeuntis Historiam egò attigi leviter, ut, siqua forsan per Conjecturas liceret, sequentium Morborum Causas rimaremur: neque enim, *Epidemicorum* Naturam investigando, solùm intersit cognoscere quales Dies sint, sed & (B) quales etiam præcesserint antè; ut cum Celso loquar, Libro secundo, Capit. 1.

Totam Pluviæ Quantitatem, quæ decidit hoc Anno, sic habeto.

	Dig. Dec.		Dig. Dec.
Januario,	2.965	Februario,	4.452
Martio,	1.868	Aprili,	1.511
Maio,	5.902	Junio,	2.483
Julio,	1.080	Augusto,	0.299
Septembri,	3.867	Octobri,	2.490
Novembri,	0.826	Decembri,	4.172
			Dig. Dec.
		Summa Quantitas,	31.915.

Breves quædam Notationes.

(A) In Obsidione Trojana, primò Canes; mox Muli, pòst Homines, Peste correpti fuerunt. Haud semel observavi morbum inter Pecora erupisse

* *Vidè infrà Dissertat. de hac Febre*, pag. 147.

erupisse primò, dein eum ipsum paulò post Tempore in Homines *epidemicè* sæviisse; quod & Anno MDCCXXVIII. & MDCCXXIII. fuit manifestissimum: in quibus nempe Tussis gravissima omnes penè Equos corripuit uno, alterove, Mense citiùs quàm Homines.

Quum nimirùm hoc Animantium Genus maximè sub Dio versetur, morbosæ Aeris *Diathesi* sit valdè obnoxium necesse est, non tantùm Aerem inquinatum respirando, eumque per Cutis *Poros* imbibendo forsitan; sed, dum Aquas hauriunt, & carpunt Gramen, condensatam quasi sub Specie Roris *Atmosphæram*, morbidis Particulis contaminatam, exugunt: nam ut Lucretius Libro vi.

Aut in Aquas cadit, aut Fruges persidit in ipsas, Pestilitas.

Inde est fortassè, quòd morbi hujusmodi *epidemici* longè frequentiùs inter Rusticos & Paganos oriuntur, quàm Incolas inter Urbium & Oppidorum; in his quippe Locis Ignes perpetui, Frequentia Hominum, atque id Genus alia, gravem noxiumque Aerem mutant maximè, aut omninò depellunt: donec ita tandem sit onustus morbosa materia, ut, rupto quasi Aggere, Torrentis ad instar, irruat ubique. Hoc hisce sit Argumento, quòd, qui intra Domicilia luculenta versabantur assiduè, rariùs *Epidemico* Anni MDCCXXVIII & MDCCXXXIII, correpti fuerunt.

(A) Constat utique à primo Autumno *Atmosphæram* fuisse crassam admodùm, & Vaporibus plurimis onustam, quos Ardor vehemens præ-

greſſæ Tempeſtatis elevaverat: qui, licet hic ita condenſati fuerint, ut, ſæpe ſub Forma Pluviæ, durante Septembri & Octobri, deciderent, atque ita noſtrum non inquinarent Aerem; in aliis tamen Locis & September & October fuere craſſiſſimo Aere fœdati, & Menſes proinde inſaluberrimi. Per Novembrem certè, Aer, etiam hic, fuit craſſus admodùm & graviſſimus, omnigena nempe Fuligine è retorrida Tellure exhalata obſcuratus: atque ab hac cauſa tanti fuit Ponderis, non à pura ſua *Elaſticitate* & Gravitate propria, quæ Vapores evehunt altiùs, eoſque diſpergunt æquabiliter.

Qui præſentem *Atmoſphæræ* Faciem, dum Morborum *Epidemicorum* Cauſas diſquirunt, intuentur ſolùm, nec reſpiciunt elapſam, parum utique vident, aut eorum Cauſas, aut Naturam. Exemplo ſit Aeris Conſtitutio ſicca & frigida, quæ, non tantùm uno, vel & altero, Die durans, nimiam Fibrarum Rigiditatem generat, & morbidam Humorum Denſitatem, niſi & per Dies aliquot continuos duraverit. Rariſſimè vides graves & peſtilentes Febres fieri valdè *epidemicas*, ſi non poſt eximiam aliquam *Atmoſphæræ* Qualitatem, diu perſtantem.

Per Conſtitutiones Aeris mutabiles, Fibras fortè nimiùm corrugat hodiè ſiccus frigiduſque Boreas, cras eas fortè relaxat nimis humidus Auſter: ita quoddam quaſi Æquilibrium, in quo Sanitas conſiſtit, ſervatur; atque id maximè profectò, ſi quis probè cavet ſubitas has mutationes. Haud raró herclè notavi, poſt Procellas graveſque Pluvias, Febres *epidemicas* multùm fuiſſe imminutas, & vi & numero; *Effluviis* nempe contagioſis & *morbificis Atmoſ-*

phæræ

phæræ Conſpirationibus, hoc modo, diſperſis. Ideò fortè divus Auguſtus, cum in Gallia moraretur, Templum & vovit & fecit Circio, Vento vehementiſſimo; eique Turbini, etſi Ædificia ſæpe diruenti, Gratias publicas agebat Gens Gallica olim, referente * Seneca: utpote cui Salubritatem Cœli ſui deberet.

* *Quæſtion. Natural. Lib.* 5. *Cap.* 17.

DE

CONSTITUTIONE

Aeris & Morbis Epidemicis,

Anno MDCCXXVIII.

Januario.

PLUVIOSA admodùm (A) humidaque Tempeſtas induxit Annum; in ipſo quippe Menſe Januario cecidit Pluvia ad Dig. 6. 108. immenſa Quantitas! Fuit porrò Nivis aliquantum, Gelu parum valdè, Procellæ utique ſatis. *Mercurius* in *Barometro* depreſſus fuit maximè, ab ipſo Initio Diem xxi. aduſque, ſæpe infra 29. 0. Ventus ut plurimum auſtralis erat, vel occiduus, iſque ſæpe nimboſus: ſub finem Menſis autem Subſolanus, flante nonnunquam Borea, Cœlo Apricitatem & Columnæ mercuriali Altitudinem dedit, Nive ſubinde, aut Gelu ſequente. A xxvi. ad xxviii. haud parum Pluviæ decidit, etſi *Baroſcopium* fuit ad 30.0. & altius, Vulturno ſpirante: Argumentum ſanè Aerem onuſtum eſſe Vaporibus adhucdum.

Pluvia

Pluvia Die $\overset{\prime\prime}{1}$.—$\overset{\prime\prime\prime}{6}$.—$\overset{\prime\prime}{8}$.—$\overset{\prime}{10}$. $\overset{\prime\prime\prime}{13}$. $\overset{\prime\prime}{14}$. 16. $\overset{\prime\prime}{17}$. $\overset{\prime\prime\prime}{18}$. $\overset{\prime\prime\prime\prime}{19}$.—22. 26. $\overset{\prime\prime}{28}$.

Vehemens Grando corruit 15. p. m. S S VV 3. Nix gravis 23. a m. E N E 3.

Tota Quantitas adeò Aquæ pluviæ collectæ æquabat 6, 108.

(B) Maximi Maris Æstus inundantes 18. 19. S S E 3^x. Barom. 28. 5.

♉ ii Altitudo maxima fuit Die 31. *viz.* 50. 2. E b N. 2.
——— minima ——— 18. ——— 28. 5. S S E 3x.
Barometri media Altitudo 29. $3\frac{17}{31}$
Dies frigidissima *fuit* 25. Therm. Hauks. 69. N N VV 1.
— tepidissima — 3. ——— ——— 50. S VV 1.
Temperies *Aeris* media $56\frac{5}{31}$

Ab incipiente Mense Tusses & *Catarrhi* fuerunt valdè frequentes, sæpe cum Tumore Faucium molesto, levi comitante Febricula plerumque; *Rheumatismi* & Anginæ passim. Magnus adest undique Spirituum Languor, & creber *Paroxysmus hystericus*.

FEBRUARIO.

Altam tenuit Stationem *Mercurius* ab Initio Februarii ad Diem xviii. spiraverunt ut plurimùm intereà Venti aquilonares, qui Cœlum reddidere siccum & apricum, Terramque astrictam Gelu, ineunte præsertim Mense. Post Diem xviii. Nix, Pluvia, Ventusque ut plurimùm australis: Temperies Aeris multo magis tepida & humida fiebat, gravi Pluvia sub finem ruente.

Pluvia, Die 13. 18. $\underset{20.}{\underline{\prime\prime}}$ $\underset{21.}{\underline{\prime\prime}}$ $\underset{22.}{\underline{\prime\prime}}$ $\underset{23.}{\underline{\prime\prime}}$ $\underset{25.}{\underline{\prime}}$
Dig. Dec.

Nix multa 19 ☲ 1. 924.
Levis fuit *AB* 26. Hora 9. p. m. E b N 1.

♉ Altitudo maxima 2. 30. 3. E N E 3. ⎫ media Altitud. hoc
——— minima 20. 29. 0 VV S VV 2. ⎭ Mense 29. 8 $\frac{9}{29}$

Dies frigidissima, 1. 67. N E 2. ⎫ media Altitudo Ther-
— tepidissima, 25. 47. 8 1. ⎭ mom. 57 $\frac{16}{29}$

(C) Tusses, quæ à primo Januario fuerunt valdè frequentes, jam factæ frequentissimæ, plurimis, Junioribus præcipuè, infestæ sunt; quibus accesserunt Destillationes maximæ, ac Dolores Faucium atque Dentium, cum Glandularum Parotidum & Maxillarum Tumoribus. Hæc ferè omnia in Mense superiore, at jam cum his ingruit *febrilis* Affectio & Respiratio difficilis, imò pluribus, medio in hoc Mense accidebant Pleuritides & Peripneumoniæ; quorum Sanguis extractus fuit viscidus & parùm *serosus*: cum tamen, durante Januario, vel ab ipsis *Rheumaticis*, raró fuisset valde glutinosus. Tunc porró satis fuit exhibuisse Spirit. Volat. oleos. Elix. Asthmat. le Mort. aut tale quid ex lenioribus Diluentibus, ad Sudores eliciendos & Tussim sopiendam; rerò Venam secantes, nec *Epispastica* frequenter admoventes. Jam Sanguinem mittere sæpe necesse erat, & repetitis *Anodynis* Vehementiam Tussis lenire; *Anacatharsin* & facilem Respirationem larga pactorali & molli Potione detergente moliri: ad quem quoque Finem Opus sæpe fuit Medicamentorum ex Oleosis, Gum. Ammoniac. Oxymel. Scillitic. *&c.* cum eo tamen,

men, ut, dum hæc facta sunt, Virium Languor Cardiaca leniora postularet; *Epispasticis* intereà crebrò applicatis. Febris namque fuit lenta plerumque, Urina neque rubra valdè erat; nec Lingua valdè arida, nec urgebat importuna Sitis. Hoc Mense porrò *Variolæ* erant *sporadicæ* & mites, rarò lethales.

MARTIO.

Ventus Martio regnans fuit occidentalis, subinde ad Austrum, ad Septentrionem subinde, vergens, consequente, ut solet, pluvia, seu aprica Tempestate. *Mercurius in Barometro* inconstans, rarò sublimis. Nebulæ sæpe, Procellæ aliquando, Nivis aliquid sub finem Mensis. Temperies Aeris crassa & humida, attamen non valdè frigida.

Pluvia 1. 3. 6. 8. $\overset{''}{\overline{9}}$. 11. $\overset{5}{\overline{13}}$. 14. 16.—18. $\overset{14}{\overline{19}}$.
20. 22. 24.—26—$\overset{'''}{\overline{29}}$ = 3 317. Dig. Dec.

Procellæ 14. 15. S 4. cum maximis Maris Æstibus. Nix alto mane 27.

AB 22. 10. p. m. VV N VV 1. Levis *AB* 23. 8. p. m. N N VV 1. Maximus Halo circa Lunam 11. 12.

♉ Altitud. maxim. 3. 30. 2. Malacia. } media 29, $6\frac{11}{30}$
— — minim. 14. 29. 1. S. 4.
Dies frigid. 27. 60. N N VV 3. } media Term. Altit. $49.\frac{2}{3}$
— tepid. 17. 45. VV 2.

Tusses frequentissimæ toto hoc Mense, levi plerumque cum Febricula. Febres *rheumaticæ* & *catarrhales* quamplurimæ; Ægrotantes omnes ad Sudores erant valdè prompti.

 (D) Tet-

(D) Tertianæ exquisitæ, ac semitertianæ, Febres, jam sunt frequentiores longè quàm assolent in hac Regione: in Paroxysmis urgens maximè Vomitus biliosus, æruginosus, cum immensa Pituitæ tenacis Copia; *Cephalalgia* gravis, ac sæpe Delirium. Perpauci nunc *Variolis* laborant; aliquì *Rubeolis* corripiuntur & Juniores & Adulti.

APRILI.

Principio Mensis multa Pluvia, cadente *Mercurio*; assurgente verò, medio Aprili, Apricitas, Aer interim crassus & nebulosus. A Die xix. ad Finem usque humilem plerumque Stationem tenuit *Baroscopium*, plurima ruente Pluvia, ita ut paucissimi intercurrerent Dies aprici. Aer fuit valde crassus, humidus & subfrigidus toto fere Mense: Sæpe Ventus occidentalis, persæpe furens Auster. Viæ publicæ omnes Aqua & Limo plenæ sunt.

Pluvia 1.—$\overset{'''}{\overline{3}}$.—$\overset{''}{\overline{5}}$. $\overset{'}{\overline{8}}$. $\overset{'}{\overline{9}}$. 13. $\overset{'''}{\overline{19}}$. $\overset{'}{\overline{20}}$. $\overset{'''}{\overline{21}}$. $\overset{'}{\overline{22}}$. 23. 25. 26. $\overset{''}{\overline{28}}$.—$\overset{'}{\overline{30}}$. = 4. 153. Dig. Dec.

Grando 11. 12. VV N VV 1.

♉ Altitud. maxim. 16. 30. 0. Malacia. — minim. 29. 8. 9. S b E 3. } media 29. $5\frac{5}{30}$

Dies frigid. 11. 55. N VV 1. — tepid. 18. 36. S S VV 1. } media Therm. Altit. 45 $\frac{13}{30}$

Morbi superioris Mensis, jam vi & numero aucti grassantur maximè: imò Febres intermittentes à levi sæpe Errore in putridarum Classem transiliunt, haud contemnendo Ægrotantium

Pericu-

Periculo ; facillimè porrò recidivæ corripiunt , quos ex toto reliquerant antè.

M A I O.

Aeris Conſtitutio humida & Ventus auſtralis ad medium propè Menſem duraverunt. Initio Barometer fuit depreſſus ; à xvi. Caurus, aut Septentrio, leniter ſpirans *Mercurium* tenuit ad 29. 8. circiter fere ad Finem uſque: Aer interim ſiccus erat & ſubtepidus.

Pluvia 1. 2.—5. 9. 10. 12. 15. 18. 20. 21.
Dig. Dec.
= 1. 633.

♉ Altitud. maxim. 21. 30. 0. Malacia. } media 29. 6 $\frac{12}{31}$
——— minim. 3. 28. 9. S S E 3.
Dies frigid. 1. 46. S b VV 3. } media Therm. Altit. 35 $\frac{17}{31}$
— tepid. 23-30. VV N VV 1.

Febris *Catarrhalis* ac Tuſſes jam evanuere penitùs ; at (E) Febres intermittentes ſæviunt adhuc. Vix ullæ nunc *Variolæ*.

J U N I O.

Prior Junii Pars Ventos habuit auſtrales & occiduos, Pluviamque haud exiguam, ; *Atmoſphæra* etiam plerumque craſſa erat & humida : *Baroſcopium* mediam fere tenuit Stationem. Poſterior Menſis Pars erat magis ſerena, ſicca & calida; Venti ab Oriente, aut Plagis arctois.

Pluvia 1. 2. 4. 7. 8. 9. 11. 12. 17. 20.
Dig. Dec.
25. 26. = 1. 636.

Fulgur

Fulgur & Tonitru, 17. 26.

♉ Altitud. maxim. 28. 29. 8. N. 1.
——— minim. 8. 29. 2. S V V b S 2. } media 29. $5\frac{17}{30}$
Dies frigida 10. 37. V V N V V 1.
— calida 29. 23. E S E 1. } media Therm. Altitud. 30. $\frac{14}{30}$

Febres intermittentes adhuc passim; aliquæ putridæ, lentæ, *nervosæ*.

J U L I O.

Per Initia Mensis Aer fuit apricus, siccus & fervidus; Ventus aut nullus, aut Subsolanus; Ros plurimus; labente autem *Mercurio* ix. & x. multa Pluvia, resurgente paulò pòst, Serenitas: dein relabente magis xv. & xvi. gravis Pluvia: varia pòst Tempestas ad Finem usque Julii, Vento plerumque ad Occidentem vergente: Aer interea erat longè humidior, & ad Finem valde crassus.

Pluvia $\overline{9}^{ii}$. $\overline{10}^{ii}$. $\overline{15}^{ii}$. $\overline{16}^{ii}$. 17. 18. $\overline{20}^{iii}$. $\overline{25}^{i}$. $\overline{26}^{ii}$. 28.
Dig. Dec.
30. = 3. 179.

Die 2. Hora 11. p. m. malacia; permagnum observavi Lumen boreale, cujus Radii lucidi, at non colorati, vibrantes, terminari videbantur in coruscante quasi Umbella paulò ultra Zenith octo, decemve, fere Gradus, Meridiem versùs. Centrum hujus lucidæ Coronæ eodem fere Intervallo distabat ab Arcu meridiano, certissimè ad Orientem: quod idem utique haud rarò nuperis Annis notavi. Durante Splendore hoc boreali plurimus Ros decidit; si ventus fuit aliquis, à Septentrione venit.

Die

Die 22. H. 9. p. m. N. 1. leve, at insolitum Lumen boreale eluxit, cujus Radii pyramidales, nverso planè Ordine, vibrabant: horum enim Vertices ad Centrum, quasi paulò infra Horizonem, sub ipso Axe boreo tendebant. Die 4. & 17. VV N VV 1. parvæ *AB*, at nihil insoliti. Tonitru 8.

♉ Altitud. maxim. 3. 29. 9. Malacia } media 29. 6.
——— minim. 16. 29. 0. S. VV. 1.
Dies frigid. 23. 37. E. 1. } media Therm. Altitud. $28\frac{16}{36}$
— fervidus 8. 18. E S E 2.

Febres tertianæ & duplices tertianæ adhuc, paucæ quoque putridæ. Languores graves à profusis Sudoribus, quibus omnes infestantur maximè: Laxis nempe & patulis Cutis *Poris* Humores, à Fervore Tempestatis rarefactos, & colliquatos, immoderatè transmittentibus.

AUGUSTO.

Ineunte Augusto Cœlum fuit plerumque sudum, Aer siccus & fervidus, *Barometer* altum tenuit Locum, Venti Septentrionales: exeunte autem Aer fiebat humidior longè, & cum *Mercurio* decidit Pluvia; interim Zephyrus, Libs, aut Corus, perflabant assiduè.

Pluvia 1. 11. 13‴. 17. 20″.—22. 24.—27′. 28″.
Dig. Dec.
9. = 1.894.
AB. 18. 20. p. m. N N VV 1. Fulgura & Procella 20. Nocte. S VV.
Maximus Maris Æstus 27. S S VV 3—28. VV 3.

♉ Altitud.

♉ Altitud. maxim. 9. 30. 1. N b VV 1. } media 29. $6\frac{20}{31}$
——— minim. 28. 29. 0. S VV 3x.
Dies frigid. 29. 38. N VV 1. } media Therm. Altit. $30\frac{4}{31}$
— fervid. 5. 20. VV N VV 1.

Febres intermittentes sub Finem Mensis frequentiores: *Diarrhœæ* & Morbi colici plurimi.

S E P T E M B R I.

Corus fere spirabat quotidie ab Initio Septembris ad Diem xi. *Barometrum* attollens, Nubesque dispergens pulcherrimè. A xvii. ad ipsum Finem Ventus ex Oriente, flectens subinde ad Austrum, subinde ad Septentrionem, furens, sæpe perflabat, & *Mercurium* magis quàm quis crederet, deprimebat, haud multà nempe tunc decidente Pluvia: interim humidus erat & frigidus Aer.

Pluvia, 4. 6.—8. 10. $\overset{i}{\overline{16}}$. $\overset{iii}{\overline{17}}$. 18. $\overset{iii}{\overline{23}}$.—25.
Dig. Dec.
26. = 1. 526.

Maximi Maris Æstus à 22. ad 25. persurente Vulturno.

♉ Altitud. maxim. 10. 30. 0. N VV 1. } media 29. $5\frac{21}{30}$
——— minim. 24. 28. 5. S E b E 3x.
Dies frigid. 20. 46. E b N 3. } media Therm. Altitud. $38\frac{18}{30}$
— tepid. 1. 27. Malacia.

Febres intermittentes passim & nonnullæ putridæ, *Diarrhœæ* quamplurimæ; morbus autem colicus rarior solito hac Tempestate: haud pauci *Ophthalmia* & Tumore Colli Fauciumque correpti sunt.

Octobri.

Libs fere perpetuus flavit à ii. ad xiii. Octobris *Mercurio* multùm cadente; Pluvia interim continua decidit: pòst Boreas, aut Euronotus, xxvii. adusque, scandente *Baroscopio*, & consequente Apricitate; inde humidus Auster gravem perpetuamque Pluviam demisit.

Pluvia $\overset{\prime\prime}{2}$. $\overset{\prime\prime}{3}$.—$\overset{\prime}{6}$. $\overset{\prime\prime}{7}$. $\overset{\prime\prime}{8}$.—10. 12. $\overset{\prime\prime\prime}{13}$. 20. $\overset{\prime\prime}{21}$. 24. $\overset{\prime\prime}{28}$. $\overset{\prime\prime\prime\prime}{29}$. $\overset{\prime\prime}{30}$. = 5.386. Dig. Dec.

AB. 1. 8. p. m. N N E 1. levis *AB.* 14. 9. p. m. N E. 2.— 15. N N E. 1.—22. E N E 1.

♉ Altitud. maxim. 16. 30. 2. N N E 1. — — minim. 8 28. 8. S VV 2.	media 29. $5\frac{4}{31}$
Dies frigid. 16. 55. N N E 1. — tepid. 2. 40. S S VV 2.	media Therm. Altit. $46\frac{16}{31}$

Febres *Erysipelatōdes* & *Petechiales* passim.

Novembri.

Pluvia adfuit perpetua, non tamen valde gravis, ad ix. Diem Novembris, dum Ventus ex Austro plerumque fremuit maximè. Aer intereà fuit humidus valde: tunc Aquilo discussit paululum Nubes, flectens inde variè Ventus ad Occidentem, per Austrum recurrebat tandem donec Orientem attigit, mutans interim assiduè Cœli Faciem & *Barometri* Stationem: pòst verò deflectens ad Septentrionem, rigidam invexit Brumam, Cœlumque serenum.

Pluvia

Pluvia 1. $\overset{''}{2}$. $\overset{'}{3}$.—$\overset{''}{8}$. 9. $\overset{''}{14}$. $\overset{''}{16}$. $\overset{'''}{18}$. — 20. 22.
$\overset{''''}{24}$. $\overset{'}{25}$. = 3. 535. Dig. Dec.

Procella 1. mane primo VV S VV—15. Nocte. S b E—18. H. 2. p. m. S S E. 4.

Levis *AB.* 22. Permagnus & vividus Halo circa Lunam 6. 10. p. m. S. 3. Maximus Maris Æstus 18. S S E. 4.

♉ Altitud. maxim. 30. 30. 2. Malacia. ——— minim. 25. 28. 9. E S E 3.	} media 29. $5\frac{25}{30}$
Dies frigid. 30. 72. rigidissimum Gelu! — tepid. 7. 42. S S VV 3.	} media Therm. Altitud. $54\frac{24}{30}$

Morbus pestilens inter Boves. Coryzæ & Tusses sunt valde frequentes.

DECEMBRI.

Ab initio Decembris subsedit sensim *Mercurius* in *Baroscopio*, multa ruente Pluvia. Ventus fuit interim varius quotidie, Aer autem maximè humidus; donec Aquilo mutavit Rerum Faciem, Geluque rigidissimum protulit & Nivem; eaque borealis Ventus, aut Orientalis, continuabat ad ipsum Anni Exitum.

Piuvia $\overset{'}{3}$. $\overset{'''}{4}$. $\overset{'}{5}$.—$\overset{''}{7}$. $\overset{'''}{8}$.—$\overset{'}{10}$.—12. Nix 17. 18.
21. 23. $\overset{''}{24}$. $\overset{''}{25}$. = 2. 273. Dig. Dec.; Nive excepta, eam namque totam non potui ullo modo colligere, quùm citò impleverit Vas recipiens, ibique congelata remanserit, avolante reliqua: fuit autem ejus Quantitas proculdubio haud exigua, cum alta fuisset undique sexdecim saltem Digitos.

♉ Altitud.

♉ Altitud. maxim. 15. 30. 3. N. 1.
—— —— minim. 8. 28. 8. S b VV 3. } media 29. 7 $\frac{4}{31}$
Dies frigidissimus 23. 75. N. E. 2. } media Therm. Altitud.
— tepid. 7. 52. S S VV 3. } 64.

Febres *rheumaticæ* passim, & Paroxismi (F) Asthmatici frequentes: quamplurimæ Tusses, eæque sæpe graves, sub Finem Mensis præsertim.

Dig. Dec.
Tota, quæ decidit, Pluvia hoc Anno fuit 36. 564

Notationes aliquæ.

(A) Aer fuit ita humidus fortè quòd parùm admodùm Gelu fuisset. Gelu certè Atmosphæram reddit siccam, condensando Vapores, eosque Terræ coagmentando; Terra interim ipsa ita Gelu constricta est, ut Exhalationes impediat. Hoc in Degelationibus est maximè conspicuum, ubi omne Solum, quasi Aqua perfusum, humescit, imò ferè spumescit; data scilicet Via Vaporibus à Calore subterraneo elevatis, at Gelu antè ad Terræ superficiem astrictis. Hinc est quòd Gelu diu durans Terram fœcundet, retentis nempe salinis & sulphureis Halitibus, ut Agricolæ norunt: atque hinc fortè post longum Gelu, cum Degelatio accedat, morbi *Epidemici* oriuntur, ut observatur sæpissimè.

(B) Nonne hi Maris Æstus exundantes, partim fortassè, pendebant à maxima Aeris Levitate,

has

has in Regiones incumbentis, qui Maria noſtra longè minùs premebat quàm circumfuſum Oceanum; Aquis nempe hic confluentibus ad Æquilibrium reſtituendum? Quoniam Aquam inter & Argentum vivum intereſt differentia, quod ad Pondera, 14. ad 1. quàm proximè; ſequitur manifeſtè *Barometro* in hac Regione integrum Digitum ſubſidente, Aquas debere hic quatuordecim Digitos altiùs aſſurgere, quàm ubi, ex Proportione dicta, major eſt *Atmoſphæræ* Preſſura. —— Annon porrò hac ipſa de Cauſa fortè violentiſſimè urgente, diſploſis ſcilicet ſubitò Vaporibus Aereque pro Tempore maximè rarefacto, Columnæ iſtæ Aquarum (quas *Spouts* vocant) & immenſi iſti Fluctus (quos *Boars*) evehuntur nonnumquam? Fulgetra namque ſemper fere hæc comitantur *Phænomena*, quæ momentaneum quaſi Vacuum faciunt. Haud ſemel certè memini Montem quaſi Aquarum (quem a *Boar* hic vocant) perbrevem intra Horæ Quadrantem, imò multo minore Temporis Spatio, inundaſſe ad Altitudinem perpendicularem Pedum ſaltem duodecim, atque mox receſſiſſe penitùs: quod vix fortè ulla alia Ratione explicari poteſt.

(C) Humida valde frigidaque Aeris intemperies ſemper Gravedines, Tuſſes, & morbos à *ſeroſa* Colluvie pendentes, gignit; idque non ſolum *Perſpirationem* inhibendo, ſed & inſuper Humiditatem noxiam, Sale aereo ſive Nitro gravidam, Sanguini per ipſos Cutis Poros inſinuando: nec dubito, quin ob has Cauſas Tuſſes Britannos noſtros longè magis infeſtent, quàm Gallicum, aut Heſperium, Populum, qui ſicciore gaudent & tepidiore *Atmoſphæra*. An Aer ipſe quidem Corpora noſtra ſubire po-

teſt

test sub Aeris Forma, dubito; per * Cortices autem Plantarum, imò Arborum, penetrare certum est. Extra omne dubium verò aerea Humiditas Cutis *Poros* permeat; nec mirum, quippe durissima Ligna & Saxa penetrat. — Plura sane Experimenta hanc aerei Humoris Attractionem confirmant; & quid quæso huic sit magis Impedimento quàm Terebenthinæ, aut Argenti vivi Exhalationibus, quæ vel intimum intrant Corpus? † Juvenis quidam sanus, Jejunio & Labore confectus, Spatio unius Noctis octodecim Uncias imbibit per *Poros*. Hoc, etsi non tanta Quantitate, notant sæpissimè, qui Cursibus præsunt equestribus, ubi jejuniis ad certum Pondus redigendi sunt Equisones.

Tria hinc in regenda Valetudine Consectaria ducantur: 1. Ut jejunus Nemo, nec fatigatus admodùm, contagioso se committat Aeri, aut Febre maligna, aut pestilente, correptos invisat; pluribus, imò Medicis, hoc fuisse Exitio memini: tunc enim ex facili *Effluvia* morbida accipiunt.

2. Cavendum est maximè, ne quis diu in Aere inquinato versetur. Methodici olim, Teste || Cœlio Aureliano, vel Cubiculi Aerem medicabant: plurimum utique interest, an subfrigidam respirat Auram ardente laborans Febre, an æstuosam, liberam, an densam nimis; ideo, jubente ‡ Celso, in amplo Conclavi tenendus est; si id quidem non est, eluceat modicè Focus, quo per Caminum impura & morbida Mephitis eliciatur, quæ diu aliter stagnans magis magisque in Ho-

E ras

* Hales's *Vegetable Statics*, cap. 5.
† Vid. *Jacob. Keil.* Medicin. Static. Britan.
|| Lib. ii. cap. 36. ‡ Lib. iii. cap. 7.

ras pestifera redditur; atqui hoc modo perflabile servetur Cubiculum tutissimè.

3. Hinc porrò vides quanto discumbis Periculo cum impuro Lecti Socio; quot tabidos, hac de Causa, factos novi, sanissimos olim? quantum hinc cavenda Lecti Consortio? quantum hinc marcet formosa Puella sicco admota Seni; dum ille vigescit? Nec melior potuit inveniri modus refocillandi decrepitum Judæorum Regem, David, quàm consulendo ut illum in Sinu foveret perpulchra Shunamita Virgo.

(D) Ex humida valde & minùs *elastica* Aeris Constitutione Sanguinis Lentor nimius producitur facilè; unde *Circulatio* per Vasa minima haud expedita, per majora autem debito rapidior, eaque aucta plurimum à suscepto Frigore, *Perspirabile* subito reprimente. Unde Paroxysmus sequitur febriculosus; qui tamen brevi facessit, amotis nimirùm Repagulis, & consequente Sudore, nisi aut Sanguis sit lentus valde aut viscidus: tunc enim vel putrida ac lenta Febris, vel ardens ac vehemens, subsequitur; prout nempe Fibrarum *Tonus*, magis minùsve *elasticus*, & Status Humorum disposuerit. Quamobrem monerem Tyrones medicos, ne nimiùm forent in exhibendo Corticem Peruvianum, *Alexipharmaca & Salia volatilia*, præproperè, in ipso præsertim Initio Febrium intermittentium, nec nisi post debitas (prout fuerit opus) *Evacuationes*: Error namque talis haud raro Pleuritides & Peripneumonias arcessit, aut Febrem cum Delirio, vel Comate, continuam. Febris utique intermittens raro aliquem jugulat; si tamen, ex ea, facta est continua, in malis Æger est (monente Celso Lib. iii. capit. 15. ad finem.)

In primis ideò Accessionibus vix aliquid Ægro necesse est, nisi ut sorbeat affatim Potum aliquem diluentem, tepidum; quod & Horrorem discutit, & Vomitum, si urgeat, promovet, finemque tandem *febrili* Paroxismo facit, Sudores eliciendo: ad quod idoneum est maximè ut Æger se in Lectulo contineat, durante Paroxysmo. Tunc demum Febre bene finita, ex Medicamento vomat, Alvum purget denuò, aut saltem ducat, si cita antè non fuerit; tunc enim, Rhabarbaro exhibito priùs, eam comprimere licet.

Multum utique facit ad omnigenas Febres extinguendas, post debitam (si sit necesse) Sanguinis missionem, primarum Viarum à putrida *Cacochymia* Purgatio. Neque hoc solùm modo prodest Vomitus, sed & ipsa ejus Actio Obstructiones, vel in ipsis Corporis Penetralibus, reserare apta est; ad utrumque igitur Scopum eum provocare utile est; id ipsum quippe Febres quasdam intermittentes sæpe sæpius curavit.

Post secundam, tertiamve, Accessionem quod Genus Febris sit scire licet, atque exin Medicinam aptare idoneam, in qua Jure merito primùm obtinet Locum Cortex Peruvianus: at nescio quo Fato, utcunque seduli fuerimus in isto eligendo, ad has Febres abigendas, Opinione longè minùs, profuit; nisi primò Cinnabari, Camphora, Myrrha; pòst *Stomachicis aromaticis Chalybeatis* adjutus. Tunc equidem *Mercurii alkalizati* Usus mihi haud innotuit, quem paulò pòst tamen mecum communicavit optimus ille, celeberrimusque Medicus, D. D. Cheyne: hanc verò Mercurii Præparationem ad plurimos Morbos maximè efficacem esse millies inde inveni. Maximam profectò vim habent *Mercurialia* con-

tra Sanguinis Lentorem & Obstructiones Vasorum; imò sine Stimulo salino præparata non solum in Febribus intermittentibus esse utilissima, sed & in *Pleuriticis*, *Peripneumonicis* & *Rheumaticis*, post debitam Sanguinis Missionem, plurimùm prodesse novi: dum enim lentos attenuant Humores, parùm interim rarefaciunt Sanguinem, aut exagitant, etsi Pondere suo momentum ejus multùm adaugent. Acutissimus JURINIUS demonstravit olim, * Gravitatem Globuli Sanguinis rubri esse ad Gravitatem Seri, ut 1126. ad 1030.: atqui tantæ potissimùm Gravitatis effecti videntur Globuli, ut Seri Tenuitatem conservarent, & sanguineos Tubulos præstarent meabiles; at cum magna adsit Tenacitas Humorum, & Obstructio Vasculorum pertinax, iis utique utendum est, quæ multò majore pollent momento.

Sub Finem verò harum Intermittentium *Stomachica Chalybeata & Austero Aromatica* juvabant maximè, queis sine Tumor Pedum *oedematosus* semper, & recidivæ Febres accedebant sæpissimè; imò cùm morbus ex toto discussus fuisset, ad Recidivam præcavendam commodum erat omninò, Die scilicet octavo, vel decimo pòst, Corticem Peruvianum & *Martiata Stomachica* resumere, ad paucos saltem Dies. Nonne ideò eadem hæcce, subinde assumpta, perbona sint ad *Prophylaxin*, dum Aer nimis humidus & parùm *elasticus* Sanguini Lentorem inducit, & Vim Fibrarum enervat; idque præcipuè debilioribus, ac *Systasi* Nervorum infirma affectis? Hæc utique Methodus mihi optimè cessit in *Hystericis*

* *Transact. Philosoph. Anglic.* N. 316.

stericis & Hypochondriacis sæpissimè —— Hoc forsan haud absurdum erit Monitum iis, qui haud prospera Valetudine gaudent, aut illis, qui eorum Sanitati prospiciunt. Delicatulis, ac Mollitiis fluentibus, haud injucundum, nec fortè inefficax Antidotus, erit Malum Aurantium Hispalense tostum, ex Vino rubro generoso, post debitam Infusionem.

Nihil sanè ad Febres intermittentes eradicandas facit magis quàm frequens Vomitio, præcipuè ubi Nausea & Vomitus urgent, quod in his ferè accidit semper: dum namque Stomachus, seu muco acido obrutus, seu biliosa Colluvie, languet, quasi Vas iners, Fermento imbutum putrido, Ingesta omnia corrumpit: hinc perpetuus morbi Fomes, donec perpurgatur Ventriculus. —— Ad movendum autem Vomitum, vel Decoctum Radicis Ipecacuanhæ, vel Infusio ex Vino, exhibetur tutissimè; si vis aliquid fortiùs, Vini benedicti Cochleare unum, alterumve, adjici potest. Perperàm verò (quod suadent nonnulli) oleosa, aut immensa subtepidæ Potione sollicitatur, quarum prior oblinit potiùs quam deterget Ventriculum, cum altera onerat nimiùm: imò sæpe adeò non juvant immanes isti Haustus, ut, Stomachum nimio plus distendendo, Vim ejus constringentem, omnemque Actionem perdant omninò. Longè igitur longèque rectiùs promovetur Vomitio modica Potione tenuis Infusus Florum Chamæmeli, sub Finem verò Vini rubri cum Aquæ Dimidio, Duplo, aut Triplo, prout Res exigit, in quo lene aliquod Aromaticum sit incoctum: Sustentat hoc quippe totiùs Corporis Vires, & naturalem Ventriculi Potentiam erigit plùrimum, ita ut quicquid Plicis suis inhæret exprimat, se nempe corrugando validiùs; adeoque

tandem Ventriculi Tunicas corroborat, ut multo minùs postea sit obnoxius Illuviei nocenti. Hinc fit quòd Vomitus ex Vino rubro austero & aromaticis parato tantum Arthriticis prosit, ubi morbus Stomachum occupaverit.

* Provocabant olim Romani Luxuriæ Causa Vomitum, quidni nos Sanitatis? Quandoquidem vix aliquid subest Periculi, modò descripta excitetur Methodo, & post debitam, si commodum est, missionem Sanguinis: nam sive plus est injectum quàm quod concoqui possit periclitari ne corrumpatur non oportet; sive jam corruptum est, nihil commodius est quàm id, qua via primum expelli potest, ejicere. Haud alio utique modo expurganda est Colluvies Stomachi biliosa, aut pituitosa, multorum sanè Morborum Origo & Fomes: quicquid enim prima Digestione corrumpitur, haudquaquàm emendatur in secunda Concoctione, adeoque qualis efficitur *Chylus*, talis fit Sanguis.

Nec solùm Corporis Vigorem conservat purus firmusque Stomachus, sed & Animi etiam Acumen; ideo † Carneades, Academicus, scripturus adversus Stoici Zenonis Libros, superiora Corporis candido Elleboro purgavit: perpauci sane Philosophi ex Apicii Schola prodiere; vix aliquid certe Cerebro officit magis, quàm ingluvie distentus Venter.

Audi || Horatium, haud omninò Pythagoricum—
—— —— *Quin Corpus onustum*
Hesternis Vitiis Animum quoque prægravat una,
Atque affigit Humo divinæ Particulam Auræ.

Qui

* *Celsus*, Lib. i. cap. 3. † *A. Gellii*, Lib. xvii. cap. 15.
|| *Sermon.* Lib. ii. Satyr. 2.

Qui secum reputat Nervi *intercostalis*, & *Paris vagi*, sive octavi, longas Ambages, Implexus, Ramusculos, horumque Concentum atque Consensum: quorum alteruter Veneno, aut acri aliquo tactus, Vomitum ciet illicò; qui porrò spectat, Actione Vomitus, omnem intendi Nervum, omnemque concuti Fibram; idoneus solùm est Judex, quibus in morbis, quaque sub Conditione, excitanda sit Vomitio: in pluribus haud dubio utilis est admodùm, quum & omnes Corporis Humores attenuet, omnesque promoveat Secretiones.

(E) Haud ita multum in medendi Methodo mutavi, ni quòd opportunum esse invenerim Medicamentis, suprà laudatis, addere Elixir Vitrioli, & Aquas Spadanas, aut Pyrmontenses, haurire quotidiè. Nec pœnitendo utique Eventu, tunc Temporis, Balneum frigidum commendavi; præcipuè convalescentibus ab intermittente rebelli: ad Fibrarum nempè Tonum restituendum, & Humores lentos comminuendos. Hinc didici tandem quantum potest tale Remedium, ubi vix alia proficit Methodus, idque nonnumquam in pertinace Quartana: novum hoc forsan & inauditum, mihi verò probè expertum.

(F) Dum Subsolanus afflat, seu Boreas, Aer & elasticus valdè & gravis evadit, plerumque porrò frigidior; solito magis ideò distendit, premitque Pulmones: quinetiam *Atmosphæra* ponderosior externum Corporis Habitum comprimit, &, si sit frigidior, Nervos Fibrasque cutaneas constringit: minus hinc Sanguinis εἰς τὰ ἔξω, εἰς τὰ ἔντερα verò ejusdem Congestio, & proinde motus rapidior. Non mirum ideò si infirma Pulmonum *Crasi* laborantes talem Aeris

Constitutionem malè ferunt, Vesiculis nempè pulmoneis Aere distentis nimiùm, Vasculis sanguiferis Cruore. His de Causis quamplurimi, Vento ad Orientem vergente, certo certius ferè Asthmatis Paroxysmo corripiuntur. His præcipuè Asthmaticis convenit Sanguinis Missio, imò, *Dyspnœa* urgente maximè, necessaria est omnino; tunc lenia *antiphlogistica* Purgantia, Gas Sulphuris, Acetum & Oxymel Scilliticum, ex Posca, Mulso, aut Potu tenui subacido, Paroxysmum solvunt: porrò Pedes demitttere in Balneum ex Aqua tepida hisce Auxilio est, Humores alliciendo ad Partes inferiores.—— Novi Virginem elegantem uno, alterove, Die ante Menstrua, gravi Spiritus Difficultate corripi solitam, cui hoc certum semper subitumque attulit Levamen.

Pituitosis contrà, humidisque Asthmaticis, Vomitoria, *Epispatica*, *Volatilia*, Purgantia fortiora, & Detergentia acriora opitulantur.

DE

DE AERE

ET

Morbis Epidemicis,

Anno MDCCXXIX.

JANUARIO.

INEUNTE & exeunte Januario Aer fuit frigidus valdè, Venti aquilonares, permagna Elevatio Barometri, Nebulæ ſæpè denſiſſimæ, & onnunquam fœtidæ, Gelu frequens & rigidum aldè. Medio autem Menſe, ſubſidente Mercuio, Pluvia, Ventuſque varius, qui ab Occaſu ergebat plerumque ad Septentrionem. Ad Finem rientales Venti Aerem deſiccabant plurimùm, uamvis fuerat antè multo humidior.

Pluvia 4. 12. $\overline{13}$.—$\overline{16}$. 19. $\overline{21}$. Nix 7 No
Dig. Dec.
te ± 0. 900.

AB. permagna Die 6. H. 11. Noctis. E N E. 1.
ucidam quaſi Nubem obſervavi, Die 14. H. 9.
. m. inter Orionem, Taurum & Os Ceti, co
uſcantem undique Radiis vibrantibus, lucidiſſi-
mis,

mis, etsi ne vel minima alibi extiterunt Signa Luminis borealis, ista Nocte.

♉ Altitud. maxim. 9. 30. 4. Malacia. ——— minim. 14. 29. 1. VVN VV 2.	media 29. 9 $\frac{3?}{31}$
Dies frigidissima 1. 74. E N E 1. — tepid. 19. 52. VVN V 1.	media Therm. Altitud. 61 $\frac{1}{31}$

Tumor Faucium *anginosus*, & Tusses, valde frequentes; Perniones, etiam inter Adultos, frequentissimi: Pleuritides & Febres *rheumatica* passim. —— Prælarga Sanguinis missio *Pleuriticos* juvabat maximè, Potusque multus emolliens: eadem omninò Methodus *Rheumaticis* auxiliabatur: atroces verò Artuum Dolores plurimùm levabant Fomenta tepida laxantia, admota subinde.

FEBRUARIO.

Initio Februarii *Baroscopium* indicavit 30. 2 flante Septentrione; post Diem vii. Ventus ab Occidente venit, flectens modò ad Austrum mox quoque ad Arctum, Pluvia cadente: à xiv ad Finem usque Flatus perpetui, ac sæpè vehementes, ex Oriente frigidam siccamque *Atmosphæram* fecere, surgente plurimùm *Mercurio*.

Pluvia 4. 7. 9. 10. — 12. Nix 5. 14. 24
Dig. Dec.
= 1. 814.

Ventus turbineus 23. 24. Fulgura 9. H. 8 p. m. S VV b S 3.

(A) Spiritus Thermometri Hauksbeiani sæpe ad 66. hoc Mense subsidebat, cum tamen vix ulla uspiam visa fuerit Glacies, à xvii. ad xxi præcipuè.

♉ Altitud.

♉ Altitud. maxima 25. 30. 3. E 3. — minima 10. 29. 1. VV 3. } media 29. $7\frac{2}{28}$
Dies frigid. 6. 71. N. 1. — tepid. 9. 56. S. VV b S 3. } media Therm. Altitud. $62\frac{18}{28}$

Graves *Rheumatismi* & Arthritidis Paroxysmi, qui multo magis quàm solito excruciant. Tusses siccæ, laboriosæ, frequentes sunt. Sanguis, è quocunque ferè detractus, est crassus valde, & perpaululum Seri habet; ubi Febris aliquid accessit, admodùm est viscidus: Pleuritides tamen, ac Peripneumoniæ, non æquè frequentes sunt ac quis expectaverit. Multi adhuc Asthmate laborant, & plurimi, imò Adulti, Pernionibus vexantur.

MARTIO.

Frequens perflavit Aquilo ad xiv. usque Martii; xv. fremuit Vulturnus, plurima ruente Pluvia; xvi. & xvii. Boreas furebat maximè; sub Finem lenior spirabat ab Occidente Ventus, cadente *Mercurio*: Vehementissimus autem aderat Turbo è Septentrione xxiv. circa Meridiem. Aer fuit siccus & frigidus.

Pluvia $\overset{i}{\overline{1}}$. 12. 14. $\overline{\overset{iii}{15}}$. 16. 22. $\overline{\overset{i}{23}}$. 24. $\overline{\overset{i}{26}}$. 27. 28. 30. 31. Nix. 11. = 2. 092. (Dig. Dec.)
Rigidum Gelu 10. — 13. Ventus plerumque N E. Procellæ 16. 17. 24.

♉ Altitud. maxim. 17. 30. 2. N N E 3x. — minim. 15. 29. 0. S E 3x. } media 29. $7\frac{7}{31}$
Dies frigid. 11. 66. N 1. — tepid. 31. 49. VV. S VV 1. } media Therm. Altit. 54.

Gravis

Gravis adhuc ſævit *Rheumatiſmus* & Arthritis; nec cruciatus magis obſtinatos memini nec Arthritidem magis *anomalam*. Tuſſes *orthopnoicæ* moleſtiſſimæ, plurimos corripiunt, lenta ſæpe cum Febre; ſputa ſunt maximè viſcida & excreatu difficillima. His, Venæ Sectione peracta, Potio larga, diluens, calida, Detergentia dein ex Oximelite Scillino, Gum. Ammoniaco, Flor. Benzoes, &c. opitulantur, *epiſpaſticis* non rarò admotis. Nihil magis fuit Tuſſi Levamento, nihil tutius, Elixir Aſthmat. le Mortii & Pilul. Mathæi. At hic notandum, quod perpetuum eſſe debet, ubi Attenuantia & *Volatilia* liberè exhibentur, & *Veſicatoria* iterum atque iterum applicantur, multis Diluentibus utendum eſt: Lympha diſſipatur aliter, Cruor verò incraſſatur nimis & acrior evadit, unde neceſſariò Inflammatio & Febris augentur.

A P R I L I.

Siccus fuit & tenuis Aer durante Aprili; ac ſæpe frigidus, imò Die xiii. ipſa Glacies: Ventus ab Oriente plerumque, medio quidem Menſe ad Septentrionem flectens, ſub Finem verò ad Auſtrum. Statio *Baroſcopii* alta manebat ab xi. ad xxix. Magna Roratio, ac Pruina nonnumquam à xiii. ad xix. Cœlumque ſerenum.

Pluvia 1. 2. 7. — $\overset{\prime\prime\prime\prime}{10}$. $\overset{\prime}{25}$. 27. — $\overset{\prime}{30}$. = 1. 692. Dig. Dec.
AB. 11. 10. p. m. N N E. 2. — levis 21. N VV 1. Procella 9. Nocte S E. — 25. E S E.

♉ Altitud. maxim. 16. 30. 1. E N E 1. } media $29.6\frac{14}{30}$
——— minim. 25. 29. 1. E S E 4. }
Dies frigid. 13. 57. E b N 1. } media Therm. Altit. $46\frac{29}{30}$
— tepid. 29. 40. S S VV 1. }

Eryſi.

Eryſipelas & puſtuloſa Febricula frequens. *Va-*
iolæ paſſim. Tempeſtas infeſta Tabidis, his
ræcipuè, qui, elapſis Menſibus, Febre lenta
ulmonaria correpti, ad Phthiſin olim fuerant
roclives.

M A I O.

Hujus Menſis Initio, labente *Barometro*, Plu-
ia, frigidaque Tempeſtas; Die octavo, benè
Mane, etiam ſtagna Glacie fuere aſtricta: Ve-
peri autem ejus Diei Fulgura ſæpe, at ſine To-
itru prorsùs. Cœlum deinceps varium, variuſ-
ue Ventus; à xvi. ad Finem uſque Aquilo ſæpe,
ubſolanus ſæpius, Mercurium ſuſtulerunt, *At-*
noſphæræ porrò Siccitatem & Apricitatem reddi-
erunt.

Pluvia $\frac{iii}{3}$. — $\frac{i}{5}$. 6. 10. $\frac{i}{12}$. 14. 19. 20. $\frac{i}{24}$.
Dig. Dec.
= 1. 560.
Levis *AB*. 6. 10. p. m. N b VV 3.

ſ Altitud. maxim. 8. 30. 0. N VV 1. } media 19. $6\frac{13}{31}$
—— minim. 5. 29 1. VV S VV 3.
Dies frigid. 8. 54. VV N VV 1. } media Therm. Altit. $41\frac{26}{31}$
— tepid. 28. 35. E b S 1.

Febres *peripneumonicæ* & *eryſipelatoſæ*. *Variolæ*,
c Febriculæ cum Puſtulis *rubeoloſis* (vulgò *the*
Chicken-Pox) paſſim, Tumores quoque Pedum
rentes, at recedentes brevi.

J U N I O.

Nulla fuit *Baroſcopii* Elevatio notabilis toto
unio: medio quidem menſe Statio humilis,
haud

haud exigua tunc ruente Pluvia. A xii. ad xxiii. Aer erat valdè craſſus, ac humidus, dum Africus ſæpe afflabat, intercurrente nonnunquam Malacia: Initio autem & Fine Subſolanus. Magna ſub Finem Roratio.

Pluvia 2. $\overset{ii}{3}$. 7. 8. $\overset{i}{11}$. $\overset{ii}{12}$. —— 14. 16. $\overset{iii}{17}$
Dig. Dec.
22. = 1.662.

♉ Altitud. maxim. 26. 29. 9. N 1. } media 29. $6\frac{3}{50}$
—— minim. 13. 28. 7. S 3.
Dies frigid. 4. 40. E 3x. } media Therm. Altitud. $32\frac{16}{30}$
— tepid. 29. 29. E 1.

Eryſipelas & *Variolæ epidemicæ*. Febres intermittentes remittentes præcipuè, lentæ, *nervoſæ*, frequentes. *Cephalalgiæ* & Mania paſſim. Tuſſes inter Pueros.

JULIO.

Incipiente Julio ſerena ſatis effulſit Tempeſtas; Ventus orientalis iſque velox admodùm; a iv. Die ad x. ſæpe vehemens, ſidente Mercurio; inde ad Auſtrum deflectens *Barometrum* uſque depreſſit, *Atmoſphæra* facta nebuloſa, ac humida valde: ſub Finem aliquanto reſurgebat flante Favonio. Rara fuit apricitas poſt Diem ſextum, etſi Tempeſtas erat æſtuoſa valdè.

Pluvia $\overset{i}{7}$. 9. 11. 16.—$\overset{i}{18}$. 21. 23. $\overset{i}{24}$. $\overset{i}{25}$.
Dig. Dec.
27. 28. $\overset{iii}{31}$. = 1. 918.

Ventus turbineus & Tonitru 7. Nocte E. Fulgura 15. Nocte.

♉ Altitud.

♉ Altitud. maxim. 3. 29. 8. E b N 1. } media 29. $4\frac{2}{3}$
—— minim. 25. 29. 0. S b E 3s. }
Dies frigid. 8. 36. E b N. 3. } media Therm. Altitud. $28\frac{22}{3}$.
— æſtuoſ. 22. 22. Malacia. }

ariolæ multos invadunt. — Porrò toto hoc
Menſe Febris putrida, lenta, ſub Finem remit-
ens, tandemque intermittens, fuit maximè *epide-*
nica in hac Regione. Caput, Stomachus &
Lumbi laborabant potiſſimùm, quaſi ingruenti-
us *Variolis*, magna cum Oppreſſione Pectoris,
uſpiriis & gravi Languore: talis fortè affectus
omen dedit Febri *varioloſæ* † Sydenhamii.
'ueri, Juniores, Fœminæ, Infirmiores, hac
'ebre præcipuè fuere correpti. Sanguis eorum
etractus raró viſcidus erat; Urina cruda plerum-
ue, ac ſubtenuis, cum cineritia, mucoſa & im-
erfecta *Hypoſtaſi* ſæpe, quaſi ex Polline farraceo
ὑπόστασις Κριμνώδης Hippocratis:) quo Sedimen-
ım perfectius, eo major Spes ſalutis effulſit.
ingua, non arida valdè, glutinoſo quodam &
ıbfuſco obducta fuit Mucore. Sub morbi Fi-
em *Diarrhœa*, aut cruenta nonnumquam *Dyſen-*
ria (præſertim ſi Vomitus non fuerat Initio Arte
romotus) urgebat maximè, imò quibuſdam erat
xitio. Rubræ autem *Petechiæ*, Puſtulæ *milia-*
es, rubræ, urentes, aut graves erumpentes ſu-
ores, morbum *ſæpiſſimè* ſolvebant penitùs.

Venæ Sectio raró, niſi Morbi Initio, profuit;
Vomitoria verò erant pernecesſaria: *epiſpaſtica*
ein frequentia, & gradatim admota, lenia inte-
eà *Cardiaca* Cinnabar, *Paregorica*, ſero Lactis
Cana-

† *Sect.* iii. *Capit.* 3.

Canarienſi & Potione diluta, ſubacida, largiù epotis, fuere valde utilia. Quamprimùm Co ctionis Signa, Urina nempe ſubſidente & remit tente Febre, apparebant, Cortex Peruvianus juva bat apprimè. Sin autem Statu Morbi Coma aut Delirium, acceſſerint, Opus fuerit extemplo Cucurbitulis ſcarificatis, Humeris Cervicibuſqu affixis, Sanguinem detrahere, applicando mo *Epiſpaſtica* ponè utramque Aurem præcipuè aut Capiti deraſo; injecto protinùs *Enemat* laxante.

Utcunque lenia Purgantia, ex Rharbarbaro potiſſimùm, Morbi reliquias putridas ſub Finem expurgabant percommodè; *Draſtica* tamen, au *Aloetica*, peſtiferos omninò habuerunt Effectus quorum nempe Uſu intempeſtivo vim magnam Sanguinis dejectam vidimus, & horrenda exci tata Tormina: imò poſt *Catharſin*, etſi vald lenem, Hauſtus *paregoricus* erat omninò neceſ ſarius.

Quamplurimi hoc Morbo correpti fuerunt, pauci verò periere.

AUGUSTO.

Parùm utique Pluviæ durante Auguſto; Initio quidem & ſub Finem aliqua decidit, tunc quoque è madido Noto craſſus influxit & valdè humidus Aer. A x° ad xxiv. fervida ac aprica Tempeſtas, Subſolano plerumque afflante placidè. Haud inſignis erat elevatio, aut depreſſio *Barometri* hoc Menſe.

Pluvia

Pluvia 1. 3. 5. 6. 9. 24. 26. 27. 29. 31. Dig. Dec.
= 1.002.

Magna ſæpe Roratio Menſe medio. Tonitru è longinquo ab Occidente 20. 23.

☿ Altitud. maxim. 16. 29. 9. E b N 1.	} media 29. 6.	
—— minima 6. 29. 2. VV N VV 2.		
Dies frigid. 8. 37. N N VV 1.	} med. Therm. Altit. 28 $\frac{8}{30}$	
— fervid. 23. 18. Malacia.		

Febris *epidemica* perdurat adhuc: medio autem Menſe Puſtulæ rubræ, *miliares*, longè erant frequentiores quàm Menſe proximè elapſo. *Variolæ* mali admodùm moris ſæviunt. Scabies jam plurimos infeſtat, eos præcipuè, qui ab *epidemica* Febre convaluerant.

SEPTEMBRI.

Hoc Menſe ruebant Vapores, quos fervor Æſtatis excitaverat, in Pluvias nempè graves & perpetuas reſoluti; Aer interim erat maximè craſſus ac humidus: rara Apricitas, *Barometer* demiſſus valdè, Vulturnus fere aſſiduè à ſecundo Die ad decimum ſextum, iſque non rarò vehemens; exin ad Finem uſque Libs furens ſæpe.

Pluvia 2. 4. 6. 12. 15. 16. —— 19. 21. 22. 23. —— 30. = 6.498. Dig. Dec.

Procella 8. Nocte. S E b S — 21. S S VV — 22. VV S VV. Turbo 10. E b N. *AB.* 12. E b S.

♉ Altitud. maxim. 3. 29. 5. E b N i. — minim. 16. 28. 7. S S E 3. } media 29. $2\frac{14}{24}$
Dies frigid. 23. 42. VV S VV 2. — tepid. 1. 28. VV. 1. } med. Therm. Altit. $32\frac{14}{24}$

Variolæ adhuc malignæ graſſantur maximè cum Maculis purpureis, ſæpe etiam nigris, interſperſis: Statu morbi Puſtulæ nigreſcunt, aut crudo diffluunt *Ichore*. Cruſtæ nigræ diu admodùm, etiam convaleſcentibus, adhæreſcunt: *Criſis* in *Confluentibus* difficillima, nec Febri ſæpe Finis eſt niſi poſt xvii. ſæpe non niſi poſt xxi. Diem; Vermibus perſæpe ex Alvo dejectis. — (B) Febris *epidemica* etiamnum perdurat, rariùs autem.

OCTOBRI.

Initio Pluvia, tunc Apricitas, ſurgente *Mercurio*; derepentè autem cecidit: à xv. ad xxiv. Pluvia perpetua. Vento ſubinde ex Plagis auſtralibus furente: à xxiv. tamen ad ipſum Finem inter Boream & Vulturnum conſtitit, parca cadente Pluvia.

Pluvia $\overset{iiii}{1.}$ — $\overset{ii}{5.}$ 6. 9. $\overset{i}{11.}$ 12. 15. $\overset{i}{16.}$ — $\overset{ii}{19.}$ $\overset{ii}{20.}$ $\overset{iiii}{22.}$ $\overset{i}{23.}$ — 26. 31. = Dig. Dec. 3. 985.

Procella 11. Nocte. S VV — gravis cum Fulgure & Tonitru 19. Nocte. S S VV — mane E S E. Grando 12. 20. 21. *Æ*B. 14. N VV 1.

♉ Altitud. maxima 8. 30. 0. Malacia. — minima 19. 29. 0. S S VV 4. } media 29. $4\frac{26}{27}$

Dies

Dies frig. 14. 55. N VV b VV 1. Pruina mane. } med. Therm.
— tepid. 9. 34. S VV 3. } Altitud. $43\frac{18}{27}$

Sæviunt adhuc *Variolæ epidemicæ*, non hic solùm, sed undique ferè; eæque sæpe malignæ & atræ, quarum Crustæ nigræ, diu adhærentes, Faciem deturpant maximè.

Febris *secundaria* solito vehementiùs urget, ac perdurat diutiùs; non raro ad vigesimum usque Diem & ultrà, pluresque morti committit. Ad hanc verò arcendam nihil successit feliciùs, nihil optatius, repetitis *Catharticis*, adjecto interdum Calomelane; *Paregoricis* verò interpositis subinde. Hoc non solùm in carissimis meis Liberis expertus sum, sed in quamplurimis aliis, faustissimo utique Eventu; sane vix ulla alia Medicina profecit.

Qui vult de hoc Argumento plura, adeat Epistolas viri, dum viveret, undique perdocti, JOANNIS FREIND; nec non illustrissimi RICARDI MEAD, aliorumque doctissimorum Medicorum, unà conscriptas: etiamque, si non pigebit, quæ & * ipse de hac Re olim disserui.

Vix quicquam profectò in his *Variolis* magis funestum observavi, quàm Rigores accedentes, aut Horrores, in ipsa Morbi Ἀκμῇ: Symptomata utique in isto Morbo, isto Tempore, atro semper Carbone notanda!

Febris lenta, *nervosa*, jam fere cessavit penitùs.

* *Act. Philosophic. Anglic.* N. 390.

Novembri.

Totus Mensis fuit procellosus admodùm, ac maximè pluviosus; Libs sæpe furebat & Auster: hinc *Baroscopium* subsedit plurimùm. Maximæ sunt Inundationes undique.

Pluvia $\overset{\prime}{1}$. $\overset{\prime\prime}{2}$.—$\overset{\prime\prime\prime}{4}$. 6. $\overset{\prime\prime\prime\prime}{7}$. $\overset{\prime}{8}$. $\overset{\prime\prime}{9}$. $\overset{\prime\prime}{11}$.—$\overset{\prime\prime}{13}$.—$\overset{\prime}{16}$. $\overset{\prime\prime}{18}$. $\overset{\prime}{19}$. 20. $\overset{\prime\prime\prime}{23}$. $\overset{\prime\prime\prime\prime}{24}$. $\overset{\prime}{25}$. $\overset{\prime\prime}{26}$. 27. $\overset{\prime}{30}$. = Dig. Dec. 6. 333.

Procella 2. S S VV—6. Nocte. S VV—18. & 19. Nocte. S VV—24. Nocte. S b VV—27. multo mane VV N VV. Magnum Lumen boreale 5. H. x. p. m. VV N VV 1.

♉ Altitud. maxim. 22. 30. 2. VV N VV 1. }
——— minim. 25. 28. 7. S VV 3. } media 29. $4\frac{26}{29}$
Dies frigid. 21. 56. N. VV 1. }
— calid. 3. 40. S S VV 3. } media Therm. Altitud. $47\frac{14}{29}$

Variolæ epidemicæ adhuc. —— Febricula *catarrhalis* cum importuna Tussi, *levi Dyspnœa*, *Anorexia*, Languore & Doloribus *rheumaticis*, sævit passim; cum autem solito vehementior est, in notham abit Pleuritidem, aut Peripneumoniam: at ex facili abigitur plerumque Missione Sanguinis, ac *Emetico* leni; unum, alterumve, postea applicando *Epispasticum*, & tunc exhibendo Diluentia, blanda *Sudorifera*, *Papaverina*, &c. inter quæ, Sp. Volat. Oleos.—C. C. Elix. Asthmat. ex sero Lactis Canariensi diluto, tepido, profuerunt maximè.

Decem-

DECEMBRI.

Perduravit nimboſa valdè & pluvia Tempeſtas Diem aduſque decimum Decembris, Libanoto fremente; inde verò fortis ab Oriente Ventus *Mercurium* erexit plurimùm, ſudo nonnunquam conſequente: à decimo nono deflexit rurſus ad Auſtrum per aliquot Dies, & multa Pluvia cecidit. Ad Finem Menſis Apricitas. Aer per totum craſſus maximè & humidus, ac ſolito tepidior, nempe ut in ſuperiore Menſe fere.

Pluvia 1.—3.—5.—7.—9. 11.—15. 18.—20. 21. 23. 24. 25. 28. = 4. 180. Dig. Dec.

Grando vehemens 3. a. m. Nix. 16. E N E 1. Gelu 15. 16. Procella 3. Nocte. S VV—5. S S VV. Permagnus Maris Æſtus 8. S S VV 3.

♉ Altitud. maxim. 16. 30. 2. E N E 1. — minim. 1. 29. 0. S VV 3. } media 29. $6\frac{2}{3}$.
Dies frigid. 16. 63. — tepid. 8. 44. S 2. } media Therm. Altitud. $51\frac{17}{30}$

Tuſſes, Febris *catarrhalis* & *Variolæ* adhuc *epidemicæ*: Mania ſolito frequentior.

Tota Pluviæ Quantitas, Anno MDCCXXIX.
Dig. Dec.
33. 055.

Notæ breves:

(A) Haud rarò equidem notavi, verno præsertim Tempore, Glaciem, etsi *Thermometrum Hauksbeianum* fuit ad 55. solùm; media autem Hyeme nullam, cùm tamen ad Gradum 65. & ultrà descenderit: quod quidem, Februario elapso, Diem inter decimum septimum & vigesimum primum contigit: tunc enim vix ulla, vel levissima, Glacies erat, quamvis *Atmosphæra* erat valdè frigida, Ventusque fortis ab Oriente Spiritum *Thermometri* depresserat ad 67. usque.—Notante clarissimo Cyrillo Act. Philosoph. Anglic. N°. 424. & 450.; cùm Spiritus Therm. Hauksbeian. est ad 55. tantùm, Gelu adest Romæ plerumque.—† Gradus adeò Frigoris, quo Glacies producitur, non videtur fixus & certus: quod sanè haud leve Argumentum est Congelationem non à sola Privatione Motus, aut Caloris, pendere ‡.

(B) Annon humida calidaque Temperies Aeris, Æstate prægressa, Fibras relaxando plurimùm Sanguinem atque Lympham ad Lentorem nimium disposuerat? Olea verò Salesque Corporis ad Acrimoniam justo majorem? Idque præcipuè cùm & istis accesserit *Atmosphæræ* Pressura solito plerumque minor? Estne ergo manifesta satis Febris hujus, & *Variolarum* malignarum, unà grassantium, Causa?

Per talem *Atmosphæræ* Constitutionem Morbi contagiosi haud dubio propagantur maximè; tunc

---

† Vide *Prolegom.* p. xvi. ‡ *Ibid.* p. xiii.

tunc enim Latrinæ, Mephitides & putrida omnia, longè pejùs fœtent: imò Animalium Caro, bubula scilicet, aut ovilla, longè citiùs corrumpitur quàm sicco durante, ac frigido, Aere, qui impura & morbida *Effluvia* excitat altiùs dissipatque. Cùm verò circumvolitent, imò quasi Terræ Superficiem circumvallent, Quantitate multò majore hauriuntur, non solùm ipso cum Spiritu, sed & per omnes etiam Corporis *Poros*: neque enim jam *Atmosphæræ* Pondus idoneum, & debita Fibrarum Vis, satis validè impellunt Humores aut Contagia propellunt; quo plus Virus autem excipitur, eò pejores edit Effectus. Frigida contrà, vel procellosa, Tempestas, aut Contagem arcet, aut pestilentem dispellit Auram.

Quinetiam perdurante Aeris Constitutione calida, ac humida, Humores ipsi Corporis Lentorem nimium contrahunt & Acrimoniam: unde Contagii Vim tunc accipiunt promptiùs. Multum utique facit instans Sanguinis status ad promovendum, aut arcendum, Veneni Effectum. Hunc Vipera mordet, aut rabidus Canis, illumque itidem; alterum cita mors abripit, alter vix quidem ægrotescit. Hinc hyberna Frigora non solùm Febribus contagiosis obstant, quatenùs Aerem faciunt puriorem, sed & fibras Fluidaque Corporum nostrorum corroborando minùs obnoxia Pestilitati reddunt: atque ideò quoque Medicamen, quod hoc efficere potest, qualequidem est Cortex Peruvianus cum *Alexipharmacis* idoneis & *Stomachicis*, optimum proculdubio *Prophylacticum* erit. Ego uti soleo Tinctura Quinquinæ cum Cortice Aurantiorum Hispalensium & Radice Serpentariæ Virginianæ ex Vino Hispanico, aut Spiritu Vini Gallici.

CONSTITUTIO AERIS, &c.

Anno MDCCXXX.

JANUARIO.

INCIPIENTE Anno insignis *Barometri* Altitudo sudum fecit Cœlum &, Borea assiduè perflante, frigidum: *Atmosphæra* interim fuit tenuis & sicca, at nonnunquam glacialis quædam Nebula omnia Gelu quasi incrustabat, Die duodecimo potissimùm. Sub Finem Mensis, vergente ad Occasum Vento decidit *Mercurius*: ad ipsum verò Finem resurgebat, quod Serenitatem reduxit & Gelu.

Pluvia 14. 17. 20.—24. 27. 28. 29. Nix 4.
Dig. Dec.
= 0. 666.

♉ Altitud. maxima 10. 30. 6. E N E 1.	media 30. 0$\frac{5}{30}$	
——— minim. 28. 29. 4. S VV 3.		
Dies frigid. 12. 70. Malacia.	media Therm. Altitud. 59.	
— tepid. 28. 52. S VV 3.		

Variolæ sæviunt adhuc, haud tamen ita lethales: Febris *catarrhalis* plures adhuc infestat. Paroxysmi graves asthmatici frequentes.

FEBRUA-

F E B R U A R I O.

Durante Februario Ventus ab Occidente, aut Meridie, frequens Pluviam demisit & *Baroscopium*; exeunte autem Mense Aquilo Glaciem, Grandinem, Nivem, miro quodam Modo; pulchra nempe Apricitate intercurrente subinde, maxima cum Aeris Tenuitate & Siccitate, induxit: delabente tamen usque *Barometro*

Pluvia 2.—$\overset{'''}{\overline{4}}$.—6. $\overset{''}{\overline{8}}$. $\overset{'}{\overline{11}}$. $\overset{'}{\overline{13}}$. 15. 16. 18. 20.
Dig. Dec.

Nix 8.—perpetua 27. Grando 14. 24.=2.315.
Lumen boreale permagnum 23. H. 9. p. m. N b E 1.

♉ Altitud. maxim. 1. 30. 1. E b N i.
——— minim. 27. 28.8. E N E 2. } media 29. 5$\frac{23}{28}$

Dies frigid. 1. 66. E b N 1.
— tepid. 20. 48. VV 1. } media Therm. Altit. 52$\frac{15}{28}$

Variolæ adhuc *epidemicæ*, sed distinctæ, & rarò mortiferæ: Pleuritis & Peripneumonia passim. Morbi colici graves sub Finem Mensis, ab eadem fortè (A) Causa, quæ fuit Pleuritidis; utrisque enim Missio Sanguinis profuit maximè; Cruorque æquè viscidus ex Colicis, ac ex *Rheumaticis*, aut Pleuriticis effluxit. Lenia tantùm & *antiphlogistica Purgantia* juvabant, nocebant prorsùs *Drastica* & Medicamenta calidiora; imo horrenda sæpe excitabant Tormina, ac Urinam supprimebant penitus: *Clysmata* utique & Fomenta emollientia inveni utilissima.

MARTIO.

A quarto Martii Die octavum adusque Auster nimbosus Mercurium maximè depressit, plurima ruente Pluvia; inde ad decimum quintum nulla, nisi decimo, afflante plerumque Favonio: tunc cadente rursùs Barometro Pluvia quoque descendit usque ad vigesimum primum: sub Finem verò resurgebat Barometer, licet Ventus variabat quotidie.

Pluvia $\overset{''}{\overline{3}}$. $\overset{''}{\overline{4}}$. $\overset{'}{\overline{5}}$. $\overset{'}{\overline{6}}$. $\overset{'''}{\overline{7}}$. 10. 15. $\overset{''}{\overline{17}}$. $\overset{''}{\overline{18}}$. $\overset{''}{\overline{19}}$.
—$\overset{''}{\overline{21}}$. $\overset{'}{\overline{25}}$. 26. 28. 29. Grando 5. 25. = Dig. Dec. 3. 432.
Levis *AB*. 9. H. 11. p. m. Malacia. Procella gravisque Pluvia 6. sera Nocte. S S VV.

♉ Altitud. maxim. 31. 29. 9. N 1.
——— minim. 7. 28. 5. S b VV 3x. } media 29. $4\frac{12}{31}$
Dies frigid. 1. 63. N N VV 1.
— tepid. 13. 42. Malacia. } media Therm. Altit. $49\frac{22}{31}$

Variolæ adhuc *epidemicæ*, at Ruri maximè. Morbi colici graves passim; necnon Peripneumoniæ Affectibus *nervosis* stipatæ, sub Finem Mensis præcipuè.

APRILI.

Ab ipso Initio Aprilis ad decimum octavum Diem varia fuit Cœli Facies ac Tempestatis, variante paululùm subinde *Baroscopio*: tunc Subsolani Afflatus Nubes dispulere & Pluviam, *Atmosphæra* quoque sicca facta est & tenuis valdè.

Malacia

Malacia interfuit frequens hoc Mense, plurimo- tum Noctu decidente Rore.

Pluvia 5. 7. 9. 11. 13. 16.— 18.— Dig. Dec. 1. 258.

Tenuis Glacies mane 20. E b N 1. Levis *AB.* 1. Malacia—3. VV N VV 1.

♉ Altitud. maxim. 20. 30. 1. E b N 1. — minim. 17. 29. 3. VV S VV 2. } media 29. 7 12/29

Dies frigid. 4. 52. N VV b VV 2. — tepid. 28. 37. Malacia. } med. Therm. Altit. 43 6/29

Morbus colicus & *Variolæ* adhuc passim. Febres *nervosæ*, remittentes, intermittentes, levi sæpe Delirio accedente, frequentes. Tumores Capitis *erysipelatosi*, medio præsertim Mense. sub Finem Tusses, Pleuritides, Peripneumoniæ, & veræ, & nothæ.

MAIO.

Fremuit ab Oriente, aut Septentrione, Ventus, accedente magna *Atmosphæræ* siccitate, donec octavo Die, stagnante Aere, pluvia decidit: ab undecimo ad vicesimum incerta admodùm & Pluvia Tempestas, declinante *Barometro*, humidoque facto Aere; dehinc, etsi Pluvia fuit parca, Tempestas haud aprica sequuta est.

Pluvia 8. 11. 13. 14. 15. 17. 18. 19. 23. 25. 28. = Dig. Dec. 1.604.

♉ Altitud. maxim. 1. 29.8. E b N 3. — minim. 19. 29.0. S 2. } media 29. 5 2/30

Dies frigid. 3. 46. N b E 2. — tepid. 31. 30. N VV 1. } media Therm. Altit. 37 21/30

Febres

Febres intermittentes & remittentes cum profusis Sudoribus jam grassantur, quibus, in Paroxysmis, accedit sæpissimè aut Delirium, aut *Diarrhœa*: hæ, vel ex levi Errore, in continuas malignas *nervosas*, transibant haud infrequenter. Crebræ quoque hoc Mense fuere Febres *rheumaticæ*, pleuriticæ, peripneumonicæ; facilè autem & abundè (B) expectorabant Sputa flava, subrubicunda, eaque brevi *judicatoria*; adeò ut, nisi ipso Morbi Initio, Venæ sectionem, saltem repetitam, haud desiderarent.

JUNIO.

Prævaluit hoc Mense Ventus occidentalis; nunc ad Austrum, nunc ad Septentrionem flectens; & medio & exeunte Junio Aer valdè humidus: nulla fuit notabilis *Barometri* elevatio hoc Mense.

Pluvia 6.—$\overset{ii}{\overline{9}}$. $\overset{ii}{\overline{10}}$. $\overset{i}{\overline{11}}$. $\overset{i}{\overline{12}}$. $\overset{ii}{\overline{15}}$. 17. 18. 24.
Dig. Dec.
26.—28. = 1. 715.

♉ Altitud. maxim. 1. 29. 8. N VV 1. }
—— minim. 15. 29. 1. S VV 1. } media 29. $5\frac{16}{30}$
Dies frigid. 10. 41. VV N VV 1. }
— calid. 28. 28. Malacia. } media Therm. Altit. $83\frac{5}{30}$

Jam fere vanescunt penitùs Febres *συνεχέ ς*: vix ullæ nisi de Languore Virium Querelæ, quod inter omnes.

JULIO.

Spiravit usque ab Occidente Ventus, is verò lenis, & paulò magis vergens ad Austrum, toto Julio, Malacia sæpe interveniente: eadem pene, quæ in superiore Mense, Tempestas, ni quòd *Atmosphæra* magis humida esset, tepida & nebulosa, sub Finem Mensis præsertim.

Pluvia 1. 7. 8. 10. 16. 25. — 28. 29. 31.
Dig. Dec.
= 2. 050.

Tonitru è longiquo 1. Fulgur & Tonitru cum gravissima Pluvia. 7. VV. 1.

☿ Altitud. maxim. 15. 29. 9. Malacia.
——— minim. 29. 29. 3. VV S VV 2. } media 29. 6 $\frac{2}{31}$
Dies frigid. 2. 40. N N VV 3.
— calid. 22. 27. Malacia. } media Therm. Altit. 31 $\frac{17}{31}$

Variolæ mali admodùm Moris per totam fere Cornubiam: maximæ de Languoribus Querelæ undique, ac plurimi *hysterici* & *hypochondriaci* Paroxysmi. Exeunte Mense Icterus frequens valdè, ac plures Febres lentæ; aliquæ *miliares*. Jam Lues bovina grassatur.

AUGUSTO.

Ab initio Augusti ad Diem decimum septimum Ventus fuit varius, plerumque verò ab Occidente; tunc orsus est Aquilo, sudo consequente Cœlo: inde Boreas, aut Vulturnus ad ipsum Finem. Aer fuit hoc Mense humidus

sæpe

sæpe & nebulosus; à decimo septimo tamen ad vicesimum tertium satis siccus.

Pluvia 1. 6. 9. 14. 15. 23. 26. 27. 29. 30. Dig. Dec. = 1. 538.

Magna *AB*. 28. E 2. Fulgur & Tonitru è longiquo 26.

☿ Altitud. maxim. 18. 30. 0. N. 1. — minim. 26. 29. 2. S S E 2. } media 29. 6.
Dies frigid. 24. 39. E N E 1. — calid. 12. 22. Malacia. } media Therm. Altit. $29\frac{35}{31}$

Morbus regius frequens etiamnum cum Febricula & gravi nonnumquam *Hæmorrhagia*. *Variolæ* adhuc in Vicinia Cornubiensi; perpauci aliter Morbi.

S E P T E M B R I.

Multa Pluvia decidit inter quartum & decimum quintum Diem Septembris, Vento interim variante quotidiè; post id Tempus Eurus ferè perpetuus, at Pluviæ parum, quamvis Cœlum fuit plerumque nubilum, & Aer sæpe valdè humidus. Maxima Roratio à decimo septimo ad vicesimum quartum.

Pluvia 4. 5.—10. 11. 12.—15. 26. Dig. Dec. = 2. 068.

Levis *AB*. 24. E b S 1.—27. N N W 1.—magis lucidum 26. Malacia.

☿ Altitud. maxim. 18. 30. 0. E 1. — minim. 11. 28. 8. S W 3. } media $29.5\frac{23}{29}$
Dies frigid. 18. 45. Pruina. — tepid. 6. 29. S 2. } media Therm. Altitud. $34\frac{14}{29}$

Plures

Plures *Apoplexia* & *Paralysi* correpti sunt: Mulieres multæ Tumore Crurum *erysipelatoso* vexantur: Tusses & Coryzæ sub Finem frequentes.

OCTOBRI.

Perflavit Diem adusque octavum Ventus orien-
talis violenter, quarto autem & quinto vehe-
mentissimè; adeò ut omnes fere Arbores, ictas
quasi Fulmine, Foliis spoliaverit; imò plures
evertit funditùs. Posteà multo lenior ab Occasu,
aut Meridie, successit Ventus, Finem adusque
durans, multa interim ruente Pluvia. (C) Tan-
tos excitavit Vapores Procella Mensis initio, ut
reddita esset inde Atmosphæra maximè humida;
Frondes Arborum Gustu valde salsas deprehendi
ad tertium & ultra à Littore Lapidem: adeò
Mare perturbavit.

Pluvia 6. 7. 8.—10. 12. 14. 17. 18.—23.
—25. 28.—30. = 3. 372. Dig. Dec.

Procella 3. E 4.—4. E 4.—5. E b N 4.

Altitud. maxim. 16. 29. 8. VV 1. } media 29. $4\frac{8}{30}$
—— minim. 5. 29. 1.

Dies frigid. 6. 53. E 3. } media Therm. Altitud. $41\frac{5}{20}$
— tepid. 15. 38. Malacia.

Multæ Tusses & Affectiones *rheumaticæ* toto
hoc mense, at fere sine Febre. Morbi colici,
Diarrhœa plerumque comitante, quamplurimos
invadunt; at longè vehementiùs cum sine *Diar-
rhœa*. Asthma, & notha Pleuritis, passim.

NOVEM

NOVEMBRI.

Initio Mensis horrida Tempestas; primo Die Fulgur cum Tonitru vehemens, gravissima ruente Pluvia, Libs porrò sævissimè persurebat; ab octavo autem magis læta Rerum Facies, *Mercurio* resurgente, ac Favonio flante: decimo sexto tamen Libs recurrit nimbosus & pluvius admodùm, Aer interim maximè humidus. A vicesimo sexto Septentrio perpetuus, qui *Barometrum* reddidit elatum valdè, Aeremque siccum, accedente Gelu.

Pluvia $\overset{iii}{\overline{1.}}$ — $\overset{ii}{\overline{3.}}$ — $\overset{ii}{\overline{5.}}$ 6. $\overset{ii}{\overline{8.}}$ 10. 11. 15. $\overset{iiii}{\overline{17.}}$ $\overset{i}{\overline{18.}}$ $\overset{ii}{\overline{19.}}$ 20. $\overset{ii}{\overline{21.}}$ $\overset{i}{\overline{22.}}$ 23. 27. = Dig. Dec. 4. 480.

Procella 1. S. VV 4^x.— 2. S VV 4^x.— 3. S VV b S 4^x.— S VV 4. Nix multa 25. p. m.

♉ Altitud. maxim. 30. 30. 4. N. 1.
——— minim. 3. 28. 9. S VV b S 4^x. } media 29. $7\frac{3}{29}$

Dies frigid. 30. 65. N. 1.
— tepid. 22. 41. VV 1. } media Therm. Altitud. $48\frac{28}{29}$.

Morbi colici plures cum affectibus *rheumaticis*: Gravedines & *Catarrhi* frequentes: *Synochus* putrida passim.

DECEMBRI.

Permagna fuit *Barometri* Altitudo Mense Decembri, Septentrione, Borea, aut Euro, afflantibus assiduè.

Incipiente Mense rigidum Gelu, tunc quoque, ac sæpe post, serenitas: à vigesimo primo

ad Finem usque Aer valde humidus, Pluvia subinde cadente.

Pluvia 8. 10.—12. $\overline{16}$. 23. $\overline{25}$. $\overline{26}$.—28. 31.
Dig. Dec.
= 1. 190.

♉ Altitud. maxim. 3. 30 5. N b E 2. } media 30. $0\frac{21}{28}$
——— minim. 23. 29. 5. S S E 2.
Dies frigid. 2. 68. N N E 1. } media Therm. Altitud. $58\frac{24}{28}$
— tepid. 27. 50. Malacia.

Colica fuit frequens hactenus; *Rheumatismi* porrò cùm Inflammatione multò majore, quàm anteà: Tusses siccæ, laboriosæ cum Tumore Faucium: Peripneumonia passim, sub Finem verò Mensis præcipuè. Febres lentæ, *nervosæ* per Viciniam, at in Oppido rarius.

Tota Pluviæ Quantitas, quæ hoc Anno decidit, fuit 25. 698. Dig. Dec.

Notationes aliquæ.

(A) Nihil sanè in Artem medicam pestiferum magis unquam irrepsit, quam generalia quædam nomina Morbis imponere, iisque aptare velle generalem quamdam Medicinam. Ita videlicet omnis Dolor Ventris Morbus colicus nuncupatur protinùs; indito sic Nomine, quid ultrà Empirici, Balatrones, id Genus omne, quàm Arcanum quoddam porrigere, aut *Pharmacopœiæ* cujusdam Indicem evolvendo, quærere quid ibi ad Colicen?

 Quid

Quid inde? Elixir Salutis, Tinctur. sacra, Pil. Coch. min. vel è Duob. aut tale quid, exhibetur illicò; seu inflammata sint Intestina, seu constricta *Spasmo*: unde sæpe Toxica potiùs, quàm Remedia, fiunt. — Prudentis autem est Medici primò æstimare Morbi Causam, eumque deinde solvere tentare. ——— Adeò nimirum ubi sævit abdominis Dolor vehemens, fixus, pulsans; & acris Calor adest, Pulsusque velox & tensus, non protinùs exhibenda sunt acria *Cathartica*: quò plùs enim proceditur, *drastica* urgendo *Pharmaca*, eo vehementiùs furit Morbus, donec supervenit tandem *Ileos* crudelis, *Sphacelusque* demùm lethalis. Sed ante omnia, Sanguis mittendus est, nec parcè nimis: pòst enim Alvus vel leni respondebit *Cathartico*, obserata secùs validissimo. Ubi vero Pituita tenax & acida dominatur, & colicos producit Dolores, Res longè aliter se habet.

(B) In Morbis utique pulmonariis, ubi Excreatio facilis & expedita est satis, adeò non juvat Sanguinis Missio, ut eam sæpe supprimat omninò: nullo ideò Modo indicatur ex Usu fore, nisi evidens adsit *Plethora*, aut vehemens aliquis Dolor, aut *Dyspnœa* gravis, aut sinceri Sanguinis Sputum, urgeat. Audi Coum Senem, *Πτύελον χρὴ ἐπὶ πᾶσι τοῖσιν Ἀλγήμασι τοῖσι περὶ τὸν Πλεύμονα ϗ τὰς Πλευρὰς, ταχέως τε ἀναπτύεσθαι ϗ εὐπετέως.* Hippocrat. Prognostic. vide & ibidem paulò infra: porrò Coac. Prænotion. 13. Sect. de Pleuritide & Peripneumonia, ex editione Dureti: perpende etiam, quæ Ballonius in Epidemic. de hac Re optimè conscripsit; si is non est, quæ ex eo & Dureto diligenter congessit Baglivius, Appendic. ad Pleuritidem. Tyroni certè medico consulo,

ut non audeat tractare Pectoris Morbos, antequam ista probè perlegerit.

(C) Plures utique Vapores excitat Procella quàm vel Sol ardentissimus, potissimùm si à Mari venit: hinc post Procellas graviores Atmosphæra plerumque redditur nebulosa valde, & graves corruunt Pluviæ; condensatis scilicet modò Vaporibus, quos Vehementia Tempestatis disperserat undique.

Minutissimæ quidem Aquarum Particulæ, sub Forma Vaporis, per Aerem diffusæ se mutuò fugere videntur; at Frigore condensatæ, vel adversis concurrentibus Ventis congestæ, aut Montibus impactæ obstantibus, in mutuos Amplexus ruunt & decidunt illicò.

CONSTITUTIO AERIS, &c.

Anno MDCCXXXI.

Januario.

CUM novo Anno frigidissima Tempestas invasit; omnia constricta Gelu, Nive omnia plena! Asperam autem lenivit Brumam continua fere & pulchra serenitas. Venti aquilonares dominati sunt per totum Januarium, perdurante ad Finem usque rigidissimo Gelu; Aer interea fuit valdè purus & siccus. Exeunte Mense (A) *Barometer* decidit plurimùm, quod demirabar utique; quoniam ex iisdem Plagis flare perstabat Ventus: hoc verò accidebat forsan ob Copiam Nivis aliis in Locis delapsæ.

Nix 2. $\overset{\prime}{3}$. $\overset{\prime}{4}$. 5. $\overset{\prime\prime}{24}$. 26. Grando nivosa 30. 31. Imbres 11. 12. = 0.622. Dig. Dec.

Fortè vix Dimidium Nivis collectum fuit; Nix nempe in Excipulo congelata, ibique restans, Locum haud dedit succedenti, adeò ut plurima esset difflata.

Ꝟ Altitud.

♉ Altitud. maxim. 12. 30. 3. N E 2. } media 29. $9\frac{2}{22}$
——— minim. 28. 29. 1. N 1.
Dies frigid. 31. 76. N. 2. } media Therm. Altit. $66\frac{4}{22}$
— tepid. 21. 58. Malacia.

Sævit Morbus colicus usque cum acerbo sæpe Dolore *Rheumatico*. Tusses siccæ, laboriosæ, & Accessiones graves *Asthmaticæ*, frequentes, cum Tumore Faucium *anginoso* sæpissimè: his maximè profuit *Hydromel* tepidum, Serum Lactis *Canariense* dilutius cum Elix. Asthmat. aut Pil. Mathæi; interposito nonnumquam Oximelite Scillino & applicatis Humeris Cervicibusque *Vesicatoriis*. Cruciavit plurimos plurimùm Arthritis; Variolæ passim in Cornubia.

FEBRUARIO.

Initio Februarii resurrexit *Mercurius*, at Frigus remisit; octavo & nono, ab Austro Procella *Barometrum* depressit plurimùm: à decimo octavo ad Finem usque Venti Septentrionales Nubes abegerunt, nulla omnino decidente Pluvia; surgente iterum *Baroscopio*.

Pluvia 3. $\overset{11}{\overline{4}}$. $\overset{11}{\overline{10}}$. $\overset{11}{\overline{11}}$. 13. $\overset{1}{\overline{14}}$. $\overset{1}{\overline{15}}$. 16. 18.
Dig. Dec.
Nix 20. Grando gravis 1. = 1. 706.

Lumen boreale parvum 19. H. 10. p. m. N b E 1.

♉ Altitud. maxim. 2. 30. 3. E N E 1. } media 29. $6\frac{13}{27}$
——— minima 9. 28. 9. S S E 4.
Dies frigid. 1. 73. N N W 1. } media Therm. Altit. $57\frac{17}{27}$
— tepid. 10. 53. W 1.

Tuſſis *Aſthmatica* frequens adhuc. Pleuritides & Peripneumoniæ haud paucæ. Morbus *anginoſus* (*the Strangles* dictus) inter Equos ſævit plurimùm.

M A R T I O.

Statio *Baroſcopii* toto Martio fuit valde ſublimis, Ventus ferme aſſiduè borealis, Malacia tamen ſæpiſſimè intercurrente: Aer purus & maximè ſiccus, exeunte Menſe præſertim: Pluvia parca admodùm, at pulchra plerumque Serenitas.

Dig. Dec.

Pluvia 4. 12. 18. 27. = 0. 140.

♉ Altitud. maxim. 2. 30. 4. Malacia. } media 30. $0\frac{22}{31}$
——— minim. 12. 29. 7. Malacia. }

Dies frigid. 1. 62. N b VV 1. } media Therm. Altit. $50\frac{6}{31}$
— tepid. 14. 45. N N VV 2. }

Tuſſes adhuc & Angina valde frequens inter Equos. Graves Arthritidis Paroxyſmi, ſævi quoque *Rheumatiſmi*.

(B) Pleuritides, Peripneumoniæ, Pleuro-peripneumoniæ; Tuſſes ſiccæ, aſthmaticæ, laborioſiſſimæ, ſunt valde *epidemicæ*; perparcè admodùm expuunt Ægroti, anhelant maximè; multi moriuntur.

A P R I L I.

Boreas, iſque ſæpe velox valde, à primo ad duodecimum Diem Aprilis perflavit; Tempeſtas intereà fuit admodùm ſerena &, pro Anni Tempore, frigida maximè & ſicca: à decimo

tertio

tertio ad vicesimum Libs, aut Favonius, Pluvia cadente & *Mercurio*: recurrebat dein ad Orientem Ventus, vicesimo secundo & tertio valde procellosus, magis pòst vergebat ad Austrum, humescente *Atmosphæra*.

Pluvia 13. 15. 16. 18. 19. 23. 24. 26. 28. Dig. Dec.
= 1. 254.

Gelu 7. 10. 11. Tonitru 18. Permagna *AB*. 26. 10. p. m. N VV 1.

♉ Altitud. maxima 7. 29. 9. E N E 3. } media 29. 5.
——— minima 16. 28. 8. S S VV 3.
Dies frigid. 10. 61. N E b N. 2. rigidum Gelu. } media Therm. Altit. $48\frac{21}{28}$
— tepid. 28. 43. E S E 2. ——— ———

Jam morbus inter Equos evanescit. *Variolæ* passim: Pleuritides & Peripneumoniæ frequentissimè sæviunt, ob Humorum Tenacitatem & difficilem Excreationem Morbus evadit valde periculosus; ubi verò expuitur facile, brevi sedatur; præcipuè si Sputa mista sunt rufo quodam Sanguine: Spumantia sanè & aquosa minimè laudo.

MAIO.

Hoc Mense Subsolanus, aut Vulturnus, flabant majore ex parte, Libs aliquando, Caurus sæpiùs; ad Finem verò fremebat Aquilo: à decimo nono ad tricesimum primum Aer erat maximè siccus.

Dig. Dec.
Pluvia 4. 5. 6. 8. 10. 16. 17. 22. 24. = 0. 634
Fulgur & Tonitru 22. 24. Malacia.

♉ Altitud. maxim. 30. 30. 1. N N E 3. } media 29. 7.
——— minim. 6. 29. 3. S E 1.
Dies frigid. 1. 48. S E 1x. } media $36\frac{8}{31}$
— tepid. 23. 18. N VV 1.

Morbi Pectoris adhuc: *Variolæ sporadicæ*; passim *Erysipelas*; Ischias solito frequentior: Tempestas autem utplurimùm salubris est.

J U N I O.

Procedente Junio Aer fuit valde siccus, Ventus subsolanus, aut arctous, Malacia non rarò intercurrente; sensim autem delapsus est *Mercurius*, Aerque factus est sensim humidior. A vicesimo Libs plerumque regnavit, *Atmosphæræ* Temperiem, ut solet, reddens humidam valde, nebulosam, atque etiam frigidiorem.

Pluvia 10. 16. — 19. 20. 23. 24. 25. 26.
Dig. Dec.
28. = 2. 148.

♉ Altitud. maxima 1. 30. 0. E 2. } media 29. $4\frac{25}{26}$
——— minim. 20. 29. 1. VV S VV 1.
Dies frigid. 7. 38. N 1. } media Therm. Altit. $32\frac{5}{26}$
— tepid. 20. 29.

Variolæ epidemicæ eæque sæpe mali moris; sub *Crisin* aut Humore crudo plenæ, aut nigram exhibentes Faciem. Erysipelas frequens, cætero-quin Mensis fuit saluber satis.

JULIO.

J U L I O.

Haud notabilis fuit *Barometri* Ascensus; aut Descensus, hoc Mense; Ventus inconstans, Malacia porrò interveniebat sæpissimè, multo decidente Rore: Aer utplurimum siccus fuit & non rarò valde calidus, præsertim exeunte Mense.

Dig. Dec.
Pluvia 7. 8. 15. 16. 20.—23. 25. 31.=1. 300.
Fulgur & Tonitru 31. p. m. S S E 1.

☿ Altitud. maxim. 10. 29. 8. Malacia. — minim. 31. 29. 3. S S E 1. } media 29. $5\frac{15}{26}$
Dies frigid. 19. 37. E N E 1. — calid. 30. 21. Malacia. } media Therm. Altitud. 27.

Crebræ adhuc *Variolæ*: Febres intermittentes; tertianæ potissimùm, sub Finem Mensis, at Ruri maximè.

A U G U S T O.

Ventus ab Exortu perflavit toto Augusto fere, Initio ad Septentrionem declinans, *Barometro* tamen haud multùm surgente: sub Finem Vulturnus plurimos attulit Vapores & Pluviam:

Pluvia 1.—3. 9. 10. 21. 22. 23. 25. 26. 27.
Dig. Dec.
28. 31.=1. 988.
Levis *AB.* 16. N b E 1. Fulgur & Tonitru 9.—21. E S E 2.

☿ Altitud. maxim. 12. 29. 9. N E 1. — minim. 26. 29. 0. E S E 2. } media 29. $4\frac{12}{30}$

Dies

Dies frigid. 12. 38. — calid. 8. 22. N 1. } media Therm. Altitud. 29.

Sævæ *Variolæ*, & Febres *miliares* rubræ, *epidemicæ*; Tusses *convulsivæ* inter Pueros.

S E P T E M B R I.

Ineunte Septembri Libs, aut Favonius; ab undecimo Eurus fere perpetuus; Malacia frequens autem medio Mense cum Roratione maxima: ad Initium & ad Finem Aer erat valde humidus.

Pluvia 1. 2. 4. 6. 8. 18. 23. 24. 26. 27. 28.—30.= 1,300. Dig. Dec.

Levis *AB*. 13. Malacia, permagna autem 27. H. 10. Malacia.

♉ Altitud. maxim. 11.30.0. E 1. —— minim. 27. 29.2. S S E 2. } media 29. $5\frac{19}{25}$

Dies frigid. 9.42. VV N VV 1. — tepid. 1. 30. S VV 1. } media Therm. Altitud. $52\frac{21}{25}$

Variolæ passim. Febris *miliaris* cum pravis admodùm Symptomatibus haud infrequens. Choleræ plurimæ.

O C T O B R I.

Principio afflavit Zephyrus, Malacia sæpe interposita; ortus est Vulturnus undecimo, qui duravit fere ad Diem vigesimum septimum, flante tamen Borea à vicesimo ad vicesimum secundum: ad Finem Libs infremuit, labente plurimùm *Baroscopio*.

Pluvia

            ″   ″   ″   ′
Pluvia 6. 9. 13. 14. 15. 16. 24. 25. 27.
″   ′   Dig. Dec.
28. — 30. 31. = 2. 366.

Fulgur & Tonitru 14. Vesperi, Malacia.

Cholera adhuc, Febre sæpe comitante, & non rarò Eruptione *miliari* salutifera: colicus insuper Morbus jam grassatur.

NOVEMBRI.

Per Initia Novembris *Barometri* Statio fuit humilis, etsi Eurus Zephyro successit, qui spiravit à quinto ad duodecimum; à decimo tertio ad vicesimum tertium Corus, aut Favonius, surgente *Mercurio*: inde Boreas, Finem adusque perflans, Nubes dispulit, Aerem siccavit plurimum, rigidumque Gelu induxit.

        ′   ″ ′ ′ ′ ″
Pluvia 1. — 4. 5. 7. 8. 9. 10. 14. 18. 20. 22.
        Dig. Dec.
Nix 28. = 2. 356.

♉ Altitud. maxim. 26. 30. 2. N E 3. } media 29. $6\frac{2}{29}$
—— minim. 8. 2ς. 7. S E 3.
Dies frigid. 30. 66. N N E 1. } media Therm. Altit. $50\frac{10}{29}$
— tepid. 3. 40. VV 1.

Mensis minimè morbosus: nihil nisi morbus colicus, isque fere à *Pomaceo* novello.

DECEMBRI.

Alta fuit *Barometri* Statio toto fere Mense, flante plerumque Cauro, aut Aquilone: Libs verò interdum Nubes atque Pluviam invexit.

Gelu,

Gelu, idque rigidum, à decimo nono ad vicesimum sextum, Borea furente; Aer intereà pro Anni Tempore fuit siccissimus.

Pluvia 2. 5.—8. 10. 13. 15.—17. 25. 28.
Dig. Dec.
—30. Grando 7. Nix 26. = 1.452.

Levis *AB.* 19. N. 1. Procella 13. sera Nocte. N W.

♉ Altitud. maxim. 1. 30.2. N N W 1.
——— minim. 6. 29.4. W b S 2. } media 29. 8 $\frac{2}{28}$

Dies frigid. 52. 67. N E 1x.
— tepid. 12. 49. W N W 1. } media Therm. Altit. 56 $\frac{12}{28}$

Morbus colicus adhuc *epidemicus*; Gravedines frequentes.

Dig. Dec.

Tota Pluviæ Quantitas hoc Anno fuit 17. 266. at magna pars Nivis, Mense Januario, amissa fuit.

NOTATIONES.

(A) Haud exiguum sæpe, ac subitum, *Mercurii* Descensum notavi, cum instantis *Atmosphæræ* Facies nulla hujus Indicia prodiderit; sed inquirendo diligentiùs, aut vehementes Imbres corruisse, aut Fulmina, inter finitimos reperi: unde circumfusus Aer ad Æquilibrium restituendum illuc ruebat confestim.

(B) Ortum duxisse videntur hi Morbi *inflammatorii* à diuturna Frigiditate Aeris ac Siccitate, quæ Fibras tensas nimiùm & Sanguinem plus

justo

justo densum effecerant. Notavit olim Hyppocrates, quod aquilonia Tempestas Tusses moveat, ac dolores Lateris & Pectoris excitet, Aphorism. v. Sect. 3. Ego verò observavi sæpissimè, quod quo sicciora fuere Tempora, eo parcior Exscreatio, ac Pectoris Purgatio difficilior evenit; quod tamen in Morbis pulmoneis permagni haud dubio momenti est: vix utique fœliciter solvitur Peripneumonia sine larga Sputorum ejectione. Nec id magis promovet aliquid quàm larga & frequens Potatio tepidi alicujus Liquoris *antiphlogistici*, nitrosi, leniterque detergentis; præcipuè post debitam Sanguinis Missionem: quòd si minùs ex Voto procedat, Gummi Ammoniacum, Scillitica, Oleosa, detergentia, *Mercurialia* idonea, & nonnumquam etiam *Volatilia*, adjicienda sunt. At bibere affatim tepidè, imò calidè, perpetuum esse debet, durante præsertim magna *Atmosphæræ* siccitate: quod & Vapore Pulmones fovet & relaxat, & Sanguinem satis fluidum conservat. " Fervida hæc Liquorum " Potio (ait Baglivi) est mihi in Secretis pro " dissolvendis pertinacibus Visciditatibus in Pleu- " ritide epidemica & maligna, nec non in " aliis Pectoris Morbis, à tali Causa penden- " tibus. "

At si nimia fuerit in Pulmones Destillatio; eaque cruda & acris, eam lenire oportet *Opiato* idoneo, quale est Syrupus e Meconio, Laudanum, Elixir asthmaticum, Pilula Mathæi, *&c.* Cursumque Humoris avertere debemus *Epispasticis* admotis; idque præcipuè Suris internis, modò magna adsit *Dyspnœa* & *Anacatharsis* difficilis: sunt enim salutifera maximè. Vel ipse Medicinæ Parens Abscessus ad Tibias ortos in

Morbis,

Morbis etiam vehementibus Pulmonis utiles pronunciavit: αἱ δὲ Ἀποστάσιες αἱ ἐς τὰ Σκέλεα, &c. Hippocrat. Lib. Prænotion. Quantus ſanè Conſenſus eſt has inter Partes ab hoc uno elucet ſatis; quod, qui ex Aſthmate veteri Tumore Pedum hydropico laborant, Aſthmate liberentur: ſponte autem evaneſcente Tumore, vel Arte repulſo, protinùs anhelant.

Sed ut in Peripneumonicis movere Sputa opportunum eſt maximè, id in ſimplice Pleuritide moliri ineptum eſt prorsùs. Nihil enim hic æquè juvat ac larga, frequens, & matura Sanguinis Miſſio, interpoſità quoque multa, diluente, emolliente Potione: hæc enim Sanguinem diluit & fovet, dum Fibras nimis rigidas relaxat, tandemque coacta reſolvit; præcipuè Nitro & Camphora rectè aſſumptis; quibus & ſubinde rectiſſimè adjungitur Papaveris Lacryma, ad compeſcendam nempe Doloris Vehementiam: huic enim ineſt etiam relaxandi Vis maxima, adeoque in omnibus Morbis, ex nimia *ſtrictura* (ut Methodici loquuntur) ante omnia juvat. Hinc eſt quod rapidum nimis Sanguinis Curſum reprimit, & morbidæ materiæ *Pepſin* promovet maximè: hinc vides plerumque poſt Opii Uſum Sedimentum in Urinis copioſum.

Vera ſanè Pleuritis haud magis *Bechica*, *Ecclegmata*, atque id genus alia, poſcit quam Inflammatio Cruris, aut ipſa Podagra: longè profectò magis proficimus Fomentis idoneis; hæc enim ſæpiſſimè levant Dolorem, Morbumque evocant. —— Imò in pertinace ac ſævo Dolore Cucurbitulæ, atque etiam ipſæ ſcarificatæ, juvant maximè, aliis vix aliquid proficientibus. Sic Celſus, Capit. de Laterum Dolore. "Confu-
"gien-

" giendum ad Cucurbitulas est antè summa in-
" cisa Cute. " Sic Aretæus Cappadox, ἐπιδηλοτάτη γὰρ ἐπὶ τῶν Πλευριτικῶν ἡ ἀπὸ Σικύης Ὠφελείη, Cap. de Curatione Pleuritid. Quidni & *Epispastica* quandoque in graviore Casu admoveantur? Veteres sanè frequenter Sinapi super Pectus imponebant. —— Vivit adhuc & viget bonus quidem ad sacra Minister, qui, multis abhinc Annis, Pleuritide sævissima correptus erat. Hunc nihil prælarga, eaque quater repetita, Sanguinis Detractio juvabat, Anodyna & Fomenta parum, brevi recurrente vehemente Dolore: tandem levi Scarificatione facta, leniterque Cucurbitulis extracto Cruore, *Vesicatorium* superimponi jussi. Quid fit? intra perpaucas Horas evanuit omninò Dolor, neque postea recurrit. Fateor equidem quod Ulcuscula paulo difficiliùs sanarentur; sed quid istud, ubi Mors aliter brevi fuerit pro Remedio?

Quandoquidem ergo tanta sit differentia Pleuritidem inter & Peripneumoniam, non erit alienum forsan *diagnostica* utriusque Signa describere.

Proprium est Pleuritidis incipere à Rigore, quem mox Calor ardens excipit; hisque confestim accedit Lateris Dolor vehemens, pungens, nunc ad Spinam, ad Claviculas sæpe, nonnunquam ad anteriora Pectoris, tendens: dum verò hæc vigent, insignis adest Pulsùs Durities, Chordæ admodùm tensæ vibrantis adinstar. Hæc quidem Pleuritidis Signa *pathognomini* κώτατα prorsùs agnosco; Tussis utique, Pace dixerim Galeni, haud rarò abest omnino.

Peripneumonia, ut ex Hippocrate Celsus, plus

Peri-

Periculi quàm * Doloris habet. Pulmonum Gravitas ac *Dyspnœa*, Pectoris Oppressio, & Spiritus ex Ore fervens, purulentorumque Rejectio, Febre comitante ac Tussi, propria & minimè fallacia sunt Peripneumoniæ Indicia.

Fateor equidem quod hi Morbi, longè frequentiùs quàm vulgo putatur, aut invadunt unà, aut invalescenti Pleuritidi Peripneumonia quoque accedit: ideò Riolanus horum conjunctionem rectissimè nominavit *Pleuripneumoniam*. —— Perpende modò utriusque Morbi Sedem, ita Rationem ex facili videbis cur hoc evenit sæpissimè. Exeunt namque ex *Aorta* ad Angulos pene rectos Arteriæ *intercostales*, ex quibus pleuriticæ; exeunt ex eadem ad eundem fere Modum Arteriæ *Bronchiales*, Pulmonis Substantiam irrigantes. Jam ergo cùm multo abundat Glutine Sanguis, & Vasa, solito magis elastica, Humores validissimè propellunt, Pars magis viscida Sanguinis, utpote levior ad Aortæ Latera urgetur, dum fluit mobilior puriorque per Axim Canalis; proinde & in Vascula Pleuræ & Pulmonis, modo descripto ab Arteria magna producta, impellitur: unde Sanguis maximè crassus, parumque idoneus harum Arteriarum Ramusculos permeare, Obstructiones ibidem ac Inflammationes creat. Quis adeò non videt, ita non mirandam esse Peripneumoniam cum Pleuritide conjunctam, ut mirum magis videatur, cur uterque Morbus, eadem urgente Causa, non semper concurrit simul; eoque magis cùm Lobi Pulmonum Pleuræ

* Ἀπονίη ἢν μοῦνος Φγέλμονη Πνεύμων, ἄπονος γὰρ ἡ Φύσις αὐτέυ; Aret. Cappad. Capit. de Peripneum.

Pleuræ coaleſcant, quod non rarò, cætera ſanis, accidit?

In ipſo quidem Initio omnis Peripneumoniæ Sanguis rectiſſimè mittitur ex magno Vaſe, per magnum Vulnus, ut Quantitas & Vis ejus minuantur, & Locus adſit Diluentibus; ac ne, dum urget uſque Inflammatio in extremis *Bronchialibus* Arteriis, ipſi etiam Ramuſculi Arteriarum pulmonialium inde compreſſi, obſtructi quoque brevi fierent, unde ſæviſſima oriretur Peripneumonia, jugulans ocyſſimè; potiſſimùm ſi multæ *Arteriolæ pulmonales* affectæ ſint: quo in Caſu vix aliquid proficiat niſi largiſſima Sanguinis Detractio, imò fere ad Deliquium uſque.—— Pro ratione autem majoris aut minoris, reſpirandi Difficultatis, major, minorve, Cruoris Quantitas emitti debet. Pulſus enim haudquaquam in hoc Morbo hujus ſatis fidus eſt Index; quandoquidem ſæpe ob impeditum Sanguinis Curſum mirè turbatus: imò qui vix ſentiendus erat ante venæ Sectionem, ſæpe pòſt validè pulſat.—Haud tamen tutò mittitur poſt Diem quartum; utique ſi Sputa ſubflava, rubeſcentia, copioſa, libere rejiciuntur. Vide Notationem (B) Anno MDCCXXX.

Hæc pauca curſim de Pectoris Inflammationibus protuli; qui vult plura, eaque perfecta omninò, perlegat diligenter conſummatiſſimos Boerhaavii Aphoriſmos Capit. de Peripneumonia, *&c.* —At proh Dolor, dum hæc ſcribo, ad Deos abit Vir immortalis, *quem Sæcula nulla tacebunt!*

CONSTITUTIO AERIS, &c.

Anno MDCCXXXII.

JANUARIO.

MENSIS Januarii Principio afflavit Aquilo, & Sudum fecit & Gelu rigidum, *Atmosphæram* quoque maximè ſiccam. Totum hoc pulchrum Ventus à Meridie brevi ſubvertit; imò xv. & xvi. graviſſima ruebat Pluvia, inde Malacia perpetua fere ad Diem viceſimum ſecundum: pòſt varia admodum, at plerumque pluvia Tempeſtas, cadente *Mercurio*.

Pluvia 8. 11. $\frac{\text{iiii}}{15}$. $\frac{\text{iii}}{16}$. 17. 19. 22. 23. $\frac{\text{i}}{24}$. $\frac{\text{i}}{25}$. $\frac{\text{ii}}{26}$. $\frac{\text{i}}{27}$ $\frac{\text{i}}{28}$. $\frac{\text{i}}{29}$ = 3.564. Dig. Dec.

Lumen boreale parvum. 18. Malacia.

♉ Altitud. maxim. 21. 30. 0. Malacia. } media 29. 6.
— — minim. 27. 28. 9. S VV 3.

Dies frigid. 9. 70. N. 1. } media Therm. Altit. $58\frac{5}{26}$
— tepid. 26. 50. S VV 2.

Morbus colicus Paſſim: Tuſſes, Raucedines, Gravedines & Tumores Faucium valde frequentes.

FEBRUA-

F E B R U A R I O.

Toto hoc Menſe Ventus occidentalis prævaluit, aliquando ad Septentrionem, ſæpiùs ad Auſtrum flectens, continua quaſi cadente Pluvia, haud tamen gravi: nullum Gelu.

i i ii i i
Pluvia 2. 4.—7.—10. 11. 12. 14. 16. 19.
iii ii Dig. Dec.
21.—23. 25. 26. 28.=2. 924.

Levis *AB*. 7. W 1. Procella. 6. multo mane. S S W 4ˣ.—10. Nocte. S W b W.

♉ Altitud. maxim. 13. 30. 1. VV N VV 1. } media 29. 7 3/29
——— minim. 7. 29. 1. VV 1.
Dies frigid. 8. 56. VV N VV 1. } media Therm. Altit. 49.
— tepid. 4. 44. S S VV 2.

Iidem, qui in precedente Menſe, Morbi, at ſeveriores: (A) Tuſſes *convulſivæ* frequentes inter Pueros.

M A R T I O.

Incerta fuit durante Martio Tempeſtas; nunc nimboſa, ſæpe tranquilla, Vento variante ſæpiſſimè, plerùmque vero è Septentrione. Initio & paulo ante Finem *Barometri* Statio erat ſatis alta, Aerque ſiccus & purus; medio autem Menſe, eoque deſinente, concidebat *Mercurius* & Pluvia multa.

i iii ii ii
Pluvia 1. 2. 5. 6. 7. 9. 12. 13. 14. 18.
iii ii ii Dig. Dec.
27. 28.—31. Nix. 10. 11.=3. 174.

Fulgur & Tonitru 28. p. m. Procella 2. Nocte, w N w — gravis 29. mane, S E 4^x.

♉ Altitud. maxim. 4. 30. 2. Malacia.
——— minim. 30. 28. 8. E S E 3^x. } media 29. $6\frac{1}{30}$
Dies frigid. 21. 64. N b VV 1. rigid. Gelu.
— tepid. 20. 43. Malacia. } media Therm. Altitud. $49\frac{26}{30}$

Tusses & Gravedines adhuc: Pleuritides, *Rheumatismi*, Peripneumoniæ, præcipuè verò nothæ, sæviunt passim: *Variolæ Sporadicæ*.

A P R I L I.

Barometer haud fuit elatus per totum Aprilem, quamvis Aquilo spiravit nonnunquam, ac Malacia interfuit sæpe: Medio & Fine Mensis Aer liquidus erat & valde siccus: à decimo octavo ad vigesimum quartum humidus, perflante Austro.

Pluvia $\overline{1.}^{\prime}$ $\overline{3.}^{\prime\prime}$ 7. 10. $\overline{15.}^{\prime\prime\prime}$ $\overline{18.}^{\prime}$ $\overline{19.}^{\prime\prime}$ $\overline{20.}^{\prime}$ 21. 22. 23. $\overline{25.}^{\prime\prime}$ 27. = 2. 196. Dig. Dec.

♉ Altitud. maxim. 28. 29. 7. N 1.
——— minim. 25. 29. 2. S b VV 3. } media 29. $4\frac{16}{29}$
Dies frigid. 16. 53. Malacia.
— tepid. 27. 38. E S E 1. } media Therm. Altitud. 44.

Iidem usque regnant Morbi: *Variolæ* in Vicinia *epidemicæ*.

M A I O.

Subfrigida fuit *Atmosphæra* hoc Mense, à decimo sexto ad vicesimum secundum sicca valde

& suda:

& ſuda: Ventus tamen ex Plagis auſtralibus *Baroſcopium* depreſſit.

Pluvia 1. $\overset{\prime\prime}{3}$. $\overset{\prime\prime}{5}$. $\overset{\prime}{8}$. — $\overset{\prime}{12}$. 22. $\overset{\prime\prime}{23}$. $\overset{\prime}{25}$. $\overset{\prime\prime}{26}$.
Dig. Dec.
— 28. 30. = 2. 424.

♉ Altitud. maxim. 21. 29. 7. N VV 1.
—— minim. 27. 28. 8. S S VV 3. } media 29. $4\frac{22}{31}$
Dies frigid. 21. 50. N VV 1.
— tepid. 16. 36. Malacia. } media Therm. Altit. $40\frac{26}{31}$

Cholera Morbus paſſim; *Diarrhœæ* frequentes: Ferox Tuſſis plures cruciat Infantes ac Pueros, eoſque ſæpe in Spaſmos adigit.

J U N I O.

Ab Initio Junii ad Diem uſque decimum octavum vix ulla Pluvia, Aer interim fuit maximè ſiccus & purus admodùm, at ſæpe frigidulus. A Die quinto ad duodecimum Eurus, aut Malacia: à decimo nono ad vigeſimum ſecundum gravis Pluvia, Zephyro flante; Septentrio autem pòſt *Barometrum* erexit. Permagna Roratio hoc Menſe, ſub Finem præſertim.

Dig. Dec.
Pluvia 17. $\overset{\prime}{19}$. $\overset{\prime\prime\prime\prime}{20}$. — $\overset{\prime\prime}{22}$. 24. = 1. 270.

♉ Altitud. maxim. 26. 30. 0. N N VV 1.
—— minim. 10. 29. 2. Malacia. } media 29. $6\frac{3}{29}$
Dies frigid. 2. 40. N VV 1.
— calid. 28. 26. N. 1. } media Therm. Altit. $31\frac{12}{29}$

Febres *miliares* compoſitæ & *Rubeolæ* paſſim.

J U L I O.

Ad Principium & ſub Julii Finem Aer fuit valde ſiccus; Ventus enim è Septentrione ſpiravit, ſed lenis admodùm: ab octavo autem ad decimum quartum Pluvia multa, flante Noto. Frequens currente menſe Malacia & Ros plurimus.

Pluvia 8. $\overset{''''}{\underline{9}}$.—$\overset{''}{\underline{11}}$.—$\overset{'''}{\underline{13}}$.—$\overset{'}{\underline{14}}$. 22. $\overset{'}{\underline{27}}$. 28. Dig. Dec. = 2. 288.

♉ Altitud. maxim. 1. 29. 8. Malacia. } media 29. $5\frac{13}{31}$
——— minim. 12. 29. 0. S S E 2.

Dies frigid. 14. 38. S S VV 1. } media Therm. Altit. $29\frac{19}{31}$
— calid. 31. 24. N N VV 1.

Tempeſtas maximè ſalubris.

A U G U S T O.

Ineunte & exeunte Auguſto Ventus ab Oriente *Atmoſphæram* ſiccavit plurimùm; inter nonum & viceſimum ſextum varius fuit, nunc ſcilicet ad Auſtrum, nunc ad Septentrionem. Parum admodùm Pluviæ hoc Menſe decidit, at immenſa Vis Roris.

Pluvia 9.—12. 19. $\overset{'}{\underline{23}}$. = 0. 362. Dig. Dec.

♉ Altitud. maxima 30. 29. 9. E b N 2. } media 29. $5\frac{16}{30}$
——— minim. 12. 29. 2. S 2.

Dies frigid. 31. 38. E b N 1. } media Therm. Altit. $28\frac{22}{30}$
— calid. 19. 23. S 2.

Diarrhœa

Diarrhœæ frequentes : Febres intermittentes paſſim.

Morbilli jam ingruunt, Fine nimirum Menſis. Tuſſes plures jam vexant Equos.

SEPTEMBRI.

Diem adusque decimum Septembris *Mercurii* Statio fuerat ſublimis, Boreas interim ocyùs afflans *Atmoſphæram* reddiderat maximè puram: à decimo autem ad viceſimum quintum Libs, aut Caurus, multa cum Pluvia; inde Eurus.

Pluvia 11.‴ 12.‴ — 15.′ 17.⁗ 18. 19. 21. 23. 27.‴ Dig. Dec. = 3.050.

Procella 26. Nocte. E S E. Tonitru Nocte 12. S W 1.

☿ Altitud. maxim. 2. 30.1. N E 2. } media 29.6.
——— minim. 13. 29.0. VV N VV 2.

Dies frigid. 30. 45. E 3. } media Therm. Altitud. 35.
— tepid. 10. 29. S VV 2.

Morbilli *epidemici*. — Angina tuſſiens undique inter Equos (dicta *the Strangles*) quæ plurimos ſuffocat prorsùs.

OCTOBRI.

Graviſſima ſæpe & perpetua fere Pluvia decidit menſe Octobri, nimbis ab Auſtro unà furentibus, plurimùm etiam ſubſedit *Baroſcopium*: id verò ſub Finem erexit Ventus aquilonius, Aeremque ſiccavit.

Pluvia 2.—5. 7.—9. 11. 12. 14.—16. 17. 19. 20. 21.—23. 24.—26. 28. = 6. 342. Dig. Dec.

Procella 14. p. m. Fulgur & Tonitru 22. mane. S b E 2.

♉ Altitud. maxim. 30. 29.8. N N E r. } media 29. 2 26/29
——— minim. 14. 28.7. S VV 4x.
Dies frigid. 31. 52. E b N 1. } media Therm. Altit. 39 5/29
— tepid. 1. 34. E 1.

Tusses, Coryzæ & *Morbilli* maximè *epidemici*. Jam morbus Equorum sævit maximè.

N O V E M B R I.

Aer fuit valde siccus & tenuis, Ventusque ab Oriente, aut Septentrione, toto Novembri, isque à sexto Die ad decimum furibundus: à vicesimo ad Finem usque omni mane permagna Pruina & Gelu, dum lenis Aquilo spirabat.

Pluvia 1. 2. 10.—12. 16.—18. 19. 30. Dig. Dec. = 0.584.

Turbo aquilonalis 6. H. 9. nocturna.

♉ Altitud. maxim. 25. 30.4. N E b N 1. } media 29. 9.
——— minim. 12. 29.4. E S E 1.
Dies frigid. 29. 63. N E 1. } media Therm. Altit. 55 18/30
— tepid. 1. 48. E b S 1.

Morbilli adhuc, & Morbus epidemicus inter Equos.

DECEM-

DECEMBRI.

Perstitit usque ad decimum Ventus aquilonius, hinc Subsolanus: à decimo sexto ad Finem usque Libs, aut Auster, permulta ruente Pluvia, ac subsidente plurimùm *Mercurio*. *Atmosphæra* Initio valde sicca erat & frigida rigido cum Gelu; à decimo sexto autem tepida, nebulosa & humida.

Pluvia 4. $\overset{\text{ii}}{13}$.—$\overset{\text{i}}{16}$. 18. $\overset{\text{iii}}{19}$. $\overset{\text{iiii}}{20}$.—22. $\overset{\text{i}}{23}$. $\overset{\text{iii}}{24}$. $\overset{\text{ii}}{25}$. 26. 27. $\overset{\text{i}}{29}$. $\overset{\text{ii}}{30}$. 31. = 4.918. Dig. Dec.

Fulgura 20. 21. Nocte. Procella 29. Nocte S 4°. Nix 10. E b N 1.

☿ Altitud. maxim. 2. 30.2. N E 1.
——— minim. 31. 28.8. S VV 2. } media 29. $5\frac{20}{28}$

Dies frigid. 8. 66. N E 2.
— tepid. 25. 44. S 1. } media Therm. Altitud. $54\frac{13}{28}$

Tusses, Gravedines, Anginæ, valde frequentes. Lues equina adhuc grassatur, sed imminuta valde est.

Tota Quantitas Pluviæ, Anno MDCCXXXII. Dig. Dec. = 33.096.

De Pertussi *Puerorum.*

(A) Ingens adfert Solamen (inquit *Syndeham*) Venæ Sectio *Pertussi* Infantum, in qua Remedia quælibet, Pectori dicata, longo post se linquit

Inter-

Intervallo: Idem hoc ſentit *Harris* de Morb. acut. Infant.——Oleoſa utique & mucoſa Medicamenta damno prorsùs; quippe quæ Morbum augent, non abigunt certè: iis utcunque Praxis vulgata utatur.

Quæ mihi adeò magis eſſe ex Uſu, longa probavi Experientia, ſequuntur.——Sive evidens *Plethora* adſit, ſive Sputum Sanguine tinctum, Venæ Sectionem præcipio ſemper; idque præcipuè, ſi Febricula, quòd ſæpe fit, urget, aut Vultus inter tuſſiendum fere nigreſcit: hanc inſuper repeto nonnunquam, pro Ratione ſcilicet Virium & Ætatis. Mox levem moveo Vomitum Syrup. Flor. Perſicor. Oxymel. Scillitic. Infuſ. aut Decoct. Ipecacuanhæ.—Tuſſis enim, partim ſaltem, eſt à Stomacho, ut monuit olim *VValdſchmidt*; nam vix unquam ceſſat Tuſſis *convulſivæ* Paroxyſmus antequam irritans Pituita tenax Vomitu rejicitur: imò tanta ſæpe eſt Illuviei Copia, ut Vomitionem terve, quaterve, proritare neceſſe ſit.

Solvenda porrò ſubinde eſt Alvus, at lenibus tantùm utendum eſt *Catharticis*, nempe Rhabarbaro, Mercurio alkalizato, Calomelane. Proluvies namque mucoſa hoc modo expurgatur, adeoque nec *Chylum* inquinat, nec, Vaſa Lactea ſubeundo, Sanguinem. Nocet utique aſtricta nimiùm Alvus: nam Febriculam infert, aut Dyſpnœam aggravat maximè.——Nec ſolùm Evacuantibus opus eſt, exhibenda ſunt etiam quæ & Nervos & Stomachum confirmare valent, ac Lentorem Sanguinis attenuare. Hoc Opus abſolvunt optimà *Mercurialia*, & Cortex Peruvianus, *Stomachicis* idoneis adjectis. Spiritus intereà Difficultas & Pectoris Oppreſſio Solutionem Gum.

Ammo-

Ammoniac. Expressionem Milleped. aut tale quid desiderant sæpe; Vehementiam autem Tussis interdùm compescere licet Elix. Asthmat. le Mort. è Syrup. Diacod. quod quidem est optimum, ac tutissimum, in hoc morbo *Anodynum*. Atqui si humor acris admodùm in Laryngem, aut Pulmones, destillat, eum oportet avocare admoto Cervicibus *Epispastico*.

His cedit Remediis facilè hic Morbus, aliàs sæpe contumax admodùm; nec nisi Tempore & Mutatione Cœli fugandus: decantata sanè Muliercularum *Specifica* (quantum ego unquam observavi) meræ sunt Quisquiliæ; imò Muscus pyxidatus, modò si quid valeat, propter Vim astringentem, adeoque corroborantem, & ad Naturam Corticis Peruviani aliquanto accedentem, valet. Nobile namque hoc Indiæ *Pharmacum* non solùm lentos attenuat Humores, sed & totum *Systema* Fibrarum confirmat; atque sic utraque Facultate agendo Febres intermittentes discutit.——Atqui periodica hujus *Pertussis* Accessio, haud minùs certa sæpe quàm vel Intermittentium Paroxysmus, non multum abesse ab earum Indole hunc Morbum indicat: hoc magis etiam probabile videtur, quod uterque Morbus, eadem plerumque Tempestate, grassatur, ab eadem propè Causa pendet, & iisdem fere curatur Remediis.

CONSTI-

CONSTITUTIO AERIS, &c.

Anno MDCCXXXIII.

JANUARIO.

INGREDIENTE Anno Pluvia frequens *Atmosphæram* humidavit, Vapores autem paulò post Ventus ab Oriente discussit, à decimo sexto ad vicesimum quintum durans, surgente *Barometro*. Perpaululum hoc Mense Gelu, imò exeunte eo Aer erat valdè nebulosus & pro Anni Tempore tepidus.

Pluvia 1.— $\overline{4}^{ii}$. 5. $\overline{7}^{ii}$. $\overline{8}^{iii}$. $\overline{9}^{i}$. 15. 22. $\overline{29}^{iii}$. 30.
Dig. Dec.
☿ 1.=2.384.
Procella 7. Nocte. S. Gelu 14. N w 1.—21.
E N E 2.

♉ Altitud. maxim. 24. 30. 2. E 1. ——— minim. 8. 29. 3. S VV 3. } media 29. $7\frac{20}{31}$
Dies frigid. 21. 62. E N E 2. — tepid. 28. 47. S 1. } media Therm. Altitud. $51\frac{25}{31}$

Tusses, Coryzæ, *Morbilli* frequentissimi.

FEBRUA-

FEBRUARIO.

Flavit ab Occidente Ventus toto Februariò, ad Auſtrum vergens ſubinde, non raro etiam ad Septentriones: Aer intereà fuit humidus & algidus, at non æquè craſſus ac elapſo Menſe.

Pluvia 1.″—4.′—6.″ 7.′ 8. 11.′ 14. 17.—20.‴ 22.⁗ 24.″—28.′ = 3.734. Dig. Dec.

Procella 1. Nocte. S w. Levis *AB.* 2. H. 10. N N w 1.

♉ Altitud. maxim. 15. 30. 0. N N VV 1.
——— minim. 4. 29. 2. S VV 2. } media 29. $6\frac{19}{26}$

Dies frigid. 10. 60. N VV 1. Gelu & maxima Pruina.
— tepid. 7. 49. S S VV 2. ——— ——— } media Therm. Altitud. $53\frac{12}{26}$

Morbilli plures Infantes Pueroſque peremerunt; declinante nempe Morbo, quaſi Peripneumonia ſuffocatos: nihil profuit fere niſi tempeſtiva Sanguinis Miſſio.

Hoc Tempore hanc Regionem infeſtavit Morbus, omnium quotquot ego ſaltem memini antehac maximè *epidemicus*; omnes pervaſit Domos, Pauperum Tabernas Regumque Turres: vix unus, aut alter, Rure, vel in Urbe, Senex, aut Puer, robuſtus, aut infirmus evaſit. —— Quandoquidem ergo tanta fuit ejus in omnes Vis (idque profectò citius, tardiuſve, per magnam Terrarum Partem) è Re fore duxi accuratam Morbi, prout hic ſe habuit, Hiſtoriam Scriptis mandare.

Ab

Ab ipso Initio Februarii, & in Cornubia, & in Damnonia citeriore, sævierat Morbus hic *epidemicus*; nos tamen Plymuthi ante iv. Iduum Februarii vix attigit: quo Die, nempe Saturni, plurimi subitò quasi correpti erant, postridie innumeri, ad xv. kalend. Martii omnes undique.

A levi incepit Horrore Morbus, cui mox accessere vagi & incerti Calores, Gravedo, magna ac importuna valde Sternutamenta; Dolor tunc Dorsi & Artuum errans, ac Pectoris sæpe, at non consistens, gravissimam verò propter Tussim non rarò valdè molestus: Tussi intereà & Sternutatione immensa Vis Muci tenuis & acris ejecta fuit. Hæc quasi à Frigore (ut dicitur) recens suscepto; paulò pòst tamen Febris aliqua, interdum haud exigua, secuta est, Pulsusque velox, nequaquam verò, ut Pleuriticorum, durus & tensus; neque erat Urina valde rufa, sed crassa, ac plerumque subalbida: Lingua non arida, sed plurimo albescente muco obducta fuit. Omnibus fere aderat Insomnia, Vertigo insuper, aut atrox Capitis Dolor angebat plurimos, levi nonnumquam comitante Delirio. Tinnitus Aurium quamplurimis molestus fuit, multisque in Meatu *auditorio* Dolor acutus, in Abscessum aliquando desinens; Aspretudo tamen & Faucium Apostemata frequentiùs enata sunt. Omnes penè ad Sudores fuere valde proclives; qui multi, faciles, continui, intra Biduum, aut Triduum, erumpentes Febrem fere discusserunt prorsùs; Urina plurima, subalbida, aut subflava, deponente Sedimenta; lateritia verò rarò admodùm: plurimis autem, an ob profusos Sudores, an ob *Epispastica*, nil statuo, fuit valde difficilis.

Alvus

Alvus biliosa Morbum sæpissimè absolvit: haud rarò Pustularum urentium Eruptio.

En Morbi hujus *epidemici*, ut hìc sæviit, Descriptio! Cui quidem licet omnes fermè succubuere paululùm, Letho tamen (si numerum spectes) paucissimi, quos inter Infantes præcipuè, ac Senes pulmonarii.

Abiit plerumque vel intra Quatriduum perbreve, manente solum infesta Tussi, eaque sæpe diuturna valde, cum majore Virium Dejectione quàm quis, pro Ratione Valetudinis, crediderit: idque præsertim, ubi intempestiva Sanguinis Missio præcesserat.

Illos potissimùm Venæ Sectio adjuvit, quos Pectoris Dolor, aut Gravitas, oppresserat; idque ingruente, non sanè declinante, Febre: Omnium penè sanguis albida quadam Pellicula contectus fuit, haud tamen valde glutinosa; nisi, ubi, ob Missionem Sanguinis diutiùs neglectam, in Pleuritidem, aut Peripneumoniam, Febris abierat; quod quidem haud paucis contigit, ex nimio præsertim *Volatilium*, & *Cardiacorum* Usu.

Nausea, aut Vomitus urgens, lene postulabat *Emeticum*, quòd & Stomachi Ægritudinem & Pectoris Oppressionem levabat maximè. Sudores exprimebat insuper; ad quos promovendos Potus multus, tepidus, diluens, etsi Sitis non admodùm urgebat, erat necessarius omninò: quippe sine Sudore vix unquam lætus hujus Morbi exitus. Serùm vinosum dilutiùs fuit instar omnium, tepidè epotum; quod utique tanto erat in Usu, ut vix satis suppeteret Lactis ad id conficiendum.

Perutilia fuere, nec omittenda, *Vesicatoria*, pone Aures ac inter Scapulas admota; Dolori

Capitis

Capitis enim atque Tumori & Aſperitati Faucium certiſſimum tulerunt Levamen: quinetiam nimiam in Pulmones Deſtillationem, Curſum ſcilicet acris Colluviei avertendo, prohibuerunt. ———Me adhortante, pro Remediis fuere maximè Lap. Contrayerv. Spirit. Volat. Oleoſ. Sp. C. C.—Lavend. C. Elixir. Aſthmat. le Mortii, & Potiones ex Spermat. Ceti ſolut. cum larga Potione Decocti cujuſdam pectoralis tenuis, aut Seri Lactis dilutiſſimi: quæ & percommodè ſimul Tuſſim lenibant, ac Sudores eliciebant optimè. Ubi verò, poſt Sanguinis emiſſionem, Reſpiratio gravior & Exſcreatio difficilis premebant, Solutio Gummi Ammoniaci cum Oxymelite Scillitico fuit neceſſaria prorsùs: jam enim inſtar Peripneumoniæ nothæ urgebat Morbus, & eandem omninò Poſtulabat medendi Methodum; Pectoralia nempe maximè incidentia, & Tibiis *Epiſpaſtica*; *Emetica* nonnunquam, aut lenia *Cathartica*.

Furebat Tuſſis per totum Morbi Impetum; ſæpe adeò vehementer utique, ut eam *Anodynis* cohibere fuiſſet difficile ſatis: imò uſque adeò interdum perduravit poſt Febrem abactam, ut haud paucos, poſt unum alterumve Menſem, in Tabem lethalem abriperet; illos præcipuè, quibus fuerat olim ex Pulmonum Infirmitate Valetudo minùs proſpera. Cum verò notaverim frequenter, quòd Tuſſis, oborta *Dyarrhœa*, profligata eſſet, *Eccoprotica* ex Rhabarbaro, Manna, Tartaro ſolubili, *&c.* exhibui ſubinde, faceſſente Febre; optato (quod ſolet) Eventu, Duce Natura: quæ porrò Cibi Appetentiam, toto Morbi Tempore proſtratam valde, brevi reſtituebant.

Morbus

Morbus fuit herclè, ni ex admisso gravi Errore, raró lethalis, quem tamen multi, vel ob ipsam ejus Frequentiam, temerè spernentes, feras dedere Pœnas Stultitiæ, asthmatici, hectici, tabidi.

M A R T I O.

Januario & Februario tepidiore, successit Martius per Initia pauló frigidior; Ventus quippe ex Plagis arctois spiravit, surgente *Barometro*: post veró frequens Vulturnus *Mercurium* demisit, multamque Pluviam. Ab octavo ad vigesimum secundum Aer satis siccus fuit & tenuis, inde multo humidior.

Pluvia 1. $\overset{i}{7}$. $\overset{i}{8}$. 14.—$\overset{iii}{16}$. 17. $\overset{ii}{23}$.—$\overset{ii}{25}$.—$\overset{ii}{27}$. $\overset{i}{28}$. Nix 10. $\overset{i}{21}$. Grando 9. 19. = 3.098. Dig. Dec.

Levis *AB*. 21. 10. p. m. N W 1. Gelu rigidum 10. 11.

♉ Altitud. maxim. 3. 30. 2. N N W 1. } media 29. $4\frac{2}{28}$
——— minim. 21. 28. 9. S E 3.

Dies frigid. 10. 62. N b E 1. } media Therm. Altit. $52\frac{23}{28}$
— tepid. 28. 44. E S E 2.

Incipiente Mense Febris *catarrhalis* undique maximè *epidemica*, quæ & adhuc perdurat; jamque etiam Pleuritides, Peripneumoniæ, & veræ, & nothæ, Anginæ quoque frequentes.

A P R I L I.

Ventus ab Oriente, ad Septentrionem veró sæpe deflectens, toto Aprili prævaluit, unde Aer

siccus & frigidulus evasit; sub Finem præsertim: Malacia tamen subinde & Nebulæ aliquando intervenere.

Pluvia $\overset{''}{\overline{8}}.\ \overset{'''}{\overline{13}}.\ 15.—\overset{'}{\overline{17}}.\ 18.\ \overset{'''}{\overline{22}}. = 2.284.$ Dig. Dec.

♉ Altitud. maxim. 19. 30. 0. Malacia. ——— minim. 13. 29. 1. S E 1. } media 29. 6.
Dies frigid. 27. 50. N E 3. — tepid. 22. 38. Malacia. } media Therm. Altit. $42\frac{26}{30}$

Febris *epidemica* adhuc passim Rure; multique nunc tabescunt ex malè judicata Febre. Peripneumonia & Pleuritide multi corripiuntur.

M A I O.

Hoc Mense mediam plerumque Stationem tenuit *Baroscopium*, flante fere quotidie Subsolano; *Atmosphæra* maximè sicca fuit & tenuis; à duodecimo ne vel Guttula Pluviæ, at Ros plurimus & Malacia frequens.

Pluvia $\overset{'''}{\overline{6}}.—\overset{'}{\overline{8}}.\ 10.\ \overset{'}{\overline{11}}.\ 12. = 1.010.$ Dig. Dec.

♉ Altitud. maxim. 22. 29. 8. E 1. ——— minim. 7. 29. 2. Malacia. } media 29. $5\frac{10}{27}$
Dies frigid. 5. 46. E 2. — tepid. 30. 28. Malacia. } media Therm. Altit. $37\frac{10}{27}$

Febres pulmonariæ, ac intermittentes, invadunt plures. Haud pauci modò Phthisici mortui sunt, rupto interdum Pulmonis Apostemate; illi præcipuè, qui ex Febre *catarrhali* in Tabem inciderant, & quibus etiam inde Tumor Pedum aquosus accesserat.

JUNIO.

JUNIO.

Venti fuerunt mutabiles durante Junio; sæpe ex Oriente, sed ab Occidente sæpiùs ad Austrum plerumque vergentes: intervenit haud rarò Malacia. Initio Aer erat siccus; Fine & siccus & calidus. Maxima Roratio sæpe.

Pluvia $\overset{ii}{5}$. $\overset{i}{8}$. 9. 13. 15.—$\overset{i}{19}$. $\overset{i}{20}$. 25.=1.534 Dig. Dec.

Maxima *Æ*B. media nocte 27. w N w 1. Fulgura 12. nocte. Tonitru 26.

♉ Altitud. maxim. 22. 29.9. Malacia.
——— minim. 18. 28.8. S b VV 3. } media 29. $4\frac{28}{30}$

Dies frigid. 21. 36. VV 2.
— calid. 27. 24. VV 1. } media Therm. Altit. $28\frac{26}{30}$

Febres remittentes & intermittentes adhuc, jam sæpe cum Pustulis rubellis.

JULIO.

Toto fere Julio Aer fuit valde siccus & fervidus; paucæ Pluviæ, Rorationes autem maximæ, Ventus Australis rarò; Corus & Aquilo sæpè: nihilominus, Statio *Baroscopii* erat utplurimùm humilis.

Pluvia 14. $\overset{i}{15}$. $\overset{i}{16}$. 21. $\overset{i}{28}$. 30. 31. Grando $\overset{i}{16}$.=0.772. Dig. Dec.

Magna *Æ*B. 10. 10. p. m. N w 1. Tonitru 16. p. m. S S E 2.—28. p. m. N N w 1.

♉ Altitud. maxim. 1. 29.7. N N E 1.
——— minim. 29. 29. 0. N b VV 1. } media 29. $4\frac{6}{26}$

Dies frigid. 31. 34. N VV 1. } media Therm. Altit. 24 $\frac{8}{26}$
— fervid. 5. 16. N VV 1. }

Febres intermittentes sparsim : Cholera & *Diarrhœa* frequens. Mulieres plurimæ immenso mensium Profluvio laborant. Omnes fere de Languoribus ob Æstum enormem undique conqueruntur.

A U G U S T O.

Perpetuus spiravit ab Occidente Ventus, ad Meridiem sæpe deflectens, crebrò etiam ad Septentrionem. Priore Mensis Parte Pluvia, Tonitru, Fulgura frequentia, eaque gravissima, Sudo tamen subinde intercurrente.

Pluvia 1. $\overset{''}{3}$. $\overset{''}{4}$. 6. $\overset{'''}{7}$. $\overset{'''}{10}$. — $\overset{'}{12}$. 16. $\overset{''}{17}$. 18. 21. 24. $\overset{''}{27}$. — 29. $\overset{''}{31}$. = 4. 500. Dig. Dec.

Fulgur & Tonitru vehemens 3. 6. 7. 10. vesperi. Procella 17. nocte. S w.

☿ Altitud. maxim. 24. 29. 9. N N VV 1. } media 29. 4 $\frac{22}{30}$
——— minim. 7. 29. 0. S S VV 1. }
Dies frigid. 24. 43. N N VV 1. } media Therm. Altitud. 32.
— calid. 5. 24. S VV 1. }

Perpauci Morbi : aliqui *Diarrhœa* & Cholera Morbo corripiuntur.

S E P T E M B R I.

Varia fuit Tempestas Ventusque varius hoc Mense, à nono tamen ad Diem decimum octavum ab Oriente, ad Austrum declinando plerumque, *Atmosphæra* erat sicca, & Statio *barometrica*

metrica altior ut plurimùm quàm elapso Augusto: Maximæ & crebræ Rorationes.

Pluvia 1. 2. 3. 5. 11. 12. 13. 14. 21. 24. 25. 26. 28. 30. = Dig. Dec. 1.978.

Magna *AB* 8. 10. p. m. N N w 1.—levis 29. H. 9. w N w 1.

Fulgur & Tonitru 12. & 13. a. m. Fulgura nocte 26.

♉ Altitud. maxim. 19. 30. 1. Malacia.	media 29. $6\frac{*}{29}$
—— minim. 26. 29. 0. S VV b VV 2.	
Dies frigid. 30. 49. N N E 1.	media Therm. Altit. $37\frac{20}{29}$
— tepid. 5. 33. S VV 2.	

Tusses & *Catarrhi* valde frequentes. Ad Finem Mensis Choleræ & *Diarrhœæ* sæviunt.

Octobri.

Eurus & Aquilo hoc Mense sæpe afflantes *Barometrum* extulerunt multùm, Temperiemque Aeris siccam & frigidam reddidere, etsi haud rarò intervenit nebula. Per Initia Mensis Ros plurimus.

Pluvia 1.—2. 11. 23.—25. 27.—29. = Dig. Dec. 2.026.

Magna *AB*. 27. 9. w N w 1. Permagnæ Pruinæ 15. 16. N N E 1. Glacies 31. N N E 1.

♉ Altitud. maxim. 18. 30. 2. E 1.	media 29. $7\frac{1}{3}$
—— minim. 25. 28. S VV 3.	
Dies frigid. 31. 60. N N E 1.	media Therm. Altitud. $46\frac{24}{30}$
— tepid. 3. 37. S S VV 1.	

Cholera & Diarrhœa adhuc. Eruptio pustulosa *Scorbutica* frequens sine Febre. Apoplexiæ passim: sævæ aliquæ Febres peripneumonicæ, *Rubeolæ* & Morbi colici plurimi.

N O V E M B R I.

Ex Occasu plerumque Ventus spiravit Novembri, at sæpe ad Septentrionem deflexit, quamvis Aer erat solito magis tepidus; sub Finem valde crassus & humidus.

Pluvia 7. 9. 10. 11. 12. 14. 15. 17. 20. 21. 26. 28.—30. = 1. 882. Dig. Dec.

Magna *AB*. 27. H. 2. matutina. N w 1.—29. 10. N w 1. Procella 20. nocte. S 4.

♉ Altitud. maxim. 5. 30. 2. N N VV 1. — minim. 11. 29. 1. S VV 3x. } media 29. $7\frac{25}{28}$

Dies frigid. 5. 58. Glacies — tepid. 15. 44. S 2. } media Therm. Altit. $48\frac{22}{28}$

Rubeolæ adhuc frequentes: Febres aliquæ pulmonariæ, Morbus colicus passim.

D E C E M B R I.

Hic Mensis fuit nimbosus maximè, continua fere Procella eaque sæpe gravissima, a Die nono vicesimum tertium adusque perduravit, Africo furente, dum Pluviæ corruerunt plurimæ, & horrida nonnumquam Fulmina. Ineunte quidem Decembri apricitas aliqua effulsit cum tenui Glacie, Aer autem erat valde crassus; quintus utique Dies fuit valde nebulosus & caliginosus maximè:

maximè: Immensa forte Vaporis Copia *Barometrum* sustinuit partim, quod perpetuæ Procellæ aliter multo magis depresserint.

Pluvia 1. $2^{\prime}$. $9^{\prime\prime}$. $11^{\prime}$. $12^{\prime\prime\prime}$. $13^{\prime\prime\prime}$.—$15^{\prime}$.—$16^{\prime}$. 17. $20^{\prime}$.—$22^{\prime\prime}$. $23^{\prime}$.—$25^{\prime}$. $26^{\prime}$.—$29^{\prime\prime}$. $30^{\prime}$. 31. = Dig. Dec. 4. 688.

Graves Procellæ 11. 12. 14. 16. 22. 23. 26.

Maximi Maris Æstus à 12. ad 14.

Fulgur & Tonitrua gravissima cum vehemente Grandine 12.

———————diu durantia 16. S VV b VV 4.

♉ Altitud. maxim. 6. 30. 1. N N VV 1.
——— minim. 14. 29. 1. S VV b VV 4s. } media 29. $5\frac{26}{31}$

Dies frigid. 7. 62. E 1.
— tepid. 14. 43. } media Therm. Altitud. $40\frac{22}{31}$

Incipiente Mense Morbi colici, & Peripneumoniæ nothæ cum Affectibus *nervosis* passim: Tusses & Gravedines frequentes valde sub Finem Mensis: Paroxysmi quoque multi *hypochondriaci* & *hysterici*.

Tota Quantitas Pluviæ hoc Anno = Dig. Dec. 29. 884.

CONSTITUTIO AERIS, &c.

Anno MDCCXXXIV.

JANUARIO.

POST nubila Phœbus! novo quippe cum Anno multo lætior ſurgit Cœli Facies; Boreas nempe paulo poſt Initium Januarii oriens Vapores diſperſit & Nubes, rigido accedente Gelu Cœloque ſereno: Aeris autem Temperies longè magis tepida fiebat exeunte Menſe.

Pluvia 1. $\overset{\text{"}}{2}$. 8. 16. $\overset{\text{"}}{22}$. Nix & Grando 4. 5. = 1.480. Dig. Dec.

Procella 2. w S w. Fulgur & Tonitru cum multa Grandine 22. mane.

♉ Altitud. maxim. 29. 30. 4. E b N 1.
——— minim. 3. 29. 4. VV 2. } media 29. $9\frac{16}{29}$

Dies frigid. 14. 71. E N E 1.
— tepid. 26. 54. N VV 1. } media Therm. Altit. $60\frac{4}{29}$

Gravedines, Tuſſeſque frequentes: Morbi colici plurimi: Peripneumoniæ paſſim.

F E B R U A R I O.

In alta perstitit Statione *Baroscopium* Diem adusque undecimum Februarii, flante Cauro; à decimo quinto ad decimum octavum Procella perpetua, imò sæpe violenta maximè: ab Occidente Ventus turbineus iterum vicesimo quarto & quinto, immensa quoque Vis Pluviæ tunc decidit, maximèque subsedit *Mercurius*. Nisi ipso Mensis Initio vix ulla Glacies.

Pluvia 2. 3. 4. 12. 13.—15. 16. 17. 18. 19. 22. 23. 24. 25. 26. 27. = 5. 554. Dig. Dec.

Fulgura cum Grandine 17. nocte. w N w. 2.

☿ Altitud. maxim. 1. 30.4. N E 1. — minim. 14. 28. 5. S b E 4. } media 29. $6\frac{16}{26}$

Dies frigid. 1. 62. Gelu. — tepid. 12. 50. S W 2. } media Therm. Altitud. $53\frac{18}{26}$

Incipiente mense Morbi *peripneumonici*; procedente Anginæ, Coryzæ, Tusses plurimæ.

M A R T I O.

Ventus quoque occidentalis toto duravit Martio, majore ex Parte vergens ad Austrum, unde frequens Pluvia & Aer crassus & humidus; sub Finem ad Septentrionem deflexit paululùm.

Pluvia 1.—4. 5. 6. 9. 10. 12.—14. 16.—18. 19. 20. 22. 23.—25.—28. = 2. 812. Dig. Dec.

Procella 19. nocte. S 4x.

☿ Altitud.

♉ Altitud. maxim. 31. 30. 0. VV N VV 1. } media 29. 5.
——— minim. 13. 29. 0 S VV b S 2.
Dies frigid. 15. 56. VV N VV 1. } media Therm. Altit. $48\frac{7}{31}$
— tepid. 23. 45. VV b S 1.

Tusses, Faucium Tumores, Lippitudines hoc Mense frequentes: multi *Rheumatismo* correpti, aliqui Peripneumonia, & *Paraphrenitide*; plures sub Finem Apoplexia.

APRILI.

Ne vel Guttula Pluviæ Diem adusque decimum octavum; à primo ad duodecimum Corus, inde ad vicesimum tertium Subsolanus, post Libs; medio Mense Aer erat siccus & tenuis.

Pluvia 18. $\overset{i}{\overline{19}}$. 20. $\overset{iii}{\overline{22}}$. $\overset{i}{\overline{23}}$. $\overset{ii}{\overline{25}}$. $\overset{ii}{\overline{26}}$. 27. 29. 30. = Dig. Dec. 2. 126.

♉ Altitud. maxim. 12. 30. 0. N N VV 1. } media 29. $6\frac{6}{28}$
——— minim. 23. 29. 4. E S E 2.
Dies frigid. 13. 50. E N E 1. } media Therm. Altit. $43\frac{23}{28}$
— tepid. 28. 37. VV S VV 2.

Tussis & Tumor Faucium frequens adhuc: Febres intermittentes, nec non Apoplexiæ, haud paucæ: *Ophthalmiæ* passim.

Hoc Mense grassari cœpit Febris quædam (si ita dicam) *anginosa*, furens indies magis magisque. —— Quos corripuit, primò Algor invasit, mox incertus Ardor & *Cephalalgia*, Vomitus protinùs aut *Diarrhœa*, pauloque pòst Dolor Faucium acutus & Tumor: hinc Febris haud levis, Languor, Anxietas, ac pectoris Oppressio, ac-

cedente

cedente sæpe Delirio, aut soporoso Affectu, quorum haud dubia fuere prænuncia Urinæ vel tenues, vel quales Jumentorum turbidæ. —— Felix ille tunc Ægrotus, cui Sudores eruperunt affatim, aut Pustulæ rubræ; si ne hæc quidem, Erysipelatis aliquid: ubi nihil horum, brevi instabat Fatum; nisi opportuna *Diarrhœa*, aut tempestiva Diruptio Apostematis Faucium, aut enitens Parotis, fauste sublevarent.

Morbus hic haud raro vel intra sex Dies discussus fuit; sæpe vero diutius inhærentem, septimo, octavo, aut nono, Die, erumpentes Pustulæ crystallinæ (miliares dicunt) plurimæ expellebant prorsus: modo nimirum haud præmature recessisset, quod certo sane fuit Ægrotis Exitio. Idem omnino dicendum est de Papulis rubris, quæ sæpe etiam Statu Morbi apparebant.

Pueros & Juvenes potissimum invasit Febris, qui Vermes crebro dejiciebant: Seniores raro decubuere. Urina erat rufa plerumque, subrubrum, vel ab ipso Initio, deponens Sedimentum: Lingua vero plurimo muco subflavo fœdata.

Desideravit Febris hæc *epidemica*, quam primum quis ea correptus erat, Missionem Sanguinis eamque sæpe repetitam; haud raro, utique vehementer urgente Morbo, ad tertiam usque Vicem; etsi Cruor emissus non erat viscidus admodum, interdum floridus satis: Vomitu dein lenem Stomachi Purgationem, continuo *Epispastica* Auribus, Cervicibus, Humeris. Sorbitio tepida, *antiphlogistica*, permulta, erat necessaria prorsus, levi sæpe interposito *Cardiaco*, nempe ex Lapid. Contrayerv. Croco, Theriac. Andromach. Confect. Fracastorii, Confect. Raleigh. *&c.*

idque

idque præcipuè dum appropinquabat Morbi Status, maximè profectò cum *Exanthemata* evaserint sublivida; quod quidem pessimi Ominis! Gargarismata emollientia, subacida, detergentia, ulceroso Gutturi conducebant maximè, sensim insuper sæpeque deglutita *Mucilagine* ex Semin. Cydoniorum & Psyllii, Syrup. Moror. aut de Rub. Idæis edulcorat. vel Linctu aliquo *anodyno*, Tussi urgente præsertim, quæ fuit sæpissimè permolesta. Ut primùm aspera & squamosa quasi apparuit Cuticula, Purgantia lenia ex Rhabarbaro, *&c.* cum *Mercurialibus* profuere maximè, perfectamque Sanitatem brevi restituebant.

MAIO.

Ventus ab Occasu, flectens maximè ad Septentrionem, toto fere Mense spiravit, intercurrente nonnunquam Vulturno. *Atmosphæræ* Temperies fuit multo frigidior solito; Statio *Mercurii* utplurimùm demissa.

Pluvia 1. 7. 11. 12. 15.—18. 21. 25. 26. 28.—30. Nix 13. Grando 14.= 1.764. Dig. Dec.

Leves *AB.* 14. 15. N w b N 2. Fulgur & Tonitru 28. p. m.

♉ Altitud. maxim. 10. 29. 9. N 1. — minim. 29. 29 0. S E 2. } media 29. $4\frac{10}{31}$

Dies frigid. 14. 52. N N W 2. insolitum Frigus! — tepid. 25. 37. Malacia — — } med. Ther. Altit. 42.

Tussis *convulsiva* inter Pueros frequens; Febres intermittentes passim. — Nunc Febris *anginosa* epide-

epidemica sævit maximè: Angina graviùs urget; cui jam frequenter accedunt Aphthæ molestissimæ, & cum fera Tussi Strangulatio fermè, ni frequens subveniat tepida Sorbitio & perpetua fere Gargarizatio.

JUNIO.

Eurus assiduè flavit à sexto fere ad vigesimum; Initio & Fine Corus: Atmosphæra magis tepida fuit, ac humida, quàm Mense priore; ambo utique plus satis nubili.

Pluvia $\overset{\prime}{2}$. $\overset{\prime\prime\prime}{6}$. $\overset{\prime}{8}$. 10. $\overset{\prime}{11}$. $\overset{\prime\prime\prime}{14}$. $\overset{\prime\prime}{15}$. 20. $\overset{\prime}{21}$. $\overset{\prime\prime\prime}{23}$. 26. $\overset{\prime}{29}$. = 3. 208. Dig. Dec.

♉ Altitud. maxim. 4. 29. 7. N VV b VV 1. } med. 29. $4\frac{12}{29}$
——— minim. 24. 29. 1. VV N VV 1.
Dies frigid. 10. 40. S E b E 1. } media Therm. Altit. $31\frac{16}{29}$
— calid. 22. 26. Malacia.

Febres intermittentes adhuc; *Ophthalmiæ* passim. Morbo jam *epidemico* accedunt Pustulæ fere omnigenæ, atque haud rarò Eruptiones *erysipelatosæ*: minùs verò premuntur Fauces; Febris quippe jam magis ad exteriora tendit. Die sexto, aut septimo, Cuticula aspera fit & rupta, velut aspersa crassiore Farina; idque quo magis eo melius; tandem tota penè desquamatur: ex Pedibus sæpe tantis Portionibus ut Soleam quasi detractam referant hæ Morbi Exuviæ. Hic equidem lætissimus est Morbi Exitus: ubi verò *Exanthemata* tardè admodùm & parciùs erumpunt, erupta verò livescunt, maximæ Anxietates, Languores, Deliquia sequuntur; paulo-

que

que sæpe pòst Vomitus, aut *Diarrhœa*, enormis, quæ Ægros non raro celeriter rapit.

Hæc Febris, ut omnes fere quas Pustulæ comitantur, contagiosa est; plures namque ea correpti in eadem sæpe Domo decumbunt.—— Quod verò jam Cutim magis petat quàm superiore Mense, ob majorem Aeris Calorem esse arbitror, Humores elicientem extrà: medio enim Maio cùm *Atmosphæra*, pro Anni Tempore, erat maximè frigida, Dolor ac Faucium Tumor urgebant gravissimè.

Eadem omninò medendi Methodus juvat usque; nunc porrò *Mercurialia*, sine stimulis salinis præparata, aptissimè adjecta sunt: quippe quæ in aliis cutaneis Eruptionibus inveniuntur efficacia maximè, quidni & in his utilia sint? Ista utique vel in ipsis *Variolis* prospero sæpissimè Eventu exhibui. Humores enim lentos nimium attenuant, glutinosa Vasculorum Repagula expediunt, Saliumque Cohæsiones diffringunt, Succos demum morbidos fluxos reddunt, tandemque abigunt prorsus; dumque Pondere solùm & Subtilitate Partium agunt, Sanguinem incendunt minimè.

JULIO.

Prior Julii Pars fuit aprica satis, at subfrigida; Ventus plerumque à Septentrione; medio Mense Libs intervenit, Pluvia ruente; tunc iterum Septentrio; à xxv. ad xxviii. pluvius Vulturnus. Trigesimo primo, Vento omni momento variante, immensa Quantitas Pluviæ decidit, Cataractæ ad instar; inter Horam octavam matutinam & Meridiem ad Digitum saltem integrum,

licèt

licèt Milliaribus quindecim ad Orientem vix ulla. Aer fuit hoc Menſe valde humidus & Barometrum humile.

Pluvia $\overset{\prime}{\overline{12}}$. $\overset{\prime\prime\prime}{\overline{13}}$. $\overset{\prime}{\overline{14}}$. 16. $\overset{\prime}{\overline{17}}$. $\overset{\prime\prime}{\overline{26}}$.—$\overset{\prime}{\overline{29}}$.—$\overset{\prime}{\overline{3}}\overset{\prime\prime}{\overline{1}}$.
Dig. Dec.
= 2.982.

♉ Altitud. maxim. 5. 29. 8. N. 1.
——— minim. 26. 28. 9. S E 3. } media 29. $4\frac{29}{31}$
Dies frigid. 3. 38. N 1.
— calid. 24. 24. Malacia. } media Therm. Altitud. $30\frac{2}{31}$

Febres intermittentes adhuc: Tuſſes frequentes inter Adultos, *convulſivæ* inter Pueros. Magnæ undique de Spirituum Languoribus Querelæ. ——Quamplurimæ Aviculæ, dum Plumas exuunt, moriuntur.

Furit etiamnum Febris *epidemica* inexplicabili quodam Angore quoſdam, vel intra ſex ſæpe Dies, perimens. Hos leve primò corripuit Delirium, quod utique pejoris fuit ominis, quàm ſi, more Bacchantium, aperto exarſerant Furore. Nil perinde tunc profuit ac Sanguinis Detractio Cucurbitulis ſcarificatis, Humeris Cervicibuſque admotis: poſt *Clyſmata* laxantia, aut mitiora *Cathartica*; frequentia porrò *Veſicatoria*, Cruribus præcipuè.

AUGUSTO.

Suda Tempeſtas Initio, medio autem Auguſto permulta Pluvia, eoque quidem exeunte nimia. Libanotus frequens, iſque ad Finem maximè furens; *Barometrum* valde depreſſit, Aeremque reddidit humidiſſimum; maximæ fuerunt Rorationes

tiones Mensis Principio, Aquilone spirante Auster turbineus Nocte inter ix. & x. Diem *Mercurium* præcipitavit plurimùm gravissimamqu Pluviam; Maris autem Æstum extulit maximè.

Pluvia $\overset{''''}{\overline{9}}$. $\overset{'}{\overline{10}}$. $\overset{''}{\overline{12}}$. $\overset{'''}{\overline{13}}$. 14. $\overset{''}{\overline{16}}$. 17. $\overset{'}{\overline{19}}$. 23. 25. 26. $\overset{''}{\overline{28}}$. $\overset{'}{\overline{29}}$. $\overset{''}{\overline{30}}$. 31. = 4.022. Dig. Dec.

Procella 9. Nocte. S S E 4. — 28. Nocte. S w 4^x. — 29. Nocte. S w 4^x. — 30. w S w 4^x. cum Fulgure & Tonitru.

♉ Altitud. maxim. 3. 29. 8. N 1.	} media 29. $3\frac{27}{31}$	
——— minim. 10. 28. 7. S S VV 3x.		
Dies frigid. 31. 42. S VV 3.	} media Therm. Altit. $30\frac{26}{31}$	
— calid. 7. 24. N b VV 1.		

Febris *epidemica* plures adhuc premit, ingenti sæpe cum Vomitu & *Diarrhœa*: *Ophthalmiæ* passim: Scabies valde frequens. *Variolæ* jam grassari incipiunt, ac Febres lentæ *nervosæ*.

Plurimæ Aviculæ canentes pereunt: perrarò auditur stridula Cicada. — Æstas fuit magis nubila, magis frigida, magis denique pluviosa solito: Omnia nunc Loca Aqua & Limo plena sunt.

SEPTEMBRI.

Toto fere Septembri Ventus ex Occidente spiravit, ad Septentrionem verò majori ex Parte deflectens, qui *Barometri Mercurium* exaltavit: manet usque tamen *Atmosphæra* madida & paulo frigidior.

Pluvia

Pluvia 1. 2. 3. 8. 17. 20. 21. 22.—24
Dig. Dec.
27. 28. 30. = 1.752.

Parva *AB.* 9. H. 10. N N w. 1. Procella 21. p. m. S w — 24. nocte. w S w 4[x].

Vehemens Grando 22. w N w 2. Magna Pruina 26. N b E 1.

♉ Altitud. maxim. 17. 30. 0. Malacia. } media 29. 6 $\frac{3}{27}$
——— minim. 1. 29. 0. V V 2.
Dies frigid. 26. 54. N b E 1. } media Therm. Altit. 41 $\frac{10}{27}$
— tepid. 1. 36. ———

Jam evanescit fere Febris *epidemica*, nec multum augetur *Variolarum* Numerus. Cholerae, Febres *nervosae*, *miliares*, intermittentes, passim.

OCTOBRI.

Initio Africus nimbosus multam demisit Pluviam; quarto Die saeviit Vulturnus; à decimo quinto ad vicesimum tertium perflavit Aquilo, & *Mercurium* erexit plurimum; sub Finem Corus: Aer frigidus est ac humidus.

Pluvia 1. 2. 3. 4. 5. 7.—10. 11. 12. 13.
Dig. Dec.
15. 19. 21. 23. 26. 28. 29. = 3. 154.

Fulgur & Tonitru cum Grandine 2. p. m. Grando 7. 8. Fulgur & Tonitru 12. p. m. permagni Maris Aestus à 1. ad 4. Diem.

♉ Altitud. maxim. 22. 30. 3. E N E 1. } media 29. 5 $\frac{16}{30}$
——— minim. 4. 28. 8. S E b E 3x.
Dies frigid. 19. 64. N N E 2. } media Therm. Altitud. 51[illegible]
— tepid. 1. 43. S V V 4x.

Variolæ jam factæ sunt *epidemicæ*. Morbi colici à *Pomaceo* novello frequentissimi. *Catarrhi* & Faucium Tumores haud rari; imò quædam adhuc Reliquiæ Febris *epidemicæ* sparsim notantur. Febris *nervosa* & *miliaris* passim.

NOVEMBRI.

A primo Novembris, Diem ad usque vicesimum, Ventus inter Orientem & Septentrionem constitit, qui & paulo sicciorem reddidit *Atmosphæram*, multoque magis frigidam, *Baroscopium* verò extulit maximè: inter Diem autem xxi. & xxiv. fremente Africo, permulta Pluvia decidit, corruente admodum *Mercurio*; at brevi Aquilo redux restituit Rem.

		i	ii			iiii	iii	i	
Pluvia	1.	4.	7.	10.	21.	22.	23.	24.	29.

Dig. Dec.
= 2,068.

Gelu, idque subinde rigidum, hoc Mense frequens.

♉ Altitud. maxim. 27. 30.4. N N E 1.	}	media 29. $8\frac{24}{29}$
——— minim. 23. 28.8. S VV 3.		
Dies frigid. 27. 68. N N E 1.	}	media Therm. Altit. $58\frac{11}{29}$
— tepid. 2. 52. Malacia.		

Variolæ & Morbi colici valde *epidemici*: Apoplexiæ plures: Colica biliosa passim.

DECEMBRI.

Pluvia, procellosa, horrida, Tempestas hunc finivit Annum. Vix unus & alter Dies sine Pluvia toto Decembri; Libs vehemens persurebat sæpissi-

ſæpiſſimè, gravi ſubinde cum Pluvia: inde *Barometrum* erat frequenter * mirè depreſſum. Jam magnæ ſunt Inundationes undique. Aer fuit maximè humidus, Gelu rariſſimum, etſi *Atmoſphæra* fuit valde frigida ſæpe.

Pluvia 1.—$\overline{\text{4}}^{\,iiii}$.—$\overline{\text{6}}^{\,ii}$. 7. $\overline{\text{9}}^{\,ii}$. $\overline{\text{10}}^{\,ii}$.—$\overline{\text{12}}^{\,i}$.—$\overline{\text{14}}^{\,iii}$. $\overline{\text{15}}^{\,i}$.—$\overline{\text{17}}^{\,ii}$. 18. 20.—$\overline{\text{23}}^{\,i}$. $\overline{\text{24}}^{\,ii}$. $\overline{\text{26}}^{\,ii}$.—$\overline{\text{28}}^{\,ii}$. $\overline{\text{29}}^{\,iiii}$. $\overline{\text{31}}^{\,i}$.= Dig. Dec. 6. 192.

Procella 1. S w—10. p. m. S w b S 4.—14. à primo mane S w 4[x].—26. w N w.—27. w 4[x].—29. w S w 4.

♉ Altitud. maxim. 25. 30. 0. N W b W 1.	med. 29. $3\frac{7}{31}$
—— minim. 14. * 28. 2. S W 4[x].	
Dies frigid. 22. 64. N N E 1. Gelu.	med. Ther. Altit. $58\frac{4}{31}$
— tepid. 1. 52. W S W 2.	

Variolæ valde *epidemicæ* & ſæpe mortiferæ: Colice jam non adeò frequens. *Rheumatiſmi* multi; Febres putridæ & *petechiales* paſſim.

Maxima fuit Pluviæ Quantitas hoc Anno; nempe = Dig. Dec. 37. 114.

CONSTITUTIO AERIS, &c.

Anno MDCCXXXV.

JANUARIO.

QUAMVIS *Baroscopium* fuerat sublime valde Initio Januarii, Ventusque arctous; id tamen procellosa Tempestas, à sexto ad decimum quartum fere perpetua, ac subinde gravissima, ad ultimum penè Gradùm deturbavit: quod autem posteà, à Die scilicet vicesimo ad Finem usque, ad summùm fermè erexit Aquilo. *Atmosphæra* fuit rigida & sæpe humida valde: sub Mensis finem rigidum Gelu.

Pluvia 2. 5. $\overset{\underline{ii}}{6}$. $\overset{\underline{ii}}{7}$. 8. $\overset{\underline{iii}}{10}$. $\overset{\underline{i}}{11}$. — $\overset{\underline{ii}}{13}$. $\overset{\underline{i}}{14}$. $\overset{\underline{ii}}{18}$. 19. 22. Nix 9. 11. = Dig. Dec. 2. 526.

Procella 6. nocte. S w 4ʳ. — gravissima 8. S w 4ʳ. circa Meridiem *Mercurium* depressit ad 28. 3. — vehemens 10. nocte S S E 4ʳ. ♉ 28. 4. violenta duravit Procella ad Horam octavam matutinam Diei undecimi; *Barometer* verò subsedit ad 28. 1. rarò Mercurium *Baroscopicum* infra hunc gradum notavi!

♉ Altitud.

♉ Altitud. maxim. 4. 30. 5. N b VV 1. } media 29. $6\frac{24}{30}$
——— minim. 11. 28. 1. S 4x.
Dies frigid. 25. 70. N 1. } media Therm. Altitud. $59\frac{29}{30}$
— tepid. 6. 54. S VV 3.

Variolæ sunt maximè *epidemicæ*, quædam valde malignæ; utpote quibus non raro accedunt *Hæmorrhagiæ* ex omnibus fere Corporis meatibus, & (A) *Petechiæ* lividæ & nigræ. Vix unum vidi his correptum Affectibus servatum; nam in tanta Pestilentia Sanguinis *Crasis* dissolvitur penitùs, & maximè putrescunt Humores: imò Cruor emissus, putris instar Saniei, diffluit; nec, ut solito, in Frigore coagulatur.

Colicus Morbus cum Doloribus sævis *rheumaticis*, & *Paresi* nonnunquam Brachiorum Manuumque, à *Pomaceo* novello, frequens adhuc. Multæ Tusses sub Finem Mensis: *Ophthalmiæ*, Febres *miliares* & *erysipelatosæ* passim.

F E B R U A R I O.

Sublimem retinuit Stationem *Mercurius* ad Diem usque decimum sextum, Septentrione afflante, aut Vulturno: sub Finem madidus Notus *Baroscopium* demisit. Sudum haud raro eluxit hoc Mense: Gelu affuit rariùs.

Pluvia 8. 14. $\overset{ii}{17}$. 18. 22. $\overset{iii}{23}$.—$\overset{iii}{26}$. 27.
Dig. Dec.
= 1. 978.
Procella 26. nocte. S S w 4x.

♉ Altitud. maxim. 2. 30. 5. N N E 1. } media 29. $7\frac{10}{25}$
——— minim. 27. 29. 0. S S VV 3x.

Dies frigid. 21. 66. E N E 1. rigidum Gelu. } media Therm.
— tepid. 9. 52. Malacia. ——— ——— } Altit. $57\frac{18}{25}$

Pleuritides & Peripneumoniæ frequentes, at Rure maximè: *Variolæ epidemicæ* adhuc, ſed non ita peſtiferæ.

Jam in Popellum ingruit Febris quædam contagioſa, Puſtulis ſæpe & *Petechiis* comitata: Merx admodùm infelix! Claſſe, ut credere par eſt, advecta; quippe quæ diu antè inter Nautas apud *Portum-magnum* commorantes ſævierat, multoſque dederat Letho: de hac plura Menſe ſequente.

MARTIO.

Varia fuit Tempeſtas Menſe Martio, varia quoque *Barometri* Statio, nunc alta nempe, nunc valde depreſſa. Libs Initio, à ſexto ad decimum ſeptimum Vulturnus, tunc Aquilo, pòſt Caurus: *Atmoſphæra* erat frigida ſatis, at paulo humidior.

Pluvia 1. 2. $\overline{4}^{ii}$. $\overline{5}^{i}$. 14. $\overline{15}^{ii}$. $\overline{16}^{ii}$. $\overline{23}^{i}$. — $\overline{25}^{i}$.
Dig. Dic.
28. 30. $\overline{31}^{i}$. = 2.234.

Maximus Maris Æſtus 15. mane S b E 3^{x}.
Gelu à xx. ad xxiii.

♉ Altitud. maxim. 21. 30.0. N E 2. } media 29. $3\frac{29}{30}$
——— minim. 16. 28. 7. S S E 3. }
Dies frigid. 20. 64. N b E 2. } media Therm. Altit. $54\frac{4}{30}$
— tepid. 15. 50. S b E 3. }

Variolæ hactenus *epidemicæ*: Pleuritis & Peripneumonia paſſim; Apoplexiæ quædam.

Nunc

Nunc maximè dispergitur Contagium *epidemicum* in Plebeculam maximè. —— Quibus Febris hæc contigit, primò levi quasi Horrore, ac universa penè Lassitudine, correpti sunt; mox Nausea & vertiginoso Capitis Dolore: haud vehemens tamen insecuta Febris est, nec immodica Sitis, quamvis media Lingua scabra fuit & fusca, imò sæpe arida valde, utroque verò à Latere Muco oblita subflavo. Interim de Dolore Gutturis, haud rarò strangulante fere, & de teneris Oculis, Lumina refugientibus, multæ Querelæ. Urinæ plerumque χριμνώδεις erant, aut tenues, paucæ, luridæ, vapidæ instar *Cerevisiæ*: quæ quidem omnibus in Febribus sunt pessimæ Notæ!

Hæc ferme per Quatriduum, quo aut vigiles omninò decubuere, aut ne sentientibus quidem brevissimus & maximè interruptus obrepsit Somnus. Jam Surditas, Desipientia, Suspirium frequens, immanis Præcordiorum Oppressio, Manuum Tendinumque Tremor & Subsultus accedebant: attamen de Valetudine rogati vix querebantur quicquam, adeò invaluerat Torpor.

Diem circiter sextum, nunc citiùs, nunc tardiùs, *Petechiæ* rubræ, purpureæ, lividæ, nigræ, imò Vibices quasi, sæpe apparuerunt. Mali admodùm Ominis hæc *Exanthemata*! eoque pejoris, quo magis ad Nigritiem spectabant. Frequenter porrò videbantur innumeræ Maculæ minutissimæ fusci Coloris, Cutis Lenticulas aut Pulicum Morsus adumbrantes, sed paulo magis atræ: quas utique haud minùs esse lethales observavi quàm ipsas nigerrimas. —— In hoc Rerum Statu, aut Sopor perpetuus urgebat, aut

Furor cœcus; imò ſæpe haud erat aſſidentibus, etiamſi robuſtis, facile Ægros continere, ne è Lectulis exilirent, tanquam aliò abituri: quo quidem Symptomate vix aliud magis tunc funeſtum memini.

Triſtia dum hæc agebantur, Sudor profuſus, viſcidus, olidus, aut fœtidiſſima, livida, *Diarrhœa* miſeros colliquabat Ægrotos. Lingua porrò nigra, ariditima, Vox Faucibus hærens, Singultus, *Spaſmi*, Pulſus formicans, aut coacervatus, Livor Manuum, ac ſæpe ipſorum etiam Cubitorum, atræ Mortis certiſſima inſtabant Prænuncia: Die undecimo, aut decimo quarto plerumque, multo citiùs nonnunquam. Tanta fuit, tamque cita, Putrefactio Cadaverum, ut ea ſepelire fuerit neceſſe prorsùs aliquando vel intra Horas viginti quatuor.

Dira quidem hæc & acerba maximè! erant autem plurimi, quibus Sors melior, Die ſcilicet quarto, aut quinto, benignum dedit morbi exitum; Eruptione nempe Puſtularum rubrarum, *miliarium*, atque blandi per totum Corpus Sudoris. —— Multi diu morbo conflictati, innumeras tandem habuere Puſtulas *miliares*, limpidas, ſæpe ſalutiferas: pluribus autem erat periculoſæ plenum opus Aleæ.

APRILI.

A Die ſecundo Aprilis ad decimum ſpiravit Eurus; pòſt varius Ventus variaque admodùm Tempeſtas, at pro Anni Tempore frigida & humida.

Pluvia

Pluvia 1. $\overset{i}{8}$. $\overset{i}{9}$. 10. $\overset{i}{14}$. — 16. $\overset{i}{18}$. $\overset{i}{20}$. 22.
$\overset{ii}{24}$. $\overset{iiii}{27}$. 29. = 2.252. Dig. Dec.

Ventus vehemens 22. prima Luce. W N W. Nox procellosa 26. S 4.

♉ Altitud. maxim. 16. 29.9. E S E 2. } media 29. $5\frac{16}{29}$
——— minim. 10. 28.8. S E 2.

Dies frigid. 7. 54. E b S 2. } media Therm. Altit. $46\frac{20}{29}$
— tepid. 25. 42. W N W 1.

Auctus jam Variolarum Numerus est: atque modò Febris *anginosa miliaris*, quæ verno Tempore elapsi Anni fuit hic *epidemica*, vicinam infestat Regionem. ——— Febris contagiosa, maligna, sævit jam magis quàm antehàc unquam. Raró nunc adest strangulans Faucium Dolor, paucæque nunc erumpunt Pustulæ; at Loco earum *Petechiæ* fuscæ, purpureæ, nigræ, ac nimis frequenter lividæ Vibices, atro semper Carbone notandæ! —— plurimi moriuntur.

MAIO.

Boreas afflavit, aut Corus, à primo ad vicesimum quartum Maii, pòst Vulturnus; Tempestas fuit valdè frigida ac nubila. Maximæ Pruinæ à duodecimo ad decimum quartum.

Pluvia 1. 11. 12. $\overset{ii}{15}$. 17. 20. 22. $\overset{iii}{23}$.
$\overset{i}{24}$. 26. 30. 31. = 1.646. Dig. Dec.

Grando vehemens 23. Fulgur & Tonitru 30.

♉ Altitud. maxim. 19. 30.1. N W 1. } media 29. $6\frac{12}{31}$
——— minim. 16. 29.1. S E 2.

Dies

Dies frigid. 14. 14. N VV 1. } media Ther. Altit. 43. $\frac{6}{31}$
— tepid. 31. 36. S S E 1.

Multi Apoplexia corripiuntur: *Variolæ* adhuc. Febris contagiosa plurimos perdidit; optima sæpe sprevit Consilia: sequens tamen Methodus permultos servavit.

Ipso quidem Morbi Initio Venæ Sectio profuit, raro post unquam: imò temeraria suscepta Manu sæpe obfuit maximè. Si tamen post Sanguinis Missionem *Cephalalgia* & Vertigo urgebant usque fuit utile admodùm Cucurbitulis scarificatis, Humeris Cervicibusque admotis, Sanguinem detrahere: quod quoque Vomitionem, pòst excitandam, reddidit tutiorem. Cruorem vix unquam notavi valde glutinosum, Serum plerumque verò viride erat, haud raro rubellum; quod infaustum semper! quibus enim id contigit, *Petechias* nigerrimas, aut Vibices habuere certo certiùs cum Phrenitide perpetua, aut gravi Comate.

Continua fere Nausea, ac frequens, biliosus, Vomitus lene semper poscebant *Emeticum*, quo & Ventriculi Colluvies ejiceretur & præcautum foret contra pestiferam *Diarrhœam*, quæ aliter Morbi statu, aut paulò pòst, semper evenit, nam ubi Ventriculi Saburra, diutiùs morando, acrior, fit assiduè; tandem per Intestina descendens, ista utique torquet maximè.

Nullo non Tempore Morbi *Epispastica*, alia scilicet aliis succedentia, necessaria fuerunt omninò; lenia porrò desiderabant *Cardiaca*, eaque repetita frequenter, Languor continuus & collabentes assiduè Vires: quæ & Sudores etiam maturos, criticosque sæpe, movebant, aut Pustulas expelle-

expellebant. Ad hæc promovenda Confect. Raleigh. Theriac. Andromach. Lap. Contrayerv. Rad. Serpent. Virg. aliquando Sal. C. C. &, quibus non fuit ingrata admodùm, non uno solùm Nomine laudanda, Camphora (quæ nempe Opio feliciùs arcessebat Somnum, ac Delirium compescebat magis) aptissima fuere Remedia. —— Imò, quod multò minore Pompa paratur, Vinum rubrum *ustulatum* (quod dicitur) Cinnamomo & Maci incoctis cum Aquæ pauxillo, haud minus efficax ad Vires sustinendas inveni, quàm celeberrima *Alexipharmaca*; non in hoc tantum Morbo, sed & in omni Febre lenta & *nervosa*, potissimùm cum coliquante Sudore, vel immodico Alvi Fluxu declinante. Didici hinc tandem, quod astringentia Aromatica mitiora *Crasin* Sanguinis firmando, Fibrasque Vasculorum corroborando, vera fuere hujus exeuntis saltem, Morbi *Alexiteria*; fortasse & Antidota fuissent. —— Ipsi etiam Veteres Antidotis & *Alexipharmacis* immiscebant semper astringentia quædam Medicamenta, ut passim apud eos videre est.

Ad eum adeò Finem, optato demùm cum Successu, post summum Morbi Incrementum, exhibui aliquam ex Cortice Peruviano Medicinam cum *Alexipharmacis* idoneis & Elixire Vitrioli Mynsichti acidulatam; nec otiosè intereà expectans Sedimentum Urinæ laudabile, & (quod dicitur) lateritium; modò scilicet vel minimam Morbi Remissionem observassem. — Si in singulari Gangræna valeat Quinquina, quidni in universa Humorum Corruptione? *Exanthemata* nigra, Vibices & citissima Cadaverum Putrefactio, *gangrænosam* utique Sanguinis *Diathesin* significabant.

In longis equidem Febribus nihil magis necesse est, quàm Solida inter & Fluida Æquilibrium conservare debitum. Nihil ad id sanè facit efficacius, quàm, diluente Liquore, Sanguinem fovere assiduè, ac Vim Fibrarum confirmare Medicamentis appositis; donec Natura, his Auxiliis Morbi Victrix, læta Crisi eum expellere possit: nam ut Febris ardens Fræna semper poscit, lenta sæpissimè indiget Calcaribus.—— Profectò nunquam non Arte molienda Crisis est, cùm nil ultrà assequi valeat Natura.—— Febribus ideò tardè admodùm decrescentibus, lenia *Cathartica* sæpe ex Usu sunt maximè, *Cardiacis* interim assumptis: In hac sanè, de qua agitur suprà, cum vix alia profecerint, Rhabarbarum exhibitum quotidiè valuit plurimùm; Vinum ustulatum interim affatim sorbendo: hoc Modo enim putris expurgata fuit Colluvies, & Viribus intereà consultum est optimè.

JUNIO.

Caurus hoc Mense spiravit sæpissimè, hiscebat etiam subinde Libs: Vulturnus à decimo nono ad vigesimum secundum. Aer erat plerumque valde frigidus, crassus & humidus.

[Pluvia 1. 3. 4. 11. 15. 16.—18. 19. 20.—22. 25. 26. 28. = 1. 936. Dig. Dec.

♉ Altitud. maxim. 5. 29. 9. N VV 1.
——— minim. 18. 29. 1. S VV 3. } media 29. 5 $\frac{7}{29}$

Dies frigid. 2. 44. N VV 1.
— tepid. 14. 34. Malacia. } media Therm. Altit. 36 $\frac{6}{29}$

Variolæ,

Variolæ, & Febres intermittentes, haud infrequentes. Febris *miliaris* rubra cum enormi Vomitu & Alvi Fluxu Rure grassatur usque. Morbus contagiosus modò sub Finem Mensis mitescit paululum.

J U L I O.

Aer fuit humidus maximè & frigidus toto Julio, Ventus ab Occidente plerumque & Plagis australibus, Eurus aliquando: Tempestas utique fuit nubila, pluvia, infausta admodùm, Hyemi magis quàm Æstati similis. Omnes Fructus ὡραῖοι acerbi sunt & immaturi. Vix audis Cicadam, rari volitant Papiliones: Plurimæ Aviculæ canentes inter Plumas exuendas intereunt.

Pluvia 1.—$\overset{iii}{3}$. $\overset{i}{6}$. 7. 10. $\overset{ii}{11}$. 12. $\overset{iii}{14}$. $\overset{ii}{15}$. 16. $\overset{i}{19}$. 21. 22. $\overset{iii}{25}$.—27. 30. = 3.536. Dig. Dec.

Procella 11. nocte w b S. Tonitru 30. p. m. Coruscationes nocte.

♉ Altitud. maxim. 28. 29. 7. S E 1. ——— minim. 16. 28. 9. S W 3.	media 29. 4 $\frac{4}{30}$
Dies frigid. 19. 42. S S W 2. — tepid. 30. 30. W 1.	media Therm. Altit. 34 $\frac{38}{30}$

Febris *epidemica* contagiosa hic imminuta est valde, at sævit adhuc in Vicinia: Multi *Variolis* usque laborant; (B.) Psora frequens.

AUGU-

AUGUSTO.

A Die secundo Augusti decimum tertium adusque Ventus perpetuus ab Oriente spiravit, pulchra intereà calidaque Tempestas eluxit, postea misera, procellosa & horrida secuta est; nunquam memini *Atmosphæram* ita humidam fuisse hoc Anni Tempore: Omnia fere Loca Aqua exundant & Limo. —— Plures Aviculæ canentes moriuntur: Apes exanimatæ parum mellificant. Folia Arborum æquè sunt decidua jam ac si exiisset Autumnus.

Pluvia 1. 2. $\overset{\text{iii}}{14}$. 18. $\overset{\text{ii}}{19}$. $\overset{\text{iii}}{21}$. $\overset{\text{ii}}{22}$. $\overset{\text{ii}}{23}$. 25. $\overset{\text{i}}{29}$. 31. = 2. 906. Dig. Dec.

Maximæ Rorationes, durante Apricitate, Mensis Initio.

Magna *AB.* 20. N *w* 1. Procella 22. p. m. S *w* — vehemens 23. Nocte. S S W.

♉ Altitud. maxim. 12. 29. 9. E 1. — minim. 22. 29. 2. S VV 4x. } media 29. 6.
Dies frigid. 27. 42. VV N VV 1. — calid. 13. 26. E 1. } med. Ther. Alt. $32\frac{6}{29}$

Fatales etiamnum Reliquiæ passim Febris malignæ: *Variolæ* adhuc: Scabies & Psora frequens, Choleræ ac *Diarrhœæ* plurimæ. Permulti, gravi quasi Tempestate perculsi, inerte quadam Socordià torpent. —— Plures Canes rabidi discurrunt.

SEPTEM-

Septembri.

Nubilus fuit, madidus & frigidus, hic Menſis; Caurus afflavit ſæpè, Libs aliquando, Eurus frequenter, ſub Finem præcipuè: Boreas viii. ix. x.

Pluvia 1. 3. 6. 7. $\overset{i}{\overline{11}}$. $\overset{i}{\overline{12}}$.—$\overset{i}{\overline{14}}$—$\overset{iii}{\overline{16}}$. $\overset{i}{\overline{17}}$. 18. 20. 22. 24. $\overset{i}{\overline{26}}$. 28. 29.=1.918. Dig. Dec.

♉ Altitud. maxim. 23. 29.9. E 1.
——— minim. 11. 29.2. VV N VV 1. } media 29. $6\frac{7}{30}$.

Dies frigid. 28. 46. S E 1.
— tepid. 3. 30. N VV 1. } media Therm. Altit. $36\frac{14}{30}$.

Febres *petechiales* ſparſæ adhuc: *Variolæ* frequentes: *Diarrhœa* & Cholera multos infeſtant: Tuſſes plurimæ & ad Finem Menſis.

Octobri.

Venit ab Oriente Ventus fere conſtans per totum Octobrem, Initio & Fine ad Septentrionem inclinans; unde Aer tenuis factus eſt, at paulo frigidior: medio autem ad Auſtrum.

Pluvia $\overset{ii}{\overline{7}}$. $\overset{ii}{\overline{8}}$.—10. 12. $\overset{ii}{\overline{14}}$. $\overset{iii}{\overline{26}}$. $\overset{iii}{\overline{27}}$.=2.756. Dig. Dec.
Levis *AB.* 3. Malacia—4. E. 1.—12. N. 1.
Gelu & maxima Pruina 30. E N E 1.

♉ Altitud. maxim. 30. 30.1. E N E 1.
——— minim. 9. 29.1. VV N VV 1. } media 29. $6\frac{17}{30}$.

Dies frigid. 30. 64.
— tepid. 26. 40. S S E 2. } media Therm. Altit. $47\frac{22}{30}$.

Multæ

Multæ Febres lentæ, ac intermittentes, passim. Aliqui hoc Mense, subito quasi Asthmate correpti, in Tumores Pedum & Abdominis, hydropicos velut, inciderunt, ex quibus nonnulli brevi sunt mortui. —— Multi Canes Rabie perciti.

NOVEMBRI.

Sequitur November pluvius admodùm & procellosus, sub Finem præcipuè : turbidus Auster prævaluit maximè, crassamque fecit *Atmosphæram* ac humidam valde. —— Exeunte Mense permagnæ Inundationes undique.

Pluvia 4. $\overset{\underline{ii}}{5}$. — $\overset{\underline{ii}}{7}$. $\overset{\underline{i}}{9}$. 10. $\overset{\underline{i}}{13}$. $\overset{\underline{i}}{14}$. $\overset{\underline{ii}}{15}$. — $\overset{\underline{iii}}{17}$. — $\overset{\underline{ii}}{19}$. $\overset{\underline{ii}}{21}$. — $\overset{\underline{ii}}{23}$. — $\overset{\underline{iii}}{25}$. $\overset{\underline{iii}}{26}$. $\overset{\underline{ii}}{27}$. — 29. = Dig. Dec. 4. 922.

Procella 9. ab Hora x. a. m. ad 2. p. m. S W 4x. — 23. tota Die S w. — 26. Nocte S 4x. — 27. S 4x. — Maximi Maris Æstus 27. quamvis Luna jam erat in *Quadratura* ; altiores etiam quàm si Interlunium fuisset, aut Plenilunium. Tonitru vehemens 24. Noctu.

♉ Altitud. maxim. 11. 30. 0. N VV 1. } media 29. $4\frac{14}{30}$
—— minim. 27. 28. 4. S 4x. }
Dies frigid. 1. 58. Malacia. } media Therm. Altit. $49\frac{16}{30}$
— tepid. 19. 44. S S VV 2. }

Cephalalgiæ, Vertigines ; Insultus epileptici ; Tumores Faucium & Parotidum, frequentes : *dyspnoica* Pectoris Gravitas haud paucos premit. * Febres lentæ *nervosæ* plurimæ. — Multi Canes rabiosi circumcursant.

DECEM-

* Vide *Dissertationem de Febre lenta nervosa, infra*, p. 147.

D E C E M B R I.

Vix unquam *Atmosphæram* memini ita humidam fuisse, ac erat toto Decembri; etsi Subsolanus perflabat sæpissimè: fateor equidem quòd madidus Notus intervenit frequenter, ac Pluviæ haud parum demisit.

Pluvia $\overset{\underline{\prime}}{1}$. 4. $\overset{\underline{\prime}}{5}$. $\overset{\underline{\prime\prime}}{6}$. 7. 9. 17. 19. $\overset{\underline{\prime\prime}}{24}$. $\overset{\underline{\prime\prime}}{25}$. $\overset{\underline{\prime\prime}}{28}$. $\overset{\underline{\prime\prime\prime}}{30}$. 31. = 2. 364. Dig. Dec.

Gelu rigidum 12. 66. E b N 1. — 13. 64. E 1. — 16. E 1. — 23. 64. E 1.

Procella 24. Nocte. S b E — 27. S w b w 4. Maximi Maris Æstus 21. 22. E S E 2. — permagni 24. 25. 26. Austro furente.

♉ Altitud. maxim. 21. 30. 0. E b S 2.
—— minim. 28. 29. 0. S VV b VV. 3x. } media 29. 6 $\frac{6}{27}$
Dies frigid. 12. 66. E b N 1.
— tepid. 1. 46. VV b S 2. } media Therm. Altit. 54 $\frac{8}{27}$

Tusses, Colli Fauciumque Tumores, Raucedines, levi sæpe cum Febricula, sunt valde frequentes, Febres putridæ *nervosæ* passim.

Summa Pluviæ hoc (C) Anno est = 30. 974. Dig. Dec.

Notationes quædam.

(A) Hæ Maculæ oriri videntur ab infractis, aut dissolutis, Sanguinis Globulis, *Arteriolas serosas* intrantibus; dumque ibi hærent, *Petechias*

formant, aut Vibices; velut in Contusionibus Sanguis ruber in Vasa iniqua urgetur, & Cutim reddit discolorem. —— Pestiferæ semper sunt, quòd Cruorem putridum esse, aut maximè solutum, denotant: imò adeò sæpe dissolvitur Sanguis, ut profusæ subsequantur *Hæmorrhagiæ*. Quòd quidem *Scorbuticis* quoque accidit crebrò, cùm ne vel minima Febris Signa adsint, etsi totus fere Corporis Habitus innumeris violaceis Maculis inficitur; qui tamen mox, ac ne quidem tale quid somniantes, funesto sæpe Sanguinis Fluxu corripiuntur: iste tamen Cruor nunquam, more solito, concrescit. ——— Hos certe *Scorbuticos* austera acida, opportunè data, adjuvant maximè, ut haud raró notavi. ——— In talibus ideò *Variolis*, & aliis maculosis Febribus, valeant plurimum. — Missio Sanguinis utique obesse magis, quàm prodesse, videtur.

(B) Estne peculiaris aliqua *Atmosphæræ* Constitutio ad Eruptiones cuticulares gignendas apta? utique per idem fere Tempus, quo *Variolæ*, aut pustulòsæ Febres, grassantur, *Exanthemata* quoque omnigena, ut Papulæ, Scabies, Erysipelas, *&c.* infestare solent, ut observatur sæpissimè: imò dudum, & vulgò noverint vel Mulierculæ, quod *Morbilli*, aut *Rubeolæ*, *Variolas* plerumque præcurrunt. Nonne adeò desumendum sit hinc Monitum *prophylacticum*? —— Forte lenia *Mercurialia*, quæ in aliis Cutis Morbis tantum valent, tempestivè assumpta, aut *Variolis* sint Antidota, aut morbum saltem faciant leviorem: idque potissimùm cùm & Vermiculos enecent, qui junioribus præcipuè adeò infesti sunt; & tam diras sæpe (unà sævientibus *Variolis*) movent Tragœdias. — Hæreo tamen ne fortè Sanguinem

quo-

quorundam dissolvant nimiùm, & ad *Hæmorrhagias* disponant fatales: hoc autem ex facili præcaveri potest Corticem Peruvianum, aut tale quid, exhibendo simul.

(C) Annis maximè pluviosis hic debet annumerari, ob Frequentiam saltem, si non ob Pluviæ Quantitatem: nam continua fere decidit, quanquam rarò admodùm gravis. Imbres utique vehementes Aerem faciunt sicciorem, quatenus Vapores per *Atmosphæram* congestos deturbant; hinc post eos plerumque Aer purus valde & liquidus apparet, & multo majorem ejus siccitatem *Hygroscopia* indicant: densa autem, & nebulosa quasi Pluvia, omnia humectat maximè. —— Vix unquàm sanè memini *Atmosphæram* magis fuisse humidam & crassam, quàm hoc & elapso Anno: Hyems fuit tepida nimis; Æstas perfrigida; utraque infausta semper & Pluviæ ferax, ac nunquam non Morbis abundans; —— Ex quo sanè tam udas habuimus Tempestates, Febres putridæ, lentæ, *nervosæ*, ac intermittentes omnigenæ, per has Regiones grassatæ sunt maximè; etiam in hoc Oppido & per Viciniam, cum tamen Annis abhinc viginti veras intermittentes rarissimè viderim. Imò bene memini Milites plurimos, emeritos, ad Arcem nostram olim transvectos ab Oris Icenis & Portu-magno, pertinaci admodùm Quartana tantum non confectos penitùs; qui tamen hìc, à sola Benignitate Cœli, convaluere protinùs.

CONSTITUTIO AERIS, &c.

Anno MDCCXXXVI.

JANUARIO.

TRISTI sub Aspectu Annus exoritur: dum enim *madidis Notus involat Alis*, perpetuæ fere ruunt Pluviæ. Paucissimi sanè fuere Dies aprici toto Januario: *Atmosphæra* verò quàm maximè humida & crassa; exeunte Mense algida. Gelu raro admodùm, Diluvia sæpe.

Pluvia $\overset{\prime\prime}{\overline{1}}$. $\overset{\prime}{\overline{2}}$. $\overset{\prime\prime\prime}{\overline{3}}$. 4. 6. 8.— $\overset{\prime}{\overline{10}}$. $\overset{\prime\prime}{\overline{11}}$. $\overset{\prime\prime}{\overline{12}}$.— $\overset{\prime\prime}{\overline{14}}$.— $\overset{\prime\prime\prime}{\overline{16}}$.— $\overset{\prime\prime}{\overline{18}}$. $\overset{\prime}{\overline{19}}$. 21.— $\overset{\prime\prime}{\overline{23}}$. $\overset{\prime\prime}{\overline{24}}$. $\overset{\prime\prime}{\overline{25}}$.— $\overset{\prime\prime}{\overline{28}}$. $\overset{\prime}{\overline{30}}$.
Dig. Dec.
31. = 5. 070.

Grando 2. 13. 20. 26. Fulgur & Tonitru cum Pluvia gravissima 16. Vesperi.

Gelu 16. N N w 1.—22. N N w 1. Procella 25. Vespere. S S w.

♉ Altitud. maxim. 6. 29. 8. VV N VV 2. } media 29. 2$\frac{27}{30}$
——— minim. 25. 28. 7. S S VV 4. }

Dies

Dies frigid. 22. 66. N N W 1. } media Ther. Altit. 56 16/30
— tepid. 4. 50. S b W 2.

Multi Tussi vexantur, Fauciumque & Parotidum Tumore. Apoplexia & *Paraplegia* passim: Prurigo & Pustulæ frequentes.

F E B R U A R I O.

Quamvis Initio Februarii Tempestas fuit nimbosa valde, mox tamen successit Apricitas aliqua, ac Frigus acre, flante plerumque Vento aquilonali, qui Aerem siccabat plurimùm, & omnia sæpe rigido constrixit Gelu. Principio Mensis Inundationes permagnæ; pòst etiam *satis Terris Nivis atque Grandinis misit Pater.*

Pluvia 1. 2. 3. 5. 7. 8. 9. 14. 26.
Nix 16. 17. N N w 1.—19. S S E 1.
—20. E 3.—23. N N w 3.—24. N N w 2.
Grando 2. w N w 2.—19. 21. 24.
—26. E S E 2.—28. N N w 1.
} Dig. Dec. = 3.082.

Leves *AB.* 7. E S E 1.—19. E b S 1.—magna *AB.* 6. H. 8. p. m. N. 1. Radii coruscantes vibrantur vel ab ipso Austro, Corona lucida magis vergit ad Orientem quàm vidissem antehac unquam.

Magnus erat hic Maris Æstus Die 16. N N W 3. at minimè inundans ut apud Londinenses, ...cenos, Cantianos atque Belgarum Oras, ubi quàm maximus fuit.

♉ Altitud. maxim. 29. 30. 0. N b E 2. } media 29. 3 $\frac{16}{26}$
——— minim. 22. 2. 5. VV S VV 2x.
Dies frigid. 13. 72. N N E 1. } media Therm. Altit. 60 $\frac{6}{26}$
— tepid. 2. 56. VV N VV 2.

Tusses & *Catarrhi* levi sæpe cum Febricula permulti ; Anginæ , Pleuritides & Peripneumoniæ haud raræ : Juniores quamplurimos Perniones vexant maximè.

Martio.

Frigida Tempestas ad Diem usque decimum Martii , pòst autem multo tepidior evasit : Spiravit Eurus hoc Mense sæpissimè , & pulchra non raro affulsit Apricitas cum Aëre puro siccoque.

Pluvia 1. 6.—8. $\overset{\text{″}}{11}$. 19. $\overset{\text{″″}}{21}$. 23. 27. $\overset{\text{″}}{29}$.
Dig. Dec.
Nix 3. E 3.—8. N w 1.=2. 138.

♉ Altitud. maxim. 1. 30. 0. E b N 2. } media 29. 4 $\frac{11}{31}$
——— minim. 22. 28. 8. S S E 2.
Dies frigid. 7. 66. N VV. 1. rigid. Gelu & maxima Pruina.
— tepid. 27. 45. S S E 2. media Therm. Altit. 51 $\frac{8}{31}$

Perniones ulcerosi molestissimi frequenter. Peripneumoniæ passim, præcipuè verò nothæ.

Aprili.

Eurus afflavit sæpe , Boreas nonnunquam ; Caurus frequenter , hoc Mense ; quod *Barometrum* , diu depressum , resurgere fecit , Nubesque

que abegit: à decimo quinto tamen ad vicesimum quintum Pluvia frequens.

Pluvia 1. 15.—18.—21. 22. 25. Grando 15. Dig. Dec.
= 1. 340.

Pruina maxima 11. 12. Maximæ Rorationes ad Finem.

♉ Altitud. maxim. 3. 30. 1. E 1. } media 29. $7\frac{1}{2}$
——— minim. 25. 29. 3. VV S VV 1.
Dies frigid. 11. 58. N 1. } media Ther. Altit. $43\frac{35}{53}$
— tepid. 29. 32. Malacia.

Pleuritides & Peripneumoniæ frequentes: Anginæ & *Ophthalmiæ* passim.

MAIO.

Perflavit Eurus plerumque durante Maio, isque sæpe velox, ac deprimens *Mercurium baroscopicum*, Aquilone tamen, aut Coro, nonnunquam intercurrente. Ineunte Mense Frigora pro Anni Tempore haud exigua, pòst verò Aer tepidus sæpe & tenuis.

Pluvia 2. 4. 5. 9. 11. 12. 15. 16. 22. 23. 27. = 2. 536. Dig. Dec.

Ventus vehemens 21. p. m. E S E. Magnus Halo circa Lunam 9. H. 10. p. m. E 2. — permagnus igneus Halo 11. H. 10. p. m. S E 3.

♉ Altitud. maxim. 19. 29. 8. E S E 2. } media 29. 5.
——— minim. 12. 29. 1. S E 3.
Dies frigid. 3. 52. N N VV 1. Frigus insolitum! } med. Ther. Altit. $39\frac{10}{31}$
— tepid. 31. 27. N N VV 1. ——— ———

Pleuritides & Peripneumoniæ ſparſim: Eruptio Puſtularum rubrarum urentium plures moleſtat. Tempeſtas infeſta tabidis.

J U N I O.

Per Initia Junii Aer valde craſſus fuit & humidus; tenuis poſt, ac fervidus ſæpe, Finem aduſque, fere Menſis, maximo decidente Rore: dum incerto admodùm Curſu ſpiravit Ventus; Eurus ſæpe, Boreas haud raró, Caurus quoque interfuit frequenter, Libs Initio.

Pluvia $\underline{3}$. 4. 6. $\underline{13}$. 14. 23. $\underline{27}$. $\underline{29}$. $\underline{30}$. = 1.614. Dig. Dec.

Fulgur & Tonitru 29. Nocte. S E 2.—è longinquo 23.—28. p. m.

♉ Altitud. maxim. 18. 29.9. N N E 1. — — minim. 27. 29.3. E S E 2. } med. Bar. Alt. 29.6 $\frac{3}{30}$.
Dies frigid. 6. 38. VV N VV 1. — fervid. 11. 20. N N E 1x. } media Therm. Altit. 26 $\frac{6}{30}$

Febres tertianæ, ſemitertianæ, & quotidianæ, paſſim: *Ophthalmiæ* frequentes: Phthiſici colliquantur maximè. Alique Pleuritides & Peripneumoniæ incipiente Menſe: *pſoricæ* Eruptiones plurimæ. —— Innumeri Aſili Armenta moleſtiſſimè infeſtant.

J U L I O.

Varius fuit hoc Menſe Ventus, & Malacia frequens, Caurus verò ſub Finem plerumque, ſudo exiſtente Cœlo, ac fervido, cum Rore maximo.

timo. Immensa Vis Pluviæ decidit Die secundo & octavo, flante Vulturno; decimo autem, eodem perflante Vento, quantum vix unquam per idem Temporis Spatium; ab Hora enim istius Diei tertia pomeridiana ad quintam matutinam

Dig. Dec.
undecimi Pluvia fuit 1.686.

Pluvia 1. 2. 3. 8. 10.—12.—14. 19. 25.
Dig. Dec.
8. = 4.870.

Procella 2. Nocte. S E. Fulgura Nocte 13.

Altitud. maxim. 16. 29. 9. Malacia. — minim. 11. 29. 1. S S E 2x. } media 29. $5\frac{9}{31}$

ies frigid. 4. 40. N 2. — fervid. 29. 18. VV N VV 1. } media Therm. Altit. $27\frac{10}{31}$

Febres intermittentes & *miliares* aliquæ mali admodùm moris, Ruri præcipuè: *Variolæ* hìc sporadicæ: Choleræ, *Diarrhœæ*, ac *Dysenteriæ* etiam, undique valde frequentes sunt.

A U G U S T O.

Ineunte Augusto Aer fuit crassus & valde calidus, medio Mense multo frigidior, flante Tauro; cæterùm Ventus erat inconstans maximè: sub Finem Ros plurimus decidit, ac redierunt Calores.

Pluvia 1. 4. 6. 7. 8. 12.—14. 15. 17. 26.
Dig. Dec.
. 31. = 1. 834.

Nox procellosa valde 13. S w b w 4. Fulgura 20. Noctu. Magni Maris Æstus 26. 27. S E 2x.

Die

Die 25. w 1. inter Horam nonam vespertinam & undecimam Zona quædam angusta, at lucida valde, ab imo Occidente ad summum Orientem usque extensa, magnæ Iridis instar effulsit, stupente Populo. *AB.* 29. N 1.

♉ Altitud. maxim. 18. 29. 8. N VV b N 1. — minim. 26. 29. 1. S S VV 2. } media 29. $4\frac{17}{30}$
Dies frigid. 16. 42. VV N VV 1. — fervid. 3. 19. VV S VV 1. } media Therm. Altit. $27\frac{7}{30}$

Febres *miliares*, malignæ, frequentes, in Cornubia præsertim. Choleræ, *Diarrhœæ*, *Dysenteriæ* eæque aliquando cruentæ, frequentissimæ.

Mellificant Apes optimè; plurimæ Cicadæ & Vespæ. Optimum undique Frumentum.

SEPTEMBRI.

Flavit plerumque Corus Mense Septembri, Initio & sub Finem Pluvia: altam fere tenuit Stationem *Barometer*: Aer majore ex Parte crassus.

Pluvia 1. 3. $\overset{\prime}{4}$. $\overset{\prime\prime}{6}$. 8. 10. 13. 15. $\overset{\prime}{22}$.—$\overset{\prime}{24}$. 26.—29. = 1. 512. Dig. Dec.

Leves *AB.* 26. 27. H. 9. N w 1. Maximus Halo circa Lunam 12. H. 11.

♉ Altitud. maxim. 21. 30. 0. N N E 1. — minim. 30. 29. 3. S VV b S 3. } media 29. 7.
Dies frigid. 18. 50. maxima Pruina N N VV 1. — calid. 7. 29. S VV 1. } media Ther. Altit. $36\frac{20}{29}$

Choleræ, *Diarrhœæ*, *Dysenteriæ*, adhuc valde frequentes, Febre nonnunquam comitante.

Pluri-

Plurimæ Febres *miliares*, *ſcarlatinæ*, puſtuloſæ; aliquæ porrò lentæ, *nervoſæ*: ſæpe cum Glandularum Parotidum Fauciumque Tumore, ac profuſis ſemper Sudoribus: Auſtralibus in Oris Devoniæ & Cornubiæ præſertim.

OCTOBRI.

Ineunte & exeunte Octobri immenſa Pluviæ Copia decidit, dum Libs ſæpe fremuit vehementer; à duodecimo autem ad vigeſimum primum ne minima Pluvia, Euro flante, aut Aquilone: ad Finem Menſis Aer erat valde craſſus & humidus.

            '''' ' '' '' ''' ''' ''
Pluvia 1.—3. 6. 7.—9. 10. 11. 22. 23.
'' '' ''' '' ''' Dig. Dec.
—26. 27.—29. 30. 31.=6.534.

Procella 1. multo Mane. S b w—7. S w—9. Mane. S w b w 4ˣ. ab Hora autem prima ejus Diei pomeridiana ad tertiam uſque Corus vehementiſſimus, quaſi Circius Gallicus omnia deturbans, perfremuit, velociſſimè cadente *Mercurio*.— Maximus Halo ſubluteus circa Lunam 6. H. 8. w 1. *AB.* 27. H. 8. w N w 3. media autem Nocte Grando gravis & Fulgura.

☿ Altitud. maxim. 21. 30. 1. N N E 1.
——— minim. 9. 28. 4. N W 4ˣ. } media 29. $4\frac{1}{3}$
Dies frigid. 21. 54. N N E 1.
——— 16. 36. E S E 1. } media Therm. Altit. $42\frac{12}{31}$

Febres lentæ, *nervoſæ*, *miliares*, haud paucæ, cum Sudoribus profuſis: Choleræ ac *Dyſenteriæ* adhuc paſſim; præcipuè Menſis Initio: Sub Finem Tuſſes *ferinæ* inter Pueros.

Morbus

Morbus pestilens Boves consumit plures & Porcos in Australi Devonia.

NOVEMBRI.

Altum plerumque tenuit Gradum *Barometer* hoc Mense: Ventus ab Oriente sæpe spiravit, sæpe & à Septentrione. Aer fuit non rarò valde humidus & gelidus sæpe: Initio Glacies, ad Finem Gelu maximæque Pruinæ.

Pluvia 1. 6. $\underline{7.}^{i}$ 9. 11. 12. 16. 18. 21. $\underline{24.}^{iii}$ $\underline{25.}^{i}$ 28. = 1. 150. Dig. Dec.

Procella Vesperi. 24. S w b w, & tota fere Nocte Grando multa 7.

AB. levis, 7. N E 1. — major 8. H. 10. N N E 1. magna variegata 13. H. 7. N w 1.

♉ Altitud. maxim. 5. 30. 3. E N E 1.
——— minim. 25. 28 8. VV 2. } media 29. $8\frac{2}{29}$
Dies frigid. 27. 65. E N E 1.
— tepid. 22. 44. VV N VV 1. } media Therm. Altit. $58\frac{25}{29}$

Dysenteriæ adhuc: Tussis *convulsiva* passim. Innumeri fere Tussi, Coryza, Tumoribus Colli ac Faciei, corripiuntur; haud pauci Angina. Plurimi Morbo *rheumatico* vexantur.

DECEMBRI.

Perstat usque *Mercurius* altam tenere Stationem, etsi medio Mense Libs furens istum deturbavit, plurimamque demisit Pluviam, *Atmosphæram* verò fecit humidissimam. Sanè ab Exitu Octobris, ad hoc usque Tempus, Aer immensa Vaporum

porum Copia abundavit, quæ, partim saltem, *Mercurium* sustinuit. Septentrio Gelu nonnunquam produxit, idque sub Finem Mensis rigidum.

    ,   ,   ,   ,,   ,   ,,   ,,,,   ,,,
Pluvia 2. 3. 4. 5. 10.—13. 14. 15.—17.
,,,   ,,,   ,,,   ,   Dig. Dec.
8.—20. 22. 25. 27. 28. 31.=5.026.

Fulgur & Tonitru cum vehemente Grandine . primo Mane. w N w 4ˣ.

Procella 17. Nocte. w S w—20. bene Mane. w b w.

Altitud. maxim 24. 30.4. N 1. ——— minim. 20. 29.1. S VV b VV 4. } media 29. $7\frac{18}{29}$

Dies frigid. 25. 70. N 1. — tepid. 14. 48. S VV 3. } med. Therm. Altit. $55\frac{20}{29}$

Diarrhœæ & *Dysenteriæ* adhuc; *Rheumatismus* requens & Icterus: maximæ Querelæ de languido Virium Statu undique.—— Tumores Faucium, Glandularum, Parotidum, ac Maxillarum; Tusses, Destillationes, Coryzæ, Raucedines, levi non raro comitante Febricula, per omnes undique. Plures vel in iisdem Ædibus simul & semel corripiuntur; evanuere vero hæc omnia facillimè, modò se in lectulo paululùm continerent, & multa tepida Potione Sudores licerent.

Tota Pluviæ Quantitas Anno MDCCXXXVI.
Dig. Dec.
= 36. 706.

CONSTI-

CONSTITUTIO AERIS, &c.

Anno MDCCXXXVII.

JANUARIO.

ATMOSPHÆRA, innumeris adhuc gravata Vaporibus, *Mercurium Barometricum* sustinet usque ad Stationem sanè præaltam, Cauro plerumque spirante. Aer intereà æquè humidus esse perstat, ac si afflaret madidissimus Auster; irruit quidem medio Mense Libs, durans tamen parumper: à vicesimo primo ad vicesimum quintum Gelu.

Pluvia 2. 7. 12.—14. $\overset{i}{16}$. $\overset{iii}{17}$. 26. 27. 29. $\overset{i}{30}$. Nix 24. Grando $\overset{i}{28}$. = 1. 588.

Halo circa Lunam magnus omni Nocte à 27. ad Finem.

♉ Altitud. maxim. 19. 36. 6. N 1. ——— minim. 17 29. 6. S VV 2.	media 30. $1\frac{6}{30}$
Dies frigid. 25. 70. Malacia. — tepid. 1. 48. VV 1.	media Therm. Altit. $55\frac{9}{30}$

Febricula *catarrhalis* innumeros etiamnum infestat, prout Mense Decembri: imò & jam quam-

quamplurimi Equi eodem penè Morbo affici videntur, quorum certè pereunt plures. Haud parcè quoque grassantur Pleuritides ac Peripneumoniæ, nothæ præcipuè: nec infrequens est cterus.

F E B R U A R I O.

Ventus occidentalis hoc Mense prævaluit, ad eptentrionem sæpe, ad Austrum verò flectens æpiùs; Aquilo nonnunquam, aliquando Vulurnus, interfuit: humidus permansit Aer, at ubsedit *Barometer*.

Pluvia 1. 3. 6. 8. 11. 13. 14. 15. 16. 17. 8. 19. 21. 24. Grando 25. 26. = Dig. Dec. 3.488.

Maxima Pruina & Gelu 5. 6. 8. 9. Procella, ulgur & Tonitru 17. Nocte. w b N. Maximus Halo circa Lunam 27. 28.

Altitud. maxim. 9. 30.2. N b E 1.
——— minim. 16. 29.2. S W 3x. } media 29.7$\frac{-}{27}$
ies frigid. 2. 66. N 1.
— tepid. 23. 49. S W b W 2. } media Therm. Altit. 55$\frac{3}{27}$

Multi *Rheumatismo* & Angina laborant, pluimi adhuc Morbo *catarrhali* pulmonario. *Vaiolæ* hic *sporadicæ*, multis in Locis *epidemicæ*. Tussis *anginosa* durat usque inter Equos.

MARTIO.

MARTIO.

Principio & Fine Martii Eurus afflavit, aut Boreas, medio autem plerumque Corus: Aer evasit tenuis magis & siccus ad Finem præcipuè; delapsis scilicet jam Vaporibus.

Pluvia $\overset{'''}{\overline{7}}$. $\overset{'}{\overline{8}}$. $\overset{'}{\overline{10}}$. 11. $\overset{''}{\overline{13}}$. $\overset{''}{\overline{14}}$. 15. $\overset{'}{\overline{16}}$.— $\overset{''}{\overline{18}}$. $\overset{'''}{\overline{19}}$. $\overset{'}{\overline{20}}$. $\overset{''}{\overline{21}}$. $\overset{''}{\overline{22}}$. $\overset{'''}{\overline{30}}$. 31. = 4.328. Dig. Dec.

Levis *AB.* 7. w N w 1.—18. N w b w 3. Procella 18. a. m. S 4^x.

♉ Altitud. maxim. 6. 30. 1. N N E 1.
——— minim. 14. 28. 8. VV b N 3^x. } media 29. $5\frac{12}{30}$

Dies frigid. 6. 64. rigidum Gelu.
— tepid. 31. 46. S E 1. ——— } media Ther. Altit. $52\frac{2}{3}$

Pleuritides, ac Peripneumoniæ, & veræ & nothæ, haud raræ: *Rheumatismus*, Ischias diu admodùm vexans, & sævæ Arthritides, multos cruciant. ——— Tusses plurimæ cum Gutturis Dolore ad Finem Mensis.

APRILI.

Ab Initio Mensis ad Diem decimum octavum Ventus ex Oriente perflavit, à vicesimo Libs, aut Argestes: ineunte Aprili Aer fuit valde frigidus, medio siccus admodùm, & exinde tepidior.

Pluvia $\overset{''''}{\overline{1}}$. $\overset{''}{\overline{2}}$. 4. $\overset{'}{\overline{8}}$. 9. $\overset{'}{\overline{19}}$. $\overset{'''}{\overline{21}}$. $\overset{''}{\overline{22}}$. $\overset{''}{\overline{23}}$. $\overset{'}{\overline{26}}$. 28. gravis Grando 24. = 3.058. Dig. Dec.

Procella

Procella 2. E S E 4.—13. tota Die. E 4x.

♉ Altitud. maxim. 11. 30. 0. N E 1x. } media 29. 6 $\frac{4}{28}$
——— minim. 13. 29. 0. S E 3.
Dies frigid. 6. 5. E 1. } media Therm. Altit. 43 $\frac{11}{28}$
— tepid. 30. 32. E 2.

Multi Apoplexia, Paralyſi & Vertigine correpti ſunt; aliqui Pleuritide & Peripneumonia. *Variolæ* paſſim: Aſthma valde frequens, medio Menſe præſertim. ——— Tuſſes, Coryzæ, Tumores Colli ac Faciei undique. — Crebræ Tuſſes *convulſivæ* inter Pueros in auſtralibus Damnoniæ Oris.

M A I O.

Recurrens jam ad Orientem Ventus per totum fere Menſem ſpiravit, ad Auſtrum flectens ſæpe, ad Septentrionem verò ſæpiùs magiſque. Tempeſtas fuit per Initia (ſi Diem unum, alterumve, excipias) tepida ſatis: pòſt verò fervidiſſima ſucceſſit. Rorationes maximè Agros Hortoſque fovebant aſſiduè durante Tempore fervido, alioquin omnia fere fuiſſent aduſta.

Dig. Dec.
Pluvia 8. 9. 13. 15. 27.=0. 332.

Fulgur & Tonitru hic 27. p. m. S w b w 2. Fulgur & Tonitru ad Septentrionem, prope Alpes Damnonienſes, & in occidentali Parte Cornubiæ, cum graviſſima Pluvia 24. 25. 26. nulla hìc.

♉ Altitud. maxim. 16. 30. 0. N E 1. } media 29. 5 $\frac{11}{30}$
——— minim. 22. 29. 2. E S E 2.
Dies frigid. 16. 52. N 2. inſolitum Frigus! } media Therm. Altit. 29 $\frac{16}{31}$
— fervid. 25. 15. Malacia. ———

M Febres

Febres *miliares* compositæ (commistæ nempe cum Pustulis limpidis Papulæ rubræ) hic passim, valde frequentes in occidua Cornubia. Initio Mensis plures Morbis Capitis correpti, ac Pectoris. Multi *Hæmorrhagiis* immodicis laborant; quarum Causa haud dubia fuit enormis admodùm Aeris Mutatio: medio enim Mense penè horruimus Frigore, sub Finem arsimus Æstu.

J U N I O.

Priorem Junii Partem Aquilo frequens siccam quidem reddidit, ac frigidam valde; calida verò posterior evasit, Cauro plerumque spirante. Aer per totum fere Mensem fuit tenuis admodùm, plurimæ verò & maximæ cecidere Rorationes. — Terra, Solis Ardore percalefacta, quamplurimos emittit Vapores, qui, nocturno condensati Frigore, Herbas Graminaque grato fovent Humore: nisi totos fere, dum exhalantur, Ventus rapidus secum verrat per Auras. Ideò cùm aut nullus sit Ventus, aut lenis admodùm, Ros plurimus videtur, dum fortis adsit dissipatur protinùs; æquè tamen exhalante Terra Vapores.

Dig. Dec.

Pluvia $\overset{\prime}{\overline{4}}$. $\overset{\prime\prime}{\overline{5}}$. $\overset{\prime}{\overline{14}}$. $\overset{\prime}{\overline{17}}$. $\overset{\prime\prime}{\overline{18}}$. 23. 25. = 1. 066.

Tonitru a. m. 25. N W 1.

♉ Altitud. maxim. 7. 30. 0. N 1. — — minim. 5. 29. 2. E N E 1.	media 29. $6\frac{12}{30}$
Dies frigid. 15. 42. N N W 1. — fervid. 22. 19. Malacia.	med. Ther. Altit. $27\frac{26}{30}$

Procedente Mense Febres *rheumaticæ* & Coryzæ plurimæ: *Diarrhœa* frequens admodùm. Tusses

Tusses *convulsivæ* inter Pueros passim ; *Variolæ* in Vicinia, jam verò hic nullæ.

JULIO.

Æstuosus subsequitur Julius; crassum tamen congerit Aerem creber ex Austro & Occidente Ventus, sub Finem præcipuè. Immensa Vis Roris decidit Initio. Muscæ innumeræ molestant undique, & Erucæ plurima vorant.

Pluvia 8. 13. 14. 18. $\overset{'''}{19}$. $\overset{'}{20}$. $\overset{'}{22}$. 23. 25. $\overset{'}{28}$. — 31. = Dig. Dec. 1. 320.

Tonitru è longinquo 7. 11. Procella 22. S w b S 4x.

♉ Altitud. maxim. 4. 29 7. S E 1.
——— minim. 22. 29. 0. S VV b S 4x. } media 29. 4.
Dies frigid. 31. 36. N VV b VV 1x.
— fervid. 7. 17. VV S VV 3. } med. Ther. Alt. $25\frac{18}{30}$

Febres *miliares*, rubræ præcipuè : Peripneumoniæ & Morbi colici passim. Tusses *convulsivæ* in Australi Devonia quamplurimos infestant Pueros. *Ophthalmiæ*, & Choleræ haud raræ.

AUGUSTO.

Ineunte & exeunte Augusto Ventus fuit utplurimùm Septentrionem inter & Occidentem, Libs autem medio interfuit frequenter : *Atmosphæra* facta est crassa valde & humida, ac multo frigidior.

Pluvia 1. 2. 3. 5. 6. 7. 10. 13. 15. 19.
Dig. Dec.
20. 21. 23. 25. 26. = 3. 848.

Gravis Procella 20. primo Mane. S w b S 4x. *AB.* 9. H. 10. N w b w 1. maxima *AB.* 10. H. 9. N w 1. Hujus Radii variis erant, atque maximè vividis, diſtincti Coloribus: Corona pulcherrimè rutilans à Zenith noſtro ad Orientem duodecim circiter Gradibus, ad Meridiem quoque declinabat paululùm. Permagna rursùs *AB.* 11. 10. p. m. N w b N 1. Corona erat eodem ipſo Loco, quo heſterna Nocte Coloris Ferri igniti. Levis *AB.* 12. H. 9. w N w 1.

♉ Altitud. maxim. 9. 29. 9. N VV 1.
——— minim. 20. 28. 8. S VV b S 4x. } media 29. 50.
Dies frigid. 4. 44. N N VV 1.
— calid. 17. 27. S S VV 2. } media Therm. Altit. $33\frac{27}{29}$

Tuſſes, *Diarrhœæ* & Choleræ, valde frequentes. Febres lentæ, *nervoſæ* & *miliares* paſſim: *Variolæ ſporadicæ*.

S E P T E M B R I.

Toto hoc Menſe humilem tenuit Stationem *Barometer*, Vulturno plerumque flante, aut Africo. Aer interim redditus eſt humidus valde, & frigidus: nam Septentrio quoque aliquando intercurrebat.

Pluvia 2. 11.—15. 18. 19. 20.—22.—24. 26.
Dig. Dec.
27. 28.—30. = 2. 826.

Procella

Procella 11. S E b S 4ˣ. — 22. S w 4. Fulgur & Tonitru a. m. 20.

Maximus Halo circa Lunam 27. S b w 1ˣ.

♉ Altitud. maxim. 10. 29. 9. N N E 1. } media 29. $3\frac{13}{27}$
——— minim. 22. 28. 5. S W 4.
Dies frigid. 30. 46. N N W 1. } media Therm. Altit. $36\frac{8}{27}$
— calid. 6. 28. E S E 1.

Diarrhœa plurimi laborant, aliqui Febribus intermittentibus, *anomalis*; multi Morbo colico & Cholera. —— Tumores Faucium, Parotides, Coryzæ cum Tussi valde frequentes: *Variolæ* sparsæ. Nec infrequens est Icterus, nec *Rheumatismus*.

OCTOBRI.

Frequens ab Oriente Ventus, Mense Octobri, *Baroscopium* subinde erexit; qui porrò, ad Septentrionem deflectens sæpe, Tempestatem, fecit paulo frigidiorem, non rarò tamen intercurrente pulchra tepidaque Die: Aer autem plerumque humidus fuit & crassus.

Pluvia $\overset{\prime\prime}{\overline{1}}$. 5. $\overset{\prime}{\overline{8}}$. 9. $\overset{\prime\prime}{\overline{11}}$. $\overset{\prime\prime}{\overline{15}}$. $\overset{\prime}{\overline{18}}$. 24. 30.
Dig. Dec.
= 1. 556.

Procella 15. Nocte. S w 4ˣ. Glacies & maxima Pruina 14. 15. N N E 1.

Die 20. H. 7. p. m. vividam Iridem lunarem observavi, densissima, at tenuissima, decidente Pluviola.

♉ Altitud. maxim. 14. 30. 1. N N E 1. } media 29. $6\frac{2}{3}$
——— minim. 16. 29. 0. W b S 2.

Dies frigid. 22. 61. N E 2x. } media Therm. Altit. 50$\frac{25}{30}$
— tepid. 3. 43. N b E 1. }

(A) Icterus frequens; *Variolæ* passim: Dentium Dolores, Tumoresque Faucium ac Faciei, cum Cruciatibus *rheumaticis* sæpe, præcipuè Lumborum, plurimos vexant.

NOVEMBRI.

Nunc Boreas, nunc Corus, *Mercurium Barometri* sustinent usque, maximè per Initia Novembris, Aerem tamen neutiquam desiccabant: medio quidem Mense haud parum sæpe intervenit humidus Auster.

Pluvia 12.—14.—17. 19. 23.—25. 26. 28. Dig. Dec.
= 1.334.

AB. 1. 10. p. m. E N E 1.—7. N w b N 1.
Vehemens Ventus 27. p. m. N w b w.

♉ Altitud. maxim. 4. 30. 4. E N E 1. } media 29. 8$\frac{14}{25}$
——— minim. 16. 29. 1. VV 1. }
Dies frigid. 30. 65. N E 1x. } media Therm. Altit. 53$\frac{6}{25}$
— tepid. 12. 48. S b VV 2. }

Per omnia undique Loca incessit hoc Mense Morbus, medio tamen hoc in Oppido potissimùm: omnes fere, cujuscunque fuerint Habitus, aut Ætatis, corripiens; Modo quidem haud absimili, quo Febricula *catarrhalis epidemica* Anni MDCCXXXIII. at sæviore multo.

Magna adfuit Gravedo & Capitis Dolor, Nausea frequens, Sternutamenta perpetua, Destillationes maximæ, ac Tussis sæpissimè importuna

tuna valde. —— Per Initia discruciavit multos acerbus Dorsi atque Lumborum Dolor, quod malè plerumque significabat; nam & magna simul accessit Præcordiorum Oppressio & haud modica Febris, sæpe planè *peripneumonica*: perliquida verò expuerunt, raro coctum aliquid. De his actum esset prorsùs, si Phrenitis quoque interfuisset. —— Tanta sæpe fuit in Fauces Destillatio, ut Anginam haud levem faceret: sæpiùs verò Faciei Tumor, Parotidum, Maxillarum, sequutus est, ac immensa Pituitæ acris ex Ore Naribusque Fluxio. —— Plurimos acutissimus Dentium Dolor torsit, etiam quibus antè fuerant sanissimi: idque persæpe uno solùm à Latere, desinens accuratissimè inter Dentes *incisores*. Doluit & sæpe dimidium tantùm Caput, quasi in *Hemicrania* exquisita.

Longe plurimi sola laborabant Febricula cum Gravedine infesta, *Catarrho* & molestissimis Dentium Doloribus, accedente utplurimùm Tumore Faucium & Aspredine: Juniores autem, increscente Morbo, delirabant sæpe. —— Permultos cruciavit Dolor *rheumaticus* vagus, quosdam *ischiadicus* vehemens, non raro durans diu: haud paucos errantia Tormina corripuerunt, *Diarrhœa* sæpe insequente *critica*. Lingua fuit alba plerumque, raro arida, nec multùm sitiebant Ægri; Urina turbida fere & subrubra. Cruor sæpè Pleuriticorum similis.

Febris hæc *catarrhalis* plures jam per Hyemes plus, minusve, grassata est: varias autem induit Formas, pro Ratione variarum Hominum Constitutionum. Plures levis solùm Febricula tenuit, modico protinùs discussa Sudore; haud paucos autem Peripneumonia gravis: in Genere

tamen multo vehementiùs hoc Anno ſævit, & largiorem Sanguinis Miſſionem poſtulavit.

Omninò mihi pendere videtur à craſſo, udo, gelidoque Aere, Spiracula Cutis occludente, & acrem intra Corpus Colluviem congerente: nam & præcedit hunc Morbum ſemper, ac comitatur, craſſa admodùm humidaque *Atmoſphæræ* Temperies: nec graſſatur unquam, niſi Menſibus hybernis, & ejuſdem prope Indolis eſſe videtur cum Hyemali Febre *Sydenhamii*.

DECEMBRI.

Varia fuit admodùm hoc Menſe Aeris Temperies, nunc frigida valde, flante Aquilone, nunc longè tepidior, irruente Africo ſæpe, nec infrequenter Vulturno: immenſa Vis Vaporum, per *Atmoſphæram* diffuſa, *Barometrum* mirè ſuſtinuit; etſi haud paucæ corruerunt Pluviæ.

Pluvia $\overset{\prime\prime}{\overline{2}}$. 4.—6. $\overset{\prime\prime\prime}{\overline{8}}$. $\overset{\prime\prime}{\overline{12}}$. 14.—16. 18.—20. $\overset{\prime}{\overline{22}}$. $\overset{\prime\prime}{\overline{23}}$. $\overset{\prime\prime\prime}{\overline{24}}$. 26. $\overset{\prime}{30}$. Grando 31. = 2.620. Dig. Dec.

Procella 18. S S E 4.—30. S S W 4^x. Maximæ ſæpe Pruinæ.

♉ Altitud. maxim. 4. 30. 3. N N E 1.		media 29. $8\frac{15}{31}$
——— minim. 8. 29. 3. S W 3x.		
Dies frigid. 29. 73. N E 1.		media Therm. Altitud. $57\frac{9}{31}$
— tepid. 24. 49. S W 2.		

Prima Veſpera Diei hujus Menſis quinti Cœlum totum, Nube quaſi tenui obductum, rutilabat maximè, Lumine velut Ignis triumphalis reflexo: haud minorem utique ſpargebat Lucem, quàm vel ipſa plena Luna, Nubibus operta. Perdura-

duravit verò mirum hoc *Phænomenon* ad mediam fere Noctem; at longè clarissimè effulsit inter Horam quintam & septimam vespertinam: levem sanè Vulgum haud leviter perterruit; hic tristia Incendia timens, ille Cœlum deprecans perinde quasi sanguineum. ——— Aer toto fere Die nebulosus fuerat, ac tepidus, irrorante sæpe Pluviola, præcipuè post Meridiem; vix ullus Ventus: Vesperi verò Nebula ingratum mittebat Odorem; imò per Dumeta fortè tunc perequitans, Pluviolæ Guttulis aspersus, insuavem admodùm percepi Gustum, ceu ab ingrato Dulcore. ——— Longè, latèque, insolitum hòc Lumen Septentrionales Europæ Partes illustravit; apud Kilkenniam verò, in Hibernia, Globus quasi igneus, in Aere suspensus, videbatur, eodem Vesperi, per Horam fere, tunc terribili Fragore displosus, Flammas dispergebat undique.

Ad extremum fere Mensis duravit passim Morbus *epidemicus*, jam verò evanescit; plurimi tamen inde conqueruntur de maximo Virium Languore: Aliqui in Icterum, plures in Phthisin incidunt; permulti in Arthritidem & *Rheumatismum* pertinacem.

Quod ad hujus *Epidemici* Curationem attinet, parum certè discessimus à Methodo, quàm Anno MDCCXXXIII. suprà descripsimus: atqui in hoc sanè magis fuit necessaria Sanguinis Detractio, imò & nonnunquam repetita juvit, præsertim urgente Febre, ac sæviente Dorsi, aut Pectoris, Dolore. ——— At magno certè implicatur Errore quisquis in Morbis hujusmodi ab acri nempe Pituita productis, æquè liberalem Venæ Sectionem imperat, ac in vera Pleuritide, aut Peripneumonia; quod quidem candidissi-

didiſſimus notavit dudùm *Sydenhamius*, aliàs utique haud parcus Sanguinis detractor, *Section* v. *Capit.* v. quem velim ut conſulat Lector.

Poſt Sanguinis Miſſionem frequentia *Epiſpaſtica* admoveri juſſi: ex Ulcuſculis acerrimi Seri Quantitas planè ſtupenda defluxit.

Nihil magis in hoc Morbo profuit, quàm blandus, tepidus, per omnia Membra æqualiter diffuſus Sudor. Nihil eum ciebat tutiùs quàm Serum Lactis vinoſum dilutius, tenue Decoctum Eryngii, aut tale quid, epotum tepidè: optimo quoque Succeſſu ſubinde dedi Miſturam ex Sale Cornu Cervi, Succo Limonum ſaturato, Aqua Menthæ, aut Hyſſopi adjecta. Hæc percommodè movebat Sudores; ſi minùs id quidem, ſaltem Urinam; porrò mollem ſemper præſtabat Alvum: omni utique Modo Colluviem expellit pituitoſam, ac Spiritum reddit expeditiorem, admiſto præcipuè Oximelite ſcillitico. — Elixir aſthmaticum le Mortii Tuſſis Vehementiam lenibat optimè, & promovebat etiam Sudores. ——— Alvus non ſolùm per totum Morbi Impetum tenera ſervanda erat, ſed & ſub Finem purganda; ne graviora crearent Mala morbidæ Reliquiæ.

Poſt Febrem penitùs abactam, obſtinatiſſimi ſæpe permanebant Dolores *rheumatici*, quos quidem expugnabant benè *Cathartica Mercurialia*. Nihil tamen inveni præſtantius quàm ſequentem Antimonii Præparationem; quæ profectò totam iſtius Mineralis Potentiam continet: eam ideo (ſit Venia Verbo) Antimonii *Eſſentiam* nomino.

Omnes

Omnes olim intendi Nervos ut ex Stibio Medicamentum aliquod utile expromerem; omnes fere Chemistarum & Alchemistarum Processus non exploravi solùm, sed & in Ægrotis etiam variis sæpe probavi; plures sanè mirabilis agnosco Virtutis: hoc tamen affirmo sanctissimè, nihil inde melius, nihil tutius, nihil efficacius, deprehendi unquam, quàm tritum illum, ac simplicem Vitri *antimonialis* Infusum ex Vino albo generoso, Aromate aliquo *Stomachico* adjecto. Possidet enim, experto crede, possidet, totas Antimonii Vires; quippe qui epotus largiter maximas movet Vomitiones, in minuta tantùm Quantitate, ad Guttas puta viginti, aut triginta, adhibitus Sudores elicit benignos; paulo tamen majore Alvum solvit leniter: quid potest aliud majus ulla alia Stibii Præparatio? Quamvis autem tantæ sit Virtutis Vinum hoc *Antimoniale*, minutissimis tamen Stibii Particulis, prope dixerim *Effluviis* solùm imbuitur: quæ, cum sint inter minima fere Naturæ, angustissima Corporis Vascula permeant facillimè; tantæ verùm efficaciæ, ut vel magnum Canalem alimentarium stimulent potenter, multo magis ideò exiles Corporis Canaliculos: ob summam autem Tenuitatem eos minimè lædant.

Hic ideò Tibi sisto, Lector bone! Medicamentum, paratu quidem facillimum, at Viribus maximum: in omnibus enim Vasculorum Obstructionibus percommodè exhiberi potest, seu primas expurgare Vias; seu intima Corporis penetralia detergere velis. Nihil utique ad Sudores excitandos datur aptius, nihil tutius; nam parum admodùm excalefacit: unde in ipsis Febribus, lentis præcipuè & intermittentibus,

adhibe-

adhibetur optimè; nec non in quamplurimis Morbis chronicis, in *Rheumatismo* rebelli potissimùm. ——— Id utique spondeo, nullas huic deesse Vires, quas ulla habet Stibii Præparatio, Strophis utcunque pomposis venditata, aut improbo confecta Labore.

Tota Pluviæ Quantitas, Anno MDCCXXXVII, Dig. Dec.
= 27. 364.

Brevis Commentatio de Morbis Ictericis.

(A) In Ictero sæviore non rarò *Hæmorrhagias* vidi ex omnibus fere Corporis Meatibus, vix ullis cedentes Remediis; imò haud citiùs uno Loco Fluxum cohibueris quàm eruperit alio. Id in piissima olim Matrona, tristi admodùm Exemplo, notavi, quæ icterica, ac febriculosa, Sanguinem profudit vehementer ex Naribus, Viis urinariis, Utero, Intestinis, tandemque cum Sanguine Animam! Etsi *Hæmorrhagiam*, per breve saltem Tempus, restinximus sæpe; pro Ratione verò qua Fluxus substitit infrà, eo violentiùs è Naribus profluxit.

Multis abhinc Annis Generosus quidam robustus, Poculis meracioribus Spirituique Vini ardenti nimiùm deditus, in gravem incidit Icterum; ex quo tamen sanus satis evaserit, si medicis Præceptis obtemperaverit probè. At ille contrà, quòd Gingivæ sæpe funderent Sanguinem, & Dentes essent *Scorbuto* fœdati, Medica-

stro

ſtro cuidam (ſi Diis placet) ad Dentes ſe commiſit, qui Dentifriciis & Scalpris validè perfricans Dentes atque Gingivas, tantam excitavit *Hæmorrhagiam*, ut eam cohibere, vel valentiſſimis Stypticis, nequirent Chirurgi in Arte bene verſati: ſed innumeris profiliens Rivulis Sanguis, ſectis quaſi Arteriolis, per omnem undique Gingivam, ſedecim Horarum Spatio Hominem, penè exſanguem, confecit.

Certè nunquam non aliquid ſubeſt Periculi, ubi Morbo arquato vexatis accidit profuſio Sanguinis; denotat enim acerrimum & maximè ſolutum Statum Cruoris: quo quidem in Caſu, Attenuantia, *Aloetica*, *Volatilia* atque *Chalybeata* exhibere, perinde eſt ac Hominem jugulare, è contrà Acida, diluentia, demulcentia, Aquæ acidulæ & id Genus alia, juvant maximè. Prodeſt ſæpe plurimùm Seminum Cannabis ex Lacte Decoctum, aut Emulſio ex Seminibus Papaveris albi & Amygdalarum dulcium, poſt levem Sanguinis Miſſionem (ſi Febricula urgeat & ferat Pulſus) & Alvi Solutionem debitam. —— Sanè haud ſcio, annon modica Venæ Sectio æquè neceſſaria ſit in *Hepatitide*, ac conſequenter in Obſtructione Hepatis cum febriculoſa Sanguinis *Diatheſi*, atque in Pleuritide, aut Peripneumonia: præcavet enim graviora Mala, Inflammationes ſcilicet, Apoſtemata dira, aut Scirrhomata.

Eſt verò alia Icteri Species, & (ut ajunt) toto Cœlo diverſa, quæ, ab inerte & viſcida Bile pendens, diverſam omninò poſcit medendi Methodum: hìc enim lentus nimis & craſſus Sanguis glutinoſam valdè, ac vapidam, generat Bilem; quæ tandem Vaſa obſtruit biliaria, adeò ut

ut Hepatis obstructio Morbi potiùs Effectus sit quàm Causa. —— In hoc igitur Casu *Emetica* primò, *Cathartica* dein *Aloetica* & *Mercurialia* desiderantur; Attenuantia tunc *saponacea*, *tartarea*, *volatilia*, tandemque *Chalybeata*, necessaria sunt: cave tamen sis ne *Chalybeata* Medicamenta præproperè adhibeas, ante scilicet quàm fluxos reddideris Humores; aliter enim, pro Remedio, immedicabilis forsan Hepatis Scirrhus eveniet.

Atqui hic non possum quin laudem maximè *Tartarum regeneratum*, seu (ut dicitur) *Terram Tartari foliatam*, ut Remedium dissolvens maximè, non solùm ad Morbum regium aptissimum, sed ad alios etiam quammultos. —— Conflatum quippe ex Acido oleoso subtilissimo Aceti, & Sale fixo Alcalino, fit Sapo quidam mirabilis & penetrans maximè; qui omnibus quibuscumque Liquoribus miscetur promptissimè, vel in ipso *Alcohole* Vini facile dissolubilis: hinc omnia gummata, resinosa, oleosa, viscosa, sive Animalia, sive Vegetabilia, solvit optimè; imò Gummi Lac, Succinum, Myrrham, tenacissima certè Corpora. Unde lentos nimiùm & glutinosos Corporis Humores potentissimè dissolvit, & Vasorum Obstructiones reserat maximè. Quamvis autem tantas possidet Virtutes, vix ullam habet Acrimoniam: imò, quod mirabere forsan, æquè tutò Pleuriticis, ac ipsis Hydropicis, exhibetur. Eximius sanè Usus est Medicamentorum, quæ Pondere & Subtilitate crassos & lentos Humores comminuere possunt: longè tamen feliciores erunt Effectus Ope Saponis alicujus detergentis, qui glutinosum & pingue resolvat. —— Honos sit Corpusculo humano! Utriculi sordidi non

æquè

æquè tersi & puri redduntur sola Aqua & Lapillis, aut Globulis plumbeis, conquassatis, ac si adhibeatur quoque smecticum aliquod Laxivium. —— Rectè quidem præcedere debet Usus Saponis alicujus Medicamentorum Exhibitionem, quæ plurimo pollent Momento, ut glutinosos incidat Humores eosque εὐρόυς reddat.

Latuit diu Sal hic, sive Sapo, nobilissimus inter Strepitus Fucosque Alchemistarum, recondita Farragine Titulorum celatus; utpote *Sapo Sapientium*, *prima Materia vegetabilis*, *Sulphur Naturæ vegetabile*, *Sal harmoniacum vegetabile*, *Mercurius Naturæ* & Philosophorum, ut apud Lul-ium, Parisinum, Guidonem, *&c.* invenies: ecentiores verò eum aptiore Nomine, *Aceto adicato* scilicet, & *Terra Tartari foliata* insigniebant; semel etiam apud Lullium in Apertorio uo Terra foliata vocatur. ——Hujus autem Compositio apud omnes consistit in Admixtione ntima, ad Saturitatem usque, Salis Tartari fixissimi cum Spiritu Vini philosophico; at nisi ceto destillato utere, (quod quidem est mysti-us etiam quasi Vini Spiritus) nunquam conficies al fluens ad Ignem, Ceræ instar, in Spiritu ini rectificato dissolubile, ac in Modum Talci lendens & foliatum: qui tamen apud eos ejus nt Characteres.

Sed quid in Sterquilinio Gemmas quæram, im apud illustrem Boerhaavium in Chemia a, Modus præparandi & Virtutes hujus Salis ertissimè traduntur: subjiciam verò & ipse, iòd multo minùs volatilis est quàm vulgò æstiatur: imò eousque Igni resistit, donec omne è Acidum evaporetur tandem, Sale solùm alcaio fixo manente.——Ad lenem autem Ignem liqua-

liquatus pulchriores & splendidiores (argenteas quasi) exhibet Laminas; diminuta tamen aliquantulùm medicata Virtute; nempe inde ad igneam Alcali Naturam accedit propiùs, quod tamen mox corrigitur Acidi vegetabilis pauxillo affuso.

Ad omnes Viscerum Obstructiones, & lentos nimiùm Humores, hoc Sal mirandæ planè Virtutis esse probavi millies: nam id utique assiduè per Annos fere viginti exhibui feliciter. Nec tantùm ad hæc valet maximè Sal hoc nobilissimum, sed & vel ipsum Lixivium ex Sale Tartari fixo & Aceto acri confectum detergit, resolvit & aperit potenter: etiam ipsi Veteres, ut * Caius Plinius refert, "Cineres Sarmentorum ex Aceto biberunt ad Vitia Splenis." — Profectò Lixivium ex Sale Tartari & Aceto penetrantius est multo, quàm ex eodem cum Succo Limonum, ob † *Mucilaginis* Copiam, quæ Limonibus inest. ——— Sed ex Aceto acerrimo & Sale Cornu Cervi *volatili* conficitur Lixivium longè penetrantius, in Febre lenta, ac intermittenti rebelli, pluribus etiam in Morbis, summæ certè Virtutis. — Hic porro dicam in Transcursu, quod Acetum Sali volatili animali, propter Oleum nempe combustum fœtidissimo, affusum, cumque eo digestum & destillatum dein, omnem prorsùs Fœtorem delet, imò gratissimum conciliat Odorem. Hoc novit olim immensæ Eruditionis, &, pro Ævo quo vixit, stupendus planè Vir, Rogerus Bacon, dum Spiritum Capillorum rancidum Aceto depurat; nec minùs fortè

Lullius

* *Vid. Libri* xxiii. *Proœm.*

† —— *infra Tractat. de Morbo Colico*, &c.

Lullius in Præparatione Salis Harmoniac. Vegetabilis. Vid. Testament. novissimum.

Acetum utique plurimi æstimarunt Veteres: "Nam quamvis refrigerandi Vim habet, habet "tamen & dissipandi; hæc || Celsus; ideo- "quæ ‡ Plinius dixit optimè, "Vini Vitium "(Acetum scilicet) transit in Remedia."—Sed de hoc fortè plus satis.

DISSERTATIO *de Febribus lentis* Nervosis.

Febris lentæ Mentio passim vel apud Celsum occurrit; Febris utique *nervosa* minùs latinè sonat: quoniam verò ea Voce, in isto Sensu, Medici recentiores utuntur sæpissimè, istam retinui; nam ut Geometræ, Musici, Grammatici etiam, more quodam loquuntur suo, quidni & Medicis liceat? Veniam certè dabit, vel maximus dicendi Magister, * Tullius. —— De Verbo tamen parùm solicitus, de Re magis laboro: nam cùm hæc Febrium Species longè frequentior nuperis Annis (apud nos saltem) quàm alia quælibet grassata sit, Operæ Pretium duxi super hac pauca differere.

Lenta adeò & *nervosa* Febris lento quodam invadit Gressu, at firmo nimis: hac quippe cor-

---

|| *Lib.* v. *cap.* 27.
‡ *Vid. Lib.* xxiii. *sub Finem.*
* *Cicer. Lib.* iii. *de Finibus, sub Initium.*

repti de levi vagoque Horrore, incerto quodam & errante Calore intercurrente subinde; de Lassitudine porrò Membrisque quasi fatigatis queruntur quidem, dum obambulant interim, oscitantes tamen & torpidi. Accedunt mox Præcordiorum Oppressio, Nausea, Gravedo Capitis, astricta Tempora, aut Vertigo quædam. Pulsus equidem frequens est semper, at debilis plerumque, ac inordinatus, Calor autem haud insignis excitatur unquam; at sæpe, dum Volæ Manuum uruntur, extrema frigescunt; dum Caput ardet, algent Pedes. Obrepit indies Malum, jamque loqui, aut moveri, piget, ac, vel inopinantes Lecto affixi, vix quo se habent modo exponere valent, aut Sopore nimio detenti, aut Vigiliis mirè anxiis & fere perpetuis. Nihil poscunt intereà prorsùs, ne vel Potum aliquem. Jam Tendinum Subsultus adest, tremunt Manus, tremit Lingua, quæ, Muco subalbido obducta, haud multum fere inarescit, nisi media solùm in Parte, ubi fusca est valdè & arida. Tandem & aliena murmurant subinde & desipientia, furens tamen abest Insania. Tenuem plerumque reddunt Urinam, vapidi instar Vini, aut Cerevisiæ luridam, aliquando limpidam, haud rarò etiam subnigram, subinde paulo crassiorem, inspersa quasi Farina. Breves, inæquales & parum constantes habent Sudores, sæpe frigidulos & glutinosos, sæpe profusos maximè: &, paulo ante Mortem, non rarò gelidos cum Pulsu exili admodùm & formicante. Stragula contrectant interim, & inanes quasdam Imagines prehendere tentant. Jamque Vox Faucibus hærens, Ungues Digitique lividi, Facies cadaverosa, perpetua fere

ac

ac frigida Suſpiria, certiſſimam inſtare Mortem denunciant.

En hujus Febris dira Facies! quam nervoſam ideò nominarunt, quòd Nervos potiſſimùm afficere videatur; lentam verò, quòd ad Diem viceſimum primum, & ultra ſæpe, perduret.

Peſtifera ſemper eſt, ubi *Aphthæ* nigræ, *Petechiæ* fuſcæ, lividæ, atræ, aut Vibices quaſi, apparent; præſertim ſi accedit Alvus cita, plumbea, nigra, colliquans, aut Sudores oleoſi.——Ubi Puſtulis, Papulis, aut Maculis, cutim deturpantibus, Febris lenta ſtipatur, contagioſa eſt ut plurimum: cùm verò *Exanthemata* mali ſunt Moris, vulgò audit maligna. Papulæ, rubræ, floridæ, copioſæ, aut plurimæ Puſtulæ *miliares* turgidæ, Statu Morbi erumpentes, bona præſagiunt: præcipuè ſi accedunt Sputa liberalia continua, aut multæ craſſæ ſubſidentes Urinæ. Juvat & tunc Temporis ſæpe lenis *Diarrhœa*, blandus perſæpe juvat, per omnia Membra diffuſus, æqualis tepiduſque Sudor: ſalutaris nonnunquam erumpit Parotis: proſunt non rarò *Aphthæ* albidæ, benignæ. Convaleſcentes frequentiſſimè ſurdeſcunt, ac ſæpe habent Apoſtemata in Meatu Aurium ſalutifera.

Ex Obſervatione Medicorum, cum Veterum, tum recentiorum, conſtat ſanè, quòd putridæ lentæque Febres graſſantur maximè, cùm humida nimis craſſaque Aeris Temperies perſtat diu: idque potiſſimùm, ſi concurrit etiam Calor inſolitus.——Quam pluvia fuit, quàm ſqualida Tempeſtas, nuperis Annis nemo non norit; & totum Annum 1734. & 1735. inter perpetuas Pluvias & continua quaſi Diluvia contrivimus: nec lætis nos ſolitiſque Radiis luſtravit Sol æſti-

vus, nec purgavit Aerem hyemale Gelu; depluit Æstate tota, depluit & Hyeme, dum Aer interim, mutata quasi prorsùs Natura Rerum, fuit mirè quidem tepidus, at humidus maximè. Hinc lentæ & *nervosæ* Febres, ac remittentes & intermittentes, fuere frequentissimæ: hinc porrò Loca uliginosa infestant semper. Atque illi præcipuè his corripiuntur, qui aut Natura, aut Casu, sunt imbecilliores aut ex Mœrore magno Vim Animi fractam habent, aut qui pravo & crudo utuntur Victu, quales in Carceribus sæpè videmus, vel qui Cucumeres & Melones ingurgitare solent. Omnes autem hæ Causæ Vim Fibrarum enervant, Lentorem inferunt Humoribus, & *Perspirationem* inhibent maximè.

Atqui Lentor iste longè differre videtur à Glutine Sanguinis inflammati, quod nimio Motu Humorum & valida Fibrarum Vi producitur: hoc quippe Crassamento Sanguinis inhæret, eumque detractum quasi Coriò obtegit; iste verò Lymphæ inest maximè.——Confer Cruorem Pleuriticorum, Rheumaticorum, aut Febre ardente laborantium, cum illorum Sanguine, qui Febre lenta *nervosa* correpti sunt, maximum utique videbis Discrimen.—Hic dum emittitur lividus apparet, iste rutilans, hic frigescens parum Crassamenti habet, multum verò Serum obscurum & sæpe turbidum; iste Crassamentum plurimum coriaceum, Serum verò minimum.

Maximam sanè Differentiam Apoplexiam inter sanguineam & pituitosam rectissimè ponunt Medici: haud minor utique videtur inter Febrem *inflammatoriam* & lentam *nervosam*.——Prior semper habet Circuitum Sanguinis rapidum valde & fortem, magnum hinc Attritum, ac vehe-

vehementem inde Calorem, Urinam quoque impensè rubram, unde Sanguis tandem condensatur maximè; ab aucto namque Humorum Motu & valida Vasculorum Oscillatione Globuli rubri, sanguinei, (præcipuæ Partes Sanguinis Calorem foventes) Numero ac Densitate augentur, ob summum Momentum, quo compinguntur Laticis vitalis Principia. —— Hæc quoque accidit subitò robustissimis, & gravissimos sæpe infligit Dolores; eos verò aut jugulat citò, aut relinquit: porrò viget maximè in siccis & serenis Tempestatibus.

In posteriore, Morbus lentè admodùm invadit, Vis Solidorum debilitatur maximè, Pulsus adest languidus, etsi frequens, nec acris unquam oritur Calor consistens; si quis accidit, subito subinde Frigore excipitur: tenues plerumque & pallidæ Urinæ fractas Naturæ Vires & invalidam Humorum Agitationem monstrant. ——In hoc adeò Statu, propter Defectum Motus idonei Fluidorum, ac Solidorum Inertiam, Globuli Sanguinis rubri dissolvuntur ex facili. ——— Ita non dolent hac Febre correpti, ut torpidi quasi & insensiles jaceant, ne vel acriora *Epispastica* sentientes. ——— Raro spargitur hic Morbus, nisi per humidam atque tepidam *Atmosphæræ* Constitutionem, raròque corripiuntur robusti & alacres.

Sed juvat hæc agitare paulo altiùs, ut videamus quid in Febribus Natura faciat, aut ferat: idque Exemplo Febris intermittentis regularis, cujus Causa haud Dubio Sanguinis est nimia *Visciditas*; quæ ingruente Paroxysmo in Vasculis capillaribus hæret, atque Horrorem, Rigorem, Artuum Pallorem & Unguium Livorem producit: omnia sanè Signa haud dubia obstructi Sanguinis!

guinis! —— Jam si Viribus pollet idoneis Natura, Febre ipsa utitur ad Remedium: nam si valida Vis insit Fibris, & non nimia adsit Tenacitas Humorum, accenditur protinùs Febris, qua vehementer agitantur brevique comminuuntur crassi Humores, & sic apti redduntur ad permeandum minimos Vasculorum Ramusculos; ita mox omnis expeditur Obstructio, ac consequente Sudore, brevis saltem sequitur Integritas. —— Atqui ubi vehemens Vasorum Impetus maximo propellit Momento viscidos admodùm, & ægrè cedentes Humores, tantus oritur Attritus atque Calor, ut ardens sæpe, ac continua, excitetur Febris, aut Inflammationes graves: præcipuè ubi magna quoque adsit Acrimonia, aut præposterè exhibentur Medicamenta stimulantia, quæ Sanguinis Effervescentiam jam nimiam incitant. — E contrà ubi Vis Vitæ, quacunque de Causa, justo infirmior, haud satis validè protrudit Liquida, hæret usque ad extrema Vasorum impactus Lentor, qui auctus indies Circuitum tandem Sanguinis perdit omnino: nam qui à Febre intermittente pereunt, fere semper moriuntur dum Rigores & Horrores urgent; ab Impotentia scilicet Cordis & Vasorum superandi Resistentiam morbidi Lentoris. His Sanguinem mittere perinde est ac si trucidentur, illis necessarium omninò. — Intelligitur hinc facilè, cur Febres sæpe Typum mutant, omnesque fere, diu durantes, Naturam tandem induunt Febris *nervosæ*; nimirum infirmato valde Fibrarum *Elatere*, & conspissatis nimiùm Humoribus.

Ponamus jam Lentorem residere solùm in *serosis* Arteriolis, quæ purissimam Seri Partem, sub Nomine Lymphæ, aut Succi *nervosi*, secernere

nere debet: debilitata concurrente *Systasi* Fibrarum oritur Febris, dicta, lenta, nervosa. Dum enim in plurimis minimisque his Tubulis inhærescit obstruens Lentor, plus tenuissimi Laticis per patentes reliquos urgetur: (nam si omnes omninò obstructi sint, Mors instaret protinùs) inæquales hinc incertique Pulsus, Calores, Sudores, sequuntur. Porrò quo diutiùs in *Arteriolis* his contortu plicatis (si mavis Glandulis) morantur lenti Humores, eo acriores fiant necesse est, donec in Liquamen quasi saniosum abeunt: quod dum tandem absorbet Sanguis, totam id demum ejus contaminat Massam. Permulta sic nascitur Acrimonia, ob Debilitatem tamen Fibrarum, Nervorumque Torporem, haud rapidus excitatur Sanguinis Cursus, aut vehemens inde Calor, Lentor tamen exin augetur indies.

Sic se forsan Res habet; cum ex recitatis suprà Causis Fibræ Vasaque Corporis infirmentur, Sanguinisque retardetur Motus, nec subiguntur bene Humores, nec probè miscentur: unde tandem producitur Lentor, præcipuè in Vasculis minimis, ubi tenuissimi fluere debent Liquores. Nascitur hinc Obstructio in Arteriis *serosis*, ultimisque Cerebri Arteriolis, inde impedita Lymphæ Secretio, ac quod pejus est, succi *nervosi* Inopia: deficit hinc Officio nervosa Propago, at quæ non inde mala?

Qui secum reputat quanto sanè Molimine Cerebrum effecit Natura, haud ibit Inficias Succum nervosum omninò esse necessarium *OEconomiæ* Animali; quo sine profectò Nervi Vim perdunt prorsùs, & Musculi proinde ab his pendentes: ut videre est potissimùm in Musculis Motibus *involuntariis* inservientibus, ubi sive

obstruantur, sive comprimantur, *Nervi paris vagi* & *intercostalis*, sive in Cerebro horum Origines, resolvitur illicò omnis fermè Actio vitalis; ac ne vel acerrima meri Animi Contentio, seu ut dicitur *Volitio*, ad Motum hunc restituendum valet Hilum.—— Requiritur ideò ad Motum muscularem corporeum hoc Medium; at seu animat, seu irrigat, Nervos, non nostri est hic dicere: id saltem apparet, quod dum ex Lege Naturæ in Nervos Motibus *involuntariis* ministrantes influat perpetim, Actio Cordis, Ventriculi, Intestinorum, *&c.* rectissimè peragitur, sive vult, sive non vult, Animus.

Quod verò in Febribus lentis *nervosis* insignis adest Obstructio Nervorum liquidò patet; quoniam omnes Corporis Sensus depravantur maximè, vix vident Oculis apertis, perditur Olfactus, perditur Auditus, vix etiam sapidissima gustant: torpent adeò Membra, ut parum admodùm sentiscant vel acerrima *Vesicatoria*, obstructo nimirum Sensationis Medio. — Subluridus verò Cutis Color, frequentes Rigores, Torpores, extrema subfrigida, Ulcuscula pallida & desiccantia subitò, etiamsi acribus irritata Stimulis, maximùm Lentorem, ac impeditum Humorum Cursum, per minutissima Corporis Vascula denotant.

Prætereà cùm parcior fiat Secretio Liquidi nervosi, Actio Solidorum in contenta Fluida debilitatur, adeò ut hac quoque de Causa Lentor augeatur indies, unde major fit assiduè in Vasculis *serosis*, sive *lymphaticis*, Obstructio. Atqui parcius hinc refunditur Lympha diluens Cruori, qui crassior deinceps & acrior evadit, minùsque etiam aptus ad permeandum Vascula minima: Stagnat ideò in extremis *Arteriolis*, & Maculas nigras,

livi-

lividas, fuſcas, ſæpe & Vibices, extrà; intùs verò Gangrænas producit, aut, ſtagnando diutiùs, in putrem tandem abit Saniem.

Sufficiant, ac etiam ſuperſint forſan, quæ de *nervoſæ* Febris Natura dixi; id ſaltem apparet, quòd ut omnis fere Febris varii poſſunt eſſe Gradus, in Ratione ſcilicet compoſita Vis Solidorum, Status Humorum, & Acrimoniæ Sanguinis, ſic quoque & hujus, de qua agitur, maximè: fortè ne quidem in duobus Hominibus omninò ſimiles. Nulla igitur certa & ſtabilita medendi Regula determinari poteſt, (hic enim deſideratur maximè Medici Ingenium, qui Ægrotis aſſideat) quæ verò in Genere proſit, paucis abſolvam.

Si qua unquam in Febribus hujuſcemodi mittendus eſt Sanguis, id quidem ineunte ſolùm Morbo, & parca utique Manu, agendum eſt: ardente namque Febre laborantes facilius multo ſedecim Sanguinis Uncias amittunt quàm his correpti Selibram. — Ægri Vires & Pulſus Modum indicant. —— Tutiùs longè detrahitur Cucurbitulis ſcarificatis, meliùſque multo hoc Modo levatur Caput, ac vel ipſa plerumque Pectoris Oppreſſio; nec ſi repetatur officit, quod de Venæ Sectione haud ſemper dicendum eſt: imò ſæpe, vel in ipſo Morbi Statu, ubi aut Delirium, aut Coma, graviter urgeat, neceſſarium eſt prorsùs.

Pone Aurem utramque, effuſo Cruore, *Veſicatorium* acre applicetur, præſertim urgente Capitis Dolore, aut Vertigine. — Poſt paucas dein Horas exhibeatur lene *Emeticum*, quo & pituitoſa Ventriculi Saburra, ac bilioſa Colluvies, ejiciatur: hoc quoque efficitur, ut univerſum Vaſculorum *Syſtema* agitetur validè & concutiatur,

atque

atque inde expellatur inhærens Lentor. —— Ideò autem, Horis aliquot ante Vomitum, *Vesicatoria* admoveo, ut, exteriora Capitis ac Cervices irritando, plus Sanguinis per externas Carotides eliciatur, minùsque adigatur Lentoris ad intima Cerebri Vascula Actione Vomitionis. —— Quid possunt *Epispastica* pone Aures ad Cerebrum levandum videmus quotidie, præcipuè in Puerulis, Distentione Nervorum aut Comate laborantibus, ubi scilicet Ulcuscula desudantia pone Aures desiccantur subitò; his enim Vesicantia applicata Humores extrahunt iterum, Morbumque discutiunt protinùs.

Si Alvus post Vomitum non responderet, leni injecto *Enemate* ducenda est, idque etiam in posterum tertio quoque Die: ubi enim indurata Stercora in Intestinis hærent, *OEconomiam* animalem mille Modis turbant; maximè si his infarciatur Rectum, imam premunt *Aortam*, & liberum Sanguinis Descensum per *Iliacas* Arterias impediunt, unde plus justo ad Cerebrum ruit. Adde quod *Enemata* è Lacte *saccharato* potissimùm, Tepore emolliente ima Viscera fovent, & plus Sanguinis alliciunt eodem, unde Urinam quoque optimè movent.

Nunquam quidem non juvant *Epispastica*, per totum Morbi Decursum, ita ut desiccantibus priùs applicatis admoveantur alia: his enim Vasculorum Oscillatio incitatur, subtilissimo etiam Sale lentos incidunt Humores, eosque tandem exprimunt. Vellem semper ut ingruente Febre, præsertim ubi Caput graviter petit, applicetur deraso Occipiti *Vesicatorium*: nam eodem fere Modo, quo pone Aures agit, nec tamen ita asperos excitat Dolores, dum ad Delirium præcaven-

cavendum interim facit maximè. —— Sanè ita non cruciant in hoc Morbo *Epispastica*, ut, gravem ob Stuporem, vix sentiantur: imò quo magis inflammantur, ac dolent, eo plerumque major Spes Salutis effulget.

Quod ab extrà Vesicantibus molitum est, id intùs quoque Medicamentis idoneis tentandum est. Prosunt maximè Attenuantia dicta, & quæ blandè torpidos excitant Nervorum Ramusculos; laudo potissimùm Cinnabar & lenia *Alexipharmaca*, *Cephalica*, qualia sunt Lap. Contrayerv. Confect. Raleigh. Sal. Succin. —— C. C. Sp. Lavend. C. Spir. volat. oleos. & Camphora præcipuè, quæ & ipsa quasi Sal quoddam *volatile* oleosum est: ex Salibus enim penetrantissimis, subtilissimo Sulphure involutis, constans minutissima Corporis Vascula permeat crassamque digerit Lympham, ac lentos dissolvit Humores: salutiferos hoc Modo excitat Sudores, ac (Galbano, aut Silphio adjecto) Somnum sæpe vel Opio feliciùs conciliat, eoque potentiùs Deliria fugat.

Nihil sanè utilius est, in hac Febre, quàm lenes movere Sudores per totum Corpus; hoc Modo enim brevi discutitur Morbus, aut paulo pòst in remittentem, aut intermittentem, mutatur. Debet autem per omnia Membra æqualiter diffundi tepidus Sudor; sive enim brevis est admodùm, aut frigidus, aut circa Caput tantùm & Cervices, mali Morbi Signum est: per Sudores autem mox inhorrescere pestiferum est, blandus autem & æqualis Sudor Spiritus recreat.

Sed ubi *Epispastica*, ac Attenuantia, adhibentur,

tur, diluendum eſt affatim Potione tenuiſſima, miti, at detergente leniter; Sero Lactis nempe Canarienſi, aut Xereſano, dilutiore, Decoct. Luſitanic. — Eryngii, Infuſione Salviæ, *&c.* ut craſſiores nimirùm eluantur Sales, ac debitus ſubminiſtretur Sanguini Latex, qui aliter, perpetua liquidiſſimi Exhalatione, in merum penè Gluten brevi abiret. — At raró admodùm convenit Aqua pura, frigida, quam tantoperè ſuadent nonnulli: haud multò facilius namque cum Sanguine miſcetur, quàm cum Aqua Oleum, niſi mediante *Saccharo*, aut Sale aliquo *eſſentiali* Plantarum. Vidi aliquoties & Febre ardente, imò & *nervoſa* etiam Febre, laborantes, meram Aquam perpotantes frigidam, qui mox per Urinas eam reddidere limpidam omninò, & nullo fere Modo mutatam —— næ magno ſuo cum Damno.

Septimo, nono, vel undecimo, Febris Die, nonnunquam & decimo quarto, Papulæ rubræ, aut Puſtulæ *miliares*, aliave *Exanthemata*, erumpunt ſæpe, morbumque levant apprimè; præcipue ſi florida hæc ſunt, ac illæ vividæ & turgidæ. —— Quam maximè tunc cavendum eſt à Frigore, & lenia ſubinde porrigenda ſunt *Cardiaca*, quæ Naturam adjuvent ad lentos acreſque Humores exterminandos, qui, in ultimis *Arteriolis* cutaneis hærentes, Puſtulas has formant. *Exanthemata* fuſca, livida, nigra, peſtiferum Morbum indicant, Sanguinemque corruptum maximè, ac in Saniem fere converſum: in hoc Statu profectò Sanguis ita diſſolvitur, ut Alvi Dejectiones ſanguinolentæ ſint, ac ranioſæ, ſæpiſſimè; imò Cruor è Venis emiſſus vix, ac

ne

ne vix quidem, in Coagulum abit, notante doctissimo *Listero*.

In Casu tam deplorando mox confugiendum est ad *Alexipharmaca* astringentia, acida, qualia sint China Chinæ cum Radice Serpentariæ Virginianæ, Elixir vitrioli Mynsichti, Tinctura Rosarum, Vinum rubrum ustulatum (ut dicitur) *&c.* hæc enim ad conservandam Vim Fibrarum & *Crasin* Sanguinis apta sunt maximè.——Valet plurimum ad Gangrænas sistendas Cortex Peruvianus, ut nuperis inventum est Experimentis, eumque ad Humorum Putredinem arcendam cum *Alexipharmacis* & Acidis conjunctum utilissimum esse certò comperi.——Vix fortè in tali Casu nobile magis datur Ἀλεξητήριον, quàm Vinum austerum cum Aromaticis coctum: tutiùs enim & efficaciùs Vires erigit, quàm Spiritus Vini ardentes, quantumvis *Pharmacis* aromaticis imbuti, & Nomine Aquarum *cardiacarum* nobilitati.

Jusculis interim tenuioribus, *Panatellis*, *Gelatinis* de Sago, Cornu Cervi, *&c.* nutriendus est Æger, sæpe quidem, at paulatim, in tanto nimirum Periculo vix ulla alia Spes est, quàm ut, Impetum Morbi trahendo, aliquis effugiet, porrigaturque in id Tempus, quod Curationi Locum præstet.

In Statu Morbi porrò, aut paulo pòst, *Aphthæ* non rarò imas Fauces & Os totum occupant; pessimæ utique si nigræ, neque Periculo vacant si supra Modum albidæ! Modò ex imo Gutture ascendere videntur, modò per totum Canalem alimentarium descendunt, ac Singultum, *Diarrhœam*, aut *Dysenteriam*, excitant: quicquid est difficillimam sane *Crisin* plerumque denunciant, potissimùm si *Dysenteria* & Singultus accidunt.

Melius

Melius est longè cùm *Salivatio* copiosa oritur; sæpe profectò hoc modo solvitur Febris, Lentore morboso nempe per Glandulas Salivosas exantlato. —— Ubi *Aphthæ* oriuntur, creberrimè gargarizandum est emollientibus & detergentibus; ex Ficu, Mulso, Decocto Raparum; *&c.* dandum verò interdum est Rhabarbarum, maximè si Alvus cita & torminosa urget, adjecto astringente aliquo aromatico cum absorbentibus. Post omnem autem Gargarizationem in Ore contineat paululùm, & mox deglutiat lentè, tenuem è Seminibus Psyllii & Cydoniorum *Mucilaginem*, Sy-rupo Mororum aut Rubi Idæi admisto: fovet hæc optimè, ac sanat Ulcuscula.

Haud rarò Pituita tenax admodùm totas adeò opplet Fauces, ut Strangulationem penè minitetur: hic utique nihil magis opportunum est, quàm levi *Emetico* Vomitum solicitare leniter, idque sanè quocunque Tempore Morbi. Mirum est quantum Levamen hoc affert Ægrotis, quàm immensa Vis glutinosæ Colluviei, Album en Ovorum referentis, ac sæpe vel eo multò crassioris, ejicitur: imo mox sæpe *Aphthæ*, Coma, Nausea, Singultus, Linguæ terrifica Nigrities, facessunt, ut observavit olim diligentissimus *Sydenhamius*; quod quoque Ego vidi multoties.

Nec minus utilis est lenis Alvi Purgatio sub Morbi Finem, interpositis subinde *Cardiacis* & *Paregoricis*; hæc enim evacuat putridam Morbidamque Colluviem, per Arterias *meseraicas* in Intestina depositam, *Crisinque* Naturæ, utcunque imperfectam, promovet: imò facit sæpe, ut Febris, quæ huc usque nullum certum servabat Ordinem, remittentis planè, aut intermittentis, Typum

Typum induat , , Locumque præbeat Medicamentis idoneis. —— Atqui ita non *Diarrhœam* , aut *Dysenteriam*, quas tantoperè timent nonnulli , inducit , ut hoc Modo præcaveantur optimè. Fœda namque Eluvies , diutiùs in Visceribus restitando , magis fit acris , magisque, assiduè , & eorum Tunicas extimulat maximè ; imò eas corrodit tandem ; ac vel funestam parit *Diarrhœam* , vel *Dysenteriam* , horrendam : partim insuper per Venas Lacteas resorpta diras iterum Turbas in Sanguine movet . Ut his ergò occurram Malis , Mihi in Usu est frequentem , ac modicam , Rhabarbari Dosin exhibere , alternis saltem Diebus : nimium intereà Alvi Motum (si Opus est) astringentibus Aromaticis , atque *Anodynis* , raprimere soleo.

OPUSCU.

OPUSCULUM
DE
MORBO COLICO
DAMNONIORUM,
eoque maximè Epidemico,
Anno MDCCXXIV.

PRÆSTANTISSIMO VIRO,

JACOBO JURIN, M. D.

Collegii Medicorum LONDINENSIS

ET

REGIÆ SOCIETATIS
Socio,

JOANNES HUXHAM, M. D.
S. P. D.

TUO potiſſimùm Hortatu, Vir clariſſime! Opus ſuſcepi meteorologicum; quod jam perfeci: Tibi adeò debetur, ſi quid inde ſit Utilitatis Publico.—Officia certè in Me plura contuliſti olim; quorum Ego ſemper memor, hoc Tibi Opuſculum, grati Animi Monimentum, dedico.

Valeas diu multumque

ID. NOVEMB.
MDCCXXXVIII.

DE
MORBO COLICO
DAMNONIORUM, &c.

INEUNTE Autumno, Anno MDCCXXIV. Damnonios undique afflixit Morbus maximè *Epidemicus*, inter Popellum præcipuè sæviens; & in Hos, quibus minùs lauta fuerat Ratio vivendi. Hujus & Historiam & Medicinam perscribere haud erit forsan prorsùs inutile; quoniam etsi non ita vehementer & multo minùs populatim, tamen omni fere Autumno hanc Regionem plùs, minùsve, infestat.

Exorsus est hic Morbus ab Angore Ventriculi summo cum Dolore in *Epigastrio* vehemente, Pulsu debili & inæquali, Sudore frigidiusculo: Lingua interim Muco erat obducta subviridi, aut fusco, Halitus autem fœtidissimus. Subsecutus est Vomitus enormis, utplurimùm Bilis viridissimæ, nonnunquam atræ, magna semper Pituitæ, quam maximè acidæ ac valde tenacis, comitante Copia: imò Colluvies, rejecta Vomitu, sæpe adeò acris erat, ut, Gulam Faucesque excoriando, foret inde sanguinolenta, ac Dolorem inter deglutiendum excitaret. Hisce per Diem unam, alteramve, persistentibus, accessit Alvus adstricta admodùm, nec *Catharticis*, δραστικωτάτοις,

nec acerrimis Clyſteribus reſpondens: his quippe ſine Flatu aut Stercore rejectis, illis Vomitu.

Imminuta tunc paululùm Vomitione deſcendebat Dolor, at Umbilici Regionem atrociſſimè torquebat, Lumbos Spinamque Dorſi crudeliter; ita ut Paroxyſmo *nephritico* Ægrum laborare crederes, eoque magis cum & jam etiam urgeret Urinæ ſuppreſſio, at perpetua mingendi Cupiditas: imò vexabat ſæpiſſimè moleſti cujuſdam Ponderis in *Perinæo* Senſus, velut incumbentis Calculi. ——— Talem in Colicis Urinæ difficultatem jamdudum notavit Aretæus Cappadox, Capit. de Colicis: Νεφροὶ καὶ Κύστις ξυμπαθέα Πόνῳ καὶ Ισχυρίῃ τουτέστι ἄλλα ἀντ' ἄλλων. Sic Hippocrates Περίῤῥοιαι στραγγουριώδεες, οὐ νεφριτικαὶ, ἄλλα τουτέοισιν ἀντ' ἄλλων ἄλλα, Epidemic. Lib. I. Sect. II.

Urina verò erat Lixiviæ inſtar, quæ mucoſa, rubra, non raró ſubviridia, deponebat permagna Quantitate. Abdomen plerumque duriſſimum & maximè tenſum Ægrotos, ne rumperetur ſcilicet, anxios ſolicitavit: erant è contra quibus, *Spaſmo* maximè contractus, vix ullam Sui Formam reliquiſſet Venter: hoc autem rarius. Sæpe Dolor fixus, vehemens, urens in dextro *Hypochondrio*, ubi etiam & Tumor & Durities. In *Epigaſtrii* Regione magna ſæpe & moleſta Pulſatio. Quandocunque Alvus vel proprio irritata Onere (quod raró admodùm) vel Medicamento fuit, duriſſima Σκύβαλα ex viridi nigra, globoſa, parva Ovium Stercora referentia, reddidit; poſt duas dein, treſve, Dejectiones, virida, vel nigra, nonnunquam Cruore miſta, Teneſmum excitantia permoleſtum: at Alvus ſubſtitit protinùs, quæ poſt Horas aliquot Arte iterùm irritata

tales

tales rursùm Globulos, læves, duriſſimos, dejiciebat.

Hæc fuit prima Morbi Facies; at nec dum deſæviit Tragœdia, nec hic Finis Malorum: quamvis enim ceſſaverint paululùm dira Ventris Tormenta, relicta verò Cutis Teneritudine ſumma, Tactus fere impatientis, jam tamen augetur Dolor per totam Spinam ſummos Humeros aduſque immaniter excrucians, inter Omoplatas potiſſimùm; brevique inde Brachia invadens Juncturis præcipuè defixus hærebat, Motumque deſtruebat Manuum prorsùs. ——— Nec Femoribus, nec Cruribus, contigit Sors multo melior; utpote quæ torqueret Cruciatus acerrimus, mediis quaſi Oſſibus *inhærens*, Lue veluti venerea affectis: rariſſimè autem Artuum vel Rubor, vel Tumor, ullus.

Dum ab Inteſtinis ad Membra Exitum ſibi pararet morbida Materia, Pulſus vibrabat fortior, atque febricitabant leviter Ægroti. Nonnulli etiam, hoc Morbi Statu, delirabant, cujus conſtans fere Indicium fuit Urina aliquanto limpida; & (quod notatu dignum) ſi per totum Morbi Decurſum Urinam pallidam ſine Sedimento reddidiſſent, hos ſubitò corripuit vel Diſtentio Nervorum, vel Delirium, aut Manuum Paralyſis: nunc cum, nunc ſine, Dolore.

Cum jam Morbus occupaverat Artus, Sudor multus fœtidus, acidum ſpirans, Dolores lenivit; &, ſi quis Dolor Ventris etiamnum permanſerit, eo diffluente evanuit. Aliqui Sudore longo, maximo, digeſti Motum Uſumque Manuum amiſere penitus; Tactu ſolùm manente: Doloris miſerum ſolamen Paralyſis! vix ullum autem memini, hoc Morbo laborantem, Pedibus *paralytick*

lyticè captum. —— Aliquando cum Sudore benigno plurimæ eruperunt Pustulæ rubræ, prurientes, ac sæpe molestissimè urentes, eæque per totum fere Corpus; quo nihil auspicatius: nam his erumpentibus & Dolor *rheumaticus* & colicus se mox subduxere. — Hic fuit equidem optimus Morbi Exitus; at frequentius longè colicum Dolorem excipiens *Rheumatismus*, *Rheumatismum* Viscerum Tormenta, alterna Vice, miseros diu mactabant, Morbo nunc ad Artus, nunc in Intestina translato.

Interdum Cruciatus per Dies aliquot cessantes æquè vehementer recrudescebant; præsertim ex levissimo Frigore suscepto, vel *Cerevisia*, vel Vino Pomorum hausto. Icterus nonnunquam erumpens Colicen hanc pro Tempore solvit, quo recedente mox redibant Dolores. —— In uno & altero Casu verus permanens Icterus hunc Morbum absolvit prorsùs, manente tantùm quadam Artuum Molestia.

Tametsi Dolores colici *rheumaticos* sæpius præcederent: frequenter autem Artus primùm adoriebatur Morbus, dein, *Metastasi* facta, Stomachum & Intestina, more descripto. Cauponem quendam novi robustum miro planè Modo correptum, cujus Brachia Manusque resoluta vix ullum Motum, ne vel levissimum Pondus movendi Potentiam, retinebant; nullo tamen præcedente Morbi Symptomate, nec per Diem unum, alterumve, insequente ullo, nisi quod solito fuerat languidior: paulò pòst autem Vomitus Ventrisque Dolor consequebantur, tandem etiam Membra paralytica Angor *rheumaticus* torsit.

Aliqui,

Aliqui, at perpauci, diù multumque hoc Morbo afflicti, Insultibus demùm epilepticis correpti, Fato succubuere: sed, ut vera dicam, seu Morbi Frequentiam, seu Durationem, seu Vehementiam denique, respicio, miror valdè tam paucas Hosti huic diro occubuisse Victimas.

Crudelissimè sæviit hic Morbus fremente Aquilone, quod & de Variolis, tunc Temporis, grassantibus observavi.

Quibus fusiorem dederat Alvum Natura longè minus ab hoc *Epidemico* passi sunt, quàm quibus astrictam: hinc fortè Ratio petenda est cur Pueros (quos cita plerumque Alvus exercet) haud æque violenter ac Adultos excruciavit.

Perduravit Colica hæc *epidemica* ab Autumno ad Ver sequens; Vere autem vigente sensim abiit.

En hujus brevem, sed accuratam, Morbi Historiam: qui usque adeò inter Vulgum grassatus est, ut Anno MDCCXXIV. omnes fere Plebeculæ Familias invaserit. Quid quòd in una eademque Domo quinque vel sex ex hoc Morbo decumbentes numeravi sæpissimè; atque mehercule vix credo Colicum Morbum tam *epidemicum* extitisse antehac unquam: nisi fortè quem Paulus Ægineta Lib. iii. Cap. 43. sub Finem memorat: qui & nostro, quod ad quædam saltem Symptomata, haud fuit longè absimilis.—Hic ideò istius Descriptionem ex Paulo proponam: " Ἀρξαμένου μὲν τοῦ Πάθους ἀπὸ τῶν κατὰ " τὴν Ἰταλίαν Χωρίων καὶ ἐν ἄλλοις δὲ πολλοῖς τῆς τῶν " Ῥωμαίων Πολιτείας, &c. *i. e.* quùm Morbus " quidem ille cœpisset (Colica scilicet ab acribus " & vellicantibus Humoribus) à finitimis Italiæ

" Regio-

" Regionibus, & alia pleraque Loca Romani
" Imperii, instar pestiferæ cujusdam Contagio-
" nis peragrasset; unde non paucis quidem in
" Morbum Comitialem, aliis verò in Membro-
" rum Resolutionem, superstite tamen & incolu-
" mi Sensu; nonnullis autem in utrumque delap-
" sis; magna Pars eorum, qui ex hac Ægrimonia
" in Epilepsiam conciderant, Vitam cum Morte
" commutabant; quorum verò Morbus in Pa-
" ralysin transierat plerique evaserunt, proinde
" atque in Crisi, Translatione Causæ."

An fortè Morbus hic *epidemicus* à peculiari quadam Aeris *Diathesi* Ortum aliqua ex Parte duxerit haud scio; quandoquidem Cœlo sicco, vel humido, flantibus Austris, Boreave flante, æquè frequens sævierit. —— Tempestate quidem sicca & rigida, furente Cæcia, vel Aquilone, Tormina fuisse atrociora notavi: hoc verò accidebat forsan propter diminutam *Perspirationem*, & Alvum redditam magis compressam; ad divini Senis Effatum, *αἱ καθ' Ἡμέρην Καταστάσιες βόρειοι τὰς Κοιλίας ξηραίνει*. Aphorism. xvii. Sect. iii. Edit. Hollerii. —— Quomodocumque autem hoc sit, vix credo ullum esse, qui hunc Morbum inter contagiosos recensebit: nisi & idem ille omnem Morbum vulgarem dixerit esse contagiosum; quod neque Vis Vocis fert, neque Norma loquendi. —— Nascuntur sanè Morbi *epidemici* à communi aliqua Causa, *Atmosphæræ* putà Corruptione, Cibo, vel Potu noxio: sæpe tamen minimè ab ullo *Miasmate* Morbum ab Ægro hoc illi Sano inferente.

Fuit equidem, ni fallor longè, Causa hujus Morbi manifesta maximè; tanta scilicet, tamque incredibilis Pomorum Copia isto Anno abun-

dans,

dans, quanta vix unquam visa post Hominum Memoriam, nostræ saltem ubique Regionis. Pomi nimiùm onustæ Ramos propendentes, Fructu fere ad Fracturam usque gravatos, carpenti, Pondusque auferenti, quasi porrexere. Pretio vel vilissimo tot emisses Poma, quorum Succo expresso etiam implevisses Culeum, Saccosque refertos vel ipso colligendi Labore habuisset aliquis. Coloni plures, impiè ingrati, benignissimo NUMINI, quasi prodigo, obmurmurantes Vim Pomorum immensam Porcis objecerunt.——Sed & hoc etiam Porcorum Genus malè tulit Pomorum Ingluviem: contabuerunt enim omnes & periere plures.——Aliqui magis fortè pii, etiamsi haud satis sobrii, Vini pomosi totas exhauserunt Amphoras; imò quosdam, vel Mercede conductos, ad bibendum invitarunt, ne perirent nempe Dei Dona, & novo iterum, iterumque novo, replebant Cados. Grata forsan temulento Baccho Libamina, at summo Deo Hominum Patri minimè probanda!——Certum est tunc Temporis undique comparata Vasa, & ex omnigeno fabricata Ligno, vix, ac ne vix quidem suffecisse ad enormem *Pomacei* Quantitatem continendam.

Cum ergò Horti tantùm ubique Pomis exuberaverint, Victum fere omnem Popello suppeditaverunt. Poma variis Modis cocta & præparata omni fuere Cibo, ex his Vinum (Mustum utique rectiùs dicerem) omni Potui: hoc enim *Cerevisia*, etiam tenui, vilius, vel ipsa Aqua non multo carius, utraque longe gratius, læta Plebs hausit affatim futuri nescia Periculi.

Diutur-

Diuturnum & continuum Cibi Potusque pomosi Usum dicam, an Abusum? Causam fuisse hujus Morbi nullus dubito; quia Neminem vidi eo correptum, qui se his abstinuerat: nec de meliore Nota Homines, opiparè viventes, attigit; utpote qui viliora (uti mos est) contemnentes rarò hæc degustabant; vel, si id quidem fecerant, plurima Carne & Aromate vescentes, & Vina generosa potantes assiduè, crudis noxiisque Pomorum Qualitatibus occurrebant brevi.

Longa certè fuit Observatione notatum, quòd abundantibus Pomis Morbi torminosi plurimos infestant: adeò ut his in Oris sint quasi & *endemici* & *epidemici* omni fere Autumno; &, ut olim cecinit Horatius, sentiunt.——*pomifero grave Tempus Anno*, Lib. iii. Od. xxiii. Bene memini Anno MDCCXXII. eo etiam maximè pomifero, Morbum Colicum & *Rheumatismum* plurimùm sæviisse, at huic, modò descripto, sive Vehementiam reputo, sive Numerum, illo laborantem, minimè comparandum. Hoc idem ipsum Annis MDCCXXVIII. & MDCCXXX. Pomorum etiam maximè feracibus, observavi: fuit autem notatu dignum, *Diarrhœam* tunc longè magis increbuisse, quàm Anno MDCCXXIV. quæ Colicen ac *Rheumatismum* levavit plurimùm; acri nempe acidoque Pomorum Succo nec diu in Intestinis, nec in Sanguine, restitante, sed per Alvum protinùs ejecto. Anno autem MDCCXXXIV. Pomis quoque uberrimo, rarior fuit *Diarrhœa*, at Colica sævior longè, cui frequens successit Brachiorum Paralysis.

Illud interrogari me posse ab aliquo, scio, unde fit, cur Succus Pomorum, uno Anno, adstrictam cum atroce Dolore, alio autem, vix

aliquo

aliquo insigni Tormine comitante, Alvum valdè solutam creat. Cui certè vix habeo quod respondeam; at ille mihi explicet velim, cur hoc citiùs longè, quam illo Anno, Poma vel Generis ejusdem, &, quod ad omnia, quantum Sensu saltem dignoscere potest, similia putrescunt: quod tamen sæpissimè observatur.—Hoc tantùm, quod omnibus forsan satis notum est, monebo; Poma quo mitiora, eo certiùs Alvum solvere, ideoque quo magis humida fuerit & calida Tempestas, eò Poma & omnes Fructus Autumni esse mitiora, & ad Putrefactionem, & ad Alvum solvendam, magis apta: quod Observatio Tempestatum confirmat abundè.

Jam verò sequitur, ut Musti pomosi Naturam paucis exponam.——Humor ex Pomis (vel & Uvis) recens expressus Sale *essentiali* acido, & valde crasso, sive *Tartaro*, abundat, plurimis porrò terrestribus Particulis, multo, sed impuro, Sulphure.——Quanto acerbior Fructus, tanto crassior & copiosior Sal *essentialis*, ut in Vino Mosellanico & *Pomatio* nostro manifestum est; hoc ad Fundum demittente *Tartarum*, mucosa Fæce gravatum maximè, illo ad Dolii Latera Salis ejusdem *tartarei*, sive *essentialis*, plurimum seponente. Nec certè longè differt Vinum Rhenanum à *Pomatio* generoso, nisi quòd hoc multo plus *Mucilaginis* habeat; quippe quorum Salia nativa videntur maximè congenera, etiam *Microscopio* conspecta ejusdem sunt planè Figuræ: atqui utriusque Salia nonnisi post longum Tempus comminuuntur ita, ac subiguntur, ut Liquor pomosus ad Potum aptus reddatur, aut salutaris.——Imo *Pomatium* ex Pomis agrestibus & acerbis expressum, vix nisi secundo, vel & tertio

demùm

demùm Anno, aut Potioni gratum, aut salubre tandem evadit.

Utravis horum mustea si bibis affatim, Doloribus colicis & *rheumaticis* certo certiùs vexabere; nec Arthritidi obnoxii haecce hauriunt impunè, quippe quos protinus corripit Paroxysmus. Nec graviores Pœnas luunt bibaces Germani, ad Ripas Rheni & Mosæ Incolæ, Se Vino *tartareo* ingurgitantes, quàm Nostrates *Pomaceum* avidè perpotantes: ibi enim & hic Arthritis Morbus est *endemicus* & maximè communis; neque tot uspiam, etiam inter Plebeculam, Podagra laborant, quot in Damnonia Provincia, ob *Pomaceum* notissima. Ac credere fas est, Morbi hujus Frequentiæ Causam fuisse multum & continuum Vinorum Usum, *Tartaro* maximè abundantium, qualia sunt Vina Mosellanica, Gallica, & *Pomacea* nostra: ex quo enim horum invaluit Usus, longè magis quàm antè increbuit Arthritis. Vinum Burdegalense, præsentis Ævi Delicias! haud magni fecit Ætas elapsa; & decuplo Plus *Pomacei* nunc factum & epotum est, quàm Annis abhinc triginta.

Si quis verò dubitat fortè, an Musto *pomaceo* tanta Vis insit *Tartari*, experiatur ipse, Modo ab Angelo Sala optimè descripto (*Mucilaginem* nempe à Succo abstrahendo) quanta Copia Salis *essentialis* ab eo colligi potest: inveniet utique permultum. *Pomaceum*, more Vini Rhenani, *Tartarum* ad Latera Cadorum haud equidem seponit; hoc autem ejus Defectus minimè Argumentum est, cùm nec vel ipsum Vinum Rhenanum, nisi postquam mucosam & terrestrem Fæcem Fundo demiserit, ad Vasis Latera *Tartarum* rejicere possit. —— Pari Ratione Vina

Hispa-

Hiſpanicâ nullum Cadis *Tartarum* dant, ob nimiam ſcilicet oleoſam & tenacem Colluviem, qua irretitur. Nec ulla Arte ſeparari poteſt Sal Citrii, ſive Limonis, ab Humore ſuo expreſſo, Sale tamen acido, ſi quis alius Succus vegetabilis, maximè ſcatente; utpote qui permulta *Mucilaginis* Quantitate implicatus: quod & laudatus Sala in Tartarologia ſua dudùm annotavit, & ipſe experiundo veriſſimum eſſe didici. —— At *Pomaceo* novello plurimum ineſſe *Mucilaginis*, Argumento eſt Lentor iſte, quem contrahit, Olei inſtar, ſi vel nec debitè fermentatur, nec ſaturatur ſatis Sale actuoſo, *Mucilaginem* ſulphuream attenuante: hujus etenim Defectu, *Pomaceum* ex mitioribus Pomis, intra Anni Spatium in Liquorem viſcidum & pendulum quaſi certiſſimè convertitur. Porro fere ſemper obſervamus, quod, dum Muſtum pomoſum in Cupis ad deſpumandum aſſervatur, Pelliculæ tenaces formantur, quas Coria putrefacta eſſe crederes: ſimiles etiam Doliorum Lateribus adhæreſcunt.

Videamus jam breviter, quid Mali noſtris infert Corporibus Succi Pomorum crudi, nec fermentati probè, nec defæcati, Ingurgitatio: De Muſto differentem audiamus Hippocratem, Lib. ii. de Vict. Ration. Γλεῦκος φυσᾷ, ϗ ὑπάγει, ϗ ἐκταράσσει Ζέον ἐν τῆ Κοιλίῃ, ϗ διακωρέει· φυσᾷ μὲν, ὅτι θερμαίνει, ὑπάγει δὲ ἐκ τȣ̃ Σώματος ὅτι καθαίρει, ταράσσει δέ Ζέον ἐν τῇ Κοιλίῃ ϗ διαχωρέει. —— Succùs Fructuum ὡραίων citò fermentat, inter fermentandum Aer Muſto permiſtus dilatatur maximè, ut vix Doliis firmiſſimis coerceri poſſit. Si quis ergo Vinum muſteum hauſerit avidiùs, in Ventriculo & Inteſtinis fermentet vehementer neceſſe

ter necesse est; hæc dein Flatu distendat valde, torqueat, excruciet; Ope Caloris namque Fermentatio & Aeris Rarefactio augetur maximè: at Mustum fermentans vix continent roburnea Vasa, quid non inde Malorum Intestina hocce referta passura esse credamus? Nec mirum utique hæc consideranti, si Historia medica funestissimos Eventus, Intestina nimirùm ab indomabili Gas, sive Flatu, disrupta denarrat.

Nec Ventriculo & Intestinis solùm nocet fermentans Mustum, quatenùs Aere furibundo turgidum; habet insuper stimulandi & abstergendi Vim summam: nam vix aliquid Musto magis smecticum datur, fere Cuticulam ejus abradit, quì Musto Manus abluit. Cuique Anatomia vel leviter imbuto notissimum est, Intestina Muco quodam blandissimo oblita esse, quem (non hìc solùm, sed alibi) ad fallendam Ingestorum Acrimoniam providens secrevit Natura: hunc autem abstergit penitùs nimius Succi *saponacei* Usus, qualem maximè præstant Fructus ὡραῖοι. Hinc Vomitus. Cholera, *Diarrhœa*, *Dysenteria*, ex horum Ingluvie: deterso enim Viscerum Muco, Munimine quasi Tunicæ nervosæ, ea quidem minimæ Acrimoniæ impatiens, nedum Salium crassiorum, quibus abundant tales Fructus, & horum Aculeis lancinata undique, cruciatur admodùm. Atroci adeò Dolore percita Intestina, Motu eorum *peristaltico* plurimùm adaucto, Hostem infensum valdè expellere omni enituntur Ope. Sequitur dehinc Vomitus enormis & Alvus citissima; at fausto utplurimùm Omine Inimico aufugienti patent Portæ: incarcerato autem fermentante Humore, Interanea tam validè distendit, ut nec se contrahere, nec Motu *peristaltico*

acres

acres & furibundos Humores depellere queant: Veficæ urinariæ ad Modum, nimia diftentæ Urina, quæ fe exonerandi omnem Vim perdidit. Horrendus hinc oritur Dolor, deinde Inteftinorum Inflammationes, quas citò vel Gangræna, vel Difruptio, excipit, ni promptum adhibeatur Remedium.

Cum autem, vel à Facultate Pomorum aftringente (utimur namque ad conficiendum optimum *Pomacei* Genus maximè acerbis & aufteris, ideoque in Regione noftra Horti talibus potiffimùm abundant) vel à Stomachi, ac Inteftinorum, Robore nativo eorum, qui *Pomaceum* perpotant novellum, acciderit, ut nec concitetur Vomitus, nec perturbetur Alvus, Mala tamen perfæpe fequuntur atrocia. Hujus enim longa & frequente Potatione tanta Vis *Tartari* indomiti ingeritur Sanguini, ut non folùm Sanguis ipfe inde reddatur acris valdè, fed & ab impuro Fonte omnes ab eo fecreti Humores. Hinc Loco perdulcis & lubricantis Muci, per Glandulas *Haverfianas* percolati, mordax quafi Coagulum: Dolor hinc Artuum oritur pungens, ac Motus Impotentia.——— Loco blandiffimi Liquoris, Nervos irrigantis, Latex corrodens: hinc Nervorum Diftentiones, hinc Infultus epileptici. Sanguine porrò tanta Salium Copia faturato, Corpufcula falina in mutuos Amplexus ruunt, & majores formant Maffulas, quàm quæ per Arterias *lymphatica*, vix utique per fanguineas *Capillares*, perfluere poffunt: hinc nafcuntur Obftructiones variæ, atque Propaginis nervofæ Vellicatio fumma.

Tandem etiam & vel ipſa Bilis, Balſamum iſtud πολύχρηστον Corporis, corrumpitur, & ab Acido pomoſo ſuperabundante domatur, quæ vel ipſa debet eſſe Acidi Domitrix: pluribus ſiquidem conſtat Experimentis, quòd Bilis, ſi nimio cum Acido, vel vegetabili, vel minerali, commiſcetur, Viribus ſpolietur, iners reddatur prorsùs, & in Coagulum fere abeat. —— Ferax hæc Cauſa Malorum! ſtagnante enim in Acinis Ductibuſque Jecinoris inſpiſſata Bile, Tumor, vel Induratio, Hepatis ſubſequitur, unde *Circulatio* & Secretio per magnum hoc Viſcus impeditur maximè. Quanta dehinc oritura ſint Mala perſpiciet facile, qui Arteriarum *Meſentericarum* & *Cœliacæ* Diſtributionem, atque, ex harum Ramuſculis, Venæ Portæ Curſum etiam, perpendit probè: at cum hæc deſcribere longum eſſet, miſſa faciam, breviterque tantum conſiderabo Bilem, quatenùs Acido contaminatam, & in *Poris biliariis* & Veſica fellea nimiùm diù ſtagnantem.

Jam itaque in Hepate ſubſiſtente Bile, nulla fit ejus in *Duodenum* Excretio, unde nec *Chyli* Lentor, nec Aciditas attenuatur ſatis, vel ſubigitur probè. *Chylus* autem glutinoſus per Vaſa Lactea Sanguinem intrans Lentorem ejus adauget, jampridem, ab acido & auſtero Pomorum Succo, nimis craſſi: hinc Secretiones omnes, quæ Lege Naturæ, fluidiores eſſe debuerunt, factæ ſunt juſto craſſiores; multa etiam hinc Mala! Cæterum Inteſtina; proprio Bilis Stimulo privata, Fæces tardiſſimè deponunt, unde Alvus fit aſtricta admodùm. — Certè tùm ſqualidus ille luriduſque Color omnium ex hoc Morbo laborantium, tum craſſa eorum & crocea Urina, Indicia

erant

erant manifesta satis, Bilem nec debitò Modo secretam fuisse, nec in Intestina excretam.

Quamquam Bilis ab Acido coacta in Cysti fellea, ac in Ductibus hepaticis, iners velut & torpida per Spatium aliquod hæreat, latet tamen Anguis in Herba. Si quis enim Corporis Humor, vel blandissimus, extra Aream *Circulationis* effusus, Calori Corporis humani exponatur diu, & Motu Partium vicinarum agitetur; tenuior indies & acrior factus in acerrimam & Vasa omnia corrodentem Saniem mutabitur tandem. Nonne pulchram sæpe Mammam ex stagnante solo dulcissimo Lacte depascitur Ulcus horrendum? Si hæc Humori suavissimo, annon eadem, imo & vel graviora longè eventura sunt Bili, etiam in Statu naturali omnium acerrimo? cui & jam insuper plurimum Salis acidi adjicitur; qui, quamquam fortè Bilis *alcalinam* Putredinem temperet paululùm, Vi tamen Corporis vitali exagitatus assiduè, Acrimoniam demùm exauget maximè.

Bilis nisi ab effuso Acido haud viridescit, & quo fortiora admiscentur Acida, eo intensior oritur Viriditas, prope ad Nigritiem accedens, ac Coagulatio fortior, ut Colore & Consistentia propiùs absit Mistura à Fuligine affuso Atramento: fit hoc clarius si cum Felle humano, quod magis forsan *alcalinum* est, quàm de alio quovis Animale Bilis, instituatur Experimentum. —— Hoc certè mihi videtur esse Bilis atræ & æruginosæ Origo longè frequentissima: falluntur utique, qui has Bilis Species in primis solùm Viis formatas esse credunt, cum qui in Extispiciis humanis versantur, in Vesica fellea, & ipsis *Poris*

biliariis, tum atram, tum porraceam, offendant ſæpiùs.

Huic Ratiocinationi adſtipulatur Experientia, qua ſine vana omnis *Theoria*, bella ſit utcunque. Obſtupui ſæpe videns Bilem æruginoſam, ac, vel ipſa acriorem longè, atram, Vomitione rejectam, Metalla ipſa corrodentem, & in Pavimentum, haud aliter quam effuſo Spiritu vitrioli, bullientem: quinimò tam acerbè acidam, ut Dentibus cum Horrore ſummo Stuporem incuſſerit, Fauceſque ipſas excoriaverit. Nonne hæc maximæ Aciditatis Argumenta? vix herclè majora facit ipſe Vitrioli Spiritus. Apud Galenum ideò, alioſque, Bilis atræ Characteres (qui & porraceæ itidem conveniunt) ſunt τὸ δριμὺ, τὸ ὀξῶδες ϗ τὸ διαβρωτικόν. Curavi olim Nauclerum quendam honeſtum, à Virginia reducem, qui torminoſa Alvo primùm, graviſſimis dein Nervorum Diſtentionibus & Delirio correptus, plurimum Bilis viridiſſimæ, ſubinde aterrimæ, ac quam maximè acidæ, evomuit. Huic inter Convulſiones, dum Cochleare argenteum in Ore, ne Linguam ſcilicet demorderet, intruderent aſtantes, Momento quaſi Temporis Colore planè atro infectum retraherent, ac ſi in Spiritu Nitri intinctum fuiſſet. —— Hic autem Homo, ut hoc obiter notem, Succo Limonum acerbiſſimo captus valdè, eum in omni fere Potu hauſerat abundè: nec poſſum ſanè quin addam, Me ſæpiſſimè Hos Bile atra, aut porracea, afflictos eſſe notaviſſe, qui frequenter prius ex Ventriculo, ob corrodens & valde pungens Acidum, laboraverant. —— Jamque in Memoriam redit, quòd Annis abhinc quindecim, à generoſo quodam Juvene, Acetariis atque *Pomaceo* impensè dedito,

dedito, & id propter colicis & *rheumaticis* Doloribus frequentissimè vexato, Sanguinem detractum attonitus viderim, cujus Serum, Succi instar è Porris expressi, erat viridissimum: vide porrò Observationem nostram secundam Act. Philosophic. No. 382.

Haud equidem ignoro, optimum *Sydenhamium*, Bilem porraceam ex Sola Spirituum 'Αταξία Ortum ducere affirmasse: quod si verum erat, tunc in omni graviore Animi *Pathemate*, vel Spirituum à quocunque Causa vehemente Agitatione, Bilis porraceæ Generatio sequeretur, quod tamen plerumque falsum est. Animi *Pathemata* profectò Bilem movent & exprimunt (idcircò Phrasi aptissima dicitur, Bilem illi commotam esse, qui Ira incensus est) ac si Bilis, enormi Spirituum Motu expressa, acido alicui Humori in Visceribus occurrit, fit illicò viridis; quæ persæpe in magnis Animi Perturbationibus evomitur. Nonne autem hunc Hominem, jam, ex vehemente Animi Motu, viridem evomentem Bilem vidimus, qui paulo post fortè, à graviore Commotione flavam omninò vomebat? Nonne Ille, in perturbato Mari navigans, hodie Bilem viridissimam rejicit, qui postridie tamen croceam prorsùs ejecturus est; & è contrà? Bilis utique extra Corpus, ab Agitatione vel fortissima, haud viridescit, nec nisi admisto Acido, vix intra itaque.—— Quod sentio dicam; Spirituum Agitatio vehemens, sive graviora Animi *Pathemata*, Concoctionem lædunt maximè, atque sic *Chylus* in Stomacho acescit, cui profluens admista Bilis evadit viridis; dumque Stomachus est infirmus, quicquid intùs assumitur haud probè digeritur:

unde diu in Inteſtinis & Ventriculo Pituita acida dominari poteſt.

Bilis igitur, ſeu viridis, ſeu atra, in Veſicula fellea & in Ductibus hepaticis congeſta diu, & Corporis Calore fota, tandemque liqueſcens, vel ab extremis Venæ Cavæ Ramuſculis abſorpta in Maſſam rapitur ſanguineam, vel per Ductum *Choledochum* in Inteſtina effunditur. At cum utraque jam facta ſit ſummè acris, Sanguine confuſa, mira excitat mala: nempe Genus omne nervoſum irritando Dolores, Anxietates, Spaſmos, infert. Vaſcula pariter rodit teneriora, &, in Cerebrum tranſlata, illi eſt perquàm infenſa. —— Inteſtinis verò aliena maximè enormes concitat Vomitus, atque horrenda Tormina.

Bilis autem atra, acida, acris ſit utcunque, nequaquam tam funeſta eſt humanæ Fabricæ, quàm Bilis atra *alcalina*: Acidum enim fortiſſimum haud æquè potenter Vaſa, Parteſque Corporis erodit, ac Lixivium fortiſſimum *Alcalinum*, quod dicto citius Subſtantias animales diſſolvit penitùs. Imò verò Bilis putreſcens, ni ab Acido mitigetur Virus, in Saniem acerrimam, omnia corrodentem, mox abit. De hac adeò tantùm Bile intelligendus eſt Hippocrates, Senſu abſoluto, in Aphoriſm. 22. 23. 24. Sect. iv. & Coac. Prænotion. 74. Lib. i. Edit. Duret. itemque ab Hippocrate Celſus, Lib. ii. cap. viii. " Tormina ab atra Bile orſa mortifera. " Eſt enim *gangrænoſa* Sanies Icterum, vel *Hepatitidem*, male judicatam conſequens. Diros hujus interdum notavi Effectus, quondam præcipuè in Matrona quadam, Spiritibus vinoſis addicta maximè, quæ & inde in icterum nigrum inciderat: illa namque paulo ante Mortem vomuit

multa,

multa, atra, fœtidiſſima, brevique poſt multo cum Sanguine, ἄνω κ̀ κάτω rejecto, (exeſis nempe Vaſculis ſanguineis) reddidit Animam. — Atque mehercle ob Acrimoniam putrefactæ Bilis, quæ omnia Vaſa deſtruit confeſtim, accidit, quod *Hæmorrhagia* Ictericis Symptoma fere ſemper funeſtum eſt.

Eſt & alia Bilis atræ (dictæ) Species, priore longè, longèque mitior, quæ Recrementum quaſi ſanguineum eſt: de hac poſteriore ita Galenus, in Commentar. ad Aphoriſm. Hippocratis 53. Lib. vi. Μεμνῆσθαι γὰρ χρὴ τῶν περὶ τῆς μελαίνης χολῆς, &c. *i. e.* " Meminiſſe enim oportet eorum, quæ in aliis Scriptis noſtris de atra Bile definita ſunt; nempe quod quædam ex flava Bile ſuperaſſata fiat, quæ omnino eſt maximè pernicioſa; alia vero, ut ita dicam, ex Cœno & Fæce Sanguinis, quæ quidem craſſiore quam illa eſt Subſtantia, ſed multum à Qualitatis Malignitate recedit." ——— Idem vero rectiùs hanc vocat χυμὸν μελαγχολικόν.

Has idcirco Bilis atræ Differentias protuli, nequis, ejus Species malè confundens, me de Bile mitiore, ſeu potius Succo *melancholico*, ea denarraſſe exiſtimaret, quæ de Bile atra, acida, ſolummodò vera ſunt.

Tanta, tamque gravia, Hominibus accidunt mala, ex immodico & perlongo Fructuum ὡραίων Uſu, eorumque Succo, nec fermentato probè, nec bene defæcato; Pomorumque præſertim, quæ non ſolùm Succum habent acidum valde, ſed & auſterum inſuper. — Hunc autem longa, ac debita, Fermentatio Potum reddit jucundum ſanè & ſalutarem. Perpetuo enim & inteſtino Fermentationis Motu Sales *tartarei*

craſſiores comminuuntur maximè, &; ſubtiliſſimi tandem facti, ad permeanda vel minima Corporis Vaſcula apti redduntur. — Cum verò Particulæ alicujus Momentum, in aliud impingentis, à Quantitate & Velocitate conjunctim oriatur, minima Corpuſcula leviſſimo Impetu feruntur, ni moveantur ociſſimè: Sales ergo, valde ſubtiles facti, leviter tantùm irritant Nervos, eoſque titillant potius quàm lacerant. —— Præter hæc crudum muſti Oleum attenuatur maximè, Salibuſque *tartareis* intimè conjunctum, iis Vaginulas quaſi ſulphureas præbet: ita tandem Pomorum *Tartarum* fit veluti Sal quoddam *volatile* oleoſum, & Liquor pomoſus gratus valde Potus & ſatis ſalubris.

Vix utique datur ad *alcalinam* Acrimoniam præſtantius Remedium: Nihil magis, aut efficax, aut jucundum, Nautis *ſcorbuticis*; nam fœdis eorum Ulceribus brevi medetur, ac Putredinem Gingivarum fœtidiſſimam delet prorsùs: plurimos certè vidi, à Navigatione longa teterrimis obſitos Ulcuſculis, & Lue *ſcorbutica* tantum non confectos, ſolo Uſu Pomorum, mox reſtitutos. —— Ac nullus dubito, quin generoſum *Pomaceum* foret ſaluberrimus Potus ad Indias navigantibus: imò plures jam ſatis experti ſunt ſalutares hujus Effectus. — Hoc habeo etiam addendum, quod, ex quo, apud omnes fere Noſtrates, tanto fuit in Uſu, evanuit pene & tetra Scabies & horrida Lepra, quæ Oras has maritimas olim infeſtaverunt maximè, Cornubiam potiſſimùm.

Res nunc & Ordo poſtulant medendi Methodum.

Quod

Quod ad Sanguinis Missionem attinet, utcunque ea sit necessaria prorsùs in Colica (uti dicitur) biliosa; ac Jure merito, apud *Sydhenhamium*, aliosque, primum obtinet Locum, ubi Dolor vehemens, pulsus fortis & citatior, atque Ardor febriculosus, hanc postulabunt, (ne scilicet gravis Inflammatio Viscerum accederet:) in hoc tamen, quem jam descripsimus, Morbo, adeò nil prodest, ut etiam plerumque noceat. Debilis enim tardusque Pulsus, & Spiritus graviter oppressi, *Symptomata* in hoc Morbo perpetua, Sanguinis Dispendium vix tolerant, nedum requirunt. ——— Et vel ipse Sydenhamius, contra quod in Colica biliosa præceperat, ubi Morbus colicus Fructibus *horariis*, nimis avidè ingestis, Originem debuerat, non nisi post sumptum *Emeticum* & *Anodyna* Venam secari jussit. At certè vix video, cui Bono Sanguis tunc emittendus sit, nisi nimia ejus Quantitas, Velocitas, aut Calor, Venæ Sectionem ante omnia postulaverint: quandoquidem, nisi Sanguine misso, in Corpore *plethorico*, non levi cum Periculo moveatur Vomitus.

Fateor equidem, me antequam Morbi Naturam perspexeram penitùs, quibusdam Sanguinis Missionem imperasse, ad Dolorem nempè atrocissimum leniendum: at Effectus fuit Opinione longè minor; nam omnes penè in gravem Animi Deliquium inciderunt. Quid quoque hoc efficere potuit in Artuum Dorsique Dolore experiebar, at Successu utique haud meliore, quinimò infausto utplurimùm Eventu: quibus enim Sanguis larga manu detractus fuit, omnes fere, *paralytico* Affectu correpti, Vim prorsùs Motumque Manuum perdiderunt, nec Usum earum,

nisi

nisi post longum Tempus, recuperaverunt tandem; ac quod dolendum certè, aliqui hoc Tempus adusque Resolutione Manuum laborant. Ex hoc profectò Errore, vel levissimum Accidens fuit diu durans Tumor Pedum hydropicus. ——— Paucis igitur; Si fortè Venæ Sectio, propter Sanguinis nempe Multitudinem, est præcipienda, debet id fieri incipiente Morbo, & priusquam *Narcotica* administrantur: nam non in hoc solùm, sed & in omni fere Morbo, perpetuum est, quod Ægri faciliùs longe Missionem Sanguinis ferunt ante, quàm post Opii Usum.

Quamvis Venæ Sectio huic Morbo rarissimè conveniebat, Medicina tamen vomitoria fuit semper utilis, in Principio utique pernecessaria: sive enim *Anodyna* dederis, sive *Cathartica*, aut Vomitu rejecta protinùs, aut Pituita tenacissima implicata, neutiquam vel Dolorem lenirent, vel moverent Alvum, si ea præsertim in Forma solida exhibuisses. ——— Memini profectò me consultum fuisse à Pharmacopola quodam Gallico, pro Uxore cujusdam Pictoris, cui dederat saltem (partitis autem Vicibus) Pilul. ex Duobus ℥ij. quibus & adjecerat etiam Calomel. ʒß, eaque omnia incluserat Potione larga Infusus purgantis fortioris; quid inde? Vomuit equidem, parciùs autem, at ne vel minimè respondit Alvus. Ego verò *Emeticum* propino statim, haustaque dein, pro more, affatim Infusione Salviæ & Florum Chamæmeli immensam planè ejecit Quantitatem Muci quàm maximè viscidi, cum ipsissimis Pilulis, nullo fere modò mutatis, quamquam plures ante Horas deglutitæ fuerant.

Hic

Hic jam obiter venit notandus Error eorum, qui *Cathartica* resinosa exhibent, nec cum Sale aliquo solvente, nec Ovi Vitello, commista; quæ faciant ut Resina sit in Visceribus dissolubilis: Si quis enim sinceram, aut Jalapii, aut Scammonei, Resinam alicui porrigit, pituitosis & aquosis Humoribus in primis Viis abundanti, haud magis Alvum movebit, quam si meras ministrabat Quisquilias, & hujus Actionem ita non juvat (quod Vulgus tamen solet) jusculi avenacei larga Potatio, ut eam prorsùs impediat. ——— Plantas ideò resinosas, optimè præparatas, porrexit alma Natura Sale nempe proprio solvente divites, quem certè, dum Resinam conficit male feriatus Chemicus, perdit omninò.

Sed è Diverticulo in Viam. ——— Imprimis itaque, hoc Morbo laboranti, ad hunc Modum præscripsimus.

℞ Rad. Ipecacuanh. ʒi. vel ʒiss. Sal. Absynth. ℈ss. coq. ex Aq. font. ℥iv. ad ℥ij. dein coletur Decoctum, cui adde Aq. Flor. Chamæm. Comp. Syrup. è Spin. Cerv. ana ℥ss. m. f. Potio emetica. —— Ad Vomitum promovendum hauriat affatim Pulli gallinacei Decoctum, vel, quod magis probo, Infusum Salviæ & Flor. Chamæm.

Emeticum hoc nostrum, præ omnibus, quæ probavi unquam operando videtur lenissimum, at detergendo potens satis & Effectu certissimum; citò enim Vomitum ciebit, nec longa in Intestinis Mora Tormina creabit: (quod, Ipecacuanh. in Pulvere assumpta, sæpissimè evenit) huic, dum violentius volo, *Tartari emetici* Grana aliquot, aut Cochleare unum, alterumve, Vini benedicti adjicio.

Vomi-

Vomitus hoc Modo provocandus eſt alternis Diebus, vel ad quartam nonnunquam Vicem: cùm etenim maxima Copia Pituitæ tenaciſſimæ obruitur Stomachus, cùm magna Vis corruptæ Bilis eum opprimit, quis Medicinæ Profectus expectandus eſt, niſi hæc expurgantur penitùs? Quod rectiùs longè ſurſum, quàm deorſum, faciendum eſt: licet enim ponatur ea ejici poſſe per inferiora, nonne tamen longè commodiùs per vicinum Os evomenda ſunt, quàm per longum Inteſtinorum iter deturbanda? Quinetiam, dum per Inteſtina depellitur putrida Ventriculi Colluvies, Pars iſtius tenuior ab Oſculis Venarum Lactearum reſorpta, Sanguinem inquinabit, dum Pars craſſior, in Plicis Viſcerum hærens, atrocia excitabit Tormina: atqui ſi omnia expurgari potuerunt, inter deſcendendum tamen Tunicam Inteſtinorum nervoſam cruciarent maximè. Conſtat igitur ineptum eſſe velle per Alvum purgare Stomachi Colluviem.

Nec ſolùm ad hunc Morbum proficit Vomitio, quatenus perpurgat Ventriculum, ſed & inter vomendum Partes Stomacho proximiores concutiuntur & vellicantur maximè: quicquid ita Humoris in Hepate, vel Pancreate, ſtagnaverit exprimitur, ac Vomitu proinde ejicitur.— Cum autem ſtagnando corrumpatur omnis Corporis Humor, atque inde Acritudinem contrahat aſſiduè; ſi per Alvum excernendus foret, tum Inteſtina torquendo, tùm Vaſa Lactea ſubeundo, plurima produceret Mala. Vomitione ergò optimè exantlatur Bilis, ſive porracea, ſive atra, utraque in hoc Morbo frequentiſſima.—— Quinetiam ſæpe certè notavi, ex peracta Vomitione, vel ipſos Artuum & Humerorum Dolores

ceſſaſſe,

ceſſaſſe, pro Tempore ſaltem; ad divini Senis Effatum, Lib. ii. Prædictorum, quod ſic reddit Celſus noſter, Lib. ii. cap. 8. " Humerorum " Dolores, qui ad Scapulas, vel Manus, ten- " dunt, Vomitu atræ Bilis ſolvuntur. "

Cum jam Vomitus conquieverit, quod exhibitis *Paregoricis* citò efficitur, danda ſunt protinùs Medicamenta per Alvum purgantia; iiſque rectiſſimè addenda ſunt *Anodyna*: ſiquidem obſtinata Alvus & Dolor Ventris graviſſimus ſunt in hocce Morbo *Symptomata* perpetua.——Ideò ubi colicus Dolor ſævit admodùm, *Opiata* Purgantibus adjici debent: nempe ut Dolor reddatur tolerabilis, ut Inteſtinorum Relaxatio deinde ſequatur, atque ut eorum Motus periſtalticus fiat conſtans & regularis, nec interruptus, nec perverſus. ——— Dolor omnis agit ut Stimulus, vel rectiùs Stimulus ſenſum Doloris excitat: Stimulus autem omnis ad Contractiones concitat Fibras, eaſque in *Spaſmos*, ſi ſit vehemens, adigit. Cum itaque Dolor colicus atrociſſimè urget, Inteſtina in quibuſdam Locis Convulſionibus afficiuntur, & Faſcia quaſi conſtringuntur, adeò ut, niſi Tormento ſopito, nec Alvus nec Flatus infrà tranſmitti poſſit: hac adeò de Cauſa, Dolor colicus vehemens ſecum plerumque habet Comitem Alvum valde aſtrictam. Rectiſſimè ergò in omni Colica graviore *Anodyna* purgantibus adjiciuntur; nec certè hoc novum eſt, experientiſſimus enim Riverius in Capit. de Dolore colico præſcripſit Aloes ℈i. Scammonei gr. vi. quibus Laudani Opiati adjunxit Grana duo: imò in Obſervatione prima Centur. 2dæ iiſdem admiſcet Grana quinque Laudani.——— At cum id ſe facere ex Auctoritate Hippocratis opinatur,

mea

mea quidem ſententia fallitur; nam Vox Μηκωνὶς, in Loco à Riverio citato, non Succum ſomniferum Papaveris (niſi fortè τῆς ἀφρώδεος ſive ſpumei Dioſcoridis, quod vehementer ſatis purgat) ſignificat, ſed Πέπλον, ſive Πέπλιον *, Genus ſcilicet Medicamenti Alvum purgans: hoc idem etiam Μηκώνιον ſignificat apud Hippocratem ſæpiſſimè (niſi quando Epithetum ὑπνωτικὸν adjicitur, ut Lib. ii. de Morb. Mulierum, p. 670. Edition. Foeſii) ita quoque Μηκωνὶς, ſive Μηκωνῖτις, à Galeno explicatur in Exegeſi Vocum Hippocraticarum, Μηκώνιον τὸ Πέπλον καλούμενον· ὃν καὶ Μηκωνίτην ὀνομάζει.

Sed ad Rem.——Vomitù peracto, Ego uti ſoleo ſequentibus ℞ Phil. Coch. min. ℈i. vel ʒſs. Calomelan. ℈ſs. Laudan. ſolid. gr. i. Ol. Caryoph. gutt. i. m. f. Pilul. vel ℞ Rad. Jalap. ℈i. vel ʒſs. Spec. Diambr. gr. viij. Calomel. ℈ſs. Syrup. de Spin. Cerv. q. ſ. m. f. Bolus.—— Pilulæ autem non ita facilè rejiciuntur——Poſt duas dein, treſve, Horas Senæ Infuſionem, vel Mannæ Solutionem, atque id Genus Medicamenta, præcipio; quibus & interdum adjicio Oleum Amygdalinum, aut Olivarum, niſi ubi Stomacho Oleum valdè alienum eſt. Horum Doſin & augeo & repeto, pro Ratione *Symptomatum*: Hiſce verò pacatur Dolor, relaxantur Inteſtina, ad Dejectiones ſtimulantur leniter, & oleoſis lubrica redduntur. At ſi ne ſic quidem Alvus reſpondet, totum Abdomen foveri jubeo Fomento emolliente, idque potiſſimùm ubi Venter tenſus eſt admodùm & durus, vel *Spaſmo* maximè

---

* Πέμλος καὶ Πέπλιον ἐλλυτάτω μὲν τὴν Ἰδίαν ἀλλήλων ἐς τὸ καθάραι. Ruf. Epheſ.

maximè contractus. Hoc blando Vapore Abdominis Integumenta penetrat, ac Inteſtina ipſa demulcet, rigidas hoc emollit Fibras, eaſque nimis tenſas relaxat. Mirandum planè Succeſſum ſæpe notavi ex Applicatione Fotus hujuſmodi. ℞ Rad. Altheæ, Sem. Lini — Fœnugræc. ana ℥iij. Flor. Chamæmel. M. iij. Capit. Papav. alb. ℥iv. coq. ex Aq. font. & Lact. dulc. ana P. æqual. ——— At Effectus longe feliciores expectandi ſunt, ſi Æger in Semicupium demittatur ex iiſdem paratum. Mihi, hæc aſſerenti, facilem dabit Aſſenſum quiſquis feliciſſimos Balnei emollientis in Doloribus nephriticis Effectus obſervavit. ——Haud rarò profectò vidi ſæviſſimum Paroxyſmum *nephriticum* ſolo Balnei Uſu derepentè ſolutum, cum nec prælarga Sanguinis Miſſio, nec Laudani Doſes, eæque haud mediocres, vel profeciſſent Hilum. Imò permultis didici Experimentis, nihil ad Dolorem ſedandum, ad Calculum per Ureterem demittendum, æquè conducere ac Balneum tepidum & emolliens.

Accidit autem ſæpiſſimè, quod Fæces alvinæ in hac Colices Specie, valdè indurantur, & in Valvulis Coli hærentes, Flatibus & Stercori Repagula ſunt, adeò ut, dum omnia ibi ſiſtuntur, nihil ultrà tranſmitti poſſit: hac ſola de Cauſa ſæpiſſimè oriuntur graviſſimi Dolores, ubi præſertim Inteſtina Purgantibus irritantur. Quamobrem ſi poſt Horas aliquot, ab aſſumpto *Cathartico*, Alvus nihil reddit, oleoſum & emollientem Clyſterem injici præcipio, quo & Inteſtina reddantur lubrica & Stercora molliora: dein (ſi opus erit) Alvus acriore *Clyſmate* duci poteſt.

Si

Si quis alius Morbus, hic profectò, de quo jam agitur, frequentem *Catharsin* Alvumque diu solutam requirit: Medicamenta ergò leniter purgantia per Dies aliquot continuos exhibenda sunt; inter quæ laudo potissimùm Rhabarbarum, Pilul. Ruffi, Tinctur. Sacr. quibus subinde adjungi debent Calomelanos Grana aliquot. Terebinth. etiam Veneta, aut Cypria, Ovi Vitello subacta & Aquæ alicui *Cardiacæ* admista, Alvum purgat commodè, & plurimum facit ad *rheumaticos* Dolores, Colicen comitantes. Intereà tamen *Anodyna* quædam liberali Manu porrigenda sunt; neque enim aliter sævissimos compescere Dolores, neque iisdem occurrere potes, recursuris alioquin promptissimè, nisi repetita Dosi Lacrymæ Papaveris Tormenta reprimas. ——Quod tamen ad Opii Dosin attinet, nihil certi statui potest, cùm ipsissima Dosis alterum soporet maximè, alteri det contrà dulce furere.

Longam hanc & frequentem *Catharsin*, utut nova videatur, necessariam esse comprobavit Experientia: Alvus enim aliter mox fieret astricta valde, & gravissima Tormina certo certiùs succederent, ob acres scilicet Humores in Intestina perpetuò influentes.

Non solùm ad hunc Morbum profligandum primas Vias perpurgare necesse est, diluenda est insuper Sanguinis Acrimonia salina: nam ex polluto Fonte haud puri diffluunt Rivuli. Diluentia ergò propinanda sunt abundè, inter quæ ἄριστον μὲν Ὕδωρ; neque enim aliud datur Salium Solvens, neque magis purum & incorruptum aliquid. ——— At ex omnibus Aquis laudo maximè Aquam Pyrmontensem, aut

Spada-

Spadanam : hæc ſiquidem , Principio prædita *Chalybeato* , non tantùm Sales diſſolvit optimè , ſed & *Craſin* Sanguinis firmat , ac Fibrarum Tonum roborat.

Cùm per hæc Sanguis ſit dilutus apprimè , omni Ope evocandus eſt Sudor. Nil verò ad hoc idoneum magis expertus ſum quàm Camphoram , ac divinum illud miſerorum Solamen, Laudanum : his aſſumptis ad Sudores eliciendos largiter calideque hauriri debet vel Salviæ , vel Roriſmarini, Infuſio , aut , quod Stomacho forſan arrideat magis , Serum Lactis vinoſum.

Qui Conſenſum inteſtina inter & Cutim , qui fœtidos acreſque Sudores , vel Cuticulam ipſam erodentes , obſervaverat ; haud ita multum obſtuperet , videndo tum colicos Dolores, tum *rheumaticos* , poſt Sudationem penitùs fere ſublatos , pro Tempore ſaltem.—— Iſtud certè fuit Naturæ Veſtigia premere , cui Medicus , ejus Miniſter , prudenter obſecundare debet : frequenter enim Sudores , ſponte erumpentes , hanc Ægritudinem allevabant admodùm.—— Hiſce apprimè convenit Baglivi Aphoriſmus Capit. de Colica : " Colica habitualis & en-" demica , à Vino acido præſertim oriunda , " ſolis ſanatur Sudoriferis ; Veſperi tamen in-" terpoſito anodyno Remedio ."—— Atqui miror ipſummet Baglivum , in eadem etiam Sectione , Uſum Opii in Colica improbaſſe : ſive enim Sudores moveat , ſive non, in vehemente Colica perneceſſarium eſt , ac longè longèque anteferendum Pulveri Foliorum Ficus ſylveſtris , utcunque ſit in Terra (quod permagni eſt haud dubio) non in Muro nata, & licèt cautè (quod

præcipit) Foliis Ulmi admixta.—— Sed *quandoque bonus dormitat Homerus.*———Sudores equidem non ſunt Paralyſeos Cauſa, ſed Effectus: cum enim Materiæ morbidæ *Metaſtaſis* in Genus nervoſum facta eſt, vel Reſolutione, vel Convulſione, afficiantur Nervi neceſſe eſt. Relaxatis ideò Nervis ſubcutaneis, per patula nimis & hiantia Cutis Emiſſaria diffluunt Humores (quod in moribundis etiam eandem ob Cauſam obſervatur:) quid quod & Sudores diu poſt ortam Paralyſin durant.——— Mihi certè videtur Corpus reticulare Malpighii (ſi mavis Ruyſchii) eum ob Finem effectum fuiſſe, ut foret quaſi Sphincter univerſalis Ductibus Sudoriferis, per ſua Foramina emiſſis; dumque conſtringitur fortiùs (quod Cute Aeri frigido expoſita accidit) tota Cutis, Puſtulis quaſi aſpera corrugatur, & Cuticulæ anſerinæ inſtar evadit; dum verò relaxatur nimium, profluunt Sudores. Sed hæc hactenus contra Doctrinam Baglivi.

Poſt Sudationem Diluentia, præ cæteris autem, Aqua quædam ferruginea, ſi ea non eſt, quàm puriſſima, iterum præſcribenda ſunt, diuque epotanda; ut corruptæ nimirum nova puraque Materia admiſceatur, ut debitus ſerveтur Sanguinis Fluor, & ejus corrigatur Acrimonia. Nec verò intereà omittenda ſunt, quæ & imbecillum Stomachum juvant & Viſcera confirmant: ſic tamen ut ſubinde aſſumi debeant Rhabarbarum & Tinctura Sacra, (quæ & ipſa Inteſtina corroborandi Facultatem habent, eaque expurgant commodè (ne in illis ſcilicet coirent acres aliqui Humores——Idcircò Pulveres (utì dicuntur) teſtacei ad hunc Morbum proficiunt, quod acres abſorbeant Humo

res;

res; at nisi Salem Absynthii, aut Tartari fixum admisces iisdem, ac Rheum barbarum, vel ἐκκοπροτικὰ quædam subinde exhibes, eorum usus non diu continuandus est: ne in Canali Intestinorum, diu morando, in lapideam penè abirent Duritiem. Quod sanè plus semel observavi, in Puerulo præsertim Aurificis cujusdam, cui, ob *Testacea* plurima exhibita, Alvi Fæces in tantum erant induratæ, ut exsiccatum Gypsum planè referrent, illasque ex Ano, ope Instrumenti, necesse esset extrahere. —— Hoc de *Testaceis* exhibendis Præceptum, nisi ubi cita Alvus aliquos exercet, perpetuum esse debet. Tutiùs ideò, imò & efficaciùs longè, ad acidos corrigendos Humores datur Aqua Calcis vivæ tenuissima, maximè idoneis imbuta *Stomachicis*, quæ & Acidum in primis Viis, ac in Sanguine delet.

Quæ ad Dolores *rheumaticos*, expugnandos, cùm Morbus Artus invaserit, utilissima probavi, fuere Cinnabarina, Gummi Guaiaci, Tinctura Antimonii, Potiones è Terebinthina, aut è Balsamo Copaybæ, quæ quoque ad paralyticas Affectiones plurimum possunt. Sed ante omnia ferè, minuta Calomelanos Dosis, repetita subinde; quod, si octava, vel decima, Vice sublimetur, nobilissimum ad plures Morbos evadit Remedium: idque, ad Grana duo, triave, scilicet, præscripsit eruditissimus noster *Musgravius*, ὁ μακαρίτης, Asclepiadeæ Familiæ, dum viveret, egregium Decus & Ornamentum. —— Calomelano frequenter adjicio Camphoræ pauxillum, quæ, ex Particulis longè subtilissimis constans, angustissimos Corporis Canaliculos penetrando, Pennasque quasi *Mercurio* addendo,

Vires ejus intendit maximè. Quinetiam eadem Camphora corrodentem *Mercurialium* Præparationum Qualitatem delenit, earumque Spicula obtundit: quod probè jamdudum novit *Bateus*, eandem, in Præparatione Mercurii præcipitati grisei, Turpetho minerali addendo. Utilissimas quoque *Mercurii alkalizati* Dotes probavi nuper, addo & tutissimas.

Porrò ad crudelissimos *Rheumatismi* Cruciatus, eosque diu permanentes inter Scapulas præcipuè, nihil magis prodesse novi quam *Vesicatoria* superimposita; quæ ad Paralysin etiam præcavendam, eamque, si jam facta fuerit, profligandam, maximè faciunt. Membra autem resoluta, totaque Spina Dorsi, à summis Cervicibus Os Coccygis adusque, Galbaneto Paracelsi (quod apud Cratonem, vel Riverium vide) aut quod, me Judice, melius est, Balsamo Galbaneto Hartmanni perfricanda sunt, adjecta quoque Camphora: habet id utique Vim penetrandi & aperiendi maximam. Estque hoc insuper utile Remedium, ubi Abdomen vehementer extensum est, aut Spasmo maximè contractum: totus autem Venter eo inungi debet post Fomentationem idoneam. At notandum! melius longa & clausa Digestione, quàm Destillatione, (quod vulgò faciunt) præparatur: destillatum siquidem magis *causticum* est, & nonnunquam, si sit tenerior præsertim, erodit Cutim. At si Umbilicus exoriatur, difficillimè utique sanatur, ac discruciat maximè: quod quoque caveri certè debet, cum Emplastra de Galbano, vel *hysterica* dicta, medio Abdomini admoveantur: Umbilicum nempe obtegendo involuto Serico.

Cum

Cum Dolores colici & *rheumatici* cessaverint paululum, tum demum uti Cibo pleniore oportet, sed neque inflante, neque valido, ne Viscera adhuc imbecilla lædantur. Conveniunt potissimùm *Gelatina* de Sago, è Cornu Cervi raso, seu, quæ faciliùs paratur, de Pedibus vitulinis, Ova sorbilia, *Panatellæ*, atque id Genus alia, quæ per totum etiam Morbi Decursum, parciùs assumpta, ad Vires reficiendas utilia sunt. —— Potui verò nihil dari debet præterquam Aqua pura, aut *chalybeata*, Vini albi generosi pauxillo subinde adjecto; nam sive quid flatulentum, sive acidum est, id huic Morbo affectis alienum est maximè: facile enim redire consuevit ex levissimo Diætæ Errore. —— Porrò ad *Crasin* Sanguinis restituendam, & confirmanda Viscera, *Chalybeata* quædam *Stomachica* idonea sunt maximè: Infusione sequente utor sæpissimè. ℞ Radic. Gentian —— Galang. ana ℥ss. — Zedoar. — Calam. aromat. Cort. extern. Aurant. Hispalens. sicc. ana ℥iiss. Caryoph. Indic. ʒii. Chalyb. cum Tartaro ppt. ℥iii. hisce affunde Vini alb. Olyssiponensis ℔iiiss. Aq. Absint. Comp. ℔iss. f. Infusio clausa per Dies saltem duodecim, in Vase Vitreo, id sæpiùs agitando. —— Ubi Viscera infirma sunt, & pituitosa Colluvies redundat, maximè conducit hocce Medicamentum, minimè tamen alienum est Stomacho. — Semina Cardui, in Tinctura amara Chalybeata *Lovverii*, ingratum admodùm Lentorem fundunt; neque aliquid Gentianæ, præter Nomen, est in Aqua Gentianæ, composita, quam recipit Infusio Lovveriana.

Ultimum in hoc Morbo Auxilium Equitatio est: neque enim ulla Res Viscera magis & Intestina confirmat. Ea siquidem, vario admodùm,

ac frequentiſſimo Corporis Succuſſu, totum Abdomen concutit leniter : quicquid adeò Inteſtinis hæreat, Preſſu & Agitatione continua depellit; quicquid Lentoris in Vaſculis ſanguineis retardetur exprimit, Circuitum Sanguinis per Vaſa *meſenterica* & Venæ Portæ Ramulos promovet maximè, ubi Sanguinis Curſus tardiſſimus eſt. Sanguinem itaque partim Vi Morbi, partim longa ibi Mora, concretum fere perpetua velut Conquaſſatione diſſolvit. Obſtructiones adeò Glandularum Hepatis, Pancreatis, Meſenterii, Inteſtinorum : expedit; porrò Actionem Splenis, Jecinori inſervientis multum adjuvat. Plurimis denique conſtat Experimentis; *Perſpirationem* maximè augeri Equitatione; ita noxios Humores in aliam Partem avertendo, ac per Cutim eliminando, non in hoc ſolùm, ſed & in omni fere Morbo *chronico* prodeſt. Profectò quos vix operoſa Medicina ſervavit, ſola utique Equitatio reſtituit penitùs; cùm igitur Equo inſidere valet Ægrotus, eò gaudeat quotidiè, *Vireſque acquirat eundo*.

Hæc quæ conſcripſi modò de Ratione medendi Morbo colico Damnoniorum, haud malè fortaſſe accommodari poſſunt Colice Pictonum dictæ, Indias Occidentales infeſtanti ſæpiſſimè; quæ ex eadem fere Cauſa pendens, nimio nempe Uſu acerbiſſimi Limonum Succi, Curam forſan haud abſimilem poſcit.

IN-

INDEX

Rerum & Auctorum;

In quo numeri intra Parathesin Opusculum de Morbo colico pomaceo respiciunt.

Cortex

Per-

Sudo-

FINIS.

OBSERVATIONUM DE AËRE ET MORBIS EPIDEMICIS

VOLUMEN ALTERUM;

Ab Anni nimirum Initio MDCCXXXVIII. ad Exitum usque MDCCXLVIII.

AUCTORE

JOANNE HUXHAM, M.D.R.S.S.

Δεῖ δὲ καταμανθάνειν τὴν Κατάστασιν τῶν Ὡρέων ἀκριβῶς, καὶ τῶν Νούσων ἑκάστην. *Hippocr.* de Dieb. judicator. Initio, item, Lib. 3. Epidem. Sect. 3.

EDITIO PRIMA VENETA

Juxta ultimam LONDINENSEM.

VENETIIS, MDCCLXIV.

Apud LAURENTIUM BASILIUM.

Superiorum Permissu, ac Privilegiis.

PRÆFATIO.

PErfeci tandem Observationum *de Aere & Morbis Epidemicis* Volumen alterum (ab Initio scilicet Anni 1738. ad Exitum usque 1748) in quo quidem eodem usus sum Ordine, atque Notis, in priore descriptis *.

Quàm fuerunt plena Laboris hæcce Opera solus ille norit, qui talia conscripserit—Lubentiùs autem secundùm hoc Opus suscepi, quòd & prius Publico bene acceptum perceperim, & mihi porrò, id meditanti, haud inutile—Dum enim Cœli atque Aeris Mutationes notarem diligenter, variosque Morbos has consequentes, eorum sanè Causam, ac Naturam, multò meliùs dignoscebam; quales enim Tempestates, tales etiam sunt Morborum Constitutiones, sicut notavit olim *Hippocrates* †, & fida dudum docuit Experienia—Multus ideò est divinus Senex in præcipienlo diligentem Aeris atque Tempestatis Obseryationem, optima quinetiam dedit Exemplaria, præcipuè in Libro primo & tertio *Epidemicoum*.

Hujus etiam Laboris aliud mihi fuit Incitanentum, quoniam scilicet Observationes hujusmodi,

* Porro in Volumine 2. notavi, quolibet Mense, Diem ovæ, necnon plenæ, Lunæ — Hic obiter monebo, quod ta Pluviæ Quantitas Anni 1737. (Vol. 1.) fuit tantùm ig. Dec. Dig. Dec.
. 364. non, ut falsò imprimitur, 36. 7[illegible]. † Lib. de umorib. Sect. 7.

modi, quæ per longam Annorum Seriem, uno eodemque Loco factæ ſunt, meliùs longè iſtius Regionis *Atmoſphæræ* Conſtitutionem, Morbos vulgares, eorum Succeſſiones, Relationes, imò & curandi Rationem, oſtendunt, quàm ſi per unum ſolummodò, alterumve Annum detur Hiſtoria: monet ideò rectiſſimè clariſſimus *Ramazzini*, "Nil foret in Arte medica utilius, "quàm ſuccedentes ſibi ad invicem Conſtitu-"tiones conferre, ut recta medendi Methodus "inſtitui poſſet, quoties eadem Tempora, ac "iidem Morbi, recurrerent * "—Paulò etiam ultrà proceſſit expertiſſimus *Hoffman*, hortando nimirùm ardenter "Omnes & ſingulos Medico-"rum cordatiores, quibus Curæ Cordique Sa-"lus Hominum eſt, ut in annotandis Morbo-"rum Hiſtoriis, ſi epidemii Morbi graſſantur, "& diligentiſſimi & accuratiſſimi ſint; & quiſ-"que in ſuo Loco Temporum & Tempeſtatum "præcedentium, & præſentium, Conſtitutio-"nem, item in Barometro Mercurii Motum, "ac Gradum Caloris ex Thermometro, ſimul "adjiciant, integraſque & plenas Hiſtorias cum "Methodo curandi & Eventu exhibeant †."

Noſtram profectò ad Vitam ſuſtentandam omnium maximè neceſſarius eſt Aer, cæteris utiquè per plures Horas carere poſſumus, hoc ne vel Tempore quàm breviſſimo— An igitur purus ſit, vel impurus, ſummi procul Dubio eſt Momenti, ejuſ-

---

* Conſtitut. epidemic. urban. 1691. ipſo Initio. † *Frid. Hoffman.* Medicin. rational. Syſtemat. Edit. *Francofurt.* 4. 9. Vol. 1738. Patholog. general. Part. 3. Cap. 7. p. 430. Tom. 2°.

ejusque adeò bonas, necnon pravas Qualitates *, probè perdiscere debet Medicus. — Aeris autem Nomine hìc volo Terræ *Atmosphæram*, non merum, utì dicitur, Elementum; quæ cum ex variis admodùm Rebus componatur, variis etiam Modis officere nobis, ac proficere, potest — Diversæ ergo hujus Constitutiones, tum ad Sanitatem tuendam, tum ad Morbos depellendos, assiduè sunt observandæ.

Res erit Exemplo clarior — Sicca valdè & frigida Tempestas, perflante diu Borea, aut Aquilone, Corporis Habitum constringit, Fibras roborat, Vascula arctiora & fortiora facit, Humores etiam magis densos; porrò Globulos sanguineos accumulat, & compingit validè; *Celsi* Verbis, totum Corpus spissat, & mobilius atque expeditius reddit; ideòque, ex *Hippocratis* † Opinione, omnium Ventorum Aquilo est saluberrimus — At si diutiùs talis perstat Tempestas, solida fiunt stricta perquàm, & *elastica* nimìs, Fluida verùm crassa valdè & glutinosa, imò ad Vascula minutissima permeanda multò minùs idonea; namque non tantùm Humoribus inducit Lentorem, ad Inflammationes aptum, sed & ita quoquè condensat rubros Sanguinis Globulos, ut difficillimè per ultimos Arteriarum Ramusculos promoveantur: duros nempè plùs æquo, & haud facilè Formam rotundam in oblongam mutantes ad Transitum scilicet faciliorem; cum & jam etiam ipsæ *Arteriolæ* à Frigore coarctantur & Distentioni resistant plurimùm. — Hinc Obstructiones;

* Haud pauca de his dixi in Prolegomen. ad Vol. I. *e Aere*, &c. † Lib. de Morbo Sacro, Sect. 15. Edit. *ander Linden Lugdun. Batav.* 2. Vol. 8. 1665.

hinc Inflammationes, Pleuritides, Peripneumoniæ, Anginæ, *Rheumatismi*, Morbi denique, qui à crasso, viscido, ac inflammato Sanguine pendent, prævalida Vi Cordis & Arteriarum adacto: quò magis etenim arctantur à Frigore Vasa, quò magis *Atmosphæræ* comprimuntur Pondere, eò velociùs, cæteris paribus, moventur contenti Humores, unde Frictio major, ac proinde Calor; quæ tandem Sanguinem incrassant & condensant maximè — Certa hæc sunt omnia & constantia, Sanguis enim, tali perdurante Aeris Constitutione, densus est admodùm, atque glutinosus plerumque, vel si è Sanissimis emittitur, multò magis, ubi Febris accedat.

Verùm enimverò nec protinùs oritur morbidus hic Lentor, nec in omnibus, fit namque gradatìm, cum diu nimirùm regnaverit aquilonia & sicca Tempestas, neque enim interest quales Dies sint, sed & quales etiam antè præcesserint. — Atqui laxis nimiùm & pituitosis Hominibus adeò non nocet hæcce Constitutio, ut vel sit apprimè utilis, firmos hos magis, ac vegetos, efficiendo; una sic Natura, Præceptore optimo notante *, ad Hyemem, alia ad Æstatem, benè aut malè se habet. — Hinc insuper esse videtur quòd una Febris *epidemica* fortibus est funesta & robustis, parcitque imbecillis, alia verò, sub humido tepidoque Cœlo nata, in hos teneros maximè sævit. — Ex magnis igitur *Atmosphæræ* Mutationibus vel mutatur maximè Morbus popularis, vel supprimitur prorsùs; quòd persæpè vidi demus.

Ad Mala autem siccæ & frigidæ Tempestatis præ-

* *Hippocrat.* Aphorism. 2. Sect. 3.

præcavenda (imò & tollenda) utendum eſt multa, diluente, emolliente, tepida Potione, Victuque molli & relaxante, neque unquam antè progredi quis debet quàm tepidum aliquem Potum aſſumpſerit, ſive Pedibus, ſive Equo, eundum eſt contra Ventos aquilonares; at ſi inhorreſcat aliquis indè, ac febricitet, mittendus eſt actutùm Sanguis, potiſſimùm ſi Thoracis, aut Lateris, Dolor impetat; idque ſanè mox repeti debet ſi Febris invaleſcat—Hoc utiquè perpetuum eſt quòd Sanguis nunquam tutiùs, aut feliciùs, in Morbis acutis mittitur, quàm frigidas inter & ſiccas Aeris Conſtitutiones, altiùs perſtante *Barometro*: nec in Pleuriticis ſolùm & Peripneumonicis conſentaneum hoc eſt, ſed in aliis plurimis, utpotè *Variolis*, *Morbillis*, *Rheumatiſmo*, Colica, &c.—imò in ipſis Febribus intermittentibus, quotidianis putà, ac tertianis, opportuna tunc ſæpe eſt Venæ Sectio, per Initia ſaltem, ex facili aliter in continuas ardentes, aut *inflammatorias*, haud rarò mutantur.

E contrario, humida tepidaque *Atmoſphæræ* Κατάςασις Fibras relaxat nimiùm, Vim Vaſorum enervat, Sanguinem debito ſolutiorem, pituitoſum, inertem facit, totumque Corpus hebes, humidum, languidum, Febribus lentis, putridis, intermittentibus longis, obnoxium——Hìc ergo contraria prorſus Diæta, atque Medicina, eſt adhibenda; quæ ſolidas Corporis Partes firmare, quæ Fluidorum *Craſin* conſervare, quæ validè compingere Globulos ſanguineos poſſint, indicantur; Potus nempè ſubauſterus, frigidus, generoſus, Victus valentior, deſiccans, aſtringens, Balneum frigidum, ejuſque Generis alia.—Ad hujus autem Conſtitutionis Febres parùm utiquè

confert Sanguinis Detractio, quinimò nocet admodùm, si sit effusior, oriuntur namque ab imminuta Cordis & Arteriarum Potentia, à laxâ nimiùm Sanguinis Textura, & lentescente Lympha; tendit hinc ad *Stasin* atque Putredinem Liquidum Vitale, unde Febres intermittentes, lentæ, putridæ, malignæ, hujus Tempestatis semper sunt Soboles; in quibus quidem curandis, quæ Vires foveant desiderantur, quæ minuant neutiquàm — Sæpissimè etiam, dum talia permanent Tempora, quotidianæ, ac tertianæ, in longas continuas putridas Febres degenerare solent, haud levi cum Ægrotantium Periculo, quas si tandem effugiant, in Icterum, atque Hydropem, incidunt plerumque. — Nunquam profectò citiùs, neque feliciùs, restituuntur Ægrotantes, quàm sudo effulgente Cœlo, altèque in *Baroscopio* stante *Mercurio*; hoc ego observavi constanter, idemque olim notavit percelebris *Frid. Hoffmannus*, in Medicina faciunda diutissimè versatus, lentissimè contrà convalescunt, dum nubilus perflat ac pluviosus Auster.

Cæterùm & haud parùm insalubris est gelidus humidusque *Atmosphæræ* Status, multis quippè Modis obest, præcipuè frigidos insinuando in Corpus Humores, atque *Perspirationem* inhibendo plurimùm * — bene tunc nobis cingendum est Vestibus, luculento etiam Foco, debitoque Vitæ Regimine, ab algidis Vaporibus, quantum possibile, cavendum est; omnibus denique Modis *Perspiratio* est promovenda, inter quos frequens

totius

* Vel paucæ subitaneæ Nubes sub fervido Cœlo Perspirationem impediunt plurimùm. Vid. Observat. accuratissimæ *Joh. Lining*, *M. D. Philisoph. Transact.* N. 470.

totius Corporis Frictio ad Ignem confert plurimùm, necnon Exercitatio quotidiana *, eaque etiam paulò fortior.

Semper adeò pugnare debemus contra peculiarem Aeris Intemperiem.

Eluceant magis forsan, quæ dixi suprà, si Morbos *endemicos* perpendamus; horum namque Pars longè major haud Dubio nascitur à singulari cujusque Loci, ubi infestant, *Atmosphæræ* Depravatione; in Locis videlicet cavis, palustribus, uliginosis, grassantur semper Febres lentæ, putridæ, intermittentes, irregulares, quæ nullis ferè cedunt Remediis, nisi mutato prorsùs & Loco & Aere, ibi quoniam *Atmosphæra* humidis perpetuò & noxiis abundat Vaporibus, qui Vim Fibrarum debilitant, *Perspirationem* supprimunt, corrumpunt Humores — ideòque si quis Advena, udis in his Locis, crassoque versatur Aere, per Dies vel paucissimos, certò ferè certiùs ægrotabit — si retentum namque *Perspirabile* nec per Alvum, nec per Urinam, neque per ipsos Cutis Meatus, intra perbreve Tempus expellitur, Febris † mox creat plùs minùsve; eòque fit gravior, quò major fuerit retenti Quantitas, quò acrior Qualitas ejusdem ‡. — Æstate igitur, vel Autumno, magno dum Calore acriores multò facti sint Humores, intercepta *Perspiratio* maximè nocet.

* Quantum promovet Perspirationem. Vid. elegantissima Experimenta *Georgii Rye*, Armigeri, in Medicina Statica Hybernica; ad Calcem Libri Doctis. Doct. *Rogers* de Morbis epidemicis.

† *Sanctorii* Aphorism. 11. Lib. 1.

‡ ——————— 46. ibid. — 35. Sect. 2.

Contrà qui Montes habitant aridos, Aquilonem ſpectantes, Febribus *inflammatoriis*, Pleuritide, Peripneumonia, Angina, affliguntur plurimùm: Has utiquè in Locis editioribus frigidis, Septentrioni expoſitis, crebrò notavi eſſe perfrequentes, cum per Valles autem rarus fuerit admodùm aliquis Pectoris Morbus — Quid quod & interdum vidi Febrem *Catarrhalem epidemicam*, *Pleuro peripneumoniæ* Naturam induiſſe per Loca montoſa & algida, dum in humilioribus ad lentam proximè (ſeu *nervoſam* ut dicitur) Febrem acceſſit — Hinc equidem haud obſcura videtur Ratio, cur uno, eodemque, regnante Morbo populari, variis in Locis, diverſus celebratur Modus medendi.

Sed & hìc quoque Ratio Ventorum habenda eſt plurimùm, *Atmoſphæram* quippe maximè mutant: Boreas nimirùm ſiccam, frigidam, ac ponderoſam, facit; Auſter verò humidam, levem, atque tepidam: magnam adeò Vim habent Loca reddendi ſalubria vel inſalubria, & diverſo planè Modo afficiuntur Incolæ, hoc perflante, vel illo, Vento — Qui frigidis ergo læduntur & ſiccis, humectare, ac tepida ſubinde Potione fovere, Corpora debent, qui humidis, ſiccare; ſemperque peculiari Aeris Inclementiæ Victu, Regimine, atque Medicina, obſiſtendum eſt — Neque hoc ſolum, ſed & noxios adverſus Ventos, quantum fieri poteſt, muniendum eſt, Ædificia ſcilicet extruendo ſic, ut quàm minimè ſint objecta Flatibus perniciofis — Peſtilentiæ quondam, Corcyræ graſſanti, occurrebat *M. T. Varro*, occluſis Feneſtris Auſtrum ſpectantibus, aliis ad Arctum apertis * — Ma-

* *Varro* Lib. 1. Cap. 4. inter Scriptores de Re ruſtica, ex Edition. *Geſneri*, *Lipſiæ*, 1735. 2. Vol. 4.

—Magna ſanè fuit Priſcorum Diligentia in Ædibus condendis & Oppidis, ut proſpera foret Incolarum Valetudo; Viſcera etiam Animalium, iis in Locis paſcentium, ubi Ædes ponere ſtatuebant, ſedulò perſcrutabantur, an nempè ſana eſſent, vel inſana; atque ita proſpiciebant futuræ Habitantium Saluti, omnibus Modis quærentes Salubritatem *—Nunc verò Dierum, in Ædificationibus, plerumque pluris æſtimatur Lucrum atque Mercimonium, quàm Salubritas —de quibuſdam herclè, ut de Mitylene olim *Vitruvius* †, verè dicendùm eſt, "Auſter cum "flat Homines ægrotant, cum Corus, tuſſiunt, "cum Septentrio, reſtituuntur in Sanitatem, ſed "in Angiportis & Plateis non poſſunt conſiſtere "propter Vehementaim Frigoris"—Haud pauca Ædificia quidem in Convallibus paludoſis ità malè locata ſunt, ut nunquam non Morbis infeſta ſint; quorum Poſſeſſoribus utiquè Conſilium commendo laudati *Varronis* ‡, "ea vendant quot "Aſſibus poſſint, aut, ſi nequeant, relinquant."

Sed hæc obiter; qui vult plura de Situ Locorum, adeat magni *Hippocratis* Librum *de Aere, Aquis, & Locis*; porrò Librum ſecundum de *Diæta*, ubi etiam de diverſorum Ventorum Natura — perplurima certè in his lectu ſunt digniſſima.

Quanquam aliquæ Febres *epidemicæ* à Contagione ducant Originem, oriuntur attamen plures ab Intemperie Aeris manifeſta, neque enim probabilis magis videtur communis Morbi Cauſa, quàm

* *Vitruv.* Edit. *Philandri*, 4. Lib. 1. Cap. 4.
† ———————— id. Lib. 1. Cap. 6.
‡ *Varro* de Re ruſtica, Lib. 1. Cap. 12.

quàm ipse Aer omnibus communis—Per humidas equidem tepidasque *Atmosphæræ* Constitutiones, permanentes diù, Febres lentæ, putridæ, malignæ, semper grassantur, sicuti observavit tota Medicorum Schola ab ultima Antiquitate ad hoc usque Tempus; nec profectò cessant tales nisi omninò mutata Aeris Temperatura, quod etiam persæpe supprimit brevì ipsas contagiosas:—imò ipsæ Pestilentiæ utplurimùm occurrit siccum Frigus hybernum; frequenter autem nimìs, sub humido calidoque Cœlo, Vim maximam accipit.—Atque Ego quoque novi sæpiùs Febres putridas, malignas, per æstuosam ac nebulosam *Atmosphæram*, tum Vi, tum Numero, auctas maximè, mox tamen sicco flante Borea gelidoque, extinctas penitùs—Imò ipsæ Procellæ sæpe juvant admodùm morbida dissipando *Miasmata*: haud minùs corrumpitur stagnans Aer, quàm Aqua stagnans, quæ citò, nisi movetur subindè, putrescit.

Quidam insuper Morbi singulis Anni Tempestatibus respondent, Pleuritides nempè, Peripneumoniæ, Anginæ, tertianæ Febres, Tempori verno, Autumno autem quartanæ, putridæ, malignæ, Cholera, *Dysenteria*; quod nimirùm solita, istis Temporibus, Aeris Dispositio his producendis Morbis, aut illis, faveat—Atqui si intempestivè se habuerint Tempestates, Morbi proindè variabuntur maximè ita ut isti, qui Autumno sunt proprii, per calidum humidumque Ver dominari possint, per Autumnum verò frigidum Febres Veri magis peculiares, utpotè Pleuritides, Peripneumoniæ *, *&c.*—Sed plerumque in Febribus

* *Hippocrat.* Lib. *de Humor.* Sect. 7.

ribus autumnalibus, qualescunque sint, Humores longè magis ad Putrescentiam tendunt ob prægressum Æstatis Calorem, nec adeò largum dmittunt Sanguinis Dispendium.—Suppressa, ex uscepto Frigore, *Perspiratio* Vere Febres *inflamatorias*, Autumno putridas plerumque, aut magnas, generat*—imò si, per Autumnum infestant Alvi Fluxus, multò magis acres sunt, ac iliosi, quàm Tempore verno, ut satis superque Medicis notum est — Æstatis siquidem Ardor *Perspirationem* auget maximè, Corporis humiissima difflat, Sales Oleaque animalia exasperat, ndè nascitur sensìm magna Sanguinis Acrimoia; quæ ad Autumnum usque increscit, nisi iluentibus idoneis, atque demulcentibus, tempeatur quotidiè.

Sed audi de his Rebus Coum Oraculum †, Naturæ Interpretem: — "Omnium Generum Morbi profectò omnibus Temporibus fiunt; quidam verò in quibusdam magis gignuntur, & exacerbantur, *Aphor.* 19°. Sect. 3.—Qualia Tempora (Ὧραι) tales Morborum Constitutiones—Tempora tempestiva, & bene ordinata, Morbos regulares (εὐςαθίας) & judicatu faciles faciunt. Lib. *de Humorib.* Sect. 7. & *Aphorism.* 8. Sect. 3.—Atqui, prout variaverit Tempus, similes, aut dissimiles erunt Morbi, "qui

* *Sanctor. Aphor.* 35. Sect. 2. † Citavi plerumque *Hippocratem* ex Editione *Lindeni*, non quòd hanc valdè pro- (nam *Foesianam* huic longè ante fero) sed quia Textum *Hippocraticum* in varias distribuit Sectiones; quo facilius inveniuntur Loca citata.

" qui in hoc oriuntur, Lib. 1. *de Humor.* Sect.
" 7. — Conversiones Temporum * (Anni) maxi-
" mè pariunt Morbos, & in ipsis Temporibus
" magnæ Mutationes, Frigoris putà, aut Calo-
" ris; & sic de cæteris, *Aphorism.* 1. Sect. 3. Lib.
" *de Humorib.* Sect. 8. — Constitutiones Hominum
" aliæ ad Æstatem, aliæ ad Hyemem, benè aut
" malè se habent, Morbi porrò ad Tempora,
" *Aphor.* 2. 3. Sect. 3. Lib. *de Humor.* Sect. 8.
" — In Anno autem aliquando Hyems maximè
" prævalet, aliquando Ver, modò Æstas, modò
" Autumnus, Lib. *de Natur. Homin.* Sect. 16.
" — Hyeme Pituita in Homine augetur, ibid.
" Sect. 12. — Vere Pituita magis dominatur, at
" Sanguis increscit, ibid. Sect. 13. — Æstate San-
" guis adhuc viget, sed & Bilis exaltatur; per
" Æstatem etiam, ac Autumnum, Bile Corpus
" abundat; Autumno autem atra Bilis plurima
" est & fortissima, Sanguis verò parcissimus,
" ibid. Sect. 14.

Quicunque Morbi Hyeme augescunt, Æstate cessant, qui per Æstatem increscunt, desinunt Hyeme, Lib. 3. *Epidemic.* Sect. 3. & *de Natur. Hominis*, Sect. 17. — Sin autem diu productam Hyemem insequitur Ver perfrigidum, hyberni fiunt Morbi, Tusses, Peripneumoniæ, Anginæ: — quinimò, si Ver processerit More Autumni Morbum regium producit, licèt propriè sit Morbus autumnalis, Lib. *de Humor.* Sect. 7. — Siquidem verò hæc, vel illa, Anni Constitutio duraverit diutiùs, Morbi huic congruentes diutiùs quo-

* Ἀι Μεταβολαὶ τῶν Ὡρέων.

quoque permanebunt, atque eò erunt fortiores, quò magis prævaluerit & perduraverit Tempestas peculiaris; etiam & communissimi grassabuntur, & perlongo Tempore perstabunt, *Aphoris.* 7. Sect. 3. Lib. *de Humor.* Sect. 9.—Ex Anni Constitutionibus Siccitates (Αὐχμοὶ) sunt pluviosis salubriores, ac minùs lethales, *Aphor.* 15. Sect. 3.—Etsi per magnas Siccitates Febres acutæ, ibid. *Aphor.* 7.—Sed in valdè pluviosis Febres longæ, putridæ, Alvi Fluxiones, Anginæ, Apoplexiæ, ibid. *Aphor.* 16.——Austri Caput gravant, Corpus dissolvunt, & humidum, languidum, hebes faciunt* — Aquilo Tussim movet, Fauces exaspe-rat, Ventrem astringit, Horrores excitat, item Dolores Lateris & Pectoris, attamen Corpus compactum, firmum, agile reddit, & benè coloratum, ibid. *Ap.* 5. 17.—& Lib. *de Humor.* Sect. 8.—Aquilo enim omnium Ventorum est maximè siccus, atque ideò saluberrimus; Auster verò quoad omnia huic contrarius, Lib. *de Morbo Sacro* Sect. 15 —Si Hyems sit moderata, nec valdè mitis, nec valdè frigida, Vere porrò, ac Æstate, tempestiva decidat Pluvia, Annum esse saluberrimum consentaneum est Lib. *de Aere Aquis & Locis*, Sect. 25.—At si sicca sit Hyems, atque aquilonia, Ver autem pluviosum, & australe, erit Æstas Febribus abundans; nam Æstu mox accedente, non potest fieri quin acutissimæ Febres perplurimos invadant, præcipuè pituitosos,

* Νότος καρηβαρικὸς, ideò aptissimè hunc plumbeum vocat *Horatius*, Lib. 2. Satyr. 6.

ſos, Dyſenteriæ verùm Mulieres & Viros humidiores, ibid.—Atqui ſi circa Caniculæ Exortum accedunt Pluviæ, frigidique Aquilones *, Spes Ceſſationis eſt, necnon Autumni ſalubris, ibid. Sect. 26.—Si quando Æſtatem pluvioſam, atque auſtrinam, ſimilis ſequitur Autumnus, plurimos Morbos excitat Hyems — Siccæ autem Æſtati, Boreaque perflatæ, pluvius, & auſtralis, ſuccedens Autumnus, Hyeme producit Capitis Dolores, Cerebri Corruptiones †, Gravedines, Raucedines, Tuſſes, imò & Tabem, ibid. Sect. 28.—Quòd ſi aquilonius ſit Autumnus & ſiccus, neque Pluviæ ſub Cane, nec vel ſub Arcturo, decidunt, confert equidem pituitoſis, humidis, ac Mulieribus; bilioſis verò nocentiſſimum eſt; quod humidiſſima Corporis diſſipat, craſſiſſima autem & acerrima relinquit, ibid. Sect. 29.—Medicus ideò ſic Morbis occurrere debet, ut reſpiciat ſemper cùm Hominum Conſtitutiones, tum etiam varias Tempeſtatum Mutationes, contraria nempè contrariis curando; oportet igitur laxa nimìs conſtringere, ſolvere ſtricta, Lib. *de Natur. Hominis* Sect. 17. 18.

Nec tantùm reverà diverſos diverſarum Tempeſtatum Morbos deſcripſit optimè divinus Senex, ſed optimum quoquè Regimen, atque Medicinam, ad hos præcavendos, ac curandos, præſcripſit, præcipuè in Lib. *de Salubri Victus Ratione*, necnon per Initia Lib. 3. *de Diæta* — Sed iſta jam

* Καὶ χειμῶν ἢ οἱ Ἐτήσιαι.
† Σφακέλους τοῦ Εγκεφάλου.

jam nunc perſcribere longum eſt — Hæc pauca verò paſsìm ex Scriptis *Hippocraticis* excerpſi, & paulò forſan tranſtuli liberiùs, cum eo tamen (ni fallor maximè) ut Senſum ſemper Auctoris tradiderim fideliter — Sed propiùs ad Fontes accedite, Medici Tyrones, atque haurite affatìm, percipietis indè quàm ſagax, quàm admirabilis fuit Priſcorum Diligentia — videbitis utiquè non minùs ingenioſam fuiſſe antiquitùs Obſervationem, quàm nunc Rationem; ut pulchrè de Veteribus olim dixit *Caius Plinius*, Hiſtor. Natural. Lib. 18. Capit. 29.

At enim ſi quis fortaſſe hìs objiciat, quòd Obſervationes ab *Hippocrate*, ſuaque Schola per Græciam factæ, ad Noſtrates pertinet parùm; ſciat ille velim, ſimilem eſſe ubiquè Hominum Naturam, ſicco nempè Frigore ſemper & conſtringuntur Corporis humani Solida, & condenſantùr Fluida, hæc porrò utraque humidus Calor ſolvit ſemper; nuſquam non minuit *Perſpirationem* uda frigidaque Tempeſtas, hanc nuſquam non promovet tepida Serenitas: adeòque magnæ Aeris Mutationes, quòd ad Calorem, aut Frigus, Siccitatem, aut Humiditatem, magnos pariter ubiquè Terrarum ſortiuntur Effectus — Nec profectò multùm differre videntur; facta diligenter Comparatione, Obſervationes *Hippocraticæ* ab illis, quæ captæ fuerunt nuperis Annis, & in Locis à Græcia longè longèque remotis, inter etiam

et penitùs toto diviſos Orbe Britannos.

Sed diluit hanc Objectionem optimè clariſſimus

mus *wintringhamus* in Prolegomenis ad Commentarium ſuum Noſologicum: —Subjiciam verò & ipſe, quòd etiamſi Græciæ Regiones Cœlo magis clemente gaudeant quàm Inſula noſtra; haud levibus tamen Aeris Mutationibus ſubjectæ ſunt frequenter; imò in ipſis Conſtitutionibus, ab *Hippocrate* deſcriptis, leguntur ſubinde, Ὕδατα πολλὰ, Αὐχμοὶ, Χειμῶνες μεγάλοι, Χιόνες μεγάλαι, Οὐρανὸς λαιλαπώδης, ἐπινέφελος, *&c.* quin ejuſdem planè Generis Febres populares apud *Hippocratem* paſsim occurrunt, quibus & noſtra quoquè *Britannia* plectitur ſubindè—*Epidemica* quippe Febris Effectus tantùm eſt Cauſæ *morbificæ*, iſta autem Cauſa plerumque peculiaris *Atmoſphæræ* Conſtitutio, adeòque hanc gignit aquilonia, illam auſtrina, ubicunque nimirùm hæc, vel illa, diu duraverit.

In ſequente (necnon in præcedente) Morborum *epidemicorum* Hiſtoria, non tantùm Febres populatìm graſſantes expoſui, ſed & hos etiam Morbos, qui unà cùm iſtis ſparsìm intercurrebant; eo ſcilicet Animo, ut ſingulorùm indè Natura clariùs innoteſceret; ſequens in hoc utiquè magni Præceptoris Veſtigia, qui in deſcribendis Aeris & Morborum Conſtitutionibus hanc tenuit Rationem. — Sæpe quippe ſæpiùs accidit, dum Pleuritides & Peripneumoniæ per ſiccam valdè & frigidam Tempeſtatem ſæviunt, Anginæ quoque, *Ophthalmiæ*, *Rheumatiſmi*, Cruciatus Inteſtinorum, eodem etiam Tempore, multos infeſtant; atque utplurimùm haud minùs ab inflammato, ac viſcido Sanguine pendent quàm ipſæ Pleuritides, nec minùs Sanguinis Miſſionem poſtulant; aliis quanquam Temporibus meliùs multò Pur-

tò Purgantibus discutiantur . — pone jam aut *Variolas* , aut *Morbillos* , tunc unà grassari , longè tum sanè liberiùs , cæteris paribus , Venæ Sectionem, his inMorbis, consulerem, quàm ubi non talis prævaluerit frigida *Atmosphæræ* Temperies , nec proindè tam viscida Sanguinis *Diathesis*.

Si noscimus equidem qualem Sanguinis *Crasin* hæc progignit, vel illa, *Atmosphæræ* Constitutio, satìs benè conjectare possumus, quales indè Corporis Affectiones sint futuræ , qualiaque poscant Remedia; Morbi enim , ut monet *Hippocrates*, non derepentè Hominibus accedunt , sed paulatìm sunt collecti, licèt erumpant subitò;—* Exempli Gratia , robustis & exercitatis Hominibus insitus est naturaliter Sanguis densus atque tenax, adventante jam arida, & aquilonia Tempestate, Fibræ vasaque magis adhuc constringuntur, magisque densa atque crassa redduntur Fluida , usque eò ut Sanguis tandem fiat valdè glutinosus; his jam ita constitutis, mox oritur facillimè , ex Frigore suscepto , Labore nimio , Ingluvie, aut quolibet ferme , in Vita , Errore , Lentor inflammans , qui infixus nunc Pulmoni Peripneumoniam , nunc Pleuræ Pleuritidem , nunc Intestinis colicam Inflammationem, generat.

Vides adeò, Lector amice, quantùm ad Prophylaxin valeant Observationes meteorologicæ , quantumque etiam ad Morborum Curationes.—

His

* Lib. 1. de Diæta Sect. 3.

His igitur fruere modò, tandemque meliores ede. — Quatenùs nobis denegatur diu vivere, relinquamus aliquid, quo nos vixisse testemur *.

DE

* *Plinii* Epist. Lib. 3. Epist. 7.

DE AERE

ET

Morbis Epidemicis,

ANNO MDCCXXXVIII.

Nova Luna Die 9°. JANUARIO. *Plena Luna* 24°.

ORIENTE Anno totum obducitur Cœlum Nubibus, quæ continuas ferè destillant Pluvias, furente subinde Procella: Hoc verò per Initia Mensis, post enim Pluvia parcior, at durat usque Constitutio Aeris crassissima, ac maxime humida, quæ *Barometrum* ad Stationem præaltam sustinet; quod quidem sæpissimè accidit dum *Atmosphæra* * est valdè nebulosa; Vapore nempe una cum Aere premente.

Rarum hoc Mense Gelu, nec Frigus solitum, Ventus plerumque inconstans, Malacia nonnunquam.

Pluvia 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10.—12. 13. 16. 21. 22. 23. 30. = 2. 974. Dig. Dec.

* Vide Mens. Januar. 1728. Vol. primi.

Nox procellosa 2. w S w 4. Procella 5. p. m. S w 4. Fulgur, Tonitru, & Turbo vehementissimus 6. Hora sexta p. m. Procella 7. p. m. S w 4. gravis Procella 9. p. m. & tota ferè Nocte S w 4. Nix & Grando 11. Gelu 14. 15. N N w 1. Magna *Æ.* 14. H. 10. p. m.

♉ Altitud. maxim. 17. 30. 5. N 1. — minim. 9. 29. 0. S VV 4x. } media 29. $9\frac{20}{29}$
Dies frigid. 15. 66. N N VV 1. — tepid. 23. 48. Malacia. } media $54\frac{7}{29}$

Febris *Catarrhalis* & *Rheumatismus* passim; *Pleuritides* aliquæ, *Peripneumonia* notha * verò longè frequentior est; Tussis creberrima; gravis Arthritis torquet permultos. Febris lenta, *nervosa* frequens, quæ nonnunquam, rubris urentibus Pustulis, Die nempe nono, undecimo, aut decimo quarto, erumpentibus, solvi videtur, maximè si crassæ, subsidentes Urinæ concurrunt. Haud multum utique Boni sperandum est ab Eruptione Pustularum dum Urinæ crudæ prorsus & tenues perstant; in ipsis etiam *Variolis* ac *Morbillis* pessimè significant: Ne vel ullus Sudor salutifer habendus est, dum aquosa fertur Urina.

Nova Luna 7°. FEBRUARIO. *Plena Luna* 23°.

Perstitit ad quintum Februarii Diem humidissimus *Atmosphæræ* Status, tunc Boreas discussit Vapores rigido accedente Gelu: à decimo sexto ab Occidente plerumque Ventus, ac alia Rerum Facies.

Pluvia

* Vide quæ de Peripneumonia notha dixi, *Essay on Fevers*, p. 222.

Pluvia 8. $\overset{''}{16}$. 17. $\overset{''}{18}$. 20. $\overset{'}{22}$. 24. 26. 27. Dig. Dec.
= 0. 928.

Nix ſuper Montes 14. nulla hic autem.

♉ Altitud. maxim. 6. 30. 4. E N E 1.
—— minim. 18. 29. 0. S VV VV 3. } media 29. 8 $\frac{4}{28}$
Dies frigid. 13. 75. N E 1x.
— tepid. 1. 49. N VV b VV 1. } media 58 $\frac{3}{28}$

Tuſſis & Angina inter Equos valdè frequentes, haud pauci ſuffocantur. — *Pleuritis*, aut *Peripneumonia*, multos corripit Homines, ſpuria tamen eſt ut plurimùm; Tuſſes permultæ.

Tempeſtas quidem haud inſalubris eſt, at plures jam *Phthiſi* tabeſcunt pulmonaria, cui dedit Originem malè judicata Febris *catarrhalis* * hic maximè ſæviens ultimo Novembri & Decembri. Periclitantur admodùm qui Aſthmate olim, aut Tuſſicula ſicca, laborabant, quorum in Pulmone nempe delituerant Tubercula; quæ, cum ſint Impedimento trananti Sanguini, facilè inflammantur, ac in ulcera tandem degenerant; vel, negata, his in Locis obſtructis, Sanguini Via, nimius ruit ad alias Pulmonum Partes, unde *Hæmoptoe* ſequitur denique, aut Inflammatio, aut tabifica in *Bronchiorum* Cava Deſtillatio.

Non omnis utique Tabes pulmonaria ab Ulcere pendet (rarior enim eſt hic Caſus quàm vulgò putatur) plures enim quotidie per longum Tempus immenſam Muci ſalſi, dulcis, vel etiam planè inſipidi, Copiam per Tuſſim rejiciunt,

* Poſt nimias Deſtillationes Tabes, *Celſ.* Lib. II. c. 7.

cui nec Fœtor ineſt, nec purulenti aliquid, Glandulis nimirum cum Ductibus Aſperæ Arteriæ relaxatis nimiùm. Hoc tamen ſæpe, licèt Ægros diutiùs trahens, haud lethale minùs fit quàm ſi vel ipſam Saniem expuiſſent. Haud abſimilis interdum Laticis vitalis eſt Profuſio *Diabete* laborantibus; ſimile quid ſæpe *Diarrhœa* tabeſcentibus, ubi ne vel minimum Ulcus, ut inciſis Cadaveribus patuit. Nuper trimulum incidi Puerulum pertinace admodùm Alvi Fluxu peremptum: hujus Inteſtina peralba, tenuiſſima, ſedula quaſi arte deterſa inveni, minimè autem ulcerata.

Augetur ſemper hoc Malum ex leviſſimo ſuſcepto Frigore, occluſis ſcilicet Cutis Spiraculis, maximum fit in Pulmones Influvium; haud aliter ſanè quàm perſæpe videmus retentum *Perſpirabile* per Nares depluere. Contra ſicca frequenter urget Tuſſis, & ſpirandi Difficultas, obſtructis adeò & induratis Pulmonum Glandulis, ut in lapideam penè abeant Duritiem *, dum *Bronchia* præ nimia Siccitate rigeſcant, Muco naturali deficiente. Quis non videt quàm diverſam prorſus Medicinam poſcunt hæc duo Mala, utcunque in Praxi faciunda haud ſemper ſatis probè ſervatur Diſtinctio? Nec pauci ſunt equidem, qui in omni ferè Tuſſi, ſit ſicca, ſit humida, *Oleoſa*, *Emollientia*, *Dulcia*, *Ecclegmata* porrigunt. Id quidem in priore rectè ſatis, modò *Incidentia* aliqua commiſta ſint; ſecus longè ubi

* Haud ita pridem Juvenem generoſum, tabidùm, vidi Lapillos aſperos extuſſientem, qui, Tracheam lacerantes, haud leve Sanguinis Sputum movebant.

ubi serosa Colluvies inundat Pulmonem; Relaxant enim nimis, Humoribus Lentorem inferunt, & *Perspirationem* impediunt; unde augetur vel ipse Morbus. Cibi insuper Appetentiam & Concoctionem pessundant, demumque *Diarrhœam* colliquantem inducunt. Rectiùs multo blandè moventia Sudores *, inter Scapulas *Epispastica*, ac lenia subinde *Cathartica* præcipienda sunt, interpositis crebrò *Anodynis*; maximè si sit tenuis admodùm ac irritans Illuvies, hanc enim demulcent & incrassant, quo faciliùs longè per Sputa emolitur. Porro ad hoc Genus Valetudinis plurimùm facit Decoctum Corticis *Peruviani* cum Ligno *Guiacino* & Styrace, quod in altero Casu foret nocentissimum: Nec inutiles hic sunt Suffitus * desiccantes idonei, qui quidem in Destillationibus haud parum valent.

Ubi verò *Tracheæ* & *Bronchiorum* Glandulæ obstruuntur, nec satis oleosi Mucoris secernunt ad lubricandas eorum Membranas; atque, uti sæpe fit, Lacerti musculosi Asperæ Arteriæ † & Bronchiorum rigidi sunt, ac nimis contracti, ibi lenis, emolliens, tepida Potio, ejusque Vapor, hausta sæpissimè proficiunt maximè, oleosis, & relaxantibus subinde assumptis.

---

* Vide *Bennet.* Theatr. Tabidor. Sect. 28. 30. &c.
† *Andr. Laurent.* Histor. Anatomic. Lib. 9. c. 14. porro *Jo. Bapt. Morgagni* Adversar. Anatomic. Sect. 25.

Nova Luna 9°. MARTIO. *Pleno Luna* 24°.

Principio Ventus *borealis* afflavit, mox irruebat Auster madidus, à decimo autem ad decimum sextum Aquilo siccam fecit *Atmosphæram* & frigidiorem: Libs inde ut plurimùm, Pluvia sæpe cadente.

Pluvia 5. $\overset{\prime\prime}{8}$. 9. 11. $\overset{\prime}{17}$. 18. 19.—22. $\overset{\prime\prime}{23}$. 24. $\overset{\prime\prime}{28}$. $\overset{\prime}{29}$. 30. Grando 1.=1. 730. Dig. Dec.

Levis Procella 8. p. m. S S w 4ˣ.—gravis Procella 19. Mane S 4ˣ.

♉ Altitud. maxim. 31. 30. 1. N N VV 1. — minim. 8. 28. 8. } media 29. $5\frac{24}{30}$
Dies frigid. 16. 62. N N E 1. — tepid. 22. 46. S S VV 2. } media $54\frac{6}{3}$.

Frequens *Ophthalmia*; Tusses plurimæ & acres admodùm, quæ utique Exitio sunt pluribus, illis maximè, qui *Asthmate* vetere laboraverant, aut quibus infelix Exitus *epidemicæ* Febris hyemalis obstructum Pulmonem, & Pectoris Oppressionem intulerat, cita nempe *Phthisi* abreptis.

Pleuritides & *Peripneumoniæ* frequentes; sæpe etiam & Latus vehementer affectum est & Pulmo; Morbum vocant *Pleuripneumoniam* *, in quo, dum sævit Lateris Dolor, urget simul Tussis & Pectoris Gravitas: Fit evidentior si Sputa sanguinolenta exantlantur.

Jam

* Vid. Librum Nostrum de Febribus, &c. (*Essay on Fevers*) Cap. de Peripneumon. &c. p. 199.

Jam certè multa Sputa cocta, facilia, non multo Sanguine tincta, Morbum ſolvunt feliciter; ſæpe tamen vel tenuis prorſus & acris Colluvies ejicitur, vel vana ſunt omnino Naturæ Conamina, eludente nimirum pertenui & incocto Humore Vim Pulmonis: Peſſimum certè ubi nihil excreatur, aut nil niſi crudum & ſpumoſum *.

Nunc quoque in his Malis pulmoneis haud raro erumpunt Puſtulæ magnæ, urentes, imò etiam interdum dolentes valdè, circa Pectus, Scapulas, Cervices, quinto circiter aut ſeptimo plerumque Die, quarum aliquæ plurimùm acerrimum fundunt *Ichorem* †: Felix hoc ſemper ferè & fauſtum fuit Ægrotis. — Diligenter utique in Morbis notandum eſt, quò Natura ſua Sponte vergit; adeò cum Puſtulas excitet, aut Furunculos in Humeris, aut Cruribus, per eas quoque Vias Arte tentandum eſt Morbum levare, admotis *Epiſpaſticis*, Cucurbitulis, &c. — In omni itidem Naturæ Molimine, ſive ſit per Cutim, ſive per Alvum, aut Urinæ Vias, aut libera Sputamina, invigilandum eſt Medico ut idonea & concurrentia adhibeat Auxilia.

Nova Luna 8°. APRILI. *Plena Luna* 23°.

Varius fuit Ventus variaque Tempeſtas hoc Menſe, Imbre, ut ſolet, decidente frequenter: Exeunte Menſe Eurus ſpiravit plerumque, iſque frigidus valdè.

---

* Vid. Librum Noſtrum de Febribus, &c. (*Eſſay on Fevers*) Cap. de Peripneumon. &c. p. 199.

† Φγύκταιναι, Hippocrat.

Pluvia 1. 4.—6. 11. 12. 14. 15. 19. $\overline{21}$. $\underline{22}$. $\underline{23}$. 24. 25. = Dig. Dec. 1. 110.

Glacies 20. 24. E N E 1. Levis *AB.* 5. H. 10. p. m. 10. w N w 2.

♉ Altitud. maxim. 17. 30. 2. E b N 1. — minim. 23. 28. 8. VV S VV 2. } media 29. 6 $\frac{1}{3}$.
Dies frigid. 20. 56. E N E 1. — tepid. 13. 40. S VV 2. } media 47 $\frac{1}{3}$

Plures *Ophthalmia* vexantur; Tuſſes plurimæ; haud pauci jam acri Tuſſi & *hectica* Febre conſumpti pereunt. Id utique perpetuum eſt, quòd ſæviente *epidemica* Tuſſi *Aſthmatici* & pulmonarii peſſimè ſe habent; novo nimirum accedente Malo veteri Morbo.

Qui *Phthiſi* laborant periclitantur maximè ineunte Æſtate, quoniam augeſcente indies Tempeſtatis Calore Sanguis expanditur, unde tranſit difficiliùs per obſtructos Pulmones, hinc etiam augetur *hectica* Febris & Sudor colliquans. Tales ideò Ægrotantes hortor, ut ſe tunc Ruri recipiant, ubi Aura purior & frigidiuſcula, lenis & accurata Diæta, forſan & miſſus paulatim Sanguis, ſi nimiùm ebullit, rapidum Morbi Curſum reprimere poſſunt.

Nova Luna 7°. MAIO. *Plena Luna* 22°.

Ventus auſtralis, perpetuùs ferè ad Diem viceſimum Menſis, Argentum vivum in *Barometro* ſuppreſſit, Aeremque fecit denſum ac humidum: inde per tres Dies Boreas, poſteà Zephyrus.

Pluvia

Pluvia 3. 4. 6. 9. 10. 12. 13. 14. 15. 17.
Dig. Dec.
18. 20. 22.—24. 26. 27. 30.=1. 544.

Altitud. maxim. 21. 29. 8. N E 1.
——— minim. 5. 29. 0. S S VV 1. } media 29. 4.
Dies frigid. 2. 54. S S E 2x.
— tepid. 21. 30. Malacia p. m. } media $38\frac{8}{29}$

Tusses, Gravedines, & *Ophthalmiæ* humidæ frequentes: Quosdam *Apoplexia*, quosdam *Paralysis* corripit; *Pleuritis* & *Peripneumonia* multos præcipuè ineunte Mense: Febres intermittentes passim.

Nova Luna 6°. JUNIO. *Plena Luna* 20°.

Constans fuit ab Occidente Ventus per totum Junium, nunc ad Austrum, nunc ad Septentrionem flectens; inde Pluviæ satis & Frigoris; Aer interim factus est crassus valde & humidus.

Pluvia 2. 4. 7. 8. 10. 11. 12. 13. 14. 15.
16. 20. 22.—24. Grando vehemens 12. 13.
Dig. Dec.
=2. 398.

Circius admodùm ferox 1. p. m. Procella 14. Prima Nocte S w 4x.—20. Mane S w b S 4. Fulgura 11. Nocte.

Altitud. maxim. 30. 29. 9. N VV 1.
——— minim. 16. 28. 9. S VV 2. } media 29. $4\frac{13}{28}$
Dies frigid. 18. 42. VV N VV 1x.
— calid. 30. 24. Malacia p. m. } media $34\frac{15}{28}$

Tusses

Tuſſes acres & implacabiles ferè ſunt val frequentes, multæ quoque *Peripneumoniæ*, & v ræ & nothæ; crebri, atque fortes interdum Impetus *apoplectici*.

Qui Capite magno ſunt & breviore Coll facti, multoque abundantes Sanguine, ex facili *Apoplexiam* incidunt, quacunque de Cauſa n mium caleſcant Humores. — His Curæ ſit ide præcedente Vere, ac invaleſcente Calore, Sanguinem mittere, & leni, & parco Victu præcavere Morbum; maximè ſive Vertigo inc dit, ſive Capitis Dolor, aut Tinnitus Aurium aut falſi ac ſubiti Splendores; hæc, ni cavea tur maturè, certa ſunt ſæpe ſæpiùs ſubitane Mortis Prænuncia.

Nova Luna 5°. JULIO. *Plena Luna* 19°.

Magna jam Cœli facta eſt Mutatio, fuit enin hic Menſis & ſiccus & calidus valdè, flante ple rumque ab Oriente, vel Septentrione, Vento qui *Barometrum* crexit, ac diſcuſſit Vapores.

Dig. Dec

Pluvia 11. 12. 14. 19. 20. 21. 23. 28. = 0. 590

Fulgur & Tonitru 20. primo Mane, Dies val dè fervidi 4. 17.

♉ Altitud. maxim. 3. 29. 8. E 1. —— minim. 19. 29. 2. S VV 2.	media 29. $6\frac{5}{28}$
Dies frigid. 31. 33. N. 1. — fervid. 4. 17. Malacia.	media $24\frac{4}{28}$

Graves Capitis Morbi adhuc paſſim, & Tuſſe plurimæ; *Colica* bilioſa frequens; Sudores maximè profuſi omnes ferè debilitant valdè. Perplures jam Mulieres largiſſima patiuntur Menſtrua ſum-

mo

mo cum Virium Languore ; an fuſo Sanguine ; an rarefacto duntaxat?

Nova Luna 4°. AUGUSTO. *Plena Luna* 18°.

Redit pluvia Tempeſtas, quæ porro pro Anni Tempore eſt admodùm frigida, unde Meſſis infelix : Corus ſubinde flavit, Libs ſæpe, nonnunquam Vulturnus, interdum Aquilo.

Pluvia $\overline{3}^{\,\prime}$. 5. 7. $\overline{8}^{\,\prime\prime}$. $\overline{9}^{\,\prime\prime}$. $\overline{10}^{\,\prime}$. 12. 14. 17.—$\overline{22}^{\,\prime}$.
3. $\overline{24}^{\,\prime\prime\prime}$. 25. $\overline{27}^{\,\prime}$. 28. = 2. 210. Dig. Dec.

Grando 10. Levis Procella & Fulgura 7. Nocte b w 4ˣ.

Altitud. maxim. 29. 29. 9. N 1.
——— minim. 8. 29. 2. S VV b S 3. } media 29. $6\frac{4}{30}$

ies frigid. 27. 39. N N E 1ˣ.
— calid. 9. 27. S VV b VV 2. } media $32\frac{6}{30}$

Cholera, & Morbus colicus paſſim: Anginæ, Febres putridæ hand paucæ. *Variolæ* jam frequentes à miſeris *Saltzburgenſibus*, Patria expulſis, huc advectæ.

Jure merito inter Morbos maximè contagioſos ponuntur *Variolæ*, adeò ut vel unus Puerulus iſce correptus, fortè longè latèque ſæpiſſimè luem diſpergit: Atqui niſi etiam unà conſpiret, contagium fovens, Aeris Conſtitutio, ſæpe vel intra unum, alterumve Domicilium, in ipſis quaſi Incunabulis, extinguitur Morbus. — Hoc ſique vel in ipſa Peſte quandoque notatur, quam Hyems frigida coercet *.

Nova

* *Hodges* de Peſte per Initia.

Nova Luna 2°. SEPTEMBRI. *Plena Luna* 16°.

Pluvia ferè perpetua ad medium uſque Septem-brem, Africo ſubinde fremente, Vulturno inter-dum; à decimo octavo autem Ventus Oriente inter & Septentrionem perflabat.

Pluvia 1. 3. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 14. 1
18. 27. 28. = 2. 912. Dig. Dec.

Procella 10. p. m. S w b w 4.

♉ Altitud. maxim. 30. 30. 0. E b N 1. — minim. 10. 29. 3. } media 29. $6\frac{20}{29}$
Dies frigid. 29. 48. E N E 1. — tepid. 1. 32. S VV 3x. } media $39\frac{22}{29}$

Multæ *Variolæ*, *Morbilli* & Tormina frequen-tia; Febris *Catarrhalis* Pueros infeſtat: Menſis ve-rò fuit parum morboſus.

Nova Luna 2°. OCTOBRI. *Plena Luna* 16°.

Ineunte & exeunte Menſe Ventus ab Oriente prævaluit, intermedio autem Tempore fuit va-rius admodùm, ſæpe turbidus Auſter perfremuit, labente *Baroſcopio*, & Pluvia ruente; à viceſimo tertio tamen nulla prorſus.

Pluvia 2. 3. 4. 5. 6. 7. 10. 11. 12. 15. 18.
20. 22. 23. = 3. 330. Dig. Dec.

Procella 13. w S w 4x. — 20. p. m. necnon inſequente Nocte S 4.

Maxima

Maxima Procella 23. Nocte S 4ˣ. Maximæ Pruinæ 16. 17.

AB. 21. H. 10. N w b N 1.—24. H. 9. w N w 1.—25. N N w 1.—27. H. 9. w b N 1.

Altitud. maxim. 16. 30. 4. E N E 1. / ——— minim. 6. 28. 7. S VV b S 3ˣ.	media 29. 4 24/30.
Dies frigid. 22. 55. N N VV 1. / — tepid. 5. 40. S VV b VV 2ˣ.	media 45 2/3

Variolæ & *Morbilli* ſparſim, *Ophthalmiæ*, *Rheumatiſmi*, & Morbi colici frequentes: Febres lentæ *nervoſæ* paſſim.

Nova Luna 31°. *ultimo* — NOVEMBRI — *Plena Luna* 15°. *Nova Luna* 30°.

Parca admodùm Pluvia ante Diem decimum ptimum decidit, dum vel Subſolanus ſpiravit, el Ventus *borealis*, ſurgente *Barometro*; poſt ruit nimboſus Auſter, multaque Pluvia; quòd *tmoſphæram* humidavit plurimùm, quæ fuit nte ſicca ſatis & tenuis.

Pluvia 8. 17. 18. 19. 20. 23. 24. 25. 26. 29. Dig. Dec.

. Grando gravis 27. primo Mane = 1. 874.

Procella 19. à Diluculo ad ſeram Veſperam w 4.

——— 20. p. m. w S w 4ˣ.—vehemens 25. m. S 4ˣ.

Maximus Halo circa Lunam 10. 11. prima octe E S E 2.

Altitud. maxim. 9. 30. 3. E N E 1. / ——— minim. 25. 28. 8. S 4ˣ.	media 29. 7 23/30
es frigid. 9. 66. rigidum Gelu. / — tepid. 20. 47. S VV 3ˣ.	media 53 1/3

Pleu-

Pleuritides, *Peripneumoniæ*, & *Ophthalmiæ* fr
quentes, præcipue Menſis Initio: Multi *Rhe*
matiſmo laborant, aliqui lenta Febre. Tuſſe
Anginæ, Coryzæ, Gravedines undique. *Vario*
adhuc, *Morbilli epidemici*.

Plena Luna 15°. DECEMBRI. *Nova Luna* 29

Per Initia Menſis Aer tepidus & humidus
Libs ferè perpetuus & pluvioſus; ab undecin
ad viceſimum quartum Boreas perflavit, qui
Barometrum ad Altitudinem enormem evexit,
frigidam fecit *Atmoſphæram* & paulò ſicciorer
Ventus erat poſteà variùs, frigidus, & pluviu

Pluvia 1. 2. 3.—5. 6. 7.—9. 12. 20. 2
26.—30. 31. Grando cum Fulgure & Tonit
Dig. Dec.
7. Nix 21. Nocte. = 2. 404.

♉ Altitud. maxim. 14. 30.7. N N E 1. } media 29. 8 23/31
—— minim. 3. 29. 1. S VV 2.
Dies frigid. 24. 72. E N E. valdè rigidum Gelu. } media 57
— tepid. 2. 47. VV S VV 2.

Ophthalmiæ *, *Rheumatiſmi*, ac *Morbilli* plu
mi adhuc, *Variolæ* paſſim: Multi Vertigine c
ripiuntur. Anginæ, pleuriticæ & *peripneumo*
cæ Febres valdè frequentes; haud paucæ len
nervoſæ; longè plures tamen acutæ ab acri
inflammante Viſcido; quod, dum ad vari
tranſ-

* Per frigidas & humidas Aeris Conſtitutiones diu dur
tes Ophthalmias eſſe perfrequentes obſervavit *Frid. Ho*
man, Medic. ration. Tom. 4. Part. 1. Cap. de Inflam. Ocul

ransfertur Partes, varios producit Morbos, *Pleu*-*ritidem* puta, *Peripneumoniam*, *Anginam*, *Oph*-*thalmiam*, &c. prout nempe in hac, vel illa Parte consistat obstruens Lentor. Nec mirum ideò quòd *Ophthalmiam* in Anginam interdum mutatam videmus, Anginam in *Peripneumoniam*.—Τῶν δυνέων ἢ ἐν πλευρῇσι, ἢ ἐν ςήθεσι, ἢ ἐν τοῖσιν ἄλλοισιν μέρεσιν ἢν μέγα διαφέρωσι, καταμαθητέον.

Hippoc. Aphor. Sect. 6.

Tota Pluviæ Quantitas, quæ Ann. MDCCXXXIII. decidit, fuit = 24.004. Dig. Dec.

Plena Luna 13°. JANUARIO. *Nova Luna* 28°.

Per Anni Initia Pluviæ multum & procellæ; vadit hinc *Barometer*, paulò tamen post, elucente Sudo, resurgit, dum Corus intervenit; mox autem Libs nubilus; brevique iterum Corus; variante sic persæpe Vento variat quoque Cœli Facies: atqui per totum Mensem Aer fuit vallè crassus & longè humidus, ac plerumque tepidior solito.

Pluvia 1. (ii) 2. 3. (iii) 4. (iii) 5. 6. (iii) 10.—13. 19. (i) 20. 21. 23. 24. (ii) 25. (ii) 26. 28. 29. 31. Grando 1. 5. 25.
Nix. 2. = 3.962. Dig. Dec.

Procella 3. Nocte & tota Die 4. w S w 4. — 6. Nocte w S w 4[x].
——— 24. S w 4. — 29. Nocte S S E 4[x]. Fulgur & Tonitru 4. 25.

♉ Altitud. maxim 11. 30. 3. VV N VV 1. } media 29. 7.
——— minim. 4. 2 . 7. VV S VV 4.
Dies frigid. 2. 66. N VV 1x. } media 54 $\frac{16}{29}$
— tepid. 31. 50. S VV 3x.

Morbilli Epidemici, *Variolæ* ſparſim & Ruri &
in Oppido: Plures acerbo admodùm & pertina
ci *Rheumatiſmo* laborant, multos vehemens & di
durans Arthritis excruciat. *Peripneumonia* & ve
ra & ſpuria paſſim: Tuſſis *convulſiva* inter Pue
ros frequens; acerrimè quidem ſæpe poſt *Morbil*
los ſævit, vix utique compeſcenda niſi Miſſion
Sanguinis tollatur *Diatheſis phlogiſtica*, ac Collu
vies acris lenibus expurgetur, miti nempe Vom
tione, & blanda *Catharſi*, ſervata interim molli
diluente, accurata Diæta: peſſimus ſanè Nutricu
larum Mos eſt Carnem mox & Piſcem poſt *Mor*
billos Porrigere, hinc enim ſæpiſſimè Febris *Pe*
ripneumonica inſequitur.

Plures gravi Angina cum acuto Aurium Do
lore capti ſunt, cui non rarò *Parotis* acceſſit ſæp
in interiore Aure, aut Faucibus Abſceſſus, imo
nonnunquam *Phrenitis* & Strangulatio ſubita
Duos, treſve breviſſimè abreptos novi, attonito
quaſi & prorſus ſtupidos, quibus Vox primò mire
admodùm ſtridula, mox omninò intercluſa fuit
horum tamen unus faciliùs multò quam quis cre
deret oblata quæcunque deglutiebat. — Dirum
hoc Symptoma quàm maxime ſemper timendum
eſt, quòd Inflammationem Muſculi *Arytænoidis*,
& ſuperiora Aſperæ Arteriæ denotat; unde, oc-
cluſa penitus Rima *Glottidis*, Spiritus protinus
eliditur: eſtque ſtridulus hic Clangor hujuſce
Inflammationis Signum *diagnoſticum*. — In Mor-
bo hoc peſtifero opportuna *Bronchotomia* Ægrum
inter-

interdum vindicat ab imminente Morte: Vana tamen est omninò, atque irrito celebratur Ausu, dum Inflammatio Pulmones etiam corripuit, uti funestum sæpe docuit Experimentum. Hujus Signa præcipua sunt Pectoris Oppressio, summa Anxietas, perpetua *Orthopnœa*, & suffocans quasi Tussicula. Ita tamen non pertimescenda est hæc Operatio, ut vix Vena faciliùs tundatur; modò idoneus sit Artifex. Quid quod memini, triginta abhinc Annis, Discipulum quendam Chirurgicum vesano Puellæ cujusdam Amore percitum, qui *Cartilaginem Thyroideam* ter, quaterve Scalpello pertudit, adeò ut Lucernam extingueret illicò Flatus erumpens, dum officiosè consueret Vulnuscula Magister Chirurgus: quem monui, tandem advocatus, desisteret, potiùsque, Brachiis Juvenis Lectulo alligatis, prohiberet ne violenta Manu Vitam impeteret rursùs: inde Emplastro solùm adhærente, Vulnera probè contegente, ex facili sanatus est.

Si qua unquam & Cautela & Festinatione simul est Opus, in Angina quidem suffocante necessarium est. Hoc tristi olim Exemplo persensi in quodam Amico: erat hic sexagenarius ferè, agilis, rubicundus, & *Psychrolusia* gaudens ferè quotidie. — Mane, Die Saturni, frigido usus est pro More Balneo, post Meridiem gravi Horrore correptus penè obriguit, paulòque post incaluit vehementer, mox accessit Ardor Faucium intolerabilis, ac Dolor summus: Vesperi missus est Sanguis; media Nocte vocatus detrahi iterum ℥xvi. jussi, Clysterem emollientem cum multo Sale marino injici, *Mannam*, *Cremorem Tartari*, *Nitrum* ex *Decocto laxante* exhiberi affatim, *Epispastica* largiora & acria Cervicibus admoveri.

Mane, die Solis, omnia pejora, adeò ut vel Liquidi, vel Solidi Deglutitio ferè impossibilis, multò minus *Mannæ*, &c. satis ad Alvum solvendam. Hinc Humeris Cervicibusque affixis Cucurbitulis extractus est Sanguis ad ℥x. Locisque scarificatis applicata Vesicantia, injectumque acrius *Enema*, sed ne sic quidem ullatenus levatum est Malum, imò jam Vox evasit stridula valdè, etiam & subinde intercisa prorsùs; unde de *Bronchotomia* suggessi aliquid; id verò quasi esset Hominem jugulare non servare mussitabant adstantes: timidulus factus, junior tunc Medicus, destiti, ne Ægrotum occidisse viderer nisi servassem. Secta adeò rursùs est Vena, ac repetitum *Enema*: Jam paulò facilior Deglutitio, multòque minùs Doloris, ast Vox argutissima,* subinde nulla; porrò *Dyspnœa* maxima, Anxietas summa, Pulsusque vacillans admodùm, sæpe intermittens prorsùs cum Sudore frigidulo. — Jam tandem mihi maximè pœnituit neglectæ *Bronchotomiæ*, satis superque percipiens Pulmones jam morbo esse obrutos penitùs, facta *Metastasi* lethali. Dum deliberavi quid ultra faciendum erat, Vir bonus, inscius, Alvum egessit,† mox Distentione nervorum correptus occidit; vix elapsis triginta & sex Horis à prima Morbi Insultura.

Est utique funesti plerumque Eventus dum augetur Spirandi Difficultas vanescente subitò Angina, Fauciumque Tumore; idque notat ab *Hip-*

---

* Ὀξυφωνίη κλαυθμώδης, πονηρὸν. Lib. 1. Prorrhet. Sect. 6.

† Οἶσι διὰ σφοδρότητα πνιγμοῦ, Κόπριον ἐξαπίνης διαχωρέει θανάσιμον. Coac. Prænot. 7. Cap. de Angina *ex Edit. Dureti*.

Hippocrate * *Celsus*, " Si Angina subitò finita est, " in Pulmonem id Malum transit, idque sæpe " intra Diem septimum occidit. "—imò multò ante Diem septimum, si fuit Morbus ad Laryngem & Tracheæ Lacinias musculosas, primo scilicet, aut secundo, aut tertio Die; id ipsum quoque monente divino Sene *Lib. Prognostic.* necnon *Coac. Prænot.* 1. Sect. de Angina *Edit. Dureti*: quinimò notante † *Aretæo* etiam eodem Die: nec mirum utiquè cum & præcludatur Spiritus, & Sanguinis per Pulmones Transitus.— Omni igitur Ope nitendum est ut ad extra Tumor vergat, admotis acribus Cataplasmatis, imò acerrimo ad Collum anterius applicato Vesicante; quod quidem, etsi haud usitatum, est tutum satis & valdè efficax Auxilium: Nec certè omninò spernendum est ‡ *Celsi* Consilium " incidere satis altis Plagis sub ipsis Maxillis, supra Collum, & in Palato circa Uvam, vel eas " Venas quæ sub Lingua sunt, ut per ea Vulnera Morbus erumpat. " Atque hanc *Methodum* à *Cœlio Aureliano* laudatam video, utcunque molliter plerumque *Methodici* tractabant Ægrotos. Venæ quidem sub Lingua in Angina sæpe secantur feliciter, ac si vehemens urget Morbus, Febrisque itidem, non satis Sanguinis fundunt: ideo à Brachio priùs debita Quantitas emitti debet, rectèque monet ‖ *Aretæus* ex largo Vulnere, & ad Animi ferè usque Deliquium, ut gravis Inflammatio nempe citiùs tollatur, ægrum aliter

* Lib. 2. Cap. 7. † Vide *Aret.* de Morb. acut. Lib. 1. Cap. 7. ubi accurata admodùm habetur Anginæ Descriptio & Distinctio. ‡ Lib. 4. C. 4. ‖ De Curatione Anginæ,

brevi suffocatura. Porrò in graviore Casu suaderem Cucurbitulas scarificatas Cervicibus apponendas atque summis Humeris (Occipitio, Palis, & Pectori etiam vult * *Cælius Aurel.*) mox his ipsis Locis *Epispastica*. Nihil enim negligendum est in tanto Discrimine, ubi quàm brevissimo Tempore de Vita agitur, & ubi sæpissimè parùm valdè agendum est per Remedia Ore assumpta: Clysteres adeò laxantes, irritante quodam Sale adjecto, marino putà aut *Cathartico* communi, injiciendi sunt subinde — non quòd non Purgantia refrigerantia protinùs exhibenda sunt, si fieri potest, *Nitrosa* quoquè diluentia & *Emollientia* affatìm, hausto interim Vapore tepido relaxante perpetìm, Fauces etiam colluendo, ac fovendo, Liquore: Gargarisationes verò fortes & frequentes utiquè minimè laudo, quòd & Dolores augent & Inflammationem.

Est tamen quædam Anginæ Species ubi Gargarismata, imo & acriora, valent plurimùm, à Destillatione nempe salsa & pituitosa in Fauces & *Pharyngem*, quæ tument quidem plurimùm, at subalbidæ sunt & Muco plurimo obductæ; atqui Febris tantùm modica subest, Respiratio autem est satis difficilis & Deglutitio obstructa plurimùm. In tali equidem Casu non multa Sanguinis Missione Opus est, sed *Epispasticis* & *Catharticis*: Suadet etiam *Elaterium Aretæus*; habemus tamen mitiora multò, at efficacia satìs: Sinapi interim ex Mulso & Aceto coctum & idoneum facit Gargarisma & perutilem Vaporem, quodque mirè elicit Colluviem. Attamen fugienda

* Lib. 3. C. 3.

gienda sunt omninò hæcce ubi magna subest Inflammatio, Ficus enim hìc & Nitri Decoctio ex Aqua & Lacte, melius multo est Gargarisma & tutius longè, etiam & haud inutilis Potio.

Sed hæc hactenus de Angina; cujus quidem variæ cum sint Species * variam quoquè poscunt medendi Methodum. At ea sanè, quæ longis accedit Morbis, vel lentis Febribus, ubi nec Tumor est extrà, nec in Faucibus aliquid conspicuum, sed aridæ sunt quodammodò & pallidæ, Sanguinis Dispendium & Alvi Purgationem minimè fert, nedum indicat: *Cardiaca* contra idonea atque Victum instaurantem postulat, his enim solis si ullis, levatur Malum: Est tamen ut Plurimùm certus Exitii Nuncius.

Plena Luna 12°. FEBRUARIO. *Nova Luna* 26°.

Altam plerumque Stationem tenuit *Barometer* hoc Mense, etsi Libs sæpe furebat, Pluvia quoquè haud parca cadente; immensa tamen *Atmosphæræ* Densitas Mercurium sustinuisse videtur; porrò Corus interfuit sæpe, Subsolanus interdum. Vix ullum Gelu hoc, aut elapso Mense: Aer crassissimus semper ac humidissimus.

Pluvia $\overset{II}{\overline{1}}$. 3. $\overset{I}{\overline{5}}$. 6.—$\overset{I}{\overline{8}}$. 9. $\overset{II}{\overline{10}}$. 11. 13. 14. 17. 18. $\overset{IIII}{\overline{19}}$. $\overset{I}{\overline{26}}$. $\overset{I}{\overline{27}}$. 28.=2. 876. Dig. Dec.

Maximus Halo circa Lunam 5. H. 9. p. m. Magna *AB*. 23. H. 7. p. m. E 1.

* De his Vide *Celsum*, Lib. 4. C. 4.—Necnon *Aretæum* de Morb. acut. Lib. 1. C. 7.

♉ Altitud. maxim. 23. 30. 3. E 1.
——— minim. 19. 29. 4. S S VV 1. } media 29. 8 $\frac{7}{28}$
Dies frigid. 6. 59. N VV b 1x.
— tepid. 27. 47. S VV b VV 3x. } media 51 $\frac{18}{28}$

Ophthalmiæ, *Pleuritides* & *Peripneumoniæ* passim. Tumores Colli Fauciumque cum acerbo sæpe Dentium Auriumque Dolore valdè frequentes; Haud rarò nascuntur in Meatu auriculari *Apostemata*, vel in Tonsillis, subinde *Parotides* diu dolentes, tandemque aliquando suppurantes.

Rheumatismus & Arthritis sævit maximè: *Variolæ* plurimæ.

Morbilli pustulosi, & maximè eminentes, admodùm sunt *Epidemici*; at, nescio unde, magis funestos edunt Effectus quàm vel merè maculosi; mox enim ab Initio vehemens invadit Tussis, & perpetua ferè Sternutamenta cum maxima ad Oculos Naresque Fluxione, protinùs ardens accedit Febris cum Delirio plerumque, & permagna Præcordiorum Oppressione; quæ fit etiam, Morbi Statu, multò violentior, adeò ut tunc Affectio sæpissime evadat prorsùs *Peripneumonica*. Hinc Stupor accedit, vel sævissimi Dolores *Colici*, sæpe *Dysenteria*; Tussis autem usque ingravescit, unde haud rarò expuitur Sanguis, rupto in Pulmone Vasculo, interdum etiam ex Naribus plurimus effunditur. — Sanguinis Missio *Colicam* æquè levat ac *Peripneumoniam*; pernecessaria est utiquè, sine qua quidem vix aliquid proficit, post autem *Cathartica* lenia Morbi Reliquias expurgant feliciter, modò parcus sit Victus & idoneus. Plures equidem Pueros hic Morbus opprimit, vehementi Pulmonum Inflammatione

tione

tione, aut lenta Tabe & importuna admodùm Tuſſi conſumptos.—Qui Artuum Laſſitudinem* ac Dolorem graviter diuque plorabant, imminente Morbo, ſævum admodùm perpeſſi ſunt: quod in *Variolis* quoquè ſæpiùs notavi. An Humorum Acrimoniam indicat hoc *Symptoma*, an Globulos ſanguineos in Vaſculo, Sero Sanguinis duntaxat idoneo impactos?

Plena Luna 14°. MARTIO. *Nova Luna* 28°.

Et ineunte & exeunte Martio ſublimis fuit *Barometer*, Ventus ab Oriente, aut Septentrione, per totum ferè Menſem, unde Sudum plerumque: atqui inter 14. & 25. ſubſidente Mercurio, Nix multa, Pluvia frequens & Grando, atque algida Tempeſtas: rigidum Gelu 18. 19. N E 1.

Pluvia 6. $\overset{\prime}{\overline{14}}$. 18. 21. 22. $\overset{\prime\prime\prime}{\overline{23}}$. 24. Nix 11. $\overset{\prime}{\overline{15}}$. $\overset{\prime}{\overline{16}}$. 18. 20. Grando 17. $\overset{\prime}{\overline{22}}$. = Dig. Dec. 1. 512.
Magna *AB*. 1. H. 10. p. m. N E 1.—magna variata *AB*. 15. H. 7. N. b. w. 2x. fuit tamen majore ex Parte Coloris Ferri igniti: hujus Radii lucidi vel à S w & S E jaculati fuere: maxima rursùs lucida verſicolor *AB*. 30. H. 10. N b w 1. Centrum Coronæ (ut dicitur) certiſſimè ad Plagam orientalem Lineæ meridionalis divergebat per Gradus ferè quindecim, totidemque ſaltem ab ipſo *Zenith* ad Auſtrum declinabat.

♉ Altitud. maxim. 30. 30. 4. N b VV 1.
——— minim. 22. 29. 1. E S E 2. } media 29. 7.

* Ὀςεοκόπος. Hippocrat.

Dies frigid. 16. 66. N b VV 2. } media 55.
— tepid. 31. 46. N b VV 1.

Morbilli adhuc *Epidemici: Variolæ*, *Ophthalmiæ*, *Pleuritides* & *Peripneumoniæ* plurimæ: non hìc tantum sæviunt omnes hi Morbi sed & undique Tusses *convulsivæ*, vehementes, suffocantes, *Morbillos* sæpe & *Variolas* insequuntur, quæ magnam sanè edunt Stragem. — Cum 4°. ab Eruptione Morbillorum Die probè desquamatur Cuticula, quasi Furfure crassiore aspersa, læta Spes effulget; at parva certè, ubi Pustulæ lividæ, aut luridæ fiunt. Tunc autem *Epispastica* haud parcè admovenda sunt, & Frictiones calidæ per totum Corpus mox adhibendæ; intereà Serum Lactis vinosum, tepidum, sorbillandum est affatìm, paucis *Sp. C. C.* Guttis, si languet Pulsus, instillatis.

Coryzæ, Raucedines, Faucium Collique Tumores, apud omnes ferè; haud pauci etiam Angina corripiuntur, quæ tamen est plerumque mucosa, nec multa Febre, nec magna Spirandi Difficultate stipata: *Parasynanchen* hanc Anginæ Speciem vocabant Veteres. Pendens autem à multa Colluvie serosa rectiùs *Epispasticis*, blandis Sudoribus, & Alvum purgantibus, discutitur, quàm larga & repetita Sanguinis Missione; utcunque sit prudens, in ipso Morbi Initio, Venam secare: Hìc etiam detergentia & paulò acriora Gargarismata proficiunt, quibus quoquè astringentis aliquid immiscetur utiliter. Sæpe equidem nimii sumus in *Emollientibus* ubi Fluxio serosa quasi Fauces inundat, quia plus Humoris ibidem invitant.

Longè

Longè tamen alia debet esse Ratio medendi ubi urget pestifera *Cynanche*, hìc enim plerumque Febris est acutissima, rubet tumetque Vultus, usque eò ut interdum etiam liveat, torvi sunt Oculi & inflammati, pulsant dolentque admodùm Tempora; mox succedit Phrenitis, aut Stupor somnolentus, difficillimè trahitur Spiritus, imò vix respirare valent nisi prorsùs erecti, protinùsque suffocantur nisi juvat cita, larga, & repetita Sanguinis Missio.

Plena Luna 12°. APRILI. *Nova Luna* 26°.

Aquilo perflavit sæpissimè hoc Mense, interveniente subinde Cauro, interdum Vulturno, unde valdè frigida Tempestas: Nix, Grando, Gelu, frequenter per Initia, sub Finem Pluvia, spirante Austro.

Pluvia 1. 2. 7. 11. 15. 21. 22. 24. 25. 26. 7. 28. 29. Nix 3. 4. 8. 9. Grando 8. 9.
Dig. Dec.
o. Acre Gelu 5. N E 2 = 1. 698.
lagna ignea *AB.* 20. H. 9. E N E 3. Procella
. N N w 4ˣ.

Altitud. maxim. 11. 29. 8. N E 2. } media 29. 4 25/30
——— minim. 24. 29. 1. S E 2.
ies frigid. 5. 64. N E 2. } media 50.
— tepid. 30. 44. S VV b S 2.

Ophthalmiæ, *Pleuripneumoniæ*, Anginæ, valde equentes, multòque magis vehementes. *Vario*. grassantur plurimùm, at multò magis *Epidemici*

mici sunt *Morbilli*, magisque etiam funesti. — Tussi gravissima infestantur Pueri; febricitant sæpe haud leviter, ægrèque admodùm exantlatur tenax Pituita, unde haud pauci Distentione Nervorum corripiuntur: Missione Sanguinis levantur & Usu *Oxymel. Scillit. Expressione Milleped.* &c. Tempestas est valdè funesta Tabidis. Longæ & difficiles *Apthæ*, ac Faucium Ulcera pertinacia haud rarò febricitantibus * accidunt: *Hecticis* & *Phthisicis* utiquè sunt certa, imò & cita, Mortis Præsagia.

Febres tertianæ aliquæ; Arthritis & *Rheumatismi* sævissimi.

Plena Luna 12°. MAIO. *Nova Luna* 26°.

Mensis Initio Ventus ab Austro non parcam demisit Pluviam: à 13°. Subsolanus sæpe, mox Vulturnus, tunc Aquilo, Corus interdum: 15°. Fulgur, Tonitru, Pluvia, Vento omni Modo, & omni Hora, variante: 16°. Aquilo velox, nulla Pluvia; Nocte tamen Vis immensa, etiam inter Horam Noctis undecimam & Meridiem 17ⁱ. Pluviæ Digitus integer decidit, minimè intereà subsidente Baroscopio. Perstitit Aquilo ad 19ᵐ; inde Ventus inconstans micante subinde Fulgure: sub Finem Aquilo rursùs, qui, contra quod solet, fuit hoc Mense plerumque Austro tepidior.

Pluvia

* Φάρυγξ ἑλκωμένη, σὺν Πυρετῷ, δεινόν. *Hippocr.* Prognost.

Pluvia $\overset{\prime}{1}$. $\overset{\prime\prime\prime}{2}$. 3. 5. $\overset{\prime}{7}$. $\overset{\prime\prime}{9}$. $\overset{\prime\prime\prime}{10}$. 11. $\overset{\prime\prime}{15}$. $\overset{\prime\prime\prime\prime}{17}$. 18. $\overset{\prime\prime}{19}$. 24. 30. = 5. 210. Dig. Dec.

Procella 2. Nocte S S E 4[r]. Fulgur & Tonitru 18.

♉ Altitud. maxim. 25. 30. 0. N E 1.	} media 29. 5 $\frac{28}{29}$	
——— minim. 10. 29. 2. S S VV 3.		
Dies frigid. 2. 47. S b E 31.	} media 38 $\frac{7}{29}$	
— tepid. 27. 28. E N E 1.		

Ophthalmiæ, Anginæ, *Pleuritides*, *Peripneumoniæ*, & veræ & spuriæ, frequentes: *Variolæ*, *Morbilli*, ac Febres *Miliares* passim. Tussis *convulsiva* plurimos infestat Pueros, aliquos protinùs suffocat. Plures solito à *Pleuripneumonia* malè judicata fiunt *empyici* *, rupto interdum in Latere Abscessu, haud raró intra Pulmonem; qui faciliùs purulenta expuunt servantur, sin aliter brevi totus absumitur Pulmo, magna accedente Raucitate, & Gutturis Asperitate. — *Raucedo* frequenter utiquè Pulmonarios vexat, eaque pertinax admodùm; quod sanè inter confirmatæ *Phthiseos* Signa rectè numeratur, nec profectò longè Mors abest si *Apthæ* accedunt, aut Gutturis Ulcera: pertimescenda est adeò in Morbis Pulmonum Raucitas, maximè si viridia sint Sputamina aut quasi cœnosa.

Plena

* De Signis Empyematis perlege *Hippocr.* Prognostic. & Libri, de Locis in Homine, Sect. 28.

Plena Luna 10°. JUNIO. *Nova Luna* 25°.

Infausta, pluvia, frigida Tempestas toto ferè Junio, Ventus ab Occidente plerumque, ad Austrum subinde vergens, haud rarò etiam ad Septentrionem.

Pluvia 1. 2. $\overset{\text{i}}{5}$. 6. $\overset{\text{ii}}{7}$. $\overset{\text{iii}}{9}$. $\overset{\text{iiii}}{10}$. 11. $\overset{\text{ii}}{15}$. 18. — 20. $\overset{\text{iii}}{23}$. 24. $\overset{\text{ii}}{25}$. $\overset{\text{ii}}{26}$. 27. 30. = 4. 218. Dig. Dec.

Fulgur & Tonitru 5°. Noctu. Levis Procella 26. Mane S S w 4°.

♉ Altitud. maxim. 16. 29. 8. N N VV 1.
—— minim. 10. 29. 0. S S VV 3. } media 29. $4\frac{18}{30}$

Dies frigid. 3. 38. N b E 1.
— tepid. 29. 27. VV N VV. 1. } media $32\frac{2}{3}$

Variolæ & *Morbilli* adhuc frequentes: Febres *Miliares* compositæ (ut dicuntur) haud raræ: Multos torquet *Rheumatismus*, & Laterum Dolor; nec paucos opprimit *Peripneumonia*, at plerumque notha. Tussis sævissima passim apud Pueros, quæ vix sedatur nisi post Vomitus frequentes, & repetitas *Rhabarbari Doses*; tunc verò *Decoct. Cortic. Peruviani* brevi fugatur.

Plena Luna 9°. JULIO. *Nova Luna* 24°.

Perdurat usque frigida, ac humida Tempestas, Aer plerumque crassus valdè & nebulosus, Pluviæ quidem plus satis; unde Fructus ὡραῖοι crudi prorsùs & insuaves. Ventus ab Occidente prævaluit, ad Austrum sæpe flectens, sæpiùs tamen ad Septentrionem, interfuit Boreas interdum,

dum, aliquando Malacia. — Raræ admodùm Papiliones, rariſſimæ Cicadæ.

Pluvia 1. 3.—5. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 18. 25. 27. 28. 29. 30. 31.=3. 172. Dig. Dec.

Fulgur & Tonitru 12. a. m. Malacia.

♉ Altitud. maxim. 20. 30. 1. N b VV 1x.
——— minim. 11. 29. 2. VV S VV 2x. } media 29. 6 14/29

Dies frigid. 13. 40. N N E 1.
— calid. 23. 24. Malacia. } media 31 9/29

Variolæ epidemicæ, haud tamen valdè lethales, *Morbilli* aliqui, Tuſſis *convulſiva* atrox adhuc; Diu duravit Angina quædam *apthoſa*, quæ omnibus penè Morbis acutis accedit, præcipuè puſtuloſis; jamque etiam *peripneumonicos* vexat. — Moleſtum ſanè, ac ſæpe periculoſum, eſt *Symptoma*, ubi in Febribus Membrana Faucium inflammatur, ac Puſtulis obſidetur: Paucæ utiquè *Variolæ*, in ipſo Faucium Iſthmo, multò plus nocent quam mille extrà.

Plena Luna 7°. AUGUSTO. *Nova Luna* 23°.

Prior Auguſti Pars fuit læta ſatis, poſterior infelix admodùm Pluvia ferè perpetua cadente, quæ Segetes corrumpit maximè : *Atmoſphæra* porrò, quæ vigeſimum uſque fuit ſicca ſatis, jam facta eſt craſſiſſima ac humidiſſima, Libs intereà perflavit; Corus autem prævaluit Initio.

Pluvia 1. 2. 5. 6. 12. 21. 22. 23. 24. 25. —27. 28. 29. 30. 31.=2. 016. Dig. Dec.

Fulgur

Fulgur & Tonitru 23. Permagnus igneus Halo circa Lunam 5. H. 10. p. m. w 1ˣ. Procella 21. Nocte S S w 4ˣ.— 24. Nocte S w 4ˣ.— 26. Nocte S w 4.

♉ Altitud. maxim. 18. 30. 0. N. 1.
—— minim. 29. 29. 2. S VV b VV 3. } media 29. $6\frac{2}{30}$
Dies frigid. 31. 42. 42. VV N VV 2x.
— calid. 15. 20. N N VV 1x. } media $31\frac{13}{30}$

Variolæ epidemicæ, Tuffis *convulſiva* adhuc frequens, præſertim in *Cornubia* citeriore: Anginæ & *Peripneumoniæ* nothæ paſſim, multis Puſtulis rubris & aquoſis, Statu Morbi, erumpentibus iiſque plerumque ſalutiferis. *Rheumatiſmus* vexat Plurimos, qui multò nunc fæliciùs *Catharſi* cedit quàm Venæ Sectioni.

Magnus Languor omnes opprimit; imò vel Aviculæ contriſtantur, ſilet ipſa Cicada.

Plena Luna 6°. SEPTEMBRI. *Nova Luna* 21°.

Pluvioſus porrò ac frigidus ſequitur September; Libs furibundus ſæpe ineunte Menſe, poſt xvi. Vulturnus plerumque, intercurrente nonnunquam Malacia—Nimio Squalore obruta tabeſcunt plurima Frumenta.

Pluvia $\overset{\prime\prime\prime\prime}{1}$. $\overset{\prime}{3}$. $\overset{\prime\prime}{5}$. 6. $\overset{\prime\prime}{7}$. 8,—10. $\overset{\prime}{11}$. 12. 13. $\overset{\prime}{17}$. $\overset{\prime\prime\prime}{19}$. 20. $\overset{\prime\prime\prime\prime}{21}$. 22. 26. $\overset{\prime}{27}$. 28. 30.=3. 432. Dig. Dec.

Levis Procella 3. Noctu S w. 4ˣ.—gravis 10. Nocte S w 4ˣ.— 11. a. m. w S w 4.

Fulgura & Tonitrua 7. Nocte—Fulgura perpetua ſine Tonitru 10. Veſperi—21. Veſperi—perpetua ſine Tonitru quoquè 23. ab Hora 6. p. m. ad

m. ad mediam Noctem & ultra. *AB.* 12. & 13. Hora 8. p. m. N w b N 1.

♉ Altitud. maxim. 14. 29. 8. N N E 1. } media 29. $5\frac{5}{30}$
——— minim. 11. 29. 0. VV S VV 4.
Dies frigid. 14. 48. } media $38\frac{2}{3}$
— fervid. 22. 32. S S E 1.

Variolæ usque vagantur, hic autem benignæ satis sunt, aliis tamen in Locis haud rarò lethales. Tusses *convulsivæ* etiamnum freqoentes: Febres lentæ *nervosæ* atque *miliares* passim, aliquæ etiam putridæ, aliquæ intermittentes.

Icterus & Hydrops, jam sæpe quidem unitis Viribus, plures opprimunt.

Tusses plurimæ, Fauciumque Tumores, Colli *Parotidum*, Maxillarumque, levi sæpe cum Angina, ubique permolesti sunt.

Plena Luna 5°. OCTOBRI. *Nova Luna* 21°.

Ab ultimo Septembris Diem ad usque vicesimum secundum Octobris Boreas perflavit assiduè, unde sublimior *Barometri* Statio, & sicca Tempestas; porrò inter xiv. & xxiii. frigida valdè: sub Finem Mensis infremuit pluvius Vulturnus. Gelu rigidum 18.

Pluvia $\underline{2.}^{i}$ $\underline{13.}^{i}$ $\underline{24.}^{ii}$ $\underline{25.}^{i}$ $\underline{26.}^{i}$ $\underline{27.}^{iii}$ 28 — 31.
Dig. Dec.
Grando 28. = 1. 516.

Procella 29. — 30. S E b S. 4. *AB.* 19. H. 8. p. m. E N E 1.

♉ Altitud. maxim. 8. 30. 3. E N E 1x. } media 29. $7\frac{29}{31}$
——— minim. 31. 29. 1. S E 3x.

Dies

Dies frigid. 18. 65. E N E 2. } media $52\frac{15}{31}$
— tepid. 1. 44. N N E 1.

Ubique ferè dominantur *Variolæ*, plerumque tamen sunt benigniores. Febres aliquæ putridæ, intermittentes aliquæ, ceu potiùs remittentes, quæ faciliter *Eccoproticis* lenibus abiguntur, epoto subinde *Haustu salino* cum *Corticis Peruviani* tantillo—*Ophthalmiæ*, Anginæ, Coryzæ, Tusses humidæ, creberrimæ; *Pleuritis*, ac *Peripneumonia*, & vera & notha, frequens.

Spuria Pleuritis plerumque nihil aliud est quàm Affectio Musculorum externorum Pectoris, quæ *Rheumatismi* utiquè Species est; at ubi ipsum Costarum *Periostæum* inflammatur, Dolor sæpe vehemens urget, & pertinax admodùm, unde Respiratio haud rarò impeditur maximè * —atqui jam ex facili discutitur, molli existente Pulsu, Fomentis idoneis, & leni *Catharsi*.

Plena Luna 4°. NOVEMBRI. *Nova Luna* 19°.

Ipso Mensis Initio gravis decidit Pluvia, Austro fremente; à vi. ad x. Aquilo frigidissimus prævaluit, mox Vulturnus Diem ad usque xvii. durans; frigidus hic quoquè, ac sæpe nimbosus & pluvius. xxi. Vesperi gravis irruit Procella, Libanoto furente vehementer, dum perplurima corruit Pluvia; duravit hæc per integrum ferè Triduum, quo maxima fuit, imò & insolita, *Baroscopii* Depressio, Æstus autem Maris immensi †: ad Finem verò Caurus *Mercurium* erexit.

Pluvia

* Vid. *Essay on Fevers*, Cap. de Pleuritide. † De his Vid. Vol. I. p. 18.

Pluvia $\overset{''''}{1}$. $\overset{'}{3}$. 4. 5. 7. 8. $\overset{'}{11}$. 12. $\overset{'}{13}$. 14. $\overset{'}{15}$. $\overset{'}{17}$. 19. 20. $\overset{'''}{21}$. $\overset{'''}{22}$. $\overset{''}{23}$. $\overset{'}{24}$. 25. $\overset{'}{26}$. $\overset{'}{27}$. 28. $\overset{''}{29}$. Grando 23. & 29. = 4. 574. Dig. Dec.

Levis Procella 12. Nocte S E b S 4ˣ. Procella 21. Vesperi S S w 4. — tota Die 22. S w b w 4ˣ. — 23. Mane S w 4. Fulgur & Tonitru 21. Nocte — 23. Nocte.

♉ Altitud. maxim. 14. 30. 1. S E b E 3. ——— minim. 23. 28. 2.	media 29. $4\frac{12}{28}$
Dies frigid. 10. 70. N N E 1. Gelu valdè rig. — tepid. 1. 48. S 3.	media $58\frac{10}{56}$

Pleuritides & *Peripneumoniæ*, & veræ & spuriæ, haud infrequentes, nec Febres *nervosæ*, ac *miliares*; præcipuè in *Cornubia*: Crebra Tussis *convulsiva* inter Pueros. Anginæ & Tumores Faucium, *Parotidum*, ac Maxillarum undique, qui sæpe suppurantur & intùs & extrà.

Variolæ epidemicæ hìc, & ubique, jamque multò pejoris sunt Notæ, sæpe cum lividis & nigris *Petechiis*, sæpe sessiles sunt prorsùs & subnigræ, sæpe vacuæ omninò, sæpius acri admodùm ac crudo *Ichore* turgidulæ: Plures sanè jugulant: Qui evadunt plurimis molestissimis Furunculis & Ulcusculis frequenter admodùm infestantur — Haud rarò immensa fit, ipsis primis Morbi Diebus, *Salivatio*, tenuis quidem ea & acris maximè, unde Fauces & totum Os mox exulcerantur. Semper mihi suspectus est utiquè præmaturus hic & crudus Fluxus *, Tædii quippe plurimum Ægrotis ac Doloris facit, arcetque protinùs Som-

* Vid. *Essay on Fevers* C. de Variolis, p. 145.

num; unde nec faustè replentur Pustulæ, nec maturantur bene. Porrò magnam hoc Sanguinis indicat Acrimoniam; quod quoquè valdè frequens Sternutamentum denotat, & enormis Narium ac Oculorum Fluxio: unde hæc rectè inter mala Signa ponuntur—Nihil huic Malo succurrit magis, imò & sæpe occurrit, quàm tempestiva, summos inter Humeros & pone Aures, *Epispasticorum* Applicatio, quibus acris evocetur Humor.

Plena Luna 4°. DECEMBRI. *Nova Luna* 19°.

Tempestas hoc Mense fuit planè mirabilis; ad Initium Boreas, rigidum Gelu, mox pluvius & turbidus Auster, paulò pòst Libs furens, multaque Pluvia, surgente tamen Baroscopio: xiv. ac xv. Corus, xvi. Boreas Geluque recurrunt: xix. & xx. Vulturnus velox; Libs iterum nimbosus xxi. inde Eurus ad xxviii. intercurrente tamen Borea perfrigido xxv. & xxvii. Hinc sævissima Procella ab Oriente ad Finem usque cum rigidissimo Gelu & Nive perpetua minutissima; brevi omnia penetrabile Frigus adurit intùs atque forìs, vel generosissima Vina congelans; quicquid Aeri expositum est dicto citiùs conglaciat—ad Ignes luculentos rigentes, etiam in Lectulis algidi, adeò ob Frigus horrendum torpemus ut vix ferè simus vitales.

Vehementissima Tempestas ad Finem Decembris perplurimas Aves & Aviculas abs Terra abripuit, illasque ad immensam à Littore Distantiam abegit; quæ defessæ prorsùs perlongo Volatu ad Naves se contulere medio in Oceano, & à Nautis erant facillimè captæ: Mirum utiquè Genus Aucupii!—Ipse vidi, Januarii sequentis Initio, fortè tunc visitans nobilissimum *Comitem*

Delo-

Deloraine, in Navi præsidiari (*the VVeymouth*) ægrotantem, Artocream ex Aviculis confectam, quas Nautæ in Reditu ab Olyssipone ad Portum nostrum captaverant, longè longèque ab ulla Terra.

        ″ ″ ‴ ′   ′ ″   ″ ‴
Pluvia 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13.
‴   ‴ ′ ‴   Dig. Dec.
14. 15. 20. 21. 22. 23. 24. = 4. 102.

Multa Pluvia 21. 22. 23. etsi *Barometer* erat ad 30. 1. Libs porrò perfurebat, atqui Aer fuit longè crassissimus ac humidissimus immensa scilicet Vaporum Copia per *Atmosphæram* diffusa.

Non potui Nivis Quantitatem æstimare, quippe quæ fuit à Vehementia Ventorum è Recipiente difflata.

♉ Altitud. maxim. 16. 30. 2. N E 1.
——— minim. 4. 29. 1. S S VV 3x. } media 29. 8.
Dies frigidissima per Hominum Memoriam 31. 90. E N E 4x.
—— tepida ——— 10. 52. S VV b VV 3x. } media 61 $\frac{16}{28}$

Febres *miliares* & *nervosæ* aliquæ, Variolæ passim, Anginæ & Ophthalmiæ crebræ: Tusses: *Rheumatismi*, *Pleuritides* ac *Peripneumoniæ* sunt frequentes.

Tota Pluviæ Quantitas Anno MDCCXXXIX.
Dig. Dec.
= 36. 308.

Plena Luna 2°. JANUARIO. *Nova Luna* 17°.

Persistit adhuc frigus enorme, quale quidem in hac Regione haud perceptum fuit antehac unquam: Primo licèt Mensis Die maxima fuit Nivis Solutio, decidente Pluvia, mox tamen recurrit Boreas, ac Gelu acerrimum, ad Finem us-

que Menſis perdurans — Quamvis enim omnia Solis Ardore liquantur interdiu, conſtringuntur Noctu rigidiſſimo Gelu. *Atmoſphæra* fuit plerumque craſſa valdè & veluti offuſcata Fumo, inter x. verò & xvii. tenuiſſima. Dies frigidiſſimi erant 11. 15. 16. 17. 18. 26. 27. 28. adeò ſævum regnabat Frigus ut Vina omnigena, foràs expoſita, mox congelarentur; imò ac vel ipſum ad Littora Mare, quod utique hic accidit rariſſimè. Plantæ & Arbores innumeræ pereunt, vel & ipſæ duræ Geniſtæ, vix vides viridem Herbam. Innumerabiles huc advolant Aves aquaticæ, perplurimæ etiam ab exteris Regionibus, vix unquam hìc viſæ.

Dig. Dec.

Pluvia 1. 2. 9. Nix & Grando 8. 9. = 0. 416.

Nullum vidi Lumen boreale toto hoc Menſe, etſi Ventus ferè perpetuus è Septentrione ſpiravit.

♉ Altitud. maxim. 14. 30. 4. E N E 2.	}	media 30. $1\frac{14}{31}$
——— minim. 1. 29. 1. S VV 2.		
Dies frigidiſſimus 26. 84. N N E 1.	}	media $75\frac{11}{31}$
—— tepidus 31. 69. S E b E 3x.		

Variolæ adhuc *epidemicæ* ſæpe parvæ ſunt admodùm, ſeſſiles & ſubnigræ, ſæpe lethales; Ægroti, his correpti, parùm tument, perpaululùm expuunt, unde non rarò 8. aut 9. Die ſuffocantur. Perpetuùm eſt ferè, quod per ſiccas ac frigidas Aeris Conſtitutiones, diu durantes, *Varioloſi* parciſſimè expuunt *; unde tali prævalente Tempeſtate ſuaderem Gargariſationem emollientem ac frequentem, Potus tepidos, relaxantes, continuos, Vaporem aquæ tepidæ, aut Lactis dulcis, Ore

* Vide *Eſſay on Fevers*, p. 145.

Ore haustum, ut per hæc, laxatis Fibris, attenuato Sanguine, reseratis Salivæ Ductibus atque abstersis, eliciatur *Salivatio* libera, quæ in hoc Morbo maximi semper est Momenti.

Tumores Faucium, *Parotidum*, Tonsillarum, &c. apud omnes ferè, qui & Tussi quoquè vexantur & acri Destillatione. Anginæ, *Odontalgiæ*, *Pleuritides*, *Peripneumoniæ*, sunt undique frequentes. Perniones innumeris molesti sunt, sæpe etiam in Adultis ulcerant.

Febres lentæ, *nervosæ* aliquæ, aliquæ *miliares*; *Asthma* grave admodùm sævit plurimum, haud paucos Senes jugulat.

Plurimi in Vicinia, & hìc quoquè, Tumore Faucium, Colli atque Capitis corripiuntur, mox Inguinis & Testiculorum Dolore acuto, ac Tumore: hunc Morbum tamen Sanguinis Missio, & lenis Alvi Purgatio, ex facili discutit—Sanguis subflavo Glutine, haud autem valdè tenaci, obducitur.

Plena Luna 1°. FEBRUARIO. *Nova Luna* 16°.

Siccus quoquè & frigidus valdè fuit hic Mensis, utcunque enim per Initia Vulturnus Brumam asperrimam temperavit aliquantulùm, rediit tamen mox Aquilo cum durissimo Gelu: Ad Finem verò Ventus australis spirabat, qui pluviam fecit *Atmosphæram* ac multò tepidiorem. *Barometer* altam tenuit Stationem toto Mense: Aer fuit interdum pertenuis, plerumque tamen crassus valdè & fumosus, intercurrente subinde Malacia: Maximæ sæpe sæpiùs Pruinæ; medio nempe Die a Solis Fervore relaxata Terra plurimos exhalavit Vapores, quos Frigus nocturnum

num mox condenſavit, imò & gelavit Forma Pruſſiæ — Mare ad Littora ſæpiùs congelatum fuit hoc Menſe.

Pluvia 16. 19. $\overset{1}{26}$. $\overset{1}{27}$. 28. 29. Nix ali-
Dig. Dec.
qua 12. = 0. 482.

AB. 11. H. 8. p. m. N. 1x. Enorme Frigus 14. Thermom. 84.

♉ Altitud. maxim 23. 30. 5. E N E 1. —— minim. 28. 29. 8. S VV 2.	media 30. $1\frac{2}{29}$
Dies frigidiſſima 14. 84. E N E 2x. — tepid. 29. 56. S S E 2.	media $68\frac{11}{29}$

Pleuritis, *Peripneumonia*, Angina, *Rheumatiſmus*, maximè frequens undique; miſſus ex his laborantibus Sanguis craſſus eſt valdè & glutinoſus, parùm habet Seri ſublutei. Perplurimi *Tuſſi*, *Catarrho* *ſthmate* ſævo premuntur: Multi *Xerophthalmia* laborant. Innumeri, etiamque Seniores, Pernionibus dolentibus, aliquando exulceratis, cruciantur. Febris quædam *Catarrhalis* cum acuto Capitis Dolore & Vertigine, accedente etiam aliquando *Phrenitide*, multos detinet — *Phthiſici* & *Aſthmatici* jam peſſimè ſe habent — *Variolæ* adhuc paſsìm.

Scabies fœda jam regnat undique inter Popellum.

Plena Luna 2°. MARTIO. *Nova Luna* 16°.

Perſtat uſque alta *Mercurii* Statio, Aer craſſus valdè & frigidus plerumque, Malacia frequens, præſertim Menſis Initio. Primo Die, flante Vulturno, multa decidit Pluvia, poſt autem

tem Ventus inter N w & N E conſtitit: Gelu ſæpe hoc Menſe & maxima Pruina.

$\overset{'''}{\underline{}}$ $\overset{'}{\underline{}}$ $\overset{'}{\underline{}}$

Pluvia 1. 3. 5. 7. 11. 14. 18. 23. 26. 27. Dig. Dec.

Grando 12. = 1. 278.

Circius vehemens 8. Mane. Magna *AB.* 12. H. 9. N N E 2. levis *AB.* Veſperi 15. N N w 1. — 14. H. 9. N w 2. Perfrequenter ſanè notavi *AB.* per duas, treſve Noctes conſequentes Vento à Plagis Septentrionalibus ſpirante.

♉ Altitud. maxim. 30. 30. 3. N 1x.	} media 30. $0\frac{4}{31}$	
——— minim. 1. 29. 7. S E b E 1x.		
Dies frigid. 13. 67. N N E 1.	} media $55\frac{18}{31}$	
— tepid. 18. 51. N VV b N 1.		

Anginæ frequentes & Faucium Tumores; *Rheumatiſmi* multi, & gravis ſæpe Arthritis: *Variolæ* adhuc. *Aſthma* ſæviſſimum, diuque admodùm durans, permultos premit; plures *Phthiſici* moriuntur. *Pleuritides* & *Peripneumoniæ* plurimæ, perrarò autem Sanguinolenta expuuntur, ne liberè quidem & copioſe aliquid, unde haud parùm in Morbo Diſcriminis.

Sanguis, ex omnibus *Pleuriticis* & *Rheumaticis* miſſus, eſt denſus valdè & tenax, & non Sero ſatis imbutus.

Neſcio unde, ſed per plures Menſes, Juniores, atque etiam haud pauci Adulti, Lumbricis teretibus infeſtantur, qui per Morbos ſæpiſſimè dejiciuntur — An à corrupto Frumento *, necnon immaturis & crudis Fructibus, Progenies hæc verminoſa?

* Vid. Menſ. Auguſt. Anni 1739.

Plena Luna 1°. APRILI. *Nova Luna* 15°.

Siccus fuit hic Menſis & frigidus maximè, ſtetit plerumque Ventus Orientem inter & Septentrionem, Malacia interdum interveniente; Pruina ſæpiſſimè, & nonnunquam Gelu, ad xv. Nix ſæpe, & Grando pòſt; permanſit Nix ſuper Montes ad xxvi. uſque.

Pluvia 8. $\overset{\prime}{\overline{12}}$. $\overset{\prime\prime}{\overline{13}}$. 14. 25. 26. 29. Nix 20. 21. 22. Grando 26. 27. = 0. 802. Dig. Dec.

Levis Procella 23. p. m. N N w 4x.

♉ Altitud. maxim. 17. 30. 2. Malacia } media 29. $8\frac{2}{17}$
——— minim. 12. 29. 3. E 2.

Dies frigid. 14. 62. E N E 2x. } media $51\frac{3}{27}$
— tepid. 19. 45. N N VV 2.

Perdurante adhuc eadem Aeris Conſtitutione, iidem prorsùs ſæviunt Morbi, jamque multò ſunt ſeveriores; pereunt permulti Ruri & in Oppido.

Morbis acutis jam ſæpe accedunt *Petechiæ*, etiam ipſis *Peripneumonicis*, hoc tamen accidit præcipuè inter Nautas: Horum verò Sanguis parùm glutinoſus eſt, ſed magis putridus, ac lividus quaſi, ejuſque Serum aut viride eſt, aut turbidum maximè ac veluti Luto fœdatum; purulenta quoquè protinùs expuunt & perſæpe fœtida: à *Scorbuto* * forſan hæc, qui longè longèque, his in Oris ſaltem, dominatur.

Vario-

* Vid. *Eſſay on Fevers*, p. 211.

Variolæ paſſim, & *Pleuritis* quædam acerbiſſima, quæ haud paucos jugulat More *paraphrenitico*, quarto vix elapſo Die: horum Sanguis extractus merum ferè Gluten refert.

Plena Luna 30. *ult.*
Nova 14°.

MAIO. *Plena Luna* 30°.

Permanet uſque ſicca atque frigida Tempeſtas, Ventus ferè perpetuus ab Oriente, flectens plerumque ad Septentrionem, ad Auſtrum etiam aliquando, ſæpe velox, mox tamen omnino ſilens, maximè ſub Noctem, inſolitum & planè ſtupendum fuit Frigus pro Anni Tempore Die v. vi. & vii. Menſis; imò haud parùm Nivis decidit quinto.—*Atmoſphæra* fuit perquàm craſſa, etſi tam Pluviæ parùm decidit.

Pluvia 4. 5. 12. 14.—17. 20. 23. 26. Nix 5. Grando 4. 5. 6. = 0. 538. Dig. Dec.
Procella 25. a. m. E 4. *AB.* 27. Veſperi N w b w 1.

☉ Altitud. maxim. 9. 30. 1. N E 1. } media 29. $7\frac{11}{30}$
——— minim. 4. 29. 3. N N E 2x.
Dies frigid. 6. 62. N b VV 2. } media $42\frac{22}{30}$
— tepid. 30. 32. Malacia.

Perfurunt uſque Febres pulmonariæ, magiſque multò jam ſunt malignæ Maculis nigris, lividis, fuſcis ſæpe ſtipatæ; dolent vehementiùs Caput Dorſumque, Præcordia premuntur maximè; nunc quoquè ſemper ferè accedit Phrenitis efferа, ac perſæpe Angina quædam ulceroſa vel ab ipſo Initio, totas Fauces ſenſim perreptans: Vel

cruda

cruda prorsùs, vel ſanioſa expuunt: Cruda, lurida, turbida Urina, peſſimè ſignificans, Nihil unquam deponit. Fauſtè interdum, ſub Morbi Finem, Puſtulæ erumpunt & Furunculi — ſæpe verò jugulat Ægros hic Morbus, dira Anxietate jactatos, perpaucos intra Dies, More quaſi *Paraphrenitidis*; imò etiam haud rarò *Hepatitide* correptos: nam & Situs Doloris & Color ictericus & intenſa Urinæ Flavedo hoc indicare viſa ſunt.

Jamque etiam graſſatur Febris putrida *petechialis*, quæ plurimos Nautas Orco dimittit atque inter Popellum multos. Hæ Febres ſæpe complicatæ videntur & unitis Viribus ſæviunt, pulmonaria nempe atque *petechialis*.

Variolæ nunc magis frequentes ſunt, ut plurimùm tamen mites, licèt parcè admodùm expuitur: At diſcreti ſunt plerumque Generis, quod mirum utiquè videtur, quandoquidem alii Morbi acuti Monſtri jam quid maligni alunt.

Tuſſis vehemens inter Equos cum Angina ſuffocante & Febre plures obruit; imò & bubulum Pecus tali etiam effectu ſæpe abripitur. — Grex lanigera ſumma Macie & arida Tuſſi maximè laborat; pereunt Oves innumeræ, quarum omnium Jecur tumet multùm & indureſcit, Veſicula Fellis autem, ſubatra Bile turgida, ad enormem creſcit Magnitudinem.

Nova Luna 13°. JUNIO. *Plena Luna* 28°.

Major fortè nunquam obſervata fuit Siccitas, Fontes areſcunt prorsùs, & Flumina deſiccantur; *Pabula caneſcunt, cum Frondibus uritur Arbor*; Ov. Quamvis *Hygroſcopia* omnigena ſicciſſimam Aeris Tem-

Temperiem denotant, tota *Atmoſphæra* tamen craſſa valdè & fumoſa quaſi apparet — unde utiquè neſcio, ni deficit forſan ſufficiens in *Atmoſphæram* Humor ad regularem Luminis Tranſmiſſionem — Sic Corpora quædam videmus, quæ, humectata, pellucida ſunt, arida verò opaca prorsùs. — Subſolanus à i. ad v. à xix. iterum ad xxv. cæterùm Corus plerumque, haud rarò etiam Libs.

Pluvia $\underset{}{\overset{\prime\prime}{\overline{5}}}$. $\overset{\prime}{\overline{7}}$. 8. 10. 11. 13. 24. Grando
Dig. Dec.
multa 7. p. m. = 0. 742.

☿ Altitud. maxim. 18. 30. 2. Malacia — minim. 7. 29. 3. S VV b VV 3. } media 29. $7\frac{24}{25}$
Dies frigid. 12. 42. S VV b VV 2. — calid. 25. 25. S E b E 1. } media $33\frac{3}{28}$

Durat adhuc Febris *pneumonica*, quam ſæpiſſimè comitantur *Petechiæ* — Sanguis in hoc Morbo detractus lividus valdè imò & ater conſpicitur, ac plerumque nimiùm ſolutus *, haud rarò ſane prorsùs ſanioſus.

Variolæ frequentiores, ſed ut plurimùm beninæ Indolis. — Febricula quædam cum Puſtulis rubellis & valdè urentibus, quæ per ipſa Morbi Initia erumpunt, perfrequens; levis tamen videtur & evaneſcit citò magna Cuticulæ Aſperitate relicta.

Febris

* In Febre *peticulari* epidemica, quam accuratiſſimè deſcripſit *Ramazzini*, Sanguinem ſemper roſeum, purpureum, ſolutum, invenit, minimè verò glutinoſum. vid. *Ramazzini* Conſtitut. Epidem. Ann. 1692. &c. Sect. 27. 47.

Febris nautica pestilentialis jam sævit maximè; en hujus Historiam.

Ineunte Vere ad hunc Portum appulsæ sunt Naves duæ bellicæ (*Panther* & *Canterbury*, quarum posterior mox à Mari *Mediterraneo*) ex his Ægroti plusquam ducenti ad Terram protinùs delati sunt; horumque Pars major Febre maligna, imò pestilente laboravit; hinc in Vulgum quoquè sparsa maximam edidit Stragem.—Nec vana forsan fuit Suspicio has quidem Naves Pestilentia quadam per Africas Oras tunc longè latèque grassante, attactas fuisse, quoniam has inter & illas frequens fuerat Commercium.

Levis Rigor primò corripuit Ægros, mox subitus Ardor incerto prorsùs Ordine; Pulsus intereà fuit admodùm inconstans, nunc incitatus valdè, nunc mirè depressus; accessit proinde Gravedo Capitis, aut Dolor acutus, sæpe Occipitis, sæpe Sincipitis, sæpiùs autem in Temporibus, aut paulò supra Oculos, qui quidem longè vehementior—perdolebant etiam ipsi Oculorum Globi Luminaque refugiebant: Sopor interim perpetuus urgebat, at parcus admodùm aderat reverà Somnus, Tinnitu Aurium semper molestante aut Vertigine gravi. Fœdus valdè & amarus in Ore Sapor Vomitiones excitabat frequentes & biliosas admodùm; multa tamen permista Pituita. Lingua ferè subflava erat, aut fusca & sordida, raró autem valdè arida, medio autem scabra. Jam extemplò plurimùm debilitati discumbunt, anxii tamen & quasi perterrefacti, errantibus per omnia Membra huc illuc Doloribus. Urinæ tenues, crudæ, aquosæ, aut luridæ, sæpe tamen rutilæ, ceu tantillum inesset Sanguinis intimè permixtum, aut fortissimum aliquod Lixivium referentes; par-

parcæ hæ & tenues ſemper; & Nihil prorsùs deponebant:—Mali admodùm Ominis nunquam non omnes has notavi Urinas.

Hæc quidem inter Morbi Initia, exactis autem tribus, quatorve Diebus in pejus multò ruebant omnia; jam enim vehementiùs ardet Febris, mox Phrenitis accedit, aut *Coma* Vigil, cum torvo Aſpectu & fulvo oculorum Rubore; Jactatio perpetua, Anxietas ſumma, vix vel ipſis aſtantibus tolerabilis; ſæpe Furor immanis, levis ſæpe Deſipientia aliena ſubinde murmurans.

Petechiæ violaceæ, lividæ, fuſcæ, imò & ipſæ nigræ, ſextum inter Diem & undecimum ſæpiſſime prodibant, nunc citius, nunc tardiùs; quò magis floridæ eò meliùs; fuſcæ tamen quaſi Cutis Lenticulæ, parvæ, innumeræ, malè ſemper ſignificabant, at peſſimè omnium Vibices, & Ungues atque ſummi Digiti lividi* aut plumbei—Funeſtum utique ſemper eſt hoc ultimum in Morbis acutis, indicat enim ſtagnantem in extremis Arteriis Sanguinem—bonum verò omninò ubi vividus adeſt Unguibus Color:—Medici eſt igitur hos etiam diligenter inſpicere.

Adfuit vel ab Initio permagna Præcordiorum Oppreſſio, quæ aucta quotidie cum ſtringente quodam (hoc enim ſemper plorabant) Cordis Angore, & Reſpiratione tremula & ſingultiente quaſi (imò ſæpe diro cum Singultu ac Languore ſummo, haud rarò ad Deliquium uſque) maximum portendebat Diſcrimen; cum & jam quoquè Tremores, Subſultus Tendinum, Capitis Vacillatio, incerti Rigores, frigidique Sudores ingruerent

rent

* *Eſſay on Fevers*. p. 98.

erent— Pedes erant ſæpe frigidiſſimi, dum Facies, Genæ præſertim, magno flagrabat Ardore, profuſus intereà & valdè fœtidus Sudor manabat Talos ad uſque; Pulſus interim exiliſſimus erat, at quàm citiſſimus: jam jamque inſtabat Mors.

Frequenter autem *Diarrhœa* fœdiſſima Miſeros colliquabat, arida prorsùs facta ac dura Cute, Corii ad inſtar, dum Lingua, quaſi fuerat indurata Fumo, rigebat, impos ferè Motus, nedum Loquelæ. Haud raròetiam in ſummo Morbi Statu *Apthæ* ſubnigræ, ulceroſæ, totas Fauces cruciabant Gulamque, quas paulò pòſt perpetuus inſequebatur Singultus; Sanioſa inde, aut *gangrænoſa*, *Dyſenteria* Ægrotos brevì conficiens—Levis attamen obrepens Alvi Fluxus circa undecimam, ceu Arte, Sponte eveniens, Saluti fuit plurimis, modò nec lividus, nec liquidus nimiùm.

Jam nunc quoque (Morbi nempe Statu) interdum maximum attulit Levamen larga Puſtularum Eruptio, More veluti Variolarum, quæ tamen nil niſi tenuem & acrem *Ichorem* continebant *— erumpebant etiam aliquando multò minores, at urentes admodùm, quæ verò in Squamas mox abirent: ſalutiferæ quoquè & hæ. In quibuſdam peralbas quaſdam & latas Maculas notavi, paulò eminentes, quaſi ex Urticæ Morſu; hæ verò difficilis Indicii.

Erant verò Ægrotantes plurimi ubi Nihil horum planè, ſed aut *Parotides*, aut Tubercula, aut in Auribus *Apoſtemata*, eos ſublevabant: omnibus erat ferè magna Surditas, diu durans.

Mul-

* Φλύκταιναι veterum Medicorum.

Multis fuit Narium *Hæmorrhagia* salutaris, at pessimum ubi paucæ, acres, subcruentæ Guttulæ destillabant; nec utiquè juvabat semper copiosa; nam haud rarò longè nimiùm profundebant Nares, imò ad *Syncopen* usque, præsertim sub Julii Finem, cum esset sæpe prodiga valdè: tunc etiam *Dysenteria* cruenta sæpiùs accederet. —Vix ullam memini Febrem in qua *Scotomiæ* & falsi Oculorum Splendores erant tam frequentes.

Nihil utiquè novi æquè certum Victricis Naturæ Signum ac liberum valdè & copiosum Sputum, benigno prodeunte Sudore, aut fluente affatim fulva & crassa Urina: perrarò autem Sedimenti aliquid deposuit Lotium per totum Morbi Decursum; imò, cum interdum crassum fuisset admodùm per Horas aliquot, mox tenue prorsùs reddebatur. Signum hoc semper est malè judicatæ Febris: atque adeò hæc vel ex levissima Causa fuit recidiva—Si quis carnem comederet vel Piscem, nisi probè purgatus & confirmatus benè, certò certiùs hoc passus est magno herclè cum Vitæ Periculo; nec minùs sanè subiret Discrimen sæpe ab acriore *Cathartico*.

Mihi equidem haud levis Noxa Popello accidisse visa est à nimia Comestura Piscium, qui abundantissimè hac Tempestate undique scatebant, præcipuè Scombri; quippe qui lentos generant ac rancidos Humores. Sudor vel sanissimi Hominis, qui multo utitur Pisce, longè magis fœtidus est quam si Carne solùm & Pane vesceretur—quinimò jam diu notum est, quòd nimius Piscatus *Scorbutum* infert & Morbos cutaneos

Hæc adeò de Febris Natura, jam quoquè de Curatione pauca.

In

In Morbis equidem curandis Regulæ quædam generales servandæ sunt, cum eo tamen, ut propria quoquè cujusque Ægrotantis Natura perspicienda sit: ideò ex *Hippocrate Celsus* * dixit " Mederi oportere & communia & propria intuentem." Nec in ulla Re magis hoc necessarium est quàm in Sanguine mittendo, ubi & Vires & Ætas & Habitus diligenter sunt consideranda.

Ipso harum Febrium Initio rectissimè mittitur Sanguis, plùs, minùsve, pro Ratione *Symptomatum* nempe †: Si Pulsus sit validus, si Febris vehemens, si Dolor acutus, repeti id debet, maximè si Pellicula tenax Cruorem obtegit, minimè tamen si haud satis firma sit Sanguinis *Crasis* & tenuis nimiùm, præcipuè si Serum ejus sit luridum valdè, aut rubellum—Haud tamen fida satis à Colore & Superficie Cruoris desumitur Indicatio nisi pleno Flumine & Impetu prosiliat: cum per Brachium destillat, aut exit quasi guttatìm falsa semper & florida Specie decipit.

Secta imprimis Vena, mox Vomitum leni *Emetico* movere oportet, maximè si Nausea urget aut Vomitio; hoc enim Modo exantlatur optimè biliosa Colluvies, Fomes, si restaret, futurus Morbi—Hoc etiam ipsa Natura indicat, sua sæpissimè Sponte Vomitiones concitans—Nec solùm Initio, sed in quolibet Morbi Statu eluendus est Ventriculus, si urget Vomendi Conamen, aut Ructatio biliosa, olida & ingrata valdè ‡—Vitellus Ovi putridus

* *Cels.* Præfat. p. 17. ex Edit. *Almeloveen.* † Perlege quæ de Sanguinis Missione dixi in Febribus putridis malignis, *Essay on Fevers*, p. 104. ‡ Ubi Ructus amari cum Gravitate Præcordiorum sunt, ad Vomitum protinus confugiendum est. *Cels.* Lib. 1. C. 3.

tridus, vel ad perpauca Grana datus, horrendam mox excitat Choleram; ſtagnans & putrida Bilis haud multò minùs virulenta eſt, quam primùm igitur eſt ejicienda.

Sequitur plerumque poſt *Emeticum* Alvi Dejectio, ſi verò non reſpondet, Clyſtere leniore ducenda eſt: ſive ſic parùm reddit, ſive fuerat ante Febris Acceſſionem aſtrictior debito, *Pharmacis* idoneis liquanda eſt, Manna nimirùm, *Cremore Tartari*, *Rhabarbaro*, Sale *Glauberi*, &c. quæ ſcilicet in primis Viis præcipuè agunt, minimas ſaltèm movent in Sanguine Turbas.—*Draſtica* utiquè *Cathartica* deprecor prorsùs, utpotè nocentiſſima: mitiora verò hæcce exterminant commodè Humores, qui in Viſceribus diutiùs morando majorem indiès acquirunt Acrimoniam, imò & in Sanguinem per Vaſa *Meſaraica*, Venaſque lacteas remigrant perpetuò.—Et poſt Vomitum & poſt *Catharſin Theriacæ Andromachi* aut *Elixiris aſthmatici* paululum adminiſtrandum eſt.

Hiſce peractis pauliſper jam cunctandum eſt, ut qua Natura vergat ſcrutemur, nec officioſa Medicamentorum Farragine illam agamus deviam*; intereà tamen Diluentia quædam ſubacida propinanda ſunt affatìm, ut nova puraque Materia corrupto Sanguini admiſceatur, ut acres ejus ſolvantur Sales, atque peccans corrigatur Acrimonia; hoc enim Modo *Criſis* promovetur optimè; præſertim ſi lenia aliqua attenuantia ac ſolventia adjuncta ſunt. Nec facilè video quæ alia

 Medi-

*—Ἀκμαζουσῶν τῶν Νούσων Ἡσυχίην ἔχειν βέλτιον. *Hippocrat.* Aph. 29. Sect. 2. Maximi profectò eſt hoc Monitum in acutis, quis prudens Medicus Naturam durante Paroxyſmo vel Febris intermittentis interturbat?

Medicina hoc Tempore Febris tentanda ſit, ni forſan Vis Vitæ langueat, & torpeat Sanguinis Motus; tunc enim Stimulis agitandum eſt idoneis, *Epiſpaſtica* admovendo nempe; generoſa porrò exhibenda ſunt *Alexipharmaca*.—Sed ne nimius ſis, obſecro Medice! in Salibus *Volatilibus Alcalinis* ingerendis, ruunt enim jam omnia ad ſummam Putredinem, niſi Humorum Acrimoniam temperare potes, & Sanguinis Diſſolutionem prohibere.—Ideò ubi calidiora Medicamina exiguntur, admiſcere ſoleo plerumque Acida quædam, utì Acetum, *Limonii* Succum, vel *Elixir Vitrioli*; quod Aromatibus imbutum haud contemnendum eſt *Alexipharmacum*, cujuſque Guttæ aliquot ſæpiùs exhibendæ ſunt, ex Vino aromatite, aut *Julepo* quodam *Cardiaco* cum Bolo ex *Confect. Cardiac.* Croco, *Rad. Contrayerv.* &c.—Sed Nihil neceſſe eſt tradere Formulas, cum qui, quid indicatur in Re præſente, calleat facillimo Negotio poteſt adaptare Remedia *: cave tamen ne Calcaribus utaris cum Opus eſt Fræno; nec vehemens nimiùm eſto in Sudoribus exprimendis præcalidam Medicinam urgendo, nam ſi probè diluitur Sanguis, & ſervatur bene miſtus, ſuo ſemper Tempore, ſuaque Sponte, ipſa Natura Sudorem profert †—Haud ibo Inficias equidem quod abſque Sudore quàm rariſſimè ſolvitur Febris, profuſus tamen mihi ſemper ſuſpectus eſt.

Hanc

* Ει τὶς εἰδείη τὴν Αἰτιὴν τοῦ νουσήματος, οἷός εἴη προσφερεῖν τὰ ξυμφέροντα. *Hippocrat.* de Flatib. Initio. † Πάντη δὲ ἀνοιγόμενον, τε ϗ ἀναπνέον, καὶ κινεύμενον τὸ Σῶμα, συμφέρον ποιήσει. *Hippocrat.* de Locis in Homin. Sect. 39.

Hanc adeò in Morbis hujusmodi curandis *Methodum* plerumque sequor—Per Initia Febris, debitas post Exinanitiones, *Haustus salinos* præcipio, ex Sale nempe *Alcalino* fixo aut *volatili* (prout Res postulat; quorum hic Sudores, ille Urinam magis movet) Succo *Limonum*, *Aurantiorum* Hispaliensium, aut Aceto Vini acerrimo, bene saturato; cui admisceo Aquam *Alexeter.* simplicem Sp. Lavend. C. aut his similia. Hoc modo conficitur Medicamentum; blandi ad instar Saponis, crassos resolvens Humores ac cum aquosa Sanguinis Parte Olea Salesque intimè commiscens—Diluentia interim subacida affatìm ministranda sunt, quæ, mediante hoc Remedio salino, toti Humorum Massæ promptissimè admiscentur: Sic bene mistus & fluidus servatur Sanguis, ejusque temperatur Acrimonia; dum acres soluti Sales per Cutim, per Alvum, per Urinam effluunt perpetìm; nec verò intereà interturbatur Natura dum Concoctionem molitur. Atqui si tardat nimìs languetque, generosa magis Medicina vacillantem refoveo; id maximè, si aut Sudor sit frigidulus, aut Urina Pallida, aut Eruptiones (Pustulæ sint sive *Petechiæ*) Coloris minùs vividi.

Per hæc efficitur plerumque ut blandi tandem Sudores erumpant, qui Febrem tenuant quotidie; si tamen inæquales sunt, & parùm constantes, aut subfrigidi, aut profusi admodùm, haud ita feliciter, mox enim Rigor accedit sæpe, ac Febris *Exacerbatio*, paulòque post Phrenitis; qua quidem ingruente Alvus protinùs *Enemate* ducenda est si fuerat astricta (vellem utiquè semper teneram potiùs quàm constipatam per totum

Morbi Decursum) Si Furor urget ad Cucurbitulas scarificatas, Humeris Cervicibusque affixas, confugiendum est; quo peracto *Epispastica* admovenda sunt pone Aures, Occipiti, ipsis quandoque Locis scarificatis; Tibiis proinde aut Femoribus—Hæc verò maximè ex Usu sunt, ubi Vis Naturæ torpet, languetque Pulsus Arteriarum—Jam autem Bolis *cardiacis* adjicio *Camphoram* ac Succini Salem, interposita quoquè interdum Uncia una, vel altera, *Diacodii*, imò si Vigiliæ urgent uno, alterove, Extracti Thebaici Grano.

In hac ferè Medicina persisto Morbi usquè Statum, quo aut in melius, aut pejus multò ocyùs mutantur omnia; nec Dies jam, sed & vel ipsæ Horæ æstimandæ sunt: Si modò nec propitius adjuvat Sudor, neque *Diarrhœa* blanda, nec libera accedit Expuitio, in Malis Æger est—Tentandum est tunc utiquè quid possit lenis Alvi Purgatio, exhibendo nimirùm *Rhabarbarum*, *Mannam*, *Cremorem Tartari*, *Salem Glauberi*, &c. subveniendum est intereà Virium Ruinæ *Cardiacis* idoneis: vix meliora novi utiquè quàm Vinum rubrum generosum Aromaticis incoctis, Cinnamo scilicet, Maci, Nuce *Moschata*, Cort. *Aurant.* Hispalienf. *&c.* cum Aquæ Dimidio, aut subaustera quædam *Alexipharmaca* cum *Elix. Vitrioli*, vel *Limonum* Succo; hæc quippe & Vim Fibrarum & Sanguinis *Crasin* confirmant, Humorum autem Putrefactioni obsistunt maximè. Quod quidem diligenter cavendum est, ubi aliter Sanguis in Saniem, Lympha verò in *Ichorem* degenerant, brevìque obrepit omnium Disso-

Dissolutio putrida, ac si Sanguini immistum fuisset Viperæ * Venenum.

Purgationem per Inferiora poscunt Hypochondria tumida, Intestinorum Murmura, Abdomen tensum, Alvus adstricta, Caput grave, Somnolentia nimia, Vertigo, ingruens Delirium, Halitus fœtidus valdè, & Præcordiorum Oppressio cum Ructu frequente.—Prohibent autem Sudores faciles, constantes & æquales, Pustulæ, aut *Exanthemata* jam erumpentia, Expuitio copiosa adveniens; nam vel in *Peripneumonicis Diarrhœa* sæpe Sputa supprimit prorsùs; quod quoquè in *Variolis* haud rarò accidit infeliciter—minùsque commodè semper fert *Catharsin* magnus Virium Languor.

Sub conditionibus autem suprà expositis nullo non Tempore Morbi Alvum moveo †, maximè declinante Febre, ubi nulla alia Via molitur Natura *Crisin*.

Tentatur sæpissimè, fausto admodùm Successu, hæc purgandi Methodus in *Variolis* confluentibus, nono, vel undecimo ab Eruptione Die, cùm parùm aliquid ultrà per Salivæ Ductus, aut per Cutis Meatus exterminari possit: Quidni & in hac quoquè Febre?—Procul Dubio ubi putrida Colluvies atque corrupta Bilis in Ventriculo & Intestinis abundant, quantocyùs herclè expurganda sunt, ni vis usque fovere Morbum, aucta in Horas Putredine †.—In hac Febre profectò, de qua nunc agitur, & per Vomitum & per Alvum immensam Vim biliosæ Saburræ sæpiùs rejectam vidi, magno utiquè cum Ægro-

* Vide *Essay on Fevers*, p. 51. † Ibid. p. 111.—114.

tantium Levamine; suavi mox accedente Somno, ubi per plures Dies Noctesque summa antecesserat Anxietas, ac Vigilia perpetua—Dum Ventriculus sanè acribus gravatur Sordibus, & putrida Bile, laborat semper maximè Caput, perturbantur Spiritus, & prosternuntur admodùm Vires.—Nec in primis tantùm Viis felices edit Effectus Vomitus, sed & per omnem undique Vasculorum Compaginem, ubi lentescentes attenuat Humores, putridosque expellit.*

Nova Luna 12°. JULIO. *Plena Luna* 27°.

Hic quoquè Mensis fuit subfrigìdus, Aer autem maximè siccus & quasi fumosus; Libs sæpe afflavit, Corus sæpiùs, Eurus interdum: Fons omnis & Rivus exarescunt ferè, vix viridis inventa est Herba.

Pluvia 4. 7. 9. $\overset{4}{10}$. $\overset{4}{12}$. 16. 19. 20. 26.
Dig. Dec.
30. = 0. 608.

Tonitru 30. Pluvia gravissima ad Septentrionem 28.

♉ Altitud. maxim. 15. 29. 9. N N VV 1. } media 29. $6\frac{16}{31}$
——— minim. 26. 29. 3. S S VV 3.

Dies frigid. 22. 39. N N VV 1. } media $31\frac{3}{31}$
— calid. 3. 26. S VV b VV. 2x.

Variolæ jam *epidemicæ*, mites tamen plerumque; *Rubeoli* passìm & Morbi Pulmonis; sub Finem Mensis *Dysenteria* frequens.

Jam

* Vide *Cr.* Cheyne's *new Theory of Fevers*, p. 83–94. *Edit.* 3. Ann. 1722.

Jám maximè furit Febris peſtilentialis pluriſque demittit ad Umbras; Funera certè nunc ſexiès ſaltèm excedunt ſolitum Numerum: nec ſolùm hìc, ſed & per Viciniam jam graſſatur Morbus.—Anxietas horrida, Jactatio perpetua, atrox Capitis Dolor, cruciant Ægrotos, atque mox ferox accedit Inſania, paulòque ſæpe pòſt Veternus, aut Nervorum Diſtentio: Alvus, Urina, Lachrymæ, Nil ſentientibus effluunt, ſæpe Vox Faucibus hæret prorsùs, ſæpe Lingua nigra aridiſſima, Verba incondita, aut aliena balbutit.—Plurimis ſub Morbi Finem adeſt Exulceratio Faucium acerbiſſima, etſi Initio levis tantùm erat Aſpretudo; difficillima hinc Deglutitio, nec ſine ſummo Tormento. *Parotides*, *Bubones*, Furunculi admodùm dolentes; haud rarò nonum inter Morbi Diem & decimum quartum erumpunt; Salutaria hæc plerumque, maximè ſi probè ſuppurant, peſſima utiquè ſi mox recedunt: interdum verò per plurimos Dies indurata permanent ſine vel minima Suppuratione, præcipuè in Cervicibus, ubi per Menſes etiam aliquando perdurant.

Circa hoc Tempus quoquè ſæpe *Diarrhœa* ſalutifera oritur, id potiſſimum ſi biliosa, aut ſubnigra, atqui non nimis liquida, dejiciuntur: Alvus autem ſanioſa, cruenta, aut valdè aquoſa, mala ſemper—hujus autem Fœtor plerumque vel Aniculis miniſtrantibus, imò & ipſis Ægris, planè intolerabilis: interdum urget admodùm peſtifer Teneſmus.

Urina vel in Convaleſcentibus cruda perſtat, ac ſæpe tenuis, ſæpe autem turbida, lactea, & oleoſa quaſi, nihil tamen omninò Sedimenti deponit: evidens hoc magnæ Cruditatis Argu-

mentum eſt; adeòque, licet Ægrotantes penè reſtituti viderentur, frequenter tamen promptiſſimè, in * Recidivas incidunt. Convaleſcentes ſanè, qui Carnem nimìs citò, aut Piſces comedunt, in Febrem certò certiùs relabuntur; Præcipuè haud probè priùs purgato Corpore.—Fortiora tamen *Cathartica* hos etiam in idem Periculum conjiciunt.

Quibus in Meatu auriculari, aut pone Aures, aut per Cervices Abſceſſus enati ſunt, maximè ſi circa Labia Puſtulæ plures urentes, certa ferè Spes Salutis effulſit: omnibus Ægrotantibus Surditas ac Tinnitus aurium accidit, diu ſæpe pòſt ruptum *Apoſtema* durans.

Mirum eſt herclè, quod Eruptio tantillæ Materiæ morbidæ tam felices ſortiatur Effectus; quod tamen perſæpe videmus: vix enim hoc Modo ejici poſſe videtur Morbi Cauſa. Suſpicor ego quidem hoc duntaxat eſſe Signum, quòd validæ adhuc ſint Naturæ Vires, & quòd ſit uſque Sanguini Motus ſat expeditus per ultimas minimaſque Arteriolas: quibus deficientibus, nec maturatur *Apoſtema*, aut Tuberculum, neç emergunt Puſtulæ. Hinc vides paulò ante Mortem, ſuccumbente nimirùm prorsùs Natura, Ulcuſcula pallida, aut exſiccata, &, ſi quæ ſint Puſtulæ, eas palleſcentes, aut luridas, hærente ſcilicet in extremis Vaſculis Sanguine.

Inter ſalutifera Signa inſuper fuit acidus, aut ſalſus in Ore Sapor, cum Sputo multo; contrà verò amarus & quaſi ex Ærugine (ut dicerent) fœdus

* Febris, quæ ſine Ratione, ſine bonis Signis, finita eſt, ferè revertitur, *Celſ.* Lib. 2. C. 7. *Hippocr.* Aph. 12. Sect. 2.

œdus certum fuit malè judicati Morbi Signum; c Febris mox recidivæ, ni per Vomitum, aut enem *Catharsin* ocyus expurgata forent putrida Bilis & colluvies morbida. Quo quidem pe- acto felices quotidie experiebar *Tincturæ Corti- is Alexipharmacæ* * Effectus, & ad Vires refi- iendas & Febris Reliquias abigendas. Hujus est tiquè Medicamenti roborare Fibras atque debi- am Fluidorum Constitutionem restituere, nec ta- nen intereà prohibet morbosi Humoris Exitum er Cutis Meatus: hinc longè tutiùs sæpe exhi- etur quam ipse Cortex *Peruvianus*, qui haud arò vehementer nimìs constringit.

Per totam hanc insaluberrimam Tempestatem *Vesiccatoria* immensum ferè fundebant Humorem, anescebant verò difficillimè; quosdam certè e- ormi Fluxu consumebant prorsùs.

Diu fuit undique Piscium immensa Quantitas, naximè Scombrorum, quorum Usu immodico rocul Dubio plures generantur Morbi; augent nim & Humorum Putredinem ac Labem *Scor- uticam*, jam ubique grassantem, inter Nautas ræcipuè, quorum Gingivæ exesæ sunt admo- ùm & Halitus Oris valdè olidus—Rectissimè leò cùm Piscibus comeditur Aceti plurimùm, uod rancidum eorum Oleum corrigit, & putre- entem Indolem— Nullus utiquè dubito quin lar- us Aceti & *Pomacei* Usus foret Nautis utilissi- nus in longis Navigationibus †: imò hoc jam tìs expertum est, adeò ut secum plurimi ad In- iam usque Orientalem *Vinum Pomaceum* depor- tant:

* *Essay on Fevers*, p. 122. † Vide Monitum nostrum e Sanitate Nautarum tuenda ad Calcem Lib. *de Febribus*.

tant: Acetum verò Carnis & Aquæ Corruptionem prohibet.

Nova Luna 11°. Augusto. *Plena Luna* 25°.

Maxima jam Cœli eſt & Soli Mutatio, perpetuæ ferè decidunt Pluviæ, atque omnia nimio diffluunt Humore; unde Meſſis infelix admodùm, Frumentum penè corruptum, & Fructus prorsùs fatui — Immenſa ſcatet undique Vi Fungorum.

Ventus fuit auſtralis ſæpiſſimè; haud rarò ſæviit Libs procelloſus, hinc *Atmoſphæra* craſſ valdè, frigida, & maximè humida, præſertin ſub Menſis Finem.

Pluvia 2. 3. 4. 5. 6. 10. — 12. 15. 16. 17. 18 20. 21. 22. 24. 25. 26. 27. 28. 31. = 3. 510. Dig. Dec.

Procella 26. a. m. S S w 4[x]. — 28. a. m. S w 4. Magna Pruina 29.

♉ Altitud. maxim. 30. 29. 0. S E 1.
—— minim. 3. 29. 1. S VV 2. } media 29. $4\frac{2}{3}$

Dies frigid. 29. 42. N. 1.
— calid. 1. 27. N VV 1. } media $34\frac{25}{30}$

Variolæ Epidemicæ, quæ hic quidem parùm ſunt lethiferæ, longè aliter tamen aliis in Locis.

Dyſenteria cruenta, ac Cholera frequens — multi levi Angina atque Faucium Tumore vexantur cum Doloribus vagis *rheumaticis*.

Graſſatur adhuc Febris nautica maligna, Plurimoſque trucidat, quoſdam vel Die ſeptimo, imò interdum citiùs; multos autem vel ad viceſimum & ultra trahit — jam ſæpe aut nullæ pror-

sùs

ùs apparent *Petechiæ*, aut raræ; ſæpe tamen to-
um Corpus maculant—crebrò Sudores pingues
 fœtidi Ægrotos colliquant; haud rarò quos
ebris ferè reliquerat ſæva *Dyſenteria* conſumit:
olutis adeò Sanguinis Principiis, qua data Porta
unt Humores.

Nova Luna 10°. SEPTEMBRI. *Plena Luna* 24°.

Ventus ab Occidente, ad Auſtrum plerumque
ergens, prævaluit decimum uſque octavum,
ontinua ferè ac gravi decidente Pluvia, pòſt
item contrario planè Curſu ſpirabat, ſurgente
roſcopio, Aeremque ſiccabat.

Pluvia 1. $\overline{2}$. $\overline{3}$. $\overline{5}$. $\overline{6}$. $\overline{7}$. $\overline{9}$. $\overline{10}$. $\overline{11}$. 13. $\overline{15}$.
. 17. 22. $\overline{23}$. 24. = 3. 628. Dig. Dec.

Levis Procella 7. p. m. S w b w 4x.—27.
octe E b S 4x. Paraſelene 17. H. 7. p. m.
N w 1.

Altitud. maxim. 25. 30. 0. N E 1. } media 29. 6 2/28
——— minim. 11. 29. 0. VV 3.
es frigid. 30. 59. N E 1. } media 41 1/2
— tepid. 6. 34. S VV 2x.

Febres malignæ jam nec Vi, nec Numero, a-
ò ſæviunt. *Dyſenteria* plures cruciat; Tuſſis
ædam gravis *Aſthmatica* haud paucos. Tu-
ores Faucium, *Parotidum*, Maxillarum cum
erbo Dentium Dolore permultos divexant:
orbus colicus à *Pomaceo* novello, cum Alvo
iſſima plures exercet, *Ophthalmia* paſſim,
riolæ plurimæ.

Nova

Nova Luna 9°. OCTOBRI. *Plena Luna* 23°.

Fuit hic Mensis multò frigidior solito, Gel ipso Initio, etiam rigidum Die decimo; Borea plerumque spiravit, Eurus haud raró, pluviu Auster nonnunquam: Alta fuit utplurimùm Ba rometri Statio, Aer verò crassus.

Pluvia $\overset{''}{\overline{4.}}$ $\overset{'}{\overline{5.}}$ 6.—8. 16. $\overset{''}{\overline{17.}}$ $\overset{'}{\overline{19.}}$ 20. 21. $\overset{'}{\overline{23}}$
$\overset{'}{\overline{24.}}$ 28. 29. Grando 7. Grando & Nix mul
Dig. Dec.
ta 23. = 1. 914.

♉ Altitud. maxim. 27. 30. 3. N E 1. } media 29. $8\frac{21}{28}$
——— minim. 20. 29. 3. S VV 2x.
Dies frigid. 27. 69. } media $56\frac{12}{28}$
— tepid. 20. 44.

Febres lentæ *nervosæ* frequentes; permanen usque aliquæ malignæ quibus sub Finem accedi *Diarrhœa*, interdum *Dysenteria* mucosa cum San guinis Strigmentis.

Tussis, Angina, Faucium Tumores, Dentium que Dolores perplurimos corripiunt. Jam regna admodùm *Colica pomacea*, haud solito tamen cum Furore, ob *Diarrhœam* ferè semper comitantem *Variolæ adhuc epidemicæ*.

Nova Luna 8°. NOVEMBRI. *Plena Luna* 22°.

Fuit & *November* perquàm frigidus; Aer ple rumque crassus, afflavit Aquilo sæpe, sæpe Co

rus,

us, intercurrente frequenter Africo furente & pluvioso; maximæ subinde Pruinæ, haud rarò rigidum Gelu.

Pluvia $\overset{''''}{1}$. $\overset{'}{2}$. 5. 7. $\overset{'}{9}$. 10. 11. 13. 14. $\overset{''}{16}$.
o. $\overset{''}{21}$. 22. 23. $\overset{'''}{25}$. $\overset{'}{27}$. 28.—30. Grando 1.
. 25. Nix multa $\overset{'}{2}$. 24. 25.=3. 844. Dig. Dec.

Procella gravissima 1. à primo Mane ad Noctem usque. N. w 4^x.

———— 21. Mane S w b w 4.—26. Noste S w 4^x.

Fulgur & Tonitru 25. Vesperi.

Altitud. maxim. 18. 30. 2. N N VV 1.	}	media 29. $5\frac{14}{}$
——— minim. 24. 28. 8. E 2.		
ies frigid. 25. 69. N N E 1.	}	media $60\frac{28}{29}$
— tepid. 15. 50. S VV b VV 1.		

Variolæ usque grassantur; Febres malignæ assim, lentæ ac *miliares* sparsæ, Ruri præcipuè: ryfipelas, Angina, Tusses acres haud paucos orripiunt. Plurimi Colica *pomacea* laborant cum *iarrhœa* plerumque, adeòque citò profligatur; olutum enim Ventrem rarò torquet admodùm olicus Morbus, saltem brevi cedit Anodynis; sque opportunus est Locus post unam alteram-e Rhabarbari *Dosin*; neque inter hæc melius est liquid *Thilonio*. Cave tamen ne Alvum nimìs itò strictam reddas, nam paulò pòst utpluri-mùm recrudescit Dolor, congesta scilicet iterùm cri Colluvie; tenera icciirco semper per Dies ali-uot servanda est; probe autem intereà munien-

dum

dum est Corpus à Frigore, aliter, constrict Cute, mox plectuntur Viscera *.

Nova Luna 7°. DECEMBRI. *Plena Luna* 21°.

Per Initia *Decembris* dira, procellosa, pluvi Tempestas, Libs interim quotidie perfremuit Die 2. & 3. Fulgura sæva cum Tonitru, Grandine Pluvia; hinc Aer factus est crassissimus & maxi mè humidus. Ab undecimo ad vicesimum, mu tata penitùs Rerum Facie, rigidissimum Gelu immensæ Pruinæ; Cœlumque sudum perflant Borea: inde verò Auster prævaluit atque *Atmo sphæram* densam valdè ac udam maximè fecit

Pluvia $\overset{''''}{\overline{1}}$. $\overset{'}{\overline{2}}$. $\overset{''}{\overline{3}}$. 4. $\overset{''}{\overline{5}}$. $\overset{''}{\overline{6}}$. $\overset{'''}{\overline{7}}$. $\overset{''}{\overline{8}}$. $\overset{''}{\overline{9}}$. 10. 19 $\overset{''''}{\overline{21}}$. $\overset{''}{\overline{22}}$. 23. $\overset{'''}{\overline{26}}$. $\overset{'}{\overline{27}}$. $\overset{'}{\overline{29}}$. 30. 31. Grando ve hemens 2. Nix $\overset{'}{\overline{14}}$. 15. $\overset{'}{\overline{19}}$. 20. = 6. 290. Dig. Dec.

Furens Procella 1. Nocte S w 4ˣ. — 2. p. m S w b w 4.

Procella 3. S w 4ˣ. — 5. w 4ˣ. Vesperi — 6 primo Mane w S w 4.

—— 20. ante Lucem N w b N 4. — 21. to to Die SSE 4. cum enormi Pluvia, quæ o nem penitùs Nivem colliquabat; isto etiam Die Fulgura & Tonitrua gravissima.

Nebu-

* Consensum Cutim inter & Intestina probè novit *Alex. Trallianus* " αὔξεται γάρ τὸ ῥεῦμα (ad Intestina scilicet) εἰς ὅσον ἂν πυδνωθῇ τὸ Δέρμα. " *Trallian.* p. 216. ex Edit. *Goupyli*, sed etiam *Hippocra.* Lib. 6. Epidem. Sect. 3. ipso Initio *Lutet.* Fol. 1548.

Nebula fœtidiſſima 27. w S w 1x.

Altitud. maxim.	31.	30. 0. N VV 1x.	} media 29. 4.
——— minim.	22.	28. 8. S S VV 3x.	
ies frigidiſſim.	19.	80. E N E 1.	} media $61\frac{25}{30}$
— tepid.	8.	49. S VV 3.	

Crebræ adhuc *Variolæ*: *Pleuritides*, *Peripneu-oniæ*, *Rheumatiſmi* paſsìm: Febres *petechiales* iquæ adhuc, Tuſſis vehemens, & *Aſthma* grave urimos premit: Morbus colicus frequentiſſi-us, hunc tamen Alvus cita admodùm & bilio- brevì ſolvit.

Tota Pluviæ Quantitas Anno MDCCXL.
Dig. Dec.
24. 042.

Nova Luna 6°. JANUARIO. *Plena Luna* 20°.

Ab Initio Menſis ad Diem ſextum ſpiravit Cau-, inde ad decimum quintum frigidiſſimus Bo-s, tunc Libs pluvius irruit, a viceſimo ſexto nen ad Finem uſque fremuit ſubinde Vultur-s—Medio Menſe acerrimum Gelu, Aerque ldè ſiccus; dum autem Africus perflavit fa-s eſt humidiſſimus, liqueſcente prorsùs Gelu.

Pluvia 2. 16. 18. 19. 21. 22. 24. 25. 27.
Dig. Dec.
29. Nix 10. 12. 14. = 1. 936.

Procella 27. Nocte & toto Die ſequente S E E 4.

Altitud. maxim.	1.	30. 3. N. VV 1.	} media 29. 8.
——— minim.	16.	28. 9. S S VV 3.	
s frigidiſſima	15.	79. E N E 1x.	} media $61\frac{22}{31}$
tepid.	22.	52. S VV 3x.	

Vario-

Variolæ frequentes etiamnum; Perplurimi Co
lica laborant, multi ſanè ex Uſu *Pomacei* novel
li, haud pauci verò à ſuperabundante Bile; o
mnes liquida citaque Alvus exercet, nunc bilio
ſa valdè, nunc mucoſa. Multi acuti Pectori
Morbi; Anginæ & *Rheumatiſmi* frequentes
Apoplexia & *Epilepſia* paſsim.

Tabidi pulmonarii jam peſſimè ſe habent, au
cta nempe plurimùm Tuſſi & Gravitate Spirandi

Febris *petechialis* jam paulò magis ſævit.

Fœda admodùm Scabies dominatur maxim
inter Popellum, obſtructis nimirùm Cutis Spira
culis, à gravi longoque Frigore, detinetur Mate
ria, quæ perſpirare debebat, unde Glandulæ *m*
liares obſerantur atque roduntur tandem — In fr
gidis Regionibus & Tempeſtatibus ſemper gra
ſatur *Scorbutica* Lues, denſata plurimùm Cute
ac retenta nimiùm ſalina Corporis Fuligine — an
non hinc hujus *Trophylaxis*, annon hinc Cura e
facili elicitur? Multò faciliùs utique curatur pe
Æſtatem quàm durante Hyeme aſperiore.

Nova Luna 4°. FEBRUARIO. *Plena Luna* 19°.

Sublimè utplurimùm ſtetit *Mercurius* in *Ba*
roſcopio hoc Menſe, idque etiam Initio, lice
Vulturnus nonnunquam flavit, imò & ipſe Au
ſter; Aer autem tunc fuit humidus valdè & cra
ſus *; à decimo octavo tamen ad Finem uſqu
frequens Ventus borealis *Atmoſphæram* tenuem fe
cit, perquam frigidam, & multò ſicciorem.

Pluvia

* Vid. Vol. I. p. 181.

Pluvia 1. 5.—7. 10. 14. 15. 16. 17. 18. 19. Dig. Dec.
26. Grando multa 15. 16. 17.=1.456.

Barometer fuit ad 30. 5. * ſeptimo etſi Ventus S S E 2^x.

Maxima verò tunc Nebula.— Procella 16. Mane S 4^x.

Fulgur & Tonitru Veſperi. Quàm maximus Halo circa Lunam 11. H. 9. p. m. S w b w 1.

♉ Altitud. maxim. 27. 30. 6. E N E 1. } media 29. 9 $\frac{5}{28}$
——— minim. 16. 29. 2. S b VV 3^x.
Dies frigid. 24. 72. E N E 1. } media 59 $\frac{9}{28}$
— tepid. 6. 53. Malacia.

Multæ adhuc *Variolæ* : *Rheumatiſmi*, *Peripneumoniæ*, *Pleuritides*, & veræ & nothæ paſſim. Tuſſes vehementes, & diri admodùm *Aſthmatis Paroxyſmi* frequentes: hinc Tempeſtas fuit maximè noxia tabidis, nam Tuſſis movet Boreas, Pulmones verò conſtringit ac Sputa ſupprimit.—*Colica* & *Diarrhœa*, ſeu Tormina ſæviunt plurimùm.

Durat uſque Febris maligna, inter Nautas verò præcipuè, & maximè in *Noſocomiis*.

Nova Luna 6°. MARTIO. *Plena Luna* 21°.

Præalta fuit *Barometri* Statio toto *Martio*; Ventus intereà perpetuus Orientem inter & Septentrionem; Aer verò ſicciſſimus ac frigidus valdè, Gelu frequens admodùm, imo ad Finem

* F uſque

* Vide Vol. I. p. 181.

usque Mensis asperum: per totum ne vel Guttula Pluviæ.

Dig. Dec.

Nix 18. 19. Grando 28. = 0.072.

Maris Æstus suppressit maximè Boreas longè frequens, paululùm etiam magna *Barometri* Altitudo *. Hoc sanè perpetuum est, quòd adventante procellosa, pluviaque Tempestate & Sonitus Maris permagni, & Æstus enormes præcedunt, quinimò portendunt, his in Oris saltem; contrà durante Apricitate, Ventoque boreali, minimi sunt semper & Fluctus & Æstus Maris.

AB. 5. H. 9. N N E 1. — levis 9. H. 8. E 11. — 21. Vesperi E N E 2.

♉ Altitud. maxim. 7. 30. 9. N E 1. } media 30. $0\frac{9}{31}$
———— minim. 31. 29. 6. N 1.
Dies frigid. 30. 68. E N E 2. } media $56\frac{12}{31}$
— tepid. 9. 50. E b S 1x.

Variolæ ubique *Epidemicæ*, plerumque tamen paulò mitiores, nisi inter Nautas, quorum plures equidem pereunt, una forsan conspirante Febre maligna, quæ permanet adhuc: Credo etiam quòd *Scorbutica* Lues, qua hoc Genus Hominum jam maximè afficitur, Variolas magis exitiales reddit: haud raro Mictus adest cruentus, interdum Sputa sanguinolenta.

Plurimæ *Pleuritides* ac *Peripneumoniæ*, eæque vehementes admodùm † — sævit abundè *Rheumatismus* & Arthritis, nec infrequens est gravis Angina † — sævissimum *Asthma* quosdam diu ac-

cru-

* Vide Vol. I. p. 17. † Ὅταν χειμέριον γένηται Ἦρ καὶ ὀπισθόχειμων, χειμεριναὶ καὶ αἱ νοῦσοι, καὶ βηχώδεες, καὶ περιπνευμονικαὶ, καὶ κυναγχικαί. *Hippocr.* de Humorib. Sect. 7.

rudeliter premit—Tuſſis importuna valdè & aborioſa plurimos—Horum omnium ferè Sanuis extractus eſt perquàm tenax. *Phthiſici* haud auci ſubitò abripiuntur.

Nova Luna 4°. APRILI. *Plena Luna* 19°.

Manet uſque *Atmoſpheræ* Conſtitutio ſicca aldè & frigida; Initio Menſis Gelu & maximæ ruinæ; Ventus Aquilonius ſæpiùs hoc Menſe, ub Finem verò ab Oriente ſpirabat, Aer interim enuis & maximè ſiccus, medio autem largiſſimæ Rorationes—Sub Finem multa Pluvia apud *otneſs*, *Dartmouth*, *Kingsbridge*, &c. hìc ne vel Guttula.

Dig. Dec.
Pluvia 1. 5. 8. $\overset{l}{\overline{9}}$. $\overset{l}{\overline{10}}$. 20. 21.=0.452.

Altitud. maxim. 3. 30. 4. N 1. } media 29. $9\frac{24}{29}$
——— minim. 1. 29. 5. N 1x.
es frigid. 2. 64. N 1. } media $47\frac{14}{29}$
- tepid. 14. 41. Malacia.

Variolæ quaquaverſùm *Epidemicæ*; *Pleuropeneumoniæ* frequentes valdè: *Aſthma*, Tuſſis hemens, Verbo & acuti & *chronici* Pulmom Morbi invaleſcunt maximè: haud pauci nguinis Sputo corripiuntur; permulti *Phthiſici* plures abeunt.

Plurimæ Febres putridæ, ſæpe cum Eruptio. *miliari*, ſæpe cum *Petechiis* in auſtrali *Daonia*—Sedulò inquirens has plerumque eſſe Progines Febris nauticæ contagioſæ invenio, ea mpe Loca adeunte uno, alterove Nauta conleſcente: parùm adeò tutum eſt recipere ex

Febre contagiosa recuperatos: diu sanè Vestibus adhæret Morbi Seminium.

Nova Luna 4°. MAIO. *Plena Luna* 19°.

Ineunte & exeunte Mense Aer erat maximè siccus, medio autem densus & paulò humidior; quippe frequens decidit Imber Diem quartum inter & undecimum, posteà vix Guttula Pluviæ; afflavit sæpe Vulturnus, Aquilo tamen Initio, sub Finem Caurus. Ros erat subinde ubertimus, à vicesimo præcipuè.

Erucæ innumeræ Hortis sunt infensissimæ.

Pluvia 5. $\overset{i}{\overline{6}}$. 7. $\overset{i}{\overline{8}}$. 10. 13. 15. 17. $\overset{ii}{\overline{18}}$ 19.
Dig. Dec.
= 0. 928.

Procella levis 19. Mane SSE 4[x]. Imbres gravissimi 30. ad Septentrionem hìc nulli.

♉ Altitud. maxim. 21. 30. 1. E b S 1. } media 29. $6\frac{2}{3}$
——— minim. 18. 29. 1. S VV b VV 2x. }
Dies frigid. 14. 52. N b E 1x. } media $37\frac{22}{30}$
— calid. 27. 24. N N VV 1. }

Vix unquam memini *Variolas* magis ubique grassantes; *Rubeoli* passim, seu *Rossalia Frid. Hoffmanni*.— Angina, Tussis, *Asthma* frequens. Febres quædam tertianæ *, lentæ quædam ac *nervosæ*, plures *petechiales*; jam autem multò magis floridæ sunt Maculæ.

Nova

* Consule quæ dixi, *Essay on Fevers*, p. 20. 21.

Nova Luna 2°. JUNIO. *Plena Luna* 17°.

Ventus hoc Menſe varius, Zephirus autem prævaluit: Aer plerumque craſſus; fervida admodùm ſub Finem Tempeſtas.— Vis immenſa Erucarum omnium Generum omnia ferè Olera devorant: Cicadæ innumeræ, Muſcæ infinitæ ac Aſili Pecora maximè infeſtant.

Pluvia $\overline{2}$. 3. 6. 7. $\overline{8}$. 9. 16.—18. $\overline{19}$. 20. $\overline{21}$. 24. $\overline{26}$. 27.=1. 250. Dig. Dec.

Lumen inſolitum 29. H. 11. p. m. Arcus nempe igneus lucidus valdè ab Horizonte prope S E ad Gradus ſaltem nonaginta projectus.

♉ Altitud. maxim. 13. 30. N VV 1.
—— minim. 8. 29. 3. VV S VV 2. } media 29. $6\frac{15}{28}$
Dies frigid. 10. 34. VV b N ix.
— fervid. 29. 18. S E 1. } media $27\frac{22}{28}$

Variolæ maxime *epidemicæ* longè latèque, permultos occidunt: hìc tamen non ſunt adeò lethales, niſi accedunt *Petechiæ*. Aura * ſubfrigida & Potio ſubacida liberalis eſt *varioloſis* nunc maximè neceſſaria, brevi aliter ſuffocantur; teterrimus enim jam eſt Odor confluentium *Variolarum*: neque hoc inter mala Signa numerandum eſt, modò cætera favent. Levis Febris *rubeoloſa*, ſeu puſtulata paſsìm. Anginæ, & Faucium Tumores crebri. Febres nauticæ ſparſæ.

* Conſule quæ dixi, *Eſſay on Fevers*, Cap. de Variolis, p. 162.

Nova Luna 1°. JUNIO. *Plena Luna* 17°.
Nova 31°.

Torrida valdè & aridiſſima Tempeſtas omnia ferè aduſſit, vix viridem vides Herbam niſi in Pratis humidiſſimis, matura tamen hinc Meſſis & opima, Frumentum optimum.—Menſis Initio venit ab Oriente Ventus, pòſt ſeptimum ab Aquilone ad viceſimum uſque, inde ad Finem parùm erat conſtans. Ros plurimus omni ferè Nocte. Innumerabiles garrulæ Cicadæ: Muſcæ & Aſili Armenta vexant admodùm.

Quamvis *Atmoſphæra* eſt ſicciſſima, ut *Hygroſcopia* monſtrant, levi tamen Fumo offuſcata videtur, quod quidem haud rarò per ſiccas valdè & apricas Tempeſtates accedit*.

Dig. Dec.
Pluvia 5. 6. 16. 18. 20. 25. 28. 29. = 0. 764.

Fulgura 3. Nocte E S E 3. Tonitru quoque è longinquo. Permagnum Lumen boreale & lucidum valdè, effulgente licet Luna, 12. per totam fere Noctem, N. 1.

♉ Altitud. maxim. 9. 29. 9. N N E 1x. }
——— minim. 5. 29. 3. E S E 2x. } media 29. 5 $\frac{8}{27}$

Dies frigid. 20. 30. 0. N 1. }
— fervid. 14. 14. N 1x. } media 22 $\frac{4}{27}$

Dies valdè fervidæ 1. 7. 9. 10. 11. 13. 14. 15. 24. 28.

Variolæ undique. Febres multæ putridæ magna cum Oppreſſione Præcordiorum, arida Lingua, ac

* Vide Obſervat. Menſe *Junii* 1740.

ac Urina valdè biliosa. Cholera & *Diarrhœa* valdè frequens; porracea, nigra, sæpe rejiciuntur; Tormina plerumque sæviunt multùm, Bilis subatræ plurimum dejicitur. Ob Æstum enormem omnes maximè debilitantur Sudore profuso penè digesti.

Non solùm humidissima Sanguinis dissipat fervida Tempestas, sed & ejus Partem maximè actuosam, Vim porrò Fibrarum vehementer enervat: Quid inde? restat crassior atque segnior Moles Humorum, unde in Vasis *meseraicis*, Hepate, Splene, & ubicunque tardior est, ex ipsa Lege Naturæ, Sanguinis Motus, Obstructio facilis oritur & prompta nimìs. Atqui cum & ipse Calor immodicus Sales Oleaque Corporis torreat quotidiè & exacuat, fit major in Dies majorque Humorum Acrimonia, inde Bilis acerrima: hinc Cholera, hinc Tormina sævissima, hinc putridæ Febres—Quid igitur? diluendus est affatìm Sanguis, demulcenda quoquè perpetìm hujus Acrimonia. "Faciam utique, ast quò "bibitur plus, eò sudatur amplius." En & hujus Mali Remedium sine vel Medicinæ Tædio; admisce modo Vini rubri generosi aliquid Potioni dilutæ, mirabere sanè expertus tantilli tantos esse Effectus; constringit nempe Vascula; Cutis coarctat Meatus, & confirmat Humores: Epoto tantum uno, alterove Vini rubri Gallici, aut Portugallici Cyatho, vidi multoties profusos extemplo sedatos Sudores, etiam in ipsis Febribus colliquantibus.—Cave tamen, Cane pejus & Angue, Infusum *Theæ*, calidosque Liquores: nèc verùm interea, dum Corpus æstuat, perfrigidi Poculi Pœnas lue.

Plena Luna 15°. AUGUSTO. *Nova Luna* 29°.

Sicca fuit ſatis & calida, imò nonnumquam fervida, Tempeſtas hoc Menſe, unde Meſſis lætiſſima ac fœcunda valdè, nec tamen defuit tempeſtiva Pluvia, quæ Solum, exuſtum prorsùs, recreavit maximè, ita ut ſub Finem *Auguſti* renovata quaſi viridiſquè videretur Facies Agrorum.

Ventus fuit varius, ſæpiùs è Septentrione, qui Cœlum ſemper ſudum & plerumque calidum fecit.

Pluvia 2. 5. 6. 7. 13. 19.(‴) 20.(″) 21.(‴) 22. 25. 26.(″) Dig. Dec. = 2. 140.

Immenſæ interdum Rorationes. Erucæ & Cicadæ innumeræ.

♉ Altitud. maxim. 16. 30. 0. N E 1. } media 29. $6\frac{6}{28}$
—— minim. 21. 29. 2. S S VV 1. }
Dies frigid. 25. 36. E S E 2. } media $27\frac{26}{28}$
— fervid. 10. 20. N 1. }

Variolæ adhuc maximè *epidemicæ*, jamque multò pejores, Maculis lividis ſcilicet haud raròſtipatæ. Febres putridæ, perlongæ (*Meſentericæ* forſan) plurimæ inter Popellum atque Nautas præcipuæ; quædam vero valdè *phreneticæ*; hæ autem multò citiùs jugulant. His tumidus eſt plerumque Venter & aſtrictus; retenta ideò in Viſceribus bilioſa Colluvie, lenibus Purgantibus commodiſſimè fugantur; parùm certè proſunt Sudores, minimè verò præmaturæ, & ipſo Morbi Initio erumpentes, qui certiſſimè ferè ſupprimunt Urinam & Alvum, obrepente mox Phrenitide. Mirum eſt utiquè quàm multum atræ

Bilis

Bilis * ἄνω καὶ κάτω ejicitur ſæpe. Sub Finem Menſis Angina (plerumque mucoſa) frequens admodùm, Dentium quoquè Dolor Fauciumque Tumores multis infeſti ſunt. Cholera & *Dyſenteria* graſſatur plurimùm; idque ſemper ferè accidit poſt Æſtates præcalidas, non ſolùm ob Bilem aduſtam acreſque factos Corporis Succos, ſed adventante ſubitò autumnali Frigore patula Cutis nimiùm citò occluditur, unde quod perſpirandum erat ad interiora ruit.

Plena Luna 14°. SEPTEMBRI. *Nova Luna* 28°.

Quanquam & calida fuit *Atmoſphera* & ſicca Menſis Initio, pluvius tamen & procelloſus Auſter, ſeptimo adveniens Die, mutavit prorsùs Aeris Temperiem; viceſimo tepida valdè & pulchrà Tempeſtas recurrit, flante plerumque ab Oriente Vento, Ros interim perplurimus; ad Finem Auſter iterùm Pluviaque.

Cicadæ adhuc infinitæ inter Herbas, jam virides, lætiſſimè garriunt.

Pluvia 4. 7. 8. 9. 10. 14. 15.—18. 28. 27. 28. 30.=2. 756. Dig. Dec.

Procella 7. prima Luce SSE 4.—13. E 4.: maxima Procella apud *Londinum* & Oras *Angliæ* Boreales 28. Die.

Fulgura 24. Veſperi. *AB.* magna ad multam Noctem durans 21. N E 1.—27. H. 9. p. m.

8 Aki-

* Ἡ μέλαινα χολὴ τοῦ φθινοπώρου πλείστη τε καὶ ἰσχυροτάτη ἐστιν. *Hippocrat.* de Natur. Hominis, Sect. 25.

♉ Altitud. maxim. 21. 30. 1. N E 1. } media 29. $5\frac{14}{26}$
——— minim. 18. 28. 5. S b E 3x.
Dies frigid. 30. 41. N W 1. } media $32\frac{2}{26}$
— calid. 23. 26. E S E 1.

Variolæ usque grassantur. Febres *Synochæ*; necnon intermittentes quædam *anomalæ*, quæ verò Typum multò magis regularem servant post leniorem Alvi Fluxum, sive Arte, sive Sponte productum: Vomitu repetito sæpe eliduntur penitùs.

Perplurimi Tumore Faucium Dentiumque Dolore & Aurium vexantur; crebrò inde in Meatu Auriculari Abscessus: Aliqui Angina gravi corripiuntur.

Diarrhœa & *Colica* frequens, quibus Medela facilis ex *Rhabarbaro Catharsis* & repetita, fortior utiquè dira Tormina plerumque movebat.

Plena Luna 13°. OCTOBRI. *Nova Luna* 28°.

Haud parca cadente Pluvia per *Octobris Initia* Atmosphæra facta est longè humidior, atqui nono ortus ab Oriente Ventus ad decimum octavum duravit, Cœlumque fecit apricum plerumque ac siccum; inde Libs, mox Vulturnus, multam demisit Pluviam.

Pluvia 1. 3. 4. 5. 6. 7. 9. 13. 15. 19. 20. 21. 22. 24. 25. 26. 28. 30. = 3. 498. Dig. Dec.

Procella 21. Nocte S w 4x. — 25. Noctu S E b S 4x.

♉ Altitud. maxim. 14. 30. 2. E N E 1. } media 29. $5\frac{3}{31}$
——— minim. 21. 29. 0. S W 4x.

Dies

Dies frigid. 18. 50. E b N 1. } media $43\frac{16}{31}$
— tepid. 7. 36. S VV 2.

Variolæ passim: multæ Febres putridæ, ac *Catarrhales*; Fluxiones porro & Tumores Faucium levi quasi cum Angina frequentes, sæpiùs omninò sine Febre. Multi *Asthmate* premuntur. Pustulata Febricula (*the Chicken and Pigs or Swine's Pox*) plures Infantes ac Puerulos corripit; sæpe abeuntibus Vesiculis Stigmata linquuntur quasi à *Variolis*; quod quidem haud parvam denotat Humoris Acrimoniam, adeòque postulat purgantia idonea atque demulcentia.—Turpiter persæpe falluntur Aniculæ dum hujusmodi Stigmata pro veris *Variolarum* Vestigiis jactitant.—*Variolæ* quippe & Mora, & Maturationis Modo, ab his longè diversæ sunt—abeunt nempe *Rubeoli* tertio, vel quarto, Variolæ autem non nisi, licèt quam citissimè, post Diem octavum.

Plena Luna 11°. NOVEMBRI. *Nova Luna* 27°.

Eurus Initio, Aquilo sub Finem prævaluit, Boreas interdum, sæpiùs tamen Libs & Auster pluviosus; Aer fuit plerumque crassus valdè ac tepidus, ad Finem autem rigidum Gelu invasit.

Pluvia $\underline{1}^{\prime}$. $\underline{6}^{\prime\prime\prime}$. $\underline{7}^{\prime\prime\prime\prime}$. $\underline{8}^{\prime}$. 16. 17. $\underline{18}^{\prime}$. $\underline{19}^{\prime\prime\prime}$. $\underline{20}^{\prime\prime}$. 21. $\underline{22}^{\prime\prime\prime}$. $\underline{23}^{\prime}$. $\underline{24}^{\prime}$. $\underline{25}^{\prime\prime}$. 26. = Dig. Dec. 4. 024.

Grando 23. Procella 19. p. m. S w 4°.—gravis 25. Nocte S. w 4°.

Fulgur & Tonitru ad mediam Noctem ab H. 8. p. m. 6°. S w 2.

ϒ Alti-

♉ Altitud. maxim. 14. 30. 4. E N E 1.		media 29. $8\frac{16}{30}$
——— minim. 23. 29. 2. S VV b VV 3.		
Dies frigid. 30. 66. N E 1.	media $52\frac{4}{30}$	
— tepid. 6. 41. VV S VV 2.		

Variolæ ſparsìm—Jam ingruunt *Morbilli*, utplurimùm quidem benigni: Febre puſtuloſa, & *Rubeolis* Pueri perplurimi corripiuntur—Videtur adeò jam ineſſe Sanguini *Diatheſis* quædam peculiaris ad Exanthemata gignenda, quod ſæpe ſanè notatur; *Variolis* nempe, *Morbillis*, Papulis, & omnium Generum Puſtulis, unà graſſantibus—Fortè acris & bilioſa Colluvies, quæ Menſe *Julio*, *Auguſto*, & *Septembri* Inteſtina torquebat, nunc tendit ad Cutim—Anne deducenda hinc eſt Indicatio curandi per Sudores, Veſiccantia, *&c.* in Febribus per talem Conſtitutionem ſævientibus?

Febres lentæ *nervoſæ* ſparguntur, item *Peripneumoniæ* nothæ. *Aſthma*, Angina, *Rheumatiſmus* frequens.

Tuſſes & Deſtillationes permultos laceſſunt cum Tumoribus Faucium, Dentiumque Doloribus, ſæpe admodùm acerbis.

Plena Luna 11°. DECEMBRI. *Nova Luna* 26°.

Ineunte Menſe Aer erat craſſus valdè, humidus ac ſubtepidus, poſt octavum verò multò frigidior, ad Finem frigidiſſimus: Boreas perflavit ſæpiſſimè, Vulturnus frequenter, præſertim Menſis Initio, Auſter interdum. Maxima fuit *Atmoſphæræ* Mutatio Dìe ultimo, Mane nimirùm omnia rigidiſſimo conſtricta Gelu, Veſperi Plu-

via

via perpetua *Thermometro* à Gr. 80. ad 65. ascendente, irruente Vulturno.

Pluvia 1. 5. 6. 8. 9. 10. 15. 17.—19. 20. 21. 31. Nix 25. 29. Grando 9. = Dig. Dec. 1.070.

Nivis plurimùm erat difflatum.

♉ Altitud. maxim. 1. 30. 2. E b S 1.	}	media 29. $7\frac{16}{30}$
—— minim. 9. 29. 4. VV N VV 1x.		
Dies frigidissim. 31. 80. Mane E N E 1x.	}	media 63
—— tepid. 7. 50. S S E 2x.		

Etiamnum *Variolæ*; *Morbilli* frequentes; Anginæ, *Pleuritides*, *Peripneumoniæ*, & veræ & spuriæ, plurimæ: *Rheumatismi* atque *Asthmatis Paroxysmi* vehementes multos corripiunt. Coryzæ, Destillationes, Tusses, Dentium Dolores Fauciumque, Colli, ac Capitis Tumores permultos affligunt undique.

Tota Pluviæ Quantitas Anno MDCCXLI. fuit Dig. Dec. = 20. 354.

Plena Luna 9°. JANUARIO. *Nova Luna* 25°.

Ipso Anni Principio horrida Tempestas, Procella, Pluvia, Grando, Fulgura, Tonitru; nec multò lætior fuit totus hic Mensis, quippe nimbosus admodùm & squalidus: à xiii. ad xx. perpetua ferè Procella, Aer interim humidissimus ac valdè nebulosus; tunc Eurus paululùm dispulit Nubes; mox autem Libs turbidus recurrit; ipso *Januarii* Exitu Corus: à septimo ad decimum acre Gelu.

Plu-

Pluvia $\overset{'''}{\overline{1}}$. $\overset{''}{\overline{2}}$. 3. 4. 6. $\overset{'''}{\overline{11}}$. 12. $\overset{''}{\overline{13}}$. $\overset{''}{\overline{14}}$. 15. $\overset{'}{\overline{16}}$. 18.—20. 24.—27. $\overset{''}{\overline{28}}$. 29. 30. Grando 1. Dig. Dec. 2. 17. Nix 7. p. m. E N E 2^{x}. = 3. 520.

Procella 1. S w 4.—2. primo Mane w S w 4^{x}.—gravis tota Nocte 13. S W 4^{x}.—14. a. m. S w 4.—15. w b S 4^{x}.—16. S w 4.—19. S w 4.—28. S w 4.

Miror *Barometri* Altitudinem tantis furentibus Procellis.

♉ Altitud. maxim. 22. 30. 2. E 1.	} media 29. $6\frac{7}{30}$	
——— minim. 14. 28. 8. S VV 4.		
Dies frigid. 10. 74. N N E 1^{x}.	} media $57\frac{29}{30}$	
— tepid. 19. 50. S VV 4.		

Variolæ frequentes, *Morbilli epidemici*: Pleuritides, Peripneumoniæ, Anginæ, permultæ; Arthritide & *Rheumatismo* plurimi plectuntur.

Sub Finem *Morbillorum* sæpiùs accedit sævissima Tussis atque Peripneumonia, quæ Morbum haud parùm fatalem reddit: quamprimùm hæc invadit Sanguis est protinùs mittendus, qui plerumque est viscidus admodùm & tenax: idque ferè notatur in omnibus Febre acuta, hac Tempestate, laborantibus; utiquè haud boni est Ominis, si fluidus sit & floridus nimiùm, quod anginosis accidit interdùm & peripneumonicis; atque utplurimùm pessimè significat.

Plena

Plena Luna 8°. FEBRUARIO. *Nova Luna* 23°.

Quanquam per Initia Menſis blanda fuit ſatìs Tempeſtas, advolans tamen octavo Boreas, Aerem fecit multò frigidiorem; poſt xiii. Ventus varius, xx° autem Boreas recurrit cum aſpero Gelu ad Finem ferè perdurans. Aer fuit perſiccus & valdè frigidus; *Barometri* Statio præalta.

Pluvia 3. 4. 6. 12. 13. 15. $\overset{i}{\overline{17}}$. $\overset{i}{\overline{18}}$. $\overset{ii}{\overline{19}}$. Nix 11. 18. $\overset{i}{\overline{22}}$. 23. 24. Grando 21. 22. = Dig. Dec. 1. 200.
AB. 20. N. 1. Procella 6. Nocte w S w 4[x].

♉ Altitud. maxim. 27. 30. 4. E N E 2. } media 29. $9\frac{12}{26}$
——— minim. 19. 29. 4. S VV 2.
Dies frigid. 28. 68. E N E 2. } media $61\frac{14}{26}$
~ tepid. 1. 54. VV 1.

Morbilli epidemici, *Variolæ* paſſim: *Rheumatiſmus*, & *Pleuropneumoniæ* multos corripiunt, Tuſſes ac Tonſillarum Tumores plurimos: Sæva Arthritis, & *Aſthma* grave frequens admodùm. Diu ſpirante Vento à Plagis orientalibus* Aſthmatici ſemper peſſimè ſe habent; imò novi plures, qui, etſi Lectulo incluſi, talem Ventum mox adventantem præſentiunt, atque prædicunt.

Tabifica Tuſſis, & fœda Scabies plurimos Equos conſumit, ac jugulat.

Ple-

* Vid. Not. F. 1728. Vol. I. *de Aere & Morbis Epidem.*

Plena Luna 10°. MARTIO. *Nova Luua* 25°.

Siccus maximè & frigidus fuit totus hic Mensis: Aer tenuissimus, vix Imberculus aliquis, Nix nulla, perpetuus spiravit ab Oriente Ventus ad Septentrionem plerumque vergens, hinc acre sæpe Gelu maximæque Pruinæ; minimi verò Maris Æstus, at alta semper *Mercurii* Statio— Sub Finem Martii graves ruebant Imbres ad Orientem, hic nulli.

Dig. Dec.

Pluviola 26. 27.=0.016.

Levis *AB.* 5. Vesperi N N w 1.—maxima 15. H. 9. N b E 1.—16. H. 10. N b E 1.—24. H. 8. p. m. E N E 1ˣ.

Zona Lucida subflava, ad Modum Iridis quasi, à N E ad S w extensa, transiens porrò per ipsum Lunæ Corpus Die 6. H. 9. p. m. N b E 1.

♉ Altitud. maxim 4. 30. 5. N E 1. } media 30. $0\frac{18}{29}$
——— minim. 21. 29. 8. E S E 1. }
Dies frigid. 1. 68. N E 2. } media $57\frac{27}{29}$
— tepid. 31. 51. N b VV 1. }

Sparsæ *Variolæ*, *Morbilli Epidemici*, haud raro lethales: jam & Pectoris & Pulmonum Morbi sæviunt admodùm; Pulsus est multùm incitatus & valdè durùs, Spiritus difficilis, & inter tussiendum acutissimus Dolor, Sputa densa, tenacia, rarò Sanguine tincta—Sanguinis Missio, & Potio diluta, subtepida, liberalis, sola ferè fuere Remedia, Nitro plurimo adjecto.

Tusses, *Catarrhi*, Dentium Dolores ac Faucium, omnes ferè infestant: Angina verò & *Rheumatismi* plures: Asthma pertinax & grave haud

pau-

paucos premit; Longi & ſævi Arthritidis *Paroxyſmi*.

Omnis penè Equi, niſi Stabulis bene curantur, Scabie ac purulenta Tuſſi vexati tabeſcunt; plurimi pereunt.

Plena Luna 8°. APRILI. *Nova Luna* 23°.

Ineunte *Aprili* tempeſtiva Pluvia ſitientes Agros rigavit, paulòque pòſt grata Tellus lætam Herbam & Flores innumeros protulit, quos fovebat in Dies Ros uberrimus; his tamen infenſa eſt maximè infinita Quantitas Erucarum omnigenarum. Poſt undecimum Ventus, inter Orientem & Septentrionem ferè perpetuus, ſicciſſimam & tenuiſſimam reddidit *Atmoſphæram*.

Pluvia $\overset{\prime}{\overline{5}}$. $\overset{\prime\prime}{\overline{6}}$. 7. 8. $\overset{\prime}{\overline{11}}$. 12. $\overset{\prime\prime}{\overline{22}}$. Grando 6.
Dig. Dec.
1.1. = 1. 152.

♉ Altitud. maxim. 1. 30. 4. N b VV 1. } media 29. $8\frac{11}{26}$
—— minim. 7. 29. 0. N VV 2.
Dies frigid. 7. 57. } media $46\frac{23}{26}$
— tepid. 23. 38. E 1.

Variolæ plures uſque, *Morbilli epidemici*; & ſæpe funeſti. *Rheumatiſmus*, Angina, Pleuritides * Peripneumoniæ frequentes; *Ophthalmiæ* crebræ — Sanguis Febricitantium emiſſus jam ferè ſemper eſt viſcidus admodùm. Tuſſes graves, Raucedines, Tonſillarum ac Maxillarum Tumores perplures affligunt. Tempeſtas eſt ta-

* Vid. *Eſſay on Fevers*. P. 21.

bidis prorsùs infensissima: Febres tertianæ aliquæ * & *Hemitritææ*.

Febris putrida contagiosa, ac pestifera valdè, cum ingente Virium Damno, maxima Præcordiorum Oppressione, Tremore Tendinumque Subsultu, Vigiliis, Delirio, Lingua nigra & sæpe arida valdè, Faucibus squallidis, & Halitu fœtidissimo, jam apud *Launceston* ejusque Viciniam savit admodùm, estque profectò funesta maximè —Pulsus vacillat plurimùm mox ab Initio Morbi, idque vel in Robustis: Urina est plerumque lurida, & vapida quasi, sæpe subnigra & olida, rarissimè aliquid inest Sedimenti, interdum verò continet furfurosa quædam inæqualiter sparsa: haud raró Statu Febris erumpunt atræ *Petechiæ*, sæpe Papulæ, aut Pustulæ livescentes cum oleoso Sudore ac valdè graveolente: Nihil fuit lætiùs quàm floridæ Pustulæ in ipsa Morbi Ἀκμῇ, Nihil funestum magis lividis & subnigris; meræ Maculæ nunquam non aliquid Mali denotabant. Alvus nigra, fœtida maximè, & citissima, plures sub Finem abripuit: Aliqui Phrenitide post Pervigilium correpti sunt, plures quasi Veterno, idque sæpe vel ipso Morbi Initio; si insciis his oborta est Alvi Dejectio certissima sequuta Mors est, Biduo vix exacto.

Genita hæc in Carceribus Febris, & per Comitia provincialia disseminata longè latèque, Plurimos Letho dedit, optimaque sæpe elusit Consilia—Certè qui fuere Sanguinis prodigi nimìs Ægrum utique, non Morbum, jugulabant; perraró enim secundam Sanguinis Missionem toleravit, si modò ullam.

Tres

* Vid. *Essay on Fevers*, p. 21.

Tres tantùm hac Febre laborantes vidi; utpotè tunc haud prospera Valetudine gaudens, brevì Domum petere cogebar: Sedulò autem Pharmacopolas atque Chirurgos de Morbo percontans didici Sanguinem ab Ægrotantibus detractum primò fuisse rutilum satìs & valdè fluidum, altera tamen Vice missum lividum semper aut nigrum.—Hoc ego ipse profectò notavi; imò vix concretum aliquid in Sanguine cujusdam Generosi, etsi diù antè extracto: desideratus hic & à suis, & ab omnibus, Die decimo tertio interiit stupidus, delirus, purpureis Maculis & lividis Pustulis aspersus.

Cui ignota sunt Comitia *Oxoniensia* 1577. atque nupera apud *Taunton* Anno 1730, ubi pestifera Mephitis tot tantisque Viris mox fuit Exitio?—Perfrequens est utiquè Generatio Febris pestilentis in angustis immundisque Carceribus; etiam ipse Aer conclusus in Fodinis, Speluncis, Puteis, tandem evadit exitialis admodùm; idque longè citiùs si accedunt quoquè plurima Animalium *Effluvia*, quæ & ipsa porrò magis magisque in Horas virulenta fiunt, brevìque pestifera maximè*.—*Atmosphæra* stagnans, Frequentia Hominum polluta, mox valdè rancet & ad Respirationem inepta est prorsùs: imò Aquæ dulcis Balneum Sorde cutanea fœdatum putrescit atque putet brevissimè.—Nec mirum est hoc utiquè, quandoquidem à quolibet adulto Homine Unciæ quadraginta ferè rancidi Vaporis quotidiè exhalant.

* Mirabilis sanè est Historia apud *Lancisium* (Lib. I. Cap. 6. de repentinis Mortibus) cujusdam Juvenis, protinus extincti, dum effoderet Quercum antiquam, cujus in Caverna magna prægrandis Serpens latitabat.

Ociùs hæc eveniunt omnia accedente Calore, quò magis enim Sales Oleaque Animalia attenuantur, & exagitantur Tepore, eò magis ad Putredinem vergunt — Putrescentium autem Animalium Corpora, maximè Hominum, plùs semper minùsve noxium Contagium dispergunt; magnas ideò post Strages, putrescentibus nempe Cadaveribus, Febres pestilentes sæpiùs grassantur. — Carnis putrefactæ Fœtor nobis est planè intollerabilis, monente scilicet Natura, ut hunc quàm maximè vitemus — Profectò cum valdè putidum expurgant Odorem Ægrotantium Corpora à Contagione summoperè cavendum est, nam noxia admodùm spargunt *Miasmata*: id in *Variolarum* Maturatione præcipuè notatur, tunc enim maximè fœtent, & longè longèque magis sunt contagiosæ quàm per Initia Morbi, ut omnibus notum est.

Purgandus est ergo frequenter, atque ventilandus, corruptus Carcerum, Navigiorum, ac *Nosocomiorum* Aer, ubi plurimi congesti sunt Homines, ne longiore Mora fiat pestiferus — imò, & si sit aliquatenùs pollutus Fumis idoneis corrigendus est, quos inter utilissimus est Aceti & Camphoræ Vapor.

Commodissima porrò erit hæc Aeris Purgatio in Ædibus privatis, ubi ægroti decumbunt, * apertis scilicet subinde Fenestris, accensis Focis, *&c.* indè namque non tantùm illi, sed & ministrantes, puriorem respirabunt Auram. — Memini equidem haud raro me fuisse Gravitate Capitis, Nausea, Languore valdè affectum, dum per duas, tresve Horas Febre maligna laborantes visi-

* Vid. *Essay on Fevers*, P. 162.

visitassem, mox verò refectum prorsùs obambulando in Aere aprico, aut equitando. Si hoc non datur acre Acetum; Camphora imbutum, olfacito subinde, atque expue sæpissimè Salivam.

Plena Luna 8°. MAIO. *Nova Luna* 23°.

Per *Maii* Initia Eurus perflavit, isque fortis admodùm, à xvi. autem ad xxiv. Libs pluviosus *Atmosphæram* humectabat plurimùm, quæ fuerat antè siccissima. Non tantùm Agros irrigando gratissimæ fuerunt hæ Pluviæ, sed & insuper Erucas perimendo; grassabatur enim plurimùm tunc Temporis ista Pestis Herbarum. Porrò maximum impendebat Segeti Nocumentum à novo quodum Genere Erucarum nigrarum (erant autem robustæ & prælargæ) hæ Agmine vasto à Montibus, Torrentis ad Instar, ruente totos devastabant Agros. Amœnissimus planè ac insolitus est Telluris Ornatus, Flores infiniti!

Pluvia $\overset{''}{\overline{6}}$. $\overset{'''}{\overline{7}}$. 15. 16. $\overset{'}{\overline{17}}$. 18. $\overset{'}{\overline{19}}$. $\overset{'''}{\overline{20}}$. 21. — 24. 30. = 2. 364. Dig. Dec.

Procella 4. E b S 4. — 5. E S E 4. — 6. Mane E S E 4[x]. Halo quam maximus circa Lunam 5. H. 9. p. m. E S E 4.

♉ Altitud. maxim. 1. 30. 2. E b S 2.
——— minim. 21. 29. 4. S VV 3. } media 29. $6\frac{26}{30}$

Dies frigid. 5. 48.
— tepid. 24. 32. S S VV. 2x. } media $38\frac{17}{30}$

Morbilli valdè *epidemici*; *Variolæ*, & Peripneumoniæ frequentes: Tussis & *Asthma* perplurimos infestant, multi tabidi moriuntur; multi

Hydrope laborant. Febris quædam *Catarrhalis* & *Rheumatica* paſsìm proſerpit, in qua Lingua ſubatra eſt aut fuſca & valdè ſqualida, Ora *apthoſa*, Halitus teter, Urina lurida, Pulſus celer, mollis, ſubmiſſus, crebrò etiam *Petechiæ* lividæ, Tuſſis parva eſt, at magna Præcordiorum Oppreſſio — Mihi quidem videtur Species quædam Peripneumoniæ nuper malignè graſſantis.

Plena Luna 7°. JUNIO. *Nova Luna* 21°.

Ne vel Guttula Pluviæ decidit Diem ad uſque viceſimum *Junii*, Aer interim fuit maximè ſiccus & calidus, Ventus Orientem inter & Arctum; pòſt autem Auſter haud parùm Pluviæ demittebat.

	ıı		ı	ııı	ıı			ıı	ıı
Pluvia	20.	21.	22.	23.	25.	26.	27.	28.	29.

Dig. Dec.
30. = 2.020.

Permagnus Halo circa Lunam 3. H. 10. p. m. N N E 2. Fulgur. & Tonitru 25. Veſperi.

♉ Altitud. maxim. 4. 30. 1. N E 2x. } media 29. 6 16/30
——— minim. 26. 29. 3. S W b S 1. }
Dies frigid. 3. 32. N N E 2. } media 25.
— fervid. 13. 17. N 1x. }

Morbilli ſunt valdè *epidemici*, & ſæpe funeſti, Tuſſi admodùm violenta conſequente, ac Febre quaſi peripneumonica, quæ plurimos jugulat Infantes. Ubi Cuticula aſpera fit valdè & Furfure velut aſperſa quarto, vel quinto ab Eruptione Die, fauſti eſt Ominis; è contrà ubi Maculæ & Papulæ luridæ ſunt, aut lividæ, malum omninò. — Febris putrida paſsìm ſæpe cum Puſtulis rubris ardentibus, ſæpe cum permagnis *Petechiis*.

Angi-

Anginæ, Pleuritides, Peripneumoniæ, magis jam quàm solent frequentes hoc Anni Tempore — *Ophthalmiæ* plures porrò, & Tumores Capitis *erysipelatosi*. — Tussis vehemens *convulsiva*, non solùm Pueros sed & Adultos etiam sæpe invadit, præcipuè ad Mensis Finem — Multi Canes rabidi discurrunt.

Plena Luna 6°. JULIO. *Nova Luna* 20°.

Ad Diem vicesimum quintum *Julii* Tempestas rigida, atque plerumque pluviosa, Vento ferè quotidiè variante, Cauro nunc flante, nunc Africo; Aer fuit interim crassus ac multò humidior.

Pluvia $\overset{'''}{\overline{1}}$. 2. 3. $\overset{''}{\overline{5}}$. 7. 9. 10.—13. $\overset{'}{\overline{17}}$. $\overset{'}{\overline{18}}$. 19.—21. $\overset{'''}{\overline{23}}$. 24. 25. = 2. 106. Dig. Dec.

♉ Altitud. maxim. 27. 30. 1. E N E 1. } media 29. $5\frac{17}{30}$
——— minim. 19. 29. 2. S VV b S 2.
Dies frigid. 26. 38. N VV 2. } media $31\frac{16}{30}$
— calid. 31. 22. E 1x.

Iidem ferè grassantur Morbi, Tusses tamen sunt vehementiores, haud raro Sanguinem exantlant. Haud pauci jam Ictero & Hydrope laborant: per siccas valdè & calidas Tempestates biliosum Sanguinis Principium augetur, mobilissima dissipantur, restant crassiora; hinc Obstructio & Icterus, hinc Hydrops, ruptis nimirùm Vasis *Lymphaticis*; adeòque *Ascites* sæpe consequitur Morbos arquatos.

Sub Finem hujus Mensis Conjux mea dilectissima occidit hydropica, lugentibus Amicis

Vicinis, Bonis omnibus: Mulier ſanè pia, prudens, venuſta!—Erat illa quadragenaria, gracilis, agilis, temperans maximè; atqui paulò infirma, heu & hydropica Stirpe nata! nunquam verò antehac vel leviſſima habuit Signa Hydropis; niſi quòd, undecim circiter abhinc Menſes, dum Curru agitata velociùs per octo, decemve Milliaria Domum peteret, intumuere Crura Pedeſque plurimùm — Hujus autem breviſſima Mora, nam poſtridiè evanuit omninò Tumor.— Vere tamen elapſo, poſt acerbum Colicum Dolorem, icterico Colore fœdata elanguit, emacuit, perparcam reddidit Urinam, eamque craſſam ac fulvam maximè, imò vel ſubatram — Tandem Tumor aquoſus Pedes, Crura, etiamque Abdomen invaſit. Mox Ruri ſe recipiebat, equitabat quotidiè, *Emeticis*, *Catharticis*, *Diureticis*, *Saponaceis*, *Deobſtruentibus*, *Chalybeatis*, breviter optima & idonea Medicina (quippe duos, treſve Medicos perdoctos conſultabam) utebatur diligentiſſimè — Multò hinc melius quod ad omnia ferè ſe habebat, ni quòd Urinam parcam valdè, turbidam & ſubnigram redderet uſque. At perbreves hæ Induciæ! paulò enim pòſt recrudeſcebant Mala, adeò ut ſub Finem *Maii* redirent & Icterus & Ventris Crurumque Tumor: augebatur porrò *Aſcites* indiès, in tantum utiquè ut Medio *Junio* decumbentem penè ſuffocaret Moles Aquarum, ſursùm nempè compulſo Septo tranſverſo — Protinùs ideò ad *Parancentheſim* confugimus, quam firmo admodùm Animo perfert: detractus eſt Seri ſubviridis, ad Ignem concreſcentis Congius quaſi cum Dimidio — Poſt duos, treſve Dies ſe mirè refectam percipit, imò redit brevì & Stomachi & Corporis Vigor. Rus petit

tit iterùm, equitat alacriter, evanescit Cutis Flavedo, vividi sunt oculi, Spiritus facilis.—Lætissima jam mihi Spes Salutis effulsit; sed enim quàm vana, nam vix tribus exactis Hebdomadis increvit rursùs Abdominis Tumor ad Molem enormem: iterùm ergo emissæ sunt Aquæ ad eandem ferè Quantitatem, sed ichorosæ, sed fœtidæ, sed sanguinolentæ minimèque ad Flammam coagulantes—Perstabat ex Foramine *Trochare* facto, Fluxus prælargus Humoris subalbidi, purulenti, olidi, quo consumpta peribat optima Matrona Die *Julii* 27°.—Sed quò me rapit dulcissimæ Uxoris Amor?—Ast! *Quis Desiderio sit Pudor aut Modus tam cari Capitis?*

Ὀλύμπια Δώματα ναίει—persequar ad Astra.

Nova Luna 5°. AUGUSTO. *Plena Luna* 19°.

Per totum hunc Mensem lætissima Tempestas, prospera Messis, optimum Frumentum; Aer fuit siccus admodùm ac purissimus: Ventus plerumque ab Oriente venit, sæpe haud parùm calidus: maxima subinde Roratio.

Innumerabiles Vespæ, Cicadæ, Erucæ: Multi Canes rabiosi.

Pluvia 16. $\overline{17}$. 26. 27. = 0. 434. Dig. Dec.

♉ Altitud. maxim. 9. 30. 1. E b N 1. — minim. 16. 29. 5. S 2x. } media 29. $7\frac{25}{31}$

Dies frigid. 19. 34. E 2x. — fervid. 3. 18. E 1. } media $26\frac{22}{31}$

Morbilli adhuc *Epidemici*, *Variolæ* passìm, Cholera frequens: Febres quædam intermittentes,

tes, quotidianæ utplurimùm; perpauci aliter Morbi.

Plena Luna 30. SEPTEMBRI. *Nova Luna* 17.

Hic quoquè Mensis fuit plerumque siccus, sed pro Anni Tempore valdè frigidus, imò duodecimo Mane Glacies super plurima Stagna, atque Pruina maxima per Agros, Ventus ab Occidente sæpe vergens ad Austrum, sæpiùs tamen ad Septentrionem; à xvi°. ad Finem Orientem inter & Septentrionem perflavit. Ob magnam Siccitatem omnes ferè Fontes arescunt: maximæ Rorationes sæpe ac Pruinæ.

Pluvia 2. $\overset{i}{\overline{4}}$. 6. 7. $\overset{i}{\overline{8}}$. 9. $\overset{ii}{\overline{10}}$. 11. 14. 27. $\overset{iii}{\overline{28}}$.
Dig. Dec.
29. = 1. 402.

♉ Altitud. maxim. 18. 30. 0. E N E 1. } media 29. $6\frac{24}{30}$
——— minim. 29. 29. 1. N 2x.
Dies frigid. 12. 55. N b E 1x. } media $41\frac{1}{3}$
— tepid. 1. 29. S VV 2.

Cholera, *Ophthalmia*, *Variolæ*, necnon Febres putridæ passìm; Juniores Vermibus infestantur maximè.

Febriculæ quædam levi cum Angina quasi, Tussi, Dolore Dentium Fauciumque Tumore frequentes valdè; ex facili leni Sudore discutitur, aut breviter mitiore *Cathartico* fugatur. Haud Dubio repentinum Autumni Frigus fuit in Causa hujus Febriculæ, imminuta scilicet plurimùm *Perspiratione Sanctoriana*.

Morbilli epidemici, ac sæpe lethales, vehementissima Tussis utplurimùm comitatur, unde haud

haud rarò Peripneumonia suffocans sub Finem, interdum spumosum atque sincerum Sanguinem expuunt; hinc freqenter nimis cita Mors aut certa *Phthisis.*—*Diarrhœa* mucosa, perliquida, enormis *Morbillos* sæpe subsequitur; inde Abdomen durum & maximè tensum, at reliqui Corporis summa Macies, tandemque Tabes funesta; idque semper ferè si atra dejiciuntur & valdè fœtida.

Optimum & Tussis & Peripneumoniæ Remedium est opportuna Sanguinis Missio, ducta mox leni Clystere Alvo, imò blandè purgata; *Diacodio* intereà licet compescere Tussis Sæviriam, acremque avertere Distillationem admoto inter Scapulas *Epispastico*; *Diætam* verò diluentem, mollem, omni Carne vacuam instituere oportet. Sive derepentè recedunt pustulosæ Maculæ, sive lividæ aut plumbeæ quasi evadunt, mox oritur summa Præcordiorum Oppressio, Anxietas, Delirium, *&c.*; tali in Casu Linteis, aut Pannis calidis protinùs, confricandum est totum Corpus, porrò ad *Cardiaca* idonea confugiendum est, qualia sunt *Lap.* de *Goa*, Crocus Anglicus, Moschus, Camphora, ex *Julapio* temperato, aut Vino tepido; nec utiquè novi meliora, nedum tutiora ubi *Morbilli* evanescunt, aut minùs vividi spectantur. Erumpentibus *Morbillis* ab Aere frigido madidisque Sudore Indusiis summoperè cavendum est, his enim creberrimè repercutiuntur *Exanthemata*; neque intereà æstuoso in Aere continendus est Æger, nec Stragulis nimiùm onerandus, nam & Spirandi Difficultatem adaugent, & Sudores immodicos eliciunt, præcipuè in Adultis, quo nihil pejus—Facessentibus porrò *Morbillis Diarrhœa* ingruit sæpissimè: hìc summa opus est Cau-

Cautelà, nec ſanè præproperè ſiſtenda eſt; porrige ſubinde modicam *Rhabarbari Doſin* cum Nuce *Moſchata* toſta, Decoct. C. C. C. C. — Oryzæ — Fracaſtorii; & Miſturam abſorbentem aliquam ex Corall. rubr. lævig. Bolo Armena & Aq. Cinnam. tenui confectam exhiberi jubeo.

Plena Luna 3°. OCTOBRI. *Nova Luna* 17°.

Magna jam incipit Cœli Mutatio, plurimâ nempe ruente Pluvia, furente quoquè Procella, & per Initia, atque Menſis Exitum: medio tamen Apricitas, Borea plerumque flante à xv. ad xxii. *Atmoſphæra* multò fit craſſior ac humidior.

Pluvia $\overset{ii}{2}$. $\overset{i}{3}$. 4. $\overset{ii}{5}$. 6. $\overset{ii}{7}$. $\overset{ii}{8}$. 9. 10. $\overset{ii}{13}$. 14. 16. $\overset{i}{17}$. 25. $\overset{iii}{26}$. 27.—29. $\overset{iiii}{30}$. $\overset{iiii}{31}$. Grando 3. $\overset{i}{27}$. 31. = 4. 960. Dig. Dec.

Maximus Maris Æſtus & Procella Veſperi 2. w S w 4. Procella 3. primo Mane & a. m. N w 4. Nox procelloſa 5. w S w 4ˣ. item 7. S S w 4ˣ. — porrò 26. w N w 4. Procella cum Fulgure 27. primo Mane — 29. Nocte S w b w 4. — 30. S w b w 4. — 31. p. m. S S w 4. Glacies 20. 21. 29.

♉ Altitud. maxim. 22. 30. 2. E N E 1x.		media 29. $6\frac{4}{31}$
——— minim. 3. 28. 8. N VV 4.		
Dies frigid. 28. 59. N N VV 2.		media $47\frac{12}{31}$
— tepid. 10. 40. S VV 3.		

Rheumatiſmus & *Diarrhœa* frequens, *Dyſenteriæ* quædam; *Raucedines*, Faucium Aſperitates ac Tumores plurimos vexant. *Variolæ* paſsim multæ adhuc, eæque ſæpe malæ admodùm Indolis,

dolis, *Petechiis* scilicet lividis haud rarò comitantibus: imò ipsi Morbilli livescentes, jam multò plures jugulant quam *Variolæ*, præsertim Adultos qui universa quasi *Necrosi* pereunt anheli, suffocati, stupidi prorsùs. — Nil lætius evenit abeuntibus *Morbillis*, quam rupta & aspera valdè Cuticula.

Plena Luna 1°. *Nova* 16°. NOVEMBRI. *Plena Luna* 30°.

Pluviosus fuit admodùm & frigidus hic Mensis, crebrò etiam nimbosus: incipiente *Novembri* Ventus ab Occidente venit, à decimo autem ad Finem usque ab Oriente, flectens plerumque ad Septentrionem, aliquando tamen interfluit Vulturnus — Aer per totum gelidus, caliginosus, humidus — *Barometri* Statio humilis.

Pluvia 1. 2. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 11. 13. 20. 21. 22. 23. 25. 26. 29. 30. Grando vehemens 1. Nix 16. = Dig. Dec. 5. 267.

Procella 1. p. m. & insequente Nocte S W. 4x. ——— 10. Nocte E 4x. — 25. Nocte S E 4x. — vehemens 30. primo Mane E S E 4x.

Rigidum Gelu 15. 16. 29.

♉ Altitud. maxim. 28. 30. 0. N E 1. — minim. 23. 28. 7. E S E 3. } media 29. 3 14/50

Dies frigid. 29. 68. N N E 1. — tepid. 1. 53. S W 4x. } media 59 1/2

Iidem usque dominantur Morbi, atqui Distillationes, Coryzæ, Tusses, *Rheumatismi* multò sunt severiores.

DECEM-

Decembri.

Sæpe Boreas, ſæpe hoc Menſe perflavit Vulturnus, unde *Baroſcopii* Statio fuit præalta, à xviii. ad xxii. intervenit Libs decidente Pluvia— nec tamen hoc detruſit *Mercurium*, altior quinimò ſurrexit, adeò ut xxii. Gradum 30. 4. attigerit; quod quidem haud parùm mirabar, ſed *Atmoſphæra* erat craſſiſſima, & Eurus mox prævalebat per Dies aliquot—Sub Finem tamen Libs recurrit. Aere ſæpe Gelu incipiente Menſe, à xii. ad xvii. aſperrimum.

Pluvia 18. $\overset{ii}{19}$. 20. 23. 27. $\overset{ii}{28}$. 29. $\overset{i}{31}$.
Dig. Dec.

Nix 3. 7. = 1. 342.

Ventus vehemens 14. 16. E N E 4[x]. Procella 28. Mane S W 4[x]. Circius furens 30. p. m.

♉ Altitud. maxim. 22. 30. 4. S S VV 1x. ⎫ media 30. $0\frac{9}{31}$
——— minim. 29. 29. 6. S VV 3x. ⎭

Dies frigid. 15. 76. E N E 2x. ⎫ media $63\frac{12}{31}$
— tepid. 31. 51. S VV 3x. ⎭

Cita ac torminoſa Alvus multos adhuc exercet, imò interdum etiam cruenta: *Aſthma* grave plures premit—Tuſſes, Raucedines, Colli Tumores & levis Angina plurimos. *Variolæ* paſsim, *Rheumatiſmi* multi. Peripneumoniæ aliquæ; & Febres lentæ putridæ.

Tota Pluviæ Quantitas Anno MDCCXLII. Dig. Dec.
= 25. 783.

Nova Luna 14°. JANUARIO. *Plena Luna* 28°.

Densa fuit admodùm ac humida, toto ferè Mense, *Atmosphæra*, plerumque etiam frigida, *Barometri* Statio interdùm prælta, a magna partim Aeris densitate. Ventus Initio ab Occidente spiravit, a nono autem ad decimum octavum ab Oriente, declinans ad Septentrionem, isque frigidus & glacialis; inde Libs multò tepidior.

Pluvia $\overline{1}$. 2.—4. $\overline{5}$. 7. 8. 10. 19. 24. $\overline{25}$. 26. 28. 31. Grando 6. = 1. 5 12. (Dig. Dec.)

Magna *AB.* 12. H. 8. p. m. Nebula valdè fœtida 22. Malacia. Procella 5. tota ferè Die w S w 4.—26. p. m. & per Noctem S w 4^x.

☿ Altitud. maxim. 21. 30. 7. E N E 1. } media 29. $9\frac{20}{29}$
—— minim. 26. 29. 3. S VV 4^x.

Dies frigid. 21. 69. N N E 1. } media $59\frac{22}{29}$
— tepid. 7. 52. S VV 3.

Variolæ adhuc passim: *Rheumatismi*, Pleuritides, Tusses plurimæ; Angina mucosa, Tumores Faucium Dentiumque Dolores frequentes; Febres aliquæ lentæ—Cervi perplurimi pereunt undique.

Nova Luna 13°. FEBRUARIO. *Plena Luna* 27°.

Crassa perstat & humida *Atmosphæræ* Constitutio, est autem paulò tepidior, Ventus incertus valdè, variat ferè quotidiè; Corus tamen prævaluit!

Pluvia

Pluvia 1. 2. 3. 4. 6. 9. 11. 13. 14. 15. 22.
Dig. Dec.
23. 25. 27. = 1. 584.

Procella & Fulgura 3. p. m. S w b w 4.

♉ Altitud. maxim. 8. 30. 2. N W b W 1. } media 29. 8$\frac{1}{2}$
——— minim. 3. 29. 3.
Dies frigid. 20. 64. N E 1. } media 54$\frac{20}{28}$
— tepid. 9. 51. W 1.

Febris *Catarrhalis* & *Variolæ* passìm, Tussis innumeros infestat cum Tumore Faucium, Tonsillarum, & lævi sæpe Angina; Febres aliquæ tertianæ. Tempestas sanè est parùm morbosa; atqui plurimi etiam Seniores Lumbricis rotundis vexantur.

Fœtidissima Scabies adhuc inter Equos, quæ diu jam duravit.

Nova Luna 14°. MARTIO. *Plena Luna* 28°.

Frigidus succedit *Martius* Aerisque Temperie multò siccior; ineunte Mense Malacia crebra; exeunte verò nimbosa Tempestas *Barometrum* deprimens plurimùm; à vii. ad xxi. Ventus aquilonius & Gelu subinde.

Pluvia 1. 3. 6. 11. 15. 22. 25. 26. 27. 28.
29. 30. Nix & Grando 7. 10. 11. 23. 25. 30.
Dig. Dec.
= 2. 946.

Maxima *AB.* 8. Vesperi N N E 1. Nubeculæ lucidissimæ sequi videntur Venti Cursum.

Procella 25. S w 4. — 26. à primo Mane per totam

totam Diem S w b S 4. at Vesperi & durante Nocte Circius vehementissimus — Turbo gravissimus 28. ab Hora 5. p. m. ad 9. w N w 4[x].

♉ Altitud. maxim. 15. 30. 2. N b E 1. } media 29. 6 2/3.
—— minim. 26. 28. 8.
Dies frigid. 8. 66. N N E 1x. } media 55 22/30.
—— tepid. 5. 51. Malacia.

Variolæ frequentes, Febres intermittentes plures & quotidianæ & tertianæ. *Rheumatismus*, necnon Tormina passim; Tusses ubiquè. Gravedines, Dolor Dentium, Capitis & Tonsillarum Tumores cum Asperitate Faucium multos molestant.

Scabies fœdat Equos maximè, extrema Macie confecti plures pereunt, aliqui Angina atque Tussi suffocantur.

Nova Luna 13°. APRILI. *Plena Luna* 27°.

Pars prior *Aprilis* fuit valdè frigida, posterior tepida satis; Ventus ab Septentrione undecimum Diem adusque, sæpe cum Nive, Grandine, Gelu: à xiii. ad xvii. orientalis, pòst varius; plerumque tamen è Plagis australibus.

Pluvia 1, 4. 5. 8. 11. 13. 14. 18.—21. 23. 25. 26. 27. 28. Grando 1. 4. 5. Nix 2. 5. 6.
Dig. Dec.
= 1. 662.

Levis *AB*. 1. H. 8. p. m. N b E 2. Fulgur & Tonitru 21. Nocte, Circius vehemens 22.

♉ Altitud. maxim. 6. 30. 1. N 1. }
———— minim. 26. 29. 3. S S VV 3. } media 29. 7$\frac{5}{29}$
Dies frigid. 2. 64. N 2x. }
—— tepid. 30. 35. S S VV 2x. } media 49$\frac{21}{29}$

Variolæ adhuc; multæ Febres intermittentes *; tertianæ potissimùm; Pleuritides & Peripneumoniæ plurimæ: Febris putrida passim cum Eruptione *miliari* rubra plerumque; omnes ferè levi Angina per Initia corripiuntur, sub Finem Cuticula multùm desquamatur. — Plures tabidi moriuntur.

Dysenteria cruenta multos, inter Popellum præcipuè, perimit, Vermes teretes ferè semper ejiciuntur, etiam ab Adultis, imò & à Senioribus — Nescio poi unde, sed per plures jam Menses juniores, necnon Ætate provectos, longè magis infestaverunt Vermes quàm memini unquam. An ab immensa Copia Fructuum omnigenorum, quæ undique per Æstatem & Autumnum Anni 1742. maximè scatebat? his certè utitur nimiùm Vulgus semper cum abundant, imò & abutitur: quippe Cerasa, Pruna, Poma perpetuò devorat.

Maximè sæviit hæc *Dysenteria* in Oppido *Plimton*, ejusque Vicinia, Solo scilicet pingui & uliginoso, Morbisque plùs satis obnoxio; Febribus lentis præsertim & intermittentibus: duravit autem ab Initio *Aprilis* ad *Maii* Finem. Huic plerùmque accessit Febris, rectiùs fortasse dicerem hæc fuit ipsius Febris *Symptoma*; nam ab ipso sæpe Principio, atque ante ulla Tormina, haud levis urgebat febriculosus Ardor cum Pulsu incitatiore,

* Vid. *Essay on Fevers*, p. 20.

tatiore; ac Lingua ſcabra; quìd quod & ſæpiſſimè cum manifeſtò ſatis Horrore ingruebat Morbus; & non raro utique More *Hemitritææ* Curſum tenebat — Haud certè ſcio an fuerit Febris *epidemica*, mox deſcribenda, ad Inteſtina tranſlata: hoc ſanè mihi compertum eſt; *Dyſenteriam epidemicam* non eſſe frequentem Veris Sobolem *.

Ut ut fuerit, aderat ſemper Febris plùs minùſve; Sanguinem ideò plerumque incipiente Morbo detrahi curabam; ne gravior foret Inteſtinorum Inflammatio, indeque acerbiora Tormina, certiorque demùm Gangræna — Urgebant ſemper per Morbi Initia Nauſea & Vomitio; Monitis adeò Naturæ obſecundans nunquam non Ventriculum elui jubebam, dato *Ipecacuanhæ* Decocto aut Infuſione, epoto mox affatìm Oryzæ aut Pulli Juſculo. Hoc peracto porrigendum eſt *Rhabarbarum* ſubinde cum liberali, diluente & demulcente Potione, qua lenitur Acrimonia Humorum & in Sanguine & in Viſceribus, dum *Rheum* acrem expellit Colluviem. Ita ſanè neceſſaria eſt lenis Alvi Purgatio Initio omnis *Dyſenteriæ*, ut ſi hæc omittatur, Aſtringentia verò & *Opiata* præproperè dantur, mox graviſſima accedunt Tormina, Stomachi Ægritudo, Singultus, *Apthæ*, tandemque Inteſtinorum *Sphacelus*, quem cita Mors excipit — Hoc equidem Monitum in *Dyſenteriis* curandis perpetuò obſervari debet; in hac autem, de qua nunc agitur, pernceceſſarium eſt utiquè, quia procedente Mor-

* (Δυσεντερίη γίγνεται Θέρεος ὥρῃ, δεύτερον φθινοπώρου, ἧσσον Ἦρος, ἥκιστα χειμῶνος. *Aret. Cappad.* Cap. de Dyſenteria ad Finem.

bo Lumbrici ferè semper ejiciuntur. Quid sperandum Hoste in imis Visceribus hærente? Quid si hostem Calomelano expugnes? Hoc feci hercle sæpius, nec pœnitendo certè Eventu, quinimò læta sæpe reportata Victoria.

Non ita tamen Purgantibus insistendum est; quasi Nil ultra desiderat Morbus; Tormina namque *Anodynis* subinde sopienda sunt, nimiusque porrò Fluxus Humorum est cohibendus; intereà corroboranda sunt etiam Intestina — facit ad hæc omnia commodè satìs *Confectio*, ut dicitur *Fracastorii* (præcipuè Nuce *Myristica* tosta, aut Cinnamomo adjecto) si debita exhibeatur *Dosi*, & si sit necesse, *Extracto Thebaico* adjuta. Decoct. C. C. C. aut Lac dulce cum Aquæ fontanæ Duplo & Cinnamomi paululo coctum, aut Serum Lactis tenuissimum, in quo Ferrum ignitum sit extinctum, sorbenda sunt subinde. Si Bilis acris abundet, si *Dysenteria* sit valdè cruenta, & sinceri Sanguinis plurimum dejiciatur Tinctura Rosar. rubr. probè acidula juvat, aut Vinum rubrum austerum dilutius — Plerumque, sub Morbi Finem, excruciat maximè gravissimus quasi Intestinorum Descensus, & perpetuus desidendi Conatus; hoc nihil æquè levat ac *Diascordium*, aut Theriaca Andromachi, ex Lacte dulci, aut Decocto albo, Clystere data. Sed de Morbo *dysenterico* mox plura.

Sub Finem *Aprilis* per omnem hanc Regionem grassata est Febris quædam levis plerumque, interdum verò haud parùm truculenta, Senibus & Pueris pulmonariis. — Simul & semel innumeros corripuit Horrore quodam vagante, & Gravitate Capitis, mox quoquè Dolor ejus accessit, Artuumque porrò & Dorsi, plurimos tamen universa quasi Lassitudo molestavit. Protinus maxima

ima fuit Diſtillatio acris per Oculos; Nares, Fauces, ſæpiſſimè etiam in Pulmonem; unde Sternutamenta ferè perpetua, ac vehemens plerumque Tuſſis: Omnibus adfuit Pectoris quædam Strictura, & Gravitas permoleſta. Secundo adeò Die invaluit Febris, Pulſuſque multò citatior factus eſt, aucta quoque ſpirandi Difficultate, præcipuè ſi Sanguinis Miſſio fuerat neglecta. Sitis utiquè non admodùm urgebat, at Lingua erat peralba, veluti Cremore Lactis ſuffuſa: Oculi leviter inflammati, atque in ima Orbita dolentes, Lumina refugiebant.

Non uno Tenore proceſſit Febricula, ſed nunc Algor, mox Ardor inceſſit, nullo prorsùs ſervato Ordine; cum eo tamen ut haud rarò tandem in Tertianam aut Semitertianam * faceſſerit. Erat autem ominis multò pejoris *Peripneumonia* * ſeu *Pleuropneumonia* quæ quidem ob Sanguinis Abundantiam, atque Tuſſis Vehementiam accedebant interdum, his præſertim, qui calidiore Regimine & Medicina uſi fuerant; nec infrequens, eandem ob Cauſam, erat Pleuritis * aut *Rheumatiſmus* acutus, præcipuè neglecti Sanguinis Miſſione, ineunte Morbo.

Sanguis extractus fuit nonnumquam valdè glutinoſus, plerumque tamen floridus, at non multo Sero ſcatens; varius autem fuit in variis, quo magis ardebat Febris utiquè eo tenacior: qualiſcunque verò viſus eſt Sanguinis Status, haud magnum ejus Diſpendium ferebat hic Morbus; imò, ſi vel Peripneumoniæ aliquid ſubeſſet minimè largam ſine maxima Virium Ruina, rarò

* Vid. *Eſſay on Fevers*; P. 20.

plus Vice ſimplici Venæ Sectionem tolerabat; nec in hac ſolùm, ſed in omni Febre *Catarrhali epidemica*, hoc ferè perpetuum notavi; namque minuendo Naturæ Vires nimiùm *Perſpirationem* inhibet, indèque acrem auget Colluviem.— Aliqua tamen Sanguinis Miſſio, ipſo Morbi Initio, in robuſtis adultis, lautè viventibus, *plethoricis* juvat ſemper.

Per totum Febriculæ Decurſum ſputabant largiſſimè, quod Pectori Levamen erat maximum; Tuſſis autem Importunitas haud leviter *Tracheam* atque Pulmones exaſperabat; Oleum ideò Amigdalinum, *Sperma Ceti*, imò & Papaveris aliquid, *Diacodium* putà, *Tinctur. Thebaic.* aut *Elixir Paregoricum* deſiderabat: Ultimum hoc porro utiles blandoſque Sudores movebat, nec intereà gravabat Pectus. Frequenter equidem Pulmonum Gravitas & Præcordiorum Oppreſſio *Oximel Scillitic. Lac Ammoniac. Syrup. Croci*, aut tale quid, depoſcebat—atqui, hoc in Caſu fuit inſtar omnium ferè lene *Emeticum*; quod quidem, mox poſt Venæ Sectionem, totum hoc ſæpiſſimè diſcuſſit, & non uno ſolùm Nomine Opem tulit.

Pars Ægrotantium longè major faciles, æquales, benignos habuere Sudores ſecundo, vel tertio Die, qui una comitante Expuitione larga, Febrem quinto profligarunt, ſæpe etiam citiùs, manente tamen ut plurimùm haud parvo Virium Languore—Hæcce autem Nihil promovit feliciùs quàm diluens, demulcens, tepidus Potus; Serum nempe Lactis dilutiſſimum, Hordei, aut Avenæ, aut conditi Eryngii Decoctum; Hederæ terreſtris, Tuſſilaginis, *Glycyrrhizæ*, Infuſio; imò perplurimis *Coffee* Potus profuit maximè cum Lactis dulcis pauxillo—Apage verò *Sales Spirituſque*,

ut

ut vocant, *volatiles*, calida *Alexipharmaca*, & id Genus alia, quæ turbant certè plurimùm, parùm verò utiliter expurgant Morbum.—Cæterùm Febrem, acriùs atque diutiùs inhærentem, *Haustu Salino communi** moderabar.

Crebrò autem sub Febriculæ Finem multæ rubræ, urentes Pustulæ erumpebant, sæpe repentina, imò & profusa Diarrhœa accedebat sævis interdum cum Torminibus, facta nimirùm morbosæ Materiei ad Intestina *Metastasi*—Hinc fortè & *Dysenteriæ* plurimæ, quæ & hìc quoquè tunc Temporis passìm grassabantur; mucosæ fateor, rarò cruentæ—Adeò tamen parùm cohibendus erat hìc sese levandi Naturæ Conatus, ut per Alvum sæpius Sponte facesseret Morbus; atque ideò Manna, *Rhabarbaro*, *Tartaro solubili*, *Tamarindis*, &c. promovendus: fortiora tamen Purgantia horrenda plerumque excitabant Tormina Viresque penitùs disjiciebant.

Febris hæcce, utcunque longè latèque maximè vulgaris, paucis fuit Exitio; quandoquidem tertio utplurimùm quartove Die evanuit, modò se reciperent maturè ea correpti—Res fuit herclè *Diætæ* potiùs accuratæ, ac debiti Regiminis, plerumque quàm Medicinæ elaboratæ; non quòd non interdum multò plus Curæ atque Diligentiæ poposcit. Sudores æquales, at moderati, Sputa multa, facilia, Urinæ largæ, lutulentæ facile sublevabant Morbum: mirabar sæpissimè immensam Urinæ subsidentiam; qua tamen Nil auspicatius.

H 4 Eadem

* Vid. supra Mense *Junio* 1740.

Eadem prorsùs videtur hæc Febris, quæ per totam Europam, hoc Vere, ſub Nomine *Influenza* graſſata eſt: apud Gentes tamen Auſtrales longè magis quàm hìc fuit peſtifera; quinetiam & apud Londinenſes ipſos Funera auxit maximè, imò una duntaxat Hebdomade ad Mille ſaltem.

Nova Luna 12°. MAIO. *Plena Luna* 27°.

Sicca fuit admodùm, perpulchra & calida *Atmoſphæra* Diem aduſque viceſimum ſecundùm; Boreas perpetuus ad xvii. indè Vulturnus, pòſt xx. Libs pluvioſus.

Pluvia 16. 20. 22. 23. $\overset{1}{25}$. 26. $\overset{3}{27}$. 28. $\overset{6}{29}$. $\overset{3}{30}$. = 0. 866. Dig. Dec.

Fulgur & Tonitru è Longinquo 20. p. m. levis Procella 27. Nocte S w b S 4[x]. Grando 30.—— ♂ & ♄ conjunctiſſimi ſexto Die H. 11. p. m. adeò ut unum tantùm Planetam quaſi exhibeant.

♉ Altitud. maxim. 8. 30. 1. N E 1.	} media 29. $6\frac{24}{27}$	
—— minim. 21. 29. 2. S S VV 2.		
Dies frigid. 1. 36. Malacia.	} media $30\frac{13}{27}$	
— fervid. 7. 22. N N E 1.		

Plurimi *Apoplexia* correpti ſunt, & plures erepti, nec hìc tantùm ſed & aliis in Locis: an ab enormi, ac intempeſtivo Æſtu Sanguinem ſubitò nimis expandente? Febres quotidianæ & tertianæ creberrimæ longè latèque; *Variolæ* & *Morbilli* paſsìm.—Tuſſis ferina * frequens & pertinax maximè;

* Conſule quæ dixi de Pertuſſi Puerorum, Vol. 10.

maximè, sæpe post *Morbillos* funesta — Fugat hanc optimè modica Sanguinis Detractio, & lenis Alvi Purgatio, confert Rusticatio, frequens Equitatio, atque accurata & lenis *Diæta*: ubi parùm hæc proficiunt Medicamenta ex Argento vivo præparata & *Cortice Peruviano* raro fallunt, quoniam Lentorem attenuant Sanguinis, & Vermes pellunt, qui jam diu perplurimis maximè unt infesti, nec cedit plerumque Tussis nisi his jectis: — Haud raro prodest Balneum frigidum, ibi omnia incassùm exhibita fuere: cave tamen ne adsit Febricula, vel *Hæmoptoe*.

Dysenteria cruenta, aut mucosa, sævit maximè apud *Plimton* & Vicinitatem: Perplures umbricos dejiciunt, nec tamen indè multùm evantur; imò sæpe haud multò pòst frigido Sudore correpti mox Animam agunt: credo quòd *angrænosa* Sanies fœdos hos Inquilinos expellit: naque cum his exeunt interdum Carunculæ liidæ, fœtidissimæ, haud dubia utiquè Signa *phaceli* Intestinorum *.

Venæ Sectionem, quàm superiore Mense ad *ysenteriam* consului, jam etiam magis necessariam venio ipso protinùs Morbi Initio, ob manum sanè & insolitum Tempestatis Calorem: rgescit enim indè quamplurimùm rarefactus nguis, atquè majorem excitat Inflammationem. — Vix unquam utiquè datur *Dysenteria epidemica* bi Intestina non sunt, aliquo saltem Gradu, inammata — Ubi autem viget Inflammatio, ibi ctè semper mittitur Sanguis quamprimùm; Vires,

* ἢν ὑπὸ Δυσεντερίης ἐχομένῳ οἷον Σάρκες ὑποχωρήσωσι, νάσιμον. *Hippocr.* Aph. 26. Sect. 4.

Vires, Ætas, Pulſus, Conſtitutio & Anni & ipſius Ægrotantis Modum ſtatuunt. — Movenda dein eſt leniter Alvus (deterſo priùs Ventriculo ſi Nauſea & Vomitio urgent) blandis tamen ſemper Purgantibus utendum eſt, quæ namque ex Aloe, Scammonio, aut Colocynthide confecta ſunt, in hoc Morbo Toxica ſunt prorsùs, non Remedia — Omnium ſanè optimum eſt Rhabarbarum, quod exhibendum eſt ſæpiùs (toſtum id ſemper ſi ab Indiis venit Orientalibus) cum Nucis moſchatæ aut Cinnamomi pauxillo — Tinctura hujus ex Vini Spiritu, utpotè reſinoſa nimis, parùm proficit; longè melior eſt quæ Vino rubro extrahitur.

" Adeonè verò purgandum eſt ſi cruenta ſit " Alvus & perliquida?" etiam; acris etenim Inteſtinorum Colluvies fit longiore Mora acrior longè, vellicatque multò magis, unde majorem excitat Inflammationem, ipſumque adeò auget Morbum. — " At Sanguine tincta eſt Alvi Pro- " luvies — ſit ita;" nocetne modica Sanguinis Expuitio in Pulmonum Inflammatione; nonne hæc ſæpiſſimè, ſub certis Conditionibus, Morbum expedit? — Si alterutrius *Meſentericæ*, aut *Cæliacæ*, Arteriæ Ramuſculi, Inteſtinorum Tunicas perreptantes, obſtruuntur, facta Reſolutione, facta Coctione, obſtruens Materia ſæpiſſimè in Cavo Inteſtinorum funditur; ſolvitur adeò Obſtructio, ſolvitur Inflammatio, ſolvitur Morbus — Dolentes, inflammatæ *Hæmmoroides* internæ Sanguinem frequentiſſimè emittunt: an Periculo eſt hoc Ægrotanti an Levamento? — Si ſit igitur Alvus moderatè tantùm cruenta Nihil horreſco; leni eluo Potione irritantem Acrimoniam, imo & corruptam blandè expurgo Colluviem, quæ citò ali-

aliter exulcerata facit Inteſtina, tandemque *ſphacelata*, cujus Signa ſunt certiſſima Ventris Proluvies atra, oleoſa, fœtidiſſima cum lividis Carunculis, Sudores frigidi, Singultus, Delirium. Porrò ſingulare quoddam in hoc Caſu nonnumquam obſervavi, *Symptoma*, ſemper lethale, Urinam nempe limpidam, at parcam valdè; id præcipuè in perbono quodam hujus Oppidi Sacerdote, cui primò Nauſea, Vomitio, Alvus torminoſa atquè cruenta valdè levi cum Febre, Lingua perarida, Urina ferè nigra: Die quinto omnia magis pacata, ſexto tamen recrudeſcebant Tormina, Dejectio atra, ſanioſa cum Grumis quaſi carnoſis horrendi Fœtoris, Urina perparca, frequens autem, at prorsùs limpida, etſi *Rhabarbarum* aſſumpſerat quotidiè: mox adeò Singultus, leve Delirium, Sopor nimius, tandemque nono, Finis omnium Malorum, Mors. Hic utiquè Inteſtina ita *ſphacelata* videbantur ut Nil omninò ad Sanguinem tranſmitterent.

In nullo ſanè Morbo magis neceſſaria eſt diluens & demulcens Potio quàm in *Dyſenteria*— in hac utiquè pura puta Aqua fontana haud parùm Pauperculos juvabat, qui ad Fontem quendam ſacrum, ſi Diis placet, & *antidyſentericum*, confugere—innocuus ſaltem erat & puriſſimus, multòque magis Nomen *Aquæ Vitæ* meruit quàm *Spiritus Vini ardens*, hoc Titulo celebratus, quo ſe nimium ſæpe in hoc Morbo Popellus abutebatur. Aquæ bene frigidæ Potionem commendat vel ipſe *Celſus* *, ſi vetus Vitium eſt; atqui inter Initia egelidam ſuadeo; quippe quæ & Inte-

ſtina

* *Celſ.* Lib. 4. C. 15.

tina eluit meliùs, & per *Meseraica* Vasa & *Lactea* ad Sanguinem diluendum transit faciliùs: cum verò elota sit acris Viscerum Colluvies, ea sanè firmanda sunt, adeòque tunc haud perperàm exhibetur frigida — hac sola utiquè, Opii pauxillo adjectò, nonnumquam *Dysenteriæ* Curationem consummavi, probè purgatis priùs Intestinis — Non multùm equidem probo oleosa & glutinosa; si horum aliquid, derasis ac Muco naturali privatis Intestinis, desideratur *Decoct. alb. Emulsio Amygdalina* cum *Gum. Arabic. Mucilago Semin. Cydonior.* exhibeantur; in Victu porrò *Gelatina C. C.* cum *Icthyocolla*, *Salop*, *Panatella*, aut id Genus alia.

Sed hæc de *Dysenteria* obiter. — Nunc quid Febris *epidemica* facit videndum est — Sanè grassatur usque plurimùm, jamque frequenter plus habet *Peripneumonicæ* Indolis, interdum magis ad putridæ Naturam accedit; in alterutro Casu Sanguis emissus parùm videtur viscosus, etiam licèt Pectus haud parùm opprimitur — hanc porrò Febrem nunc comitantur magna Faucium Asperitas, quandoque ipsa Angina — Statu Morbi frequentes Pustulæ urentes erumpunt, faustæ semper; sequiturque permagna Cuticulæ Desquamatio: rarior autem jam adest *Diarrhœa*, multòque si accedit, levior est; calida namque Tempestas magis nunc ad extra evocat Humores, adeòque Pars longè major Ægrotantium blando, at universali, oborto Sudore mox facilè liberatur; atqui plures Febre quadam intermittente corripiuntur * — Quotidianæ certè & tertianæ Febres jam

* Vid. *Essay on Fevers*, P. 20.

jam ubiquè regnant; exeunte attamen Mense *Catarrhalis epidemica* ferè penitùs facessit.

Nova Luna 11°. JUNIO. *Plena Luna* 25°.

Siccus quoquè, & calidus utplurimùm, fuit hic Mensis, medio tamen inter fuere duo, tresve Dies perfrigidi; spiravit Aquilo frequenter, Subsolanus interdum, Auster raró, aliquando Ventus siluit prorsùs: exeunte Mense Rorationes maximæ — Stupenda Pruina, imò ipsa Glacies xiii. primo Manè, idque per totam ferè Angliam.

Pluvia 3. 5. $\overset{i}{10}$. 12. 13. $\overset{ii}{14}$. 15. 17. 26.
Grando 13. Meridie cum Fulgure & Tonitru.
Dig. Dec.
= 0. 838.

Procella, Fulgur, & Tonitru 14. Nocte — Fulgur & Tonitru primo Mane 26. — Levis *AB*. 28. Nocte N 1.

☿ Altitud. maxim. 6. 29. 8. N b E 1. } media 29. 6 6/26
——— minim. 3. 29. 3. S 1.
Dies frigid. 13. 46. N b E 1. } media 28.
— fervid. 7. 20. E 2.

Variolæ adhuc & *Morbilli*, Tusses *convulsivæ* plurimæ: Febres putridæ & *Peripneumonicæ* passim, intermittentes verò, tertianæ potissimùm Epidemicæ *; Tussis, Tumor, ac Faucium Asperitas permultos molestat.

Nova

* *Essay on Fevers*. P. 21.

Nova Luna 10°. JULIO. *Plena Luna* 25°.

Frigidus insequitur *Julius*, atque ideò, quoc solet plerumque, pluviosus; sæpe Libs turbidu fremuit, haud rarò Vulturnus, *Atmosphæra* hin valde spissata est ac humidata.

Pluvia $\overset{ii}{1}$. 4. 5. $\overset{ii}{6}$. $\overset{ii}{7}$. 8. $\overset{i}{9}$. $\overset{iii}{10}$. 11. 15. $\overset{i}{17}$
18.—20. $\overset{i}{21}$. $\overset{i}{22}$. 23. $\overset{ii}{25}$. 30. 31. = Dig. Dec. 2. 866.

♉ Altitud. maxim. 29. 29. 8. NVVbVV 1. } media 29. 4
——— minim. 7. 29. 0. SVV 3ˣ.
Dies frigid. 10. 38. S E b E 2. } media $32\frac{5}{28}$
— fervid. 21. 25. S VV 1x.

Variolæ passim adhucdum. Febres intermitter tes plurimæ, præcipuè tertianæ *; perpauci ca teroquin Morbi.

Frigida fortassè crassaque Atmosphæræ Inten peries Hyemis, ac Veris elapsi, plurimum cor gesserat serosi Lentoris, qui pro variis Hom num Temperamentis, nunc Febrem intermitte tem, nunc *catarrhalem*, nunc putridam induxi

Nova Luna 8°. AUGUSTO. *Plena Luna* 24°.

Favente Deo longè felicior eluxit *Augustus*, la tamque produxit Messem: Tempestas fuit sæp fervida valdè, atqui dùm Agros torret Canicula Herbæ uberrimo Rore foventur. Ventus ab C riente plerumque spiravit, sæpe verò deflexit a Arctum, Libs rarus, Malacia frequens.

Pluvia

* *Essay on Fevers*, P. 211

Pluvia 1. 2. 5. 6. 15. 19. 20. 29. 30.
Dig. Dec.
= 0. 700.

Fulgur, Tonitru, & graviſſima Pluvia apud *Launceſton* 17. p. m.—hìc etiam Fulgur, Tonitru, & Pluvia 29. Nocte.

♉ Altitud. maxim. 23. 29. 9. N N E 1. } media 29. $6\frac{17}{28}$
——— minim. 5. 29. 3. S VV 2x.
Dies frigid. 29. 34. E S E 2x. } media $27\frac{6}{28}$
— fervid. 9. 19. E 1.

Variolæ ac *Morbilli* paſsìm, multæ adhuc Febres intermittentes Ruri: *Apoplexiæ* aliquæ, & Choleræ: Pauci admodùm ægrotant.

Nova Luna 7°. SEPTEMBRI. *Plena Luna* 22°.

Durat uſque perpulchra & maximè ſicca Tempeſtas, quin & ſaluberrima *: Fontes & Rivuli penè exareſcunt penitùs, at immenſa Vis Roris decidit quotidiè. Ventus ferè perpetuus ex Oriente; intercurrente tamen nonnunquam Aquilone; Auſtro rariſſimè.

Pluvia 2. 5. 6. 8. 16. 17. = 0. 250. Dig. Dec.

♉ Altitud. maxim. 24. 30. 0. E N E 1. } media 29. 8.
——— minim. 5. 29. 6. S 1.
Dies frigid. 30. 48. N E 1. } media 36.
— calid. 19. 30. E b N 1.

Ineunte Menſe haud pauci Febre quadam anginoſa correpti ſunt, quæ paulò poſt More *peripneumo-*

* — οἱ Αὐχμοὶ τῶν ἐπομβριῶν εἰσὶν ὑγιεινότεροι. Aph. 15. Sect. 3.

pneumonico Pulmones invadebat, magno interdum cum Ægrotantium Periculo. *Asthma* frequens, Scabies undiquè, paucissimi aliter Morbi.

Nova Luna 6°. OCTOBRI. *Plena Luna* 22°.

Pluviosa Tempestas ingruit, citoque Pede in ruit Hyems, crassus hinc fit Aer & humidus. Initio Mensis Corus prævaluit, à x. ad xiv. fri gidus Boreas, tunc Vulturnus, paulòque pòs nimbosus Auster.

Pluvia 3. 4. 6. 7.—9. 15.—17. 18. 20. 21 22. 23. 24. 25. 26. 27. 29. 31.=3. 638. Dig. Dec.

Levis Procella 16. S E b S 4ˣ.—23. Vesperi S w 4ˣ.—Vehemens 23. media Nocte S E b 4ˣ.—gravis tota Die 25. S 4. Amplissimus & subluteus Halo circa Lunam 19. H. 8. p. m.

♉ Altitud. maxim. 1. 30.0. N 1. } media 29. $5\frac{16}{28}$
——— minim. 25. 29.0. S 4.
Dies frigid. 14. 55. N E 1. } media $44\frac{15}{28}$
— tepid. 27. 39. Malacia.

Febris quædam *Sporadica*, quæ & Fauces a Pulmones graviter afficit. Tusses, Dolores & Tumores Faucium frequentes; *Rheumatismi* gra ves passìm.

Nova Luna 5°. NOVEMBRI. *Plena Luna* 20°.

Incunte *Novembri* Corus plerumque spiravit Medio Boreas, à xix. autem nunc Libs, nunc Au ster, nihilominùs altam satìs Stationem retinu

Baro-

Barometer; *Atmosphæra* verò crassa fuit valdè ac tepida.

Pluvia 1. 2. 3. 4. 5. 6. 11. 16. 17. 18. 19. 20. 25. 28. 29. = 2. 512. Dig. Dec.

Fulgur & Tonitru 2. H. 4. a. m. Pruina & Gelu 9. 14. N E 1x.

♉ Altitud. maxim. 24. 30. 2. S b E 1. — minim. 18. 29. 4. S W b W 3. } media 29. 9.
Dies frigid. 14. 62. N E 1x. — tepid. 6. 42. W S W 2. } media $49\frac{25}{28}$

Blanda admodum Tempestas; pauci Morbi; Febres tamen quædam anginosæ, *scarlatinæ* & pustulosæ; Tusses crebræ.

Nova Luna 5°. DECEMBRI. *Plena Luna* 20°.

A primo ad Diem septimum *Decembris* perflavit Eurus, pòst Corus, aut Libs, interdum Aquilo: à xxiv. ad Finem usque Ventus perpetuus ex Oriente, isque sæpe perfrigidus: præalta fuit utplurimùm Baroscopii Statio.

Pluvia 1. 8. 9. 14. 15. 16. 17. 18. 19. Dig. Dec.
Grando 14. = L. 514.

Maximæ Pruinæ sæpissimè hoc Mense, Gelu rigidum frequens.

♉ Altitud. maxim. 21. 30. 6. N E 1. — minim. 17. 29. 1. S W 2. } media 30. $0\frac{11}{19}$
Dies frigid. 31. 73. E N E 2x. — tepid. 8. 46. S W 3x. } media $59\frac{22}{32}$

Tempeſtas eſt adhuc maximè ſalubris, Morbi multò rariores ſolito: Tuſſes frequentes, etiam *convulſivæ* plurimæ inter Pueros, Pleuritides, & Anginæ aliquæ, *Rheumatiſmus* paſsim.

Tota Pluviæ Quantitas, Anno MDCCXLIII.
Dig. Dec.
= 20. 908.

Nova Luna 3°. JANUARIO. *Plena Luna* 18°.

Conſtans ab Oriente Ventus, toto ferè Menſe; *Mercurium barometricum* in alto ſuſtinuit Loco, flectens verò plerumque ad Septentrionem Aerem fecit ſiccum & frigidum valdè, hinc Gelu ſæpe aſperrimum; imò 28°. 29°. vel ipſum Mare ad Littora congelatum erat.

	iii	i	2			Dig. Dec.
Pluvia	7.	11.	15.	30.	Nix 27.	= 1. 068.

♉ Altitud. maxim. 18. 30. 6. E N E 1. } media 30. $0\frac{12}{30}$
—— minim. 7. 29. 6. S 2.
Dies frigidiſſim. 29. 76. N E 1. } media $64\frac{1}{3}$
—— tepid. 11. 56. S b E 2.

Tuſſis inter omnes ferè vehemens & laborioſa; ſæviſſimi *Aſthmatis Paroxyſmi*: Dolores Dentium, Raucedo, Fauciumque Aſperitas plures moleſtant; Pleuritis, vel Peripneumonia, corripit multos, *Ophthalmia* aliquos — Tuſſis *convulſiva* inter Pueros *epidemica*, ad quam profligandam magis fuit neceſſaria Sanguinis Miſſio quàm memini unquam, etiam in Puerulis tenerrimis; quorum Sanguis haud rarò non levi obductus erat Glutine: porrò non ita feliciter ſucceſſit *Corticis Peruviani* Decoct. quod ſanè perpetuum eſt ubi Sanguis eſt denſus admodùm ac tenax, atque In-
flam-

flammationibus aptus; unde pessimè Pleuriticis & Peripneumonicis exhibetur.

Nova Luna 2°. FEBRUARIO. *Plena Luna* 16°.

Varia fuit Tempestas variusque Ventus hoc Mense, frequens autem ab Oriente *Barometrum* tenuit ad altum satis Gradum, Malacia subinde per Initia; per totum *Atmosphæra* densa, ac sæpe frigida, haud multum tamen Gelu.

Pluvia $\overset{i}{\overline{7}}$. $\overset{i}{\overline{8}}$. 9. 11. 17. $\overset{ii}{\overline{19}}$. $\overset{ii}{\overline{20}}$. 21.—23. $\overset{i}{\overline{24}}$. 26. 28. 29. Grando 9. N b w 1ˣ.—24. N w 3.—1. 722.

Circius vehemens 24. p. m.—vehementissimus 28. Noctu.

——— 29. a. m. Maximus & lucidus Halo circa Lunam 18.

♉ Altitud. maxim. 13. 30. 3. E S E 2.	} media 29. 8.	
——— minim. 29. 29. 2. N VV b VV 4.		
Dies frigid. 6. 67. E 2.	} media $56\frac{15}{27}$	
— tepid. 23. 49. VV S VV 2x.		

Variolæ aliquæ, rubra *miliaris* Eruptio cum Febricula passim & Febres *rheumaticæ*.—Tussis violenta inter omnes ferè, pluribus *catarrhalis* est prorsus, multis tamen *asthmatica*; hinc Peripneumonia frequenter oritur, haud rarò Sputum Sanguinis, quod quidem aliquos in Tabem pulmonariam præcipitat.—Tussis *convulsiva* etiam Adultos quosdam corripit, qui solummodò repetita Sanguinis Missione levantur, & Vomitu leni.

Nova Luna 3°. MARTIO. *Plena Luna* 17°.

Incipiente *Martio* perplurima Grando, Cauro sæpe perflante: à xii. ad xxiii. Ventus Orientem inter & Septentrionem constitit, inde Libs; ad ipsum Finem Aquilo: Aer fuit siccus plerumque & frigidus.

Pluvia $\overset{iii}{\overline{1}}$. 2. $\overset{i}{\overline{3}}$. 4. $\overset{ii}{\overline{5}}$. 6. $\overset{i}{\overline{7}}$. $\overset{ii}{\overline{9}}$. 11. 23. 25. $\overset{i}{\overline{26}}$. $\overset{ii}{\overline{27}}$. 28. 30. Grando 2. 3. 6. 7. 8. $\overset{i}{\overline{10}}$.
Dig. Dec.
Nix. 8. $\overset{i}{\overline{31}}$. = 2. 632.

Procella 2. N w b W 4^{x}. — 5. S w b W 4. — 11. N w b N 4^{x}. Lumen boreale fulgidum valdè 22. H. 9. p. m. E N E 2^{x}.

☿ Altitud. maxim. 15. 30. 1. E N E 2. } media 29. $5\frac{2}{3}$
——— minim. 5. 29. 2.
Dies frigid. 14. 62. N N E 2. } media $55\frac{26}{30}$
— tepid. 28. 46. VV S VV 2.

Febres aliquæ tertianæ, & semitertianæ: Tussis molestissima & pertinax admodùm undique, quæ ex Naribus sæpe, sæpe de Pulmone, Sanguinem erumpere facit, accedit interdum Peripneumonia — hinc *Phthisici* plures, præsertim qui antea fuerant *Asthmatici*. Pleuritis & *Rheumatismus* passim, sub Mensis Finem *Pleuroperipneumonia* frequens valdè — Cruor extractus est perquàm crassus atque maximè tenaci & flavo obductus Glutine.

Nova Luna 1°. APRILI. *Plena Luna* 15°.

Ineunte Menſe Nix & Grando multa flante Aquilone, mox turbidus Auſter; à xii. ad xvi. Eurus, indè Aquilo rursùm; Corus ſub Finem. Aer fuit ſæpe gelidus valdè; maximæ Pruinæ ſæpiſſimè per medium Menſem, imò & interdum Gelu.

Pluvia $\overset{i}{\overline{1}}$. $\overset{iii}{\overline{4}}$. 6. $\overset{iii}{\overline{7}}$. 8. $\overset{i}{\overline{9}}$. $\overset{ii}{\overline{10}}$. $\overset{iii}{\overline{12}}$. $\overset{ii}{\overline{15}}$. 22. $\overset{ii}{\overline{28}}$. 30. Nix & Grando 1. $\overset{i}{\overline{2}}$. 3. 4. 9. 26.
Dig. Dec.
= 3. 590.
Procella 7. p. m. S 4x. Gelu 14. 15.

♉ Altitud. maxim. 19. 30. 1. N N E 1.
—— minim. 5. 29. 0. S S VV 3x. } media 29. 6 $\frac{1}{?}$
Dies frigid. 3. 65. N N E 3.
—— tepid. 24. 41. N VV b VV 1. } media 50 $\frac{6}{29}$

Pleuritides & Peripneumoniæ valdè frequentes, ſæpe conjunctæ ſæviunt: Multi *Aſthmate*, multi *Rheumatiſmo*, multi Pleuritide ſpuria, laborant, plurimi Tuſſi graviſſima. *Morbilli* paſsìm, *Variolæ* quamplurimæ per Viciniam, necnon in citeriore *Cornubia*; haud paucæ Febres tertianæ* —*Paraphrenitis* ſolito frequentior.

Vix ſanè obſervavi unquam Cruorem, ab Ægrotantibus detractum, magis denſum atque glutinoſum quàm hoc Tempore, idque ſæpe poſt quartam, imò & ſextam Sanguinis Miſſionem— hoc profectò notavi præcipuè in primario Noſo-

* *Eſſay on Fevers*, P. 20.

comii nautici Chirurgo, qui ineunte Mense *Paraphrenitide* fuit peremptus.

Bonus hic & ingeniosus certè Vir Mane, tertio *Aprilis*, inhorruit, mox Rigore maximo correptus, inter visitandum Ægrotos, se recepit, protinùs sævissimo Dolore Dorsi ac imi Pectoris dextri percitus succubuit, febricitavit vehementer — Missus est extemplò Sanguis ad ℥xvi. me deinarcessiri voluit — Fotum emollientem, & laxans *Enema*, præcipio, *Nitrique* plurimum & *Spermatis Ceti*, Potum diluentem, porrò & subtepidum, liberalem; furente tamen usque Dolore, sub Noctem alteram Sanguinis Missionem ad ℥xvi. Fotumque iterùm, & *Enema* è Lacte dulci cum Sale marino plurimo, quo bis, terve dejecit Alvus; mox *Diacodii* ℥ss. sumpsit ac *Tinct. Thebaic.* gut. xxiv. — Tota Nocte ejulavit, difficillimè spiravit, Tussicula arida vexatus Nil expuit — bene Mane adeo, Die quarto, ℥xiv. Sanguinis detractæ sunt, Fomenta etiam & *Cataplasmata* demulcentia admota, paulòque pòst injectum est emolliens *Enema*, quo rejecto epotus est Haustus *Anodynus*: pacata hinc omnia per oras aliquot, accessit Vesperi Somnus — Infidæ autem hæ Induciæ! Nox maximis in Molestiis acta; Febris vehemens, Spiritus brevis, interruptus, difficillimus, Dolor acerrimus, Sitis ingens, Lingua arida — Ergo V°. *Aprilis* H. 9. a. m. repetitur V. S. ad ℥xii. saltem, *Mannæ* porrò ℥x. cum *Sale Mirabil. Glauber.* ℥ss. ex Jusculo avenaceo assumptæ sunt; ter hinc, quaterve, respondit Venter, sævissimus tamen usque urget Dolor, Pulsusque celerrimè vibrat, exilis quidem, sed durus admodùm: bis Noctu repetita sunt *Anodyna*, unde Sopor aliquis, at perturbatus valdè — Cum parùm

rùm hæc omnia proficere viderim *Camphoram* cum *Nitro*, &c. exhibui, *Haustusque Salinos* ex *Sal. C. C. Succo Limonum*, &c. ut nimirùm per Sudores forsan Morbum elicerem; Femoribus porrò atque Dorso *Vesicatoria* applicari jussi — Sudavit paululùm inæqualiter, mox autem Rigor invasit, Dolorque Dorsi & Lateris immanis recruduit, adeò ut jam non modò exclamaret, sed & fureret planè — quinta adeò Vice, Die 6. nempe, post Meridiem, Sanguis emittitur ad ℥xv. circiter: ad Fomentum dein & *Clysma*, necnon *Anodyna* confugimus, hinc Quies aliqua, sed Languor magnus, obrepsit denique Somnus. Post sex vel octo Horas inalgescens horruit, ejulavit, deliravit, se Flammis atque Ferro excruciatum intùs, dextro è Latere, exclamavit; (durum valdè, sed retractum, persensi Hypochondrium dolens*) anhelavit quasi ex citissimo Cursu interim maximo Nisu, at summo Angore, quasi Gladio perfossus, Suspirium edere anxiè desideravit — Dubius omninò quid facerem ultra sextam Sanguinis Missionem suadeo ad ℥xii. circiter, Fomenta iterùm *Cataplasmata* & *Anodyna* — Supervenit Sopor, Tremor, Tendinum Subsultus, Singultus: atqui se relevatum prædicat; quievit utiquè plurimùm, sed aliena murmurans & incondita — Frigidulus occupat Sudor Frontem, dum Genæ intenso Rubore flagrant, nigrescunt Ungues, frigescunt Manus; faciliùs verò movet, imò & se Sponte in Lecto erigit, meliùs se multò autumans, si modò Gravitas Spiritus immen-

* Si Septum transversum percussum est, Præcordia sursùm contrahuntur. *Cels.* Lib. 5. C. 26.

ſa, & aliquantus uſque Lateris Dolor ac Pondus abeſſent — At ego Hominem planè moribundum video, Septo tranſverſo nempe *ſphacelato*: tamen Sopores inter, Singultus & Deliria, atterit Noctem, Die 7°. Menſis, paulò ante Meridiem, obiit Vir ſi quis alius, Vita dignus longiore. — Mox poſt Mortem lividum quaſi à Contuſione apparuit totum Latus Dextrum, Os *Ilium* aduſque. Hic Caſus fuit verè *paraphreniticus* *, cujus perpaucæ extant apud Scriptores Medicos Hiſtoriæ: credo equidem longè ſæpiùs occurrit quàm vulgò putatur.

Ab hoc Ægroto intra Quatriduum detractæ ſunt Sanguinis Unciæ ferè centum; cujus ſingula Portio erat quàm maximè viſcida, etiam ultima, licet Sero permulto tenuiſſimo limpido innatabat Craſſamentum (parvula velut Inſula globoſa, penè tamen prorsùs ſubmerſa) quod firmiſſimo quaſi Corio erat obductum, vix utiquè Scalpello penetrandum †.

Nova Luna 1°. — *Plena* 15°. MAIO. *Nova Luna* 30°.

Ventus Orientalis hoc Menſe prævaluit, à xix. ad xxiv. Zephyrus: Aer fuit ſicciſſimus, ſub Finem valdè calidus — blandiſſima plerumque Tempeſtas.

Pluvia $\overset{ii}{\overline{3}}$. 8. $\overset{i}{\overline{10}}$. 11. 12. $\overset{ii}{\overline{13}}$. 18. 21. $\overset{i}{\overline{22}}$.
Dig. Dec.
Grando 13. = 1. 236.

Ful-

* *Eſſay on Fevers*, P. 240. † Ibid. P. 188.

Fulgur & Tonitru 3. Nocte.

♉ Altitud. maxim. 15. 30. 1. E N E 1. } media 29. 6$\frac{26}{28}$
—— minim. 22. 29. 2. S VV 3.
Dies frigid. 14. 47. E N E 2. } media 36$\frac{6}{28}$
— fervid. 30. 20. E N E 1.

Febres intermittentes *epidemicæ*; Pleuritis & Peripneumonia frequens, *Morbilli* passim: *Variolæ* plurimæ, quarum haud paucæ mali admodum Moris: forsan à profusis Sudoribus; quibus Adulti, præcipuè ineunte Morbo, sæpe corripiuntur — Sed & Puerulis non multò minùs sunt exitiales, qui nimirùm Confluentibus, nigris, cruentis non rarò obruuntur.

Plena Luna 13°. JUNIO. *Nova Luna* 29°.

Sicca duravit & calida Tempestas ad Diem Mensis vicesimum, Eurus intereà spiravit frequenter, postea verò Ventus ab Oris australibus multam invexit Pluviam, Aeremque fecit multò frigidiorem.

Pluvia 4. 5. 8. 10. $\underline{''}$20. $\underline{'}$21. $\underline{''}$22. $\underline{''}$23. $\underline{''}$24. 25. 27. $\underline{''''}$28. 29. 30. = Dig. Dec. 2. 786.

Fulgur & Tonitru 5. Vesperi — 22. Hora 9. p. m. — 23. p. m. Nebula valdè fœtida 26. p. m. Malacia.

♉ Altitud. maxim. 14. 29. 8. E b N 1. } media 29. 5$\frac{5}{29}$
—— minim. 28. 29. 0. S S E 2.
Dies frigid. 24. 36. S b VV 2. } media 27$\frac{25}{29}$
— fervid. 17. 16. N N VV 1.

Febres

Febres intermittentes ſparsìm, tertianæ ac *Hæ-mitritæ* potiſſimùm; Pleuritides, Peripneumo-niæ; & Anginæ aliquæ. *Variolæ epidemicæ*, in-terdum valdè malignæ, utpotè *Petechiis* & *Hæ-morrhagia* aliquando ſtipatæ.

Plena Luna 13°. JULIO. *Nova Luna* 28°.

Per Initia Menſis Pluvia frequens, parca pòſt Aer plerumque craſſus, Ventuſque varius, Ma-lacia interdum; à xvi. ad xxii. ſpirabat Eurus

Pluvia $\overset{\prime}{\overline{1.}}$ $\overset{\prime}{\overline{2.}}$ $\overset{\prime}{\overline{3.}}$ $\dot{4}.$ 6. $\overset{\prime}{\overline{8.}}$ 9. $\overset{\prime}{\overline{10.}}$ $\overset{\prime\prime}{\overline{22.}}$ 24. 30
Dig. Dec.
= 1. 324.

Levis Procella 3. p. m. S w b w 4ˣ.

♉ Altitud. maxim. 7. 30. 0. N N VV 1. } media 29. $6\frac{20}{22}$
——— minim. 3. 29. 2.
Dies frigid. 4. 36. VV N VV 1. } media $29\frac{4}{29}$
—— calid. 20. 22. E 1x.

Variolæ epidemicæ, ſanè ſunt haud parùm fu-neſtæ; ſæpe parvæ, atræ, ſeſſiles cum Foveola in Puſtularum medio livida aut nigra — interdum crudo diffluunt *Ichore*, qui ſubjectam Carnem erodit, imò & nonnunquam ipſa Gangræna affi-cit — Linguæ, Fauceſque ſub Morbi Declinatio-nem ſunt valdè ſquallidæ, ac frequenter ſcabræ admodùm & atræ; accedit porrò ſæpiſſimè *Diar-rhœa* profuſa; aliquando Tragœdia clauditur More peripneumonico: — largiſſimè tamen ple-rumque expuunt Ægri, præſertim per Initia. Si quid in his *Variolis* malignis poſſit Medicina, id utiquè faciunt *Alexipharmaca* ſubauſtera cum

aci-

acido plurimo *: *Tinctura* utor sæpissimè *Corticis Peruviani Alexipharmaca* cum multo *Elixire* aut *Spiritu Vitrioli*, sæpe Vino rubro Gallico his acidis adjectis, præsertim sub Febris Decessu, interea Potionem liberalem, acidulam, demulcentem suadeo atque Victum idoneum — Proficiunt hæc interdum maximè, sed utplurimùm atras *Variolas* atra Mors sequitur.

Ubi ingruente Morbo *Variolæ* luridæ, lividæ, aut parùm acuminatæ visuntur, Febrisque adest lentior, generosa quædam *Cardiaca* exhibenda sunt, *Epispastica* porrò applicari debent, quicquid contrà reclamat *Sydenhamius*, ejusque Sequaces (quos inter, in plurimis, etiam & ego sum) — *Crocus* hìc & *Pulv. Contrayerv. C. Moschus* & *Theriaca Androm.* imò & dulce Vinum Locum habent — Miram sanè Vim habet *Moschus* per Cutim expellendi, nec tamen intereà calefacit nimiùm: Si crudæ sunt Pustulæ, si prorsùs aquosæ, *Myrram* adjicio, cui inest Coctioni fovendæ plurimum — Atqui quando turget Sanguis, furit Febris, ardent omnia, porrigere talia bacchantis est Medici, non prudentis, qui Diis Manibus devovet Ægrotos — utinam non talia vidissem! — Adeo Nihil in hoc Morbo perpetuum est, nedùm utiquè in ullo.

Plena Luna 12°. AUGUSTO. *Nova Luna* 26°.

Incipiente *Augusto* benigna satìs fuit Tempestas, ab xi. autem ad Finem usque pluviosa plerumque & frigida Vento mutante subindè; Initio Mensis Ros perplurimus.

Pluvia

* *Essay on Fevers* (Cap. de Variolis) P. 151.

Pluvia 1. 3. 11.—14. 15. 16. 17. 19. 22. 23. 25. 26. 27. 29. 31.=2.074. Dig. Dec.

Procella 17. Nocte S w 4.—28. w S w 4[x].—31. primo Mane S w 4.

Fulgur & Tonitru 13. Vesperi.

♉ Altitud. maxim. 4. 30.0. N VV b VV 1.		media 29. $6\frac{6}{29}$
——— minim. 18. 29.1. S VV 3[x].		
Dies frigid. 30. 41. N VV 2.		media $31\frac{28}{29}$
— calid. 5. 25. N VV b VV 1.		

Plurimæ *Variolæ*, Febres intermittentes passim, Tusses frequentes, sub Finem Mensis Anginæ aliquæ: Nisi à *Variolis* paucissima Funera.

Plena Luna 10. SEPTEMBRI. *Nova Luna* 25.

Et frigidus fuit & valdè humidus hic Mensis; Libs sæpe perfremuit; à xvii. ad xxiv. Vulturnus furens, hinc humilis *Baroscopii* Statio, at Maris Æstus tumidi, ac inordinati admodùm—xxvi. vehemens Procella Mane ESE 4[x]. Meridie S S E 4. Vesperi S S w 4[x]. vastissimos concitavit Fluctus atque Maris Æstum immensum, qui longè latèque inundavit Littora; multò sanè magis quàm fuit visum antehàc unquam*.

Pluvia 1. 3. 4. 5. 6. 7. 9. 10. 11. 12. 13. 15. 17. 18. 20. 21. 24. 26. 27. 30.=4.470. Dig. Dec.

Halo amplissimus circa Lunam 8. H. 8 p. m.

♉ Alti-

* Vid. Vol. I. P. 18.

♉ Altitud. maxim. 2. 29. 9. W N W 2. } media 29. $3\frac{4}{29}$
——— minim. 26. 28. 9.
Dies frigid. 30. 48. N W 1. } media $39\frac{19}{29}$
— tepid. 9. 34. S S W 3.

Variolæ multæ; jam verò paulò mitiores; *Morbilli* paſsìm: perpauci certè hìc Morbi; *Colice* tamen, *Rheumatiſmus*, ac Tuſſis quoſdam vexant; Alvi Fluxus plurimos.

Plena Luna 9°. OCTOBRI. *Nova Luna* 23°.

Nimboſa Tempeſtas hoc Menſe & valdè ſqualida, Pluvia ferè perpetua, immenſa undique Diluvia; infremuit Libs ſæpiſſimè, intervenit autem Caurus frequenter, haud rarò Vulturnus, xii. ac xiii. Boreas frigidus

Pluvia 1. 2. 3. 4. 5. 6. 8. 10. 11. 14. 15. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 28. 30. 31.
Dig. Dec.
= 5. 608.

Procella levis 2. S w 4^x. — vehemens admodùm 3. Nocte w S w 4^x.
——— 4. a. m. w b. N 4. — 8. Veſperi S w 4^x. — 9. S w 4. — 22. primo Mane w S w 4^x.
Fulgur & Tonitru 3. Nocte — perpetua Fulgura & Tonitrua Nocte 22. S w 4. — Maximus Maris Æſtus 9°.

♉ Altitud. maxim. 13. 30. 2. N E 1. } media 29. $4\frac{2}{5}$
——— minim. 4. 28. 6.
Dies frigid. 13. 60. Gelu. } media 48.
— tepid. 19. 42. S W b W 3.

Vario-

Variolæ paſsim; Tormina & Alvi Fluxus perplurimos exercent: oriuntur hæc credo majore ex Parte à *Pomaceo* novello — Poma namque ob nimium Madorem citiſſimè putreſcunt, hinc fortè magis ad *Diarrhœam* diſponunt quàm ſi firmiora fuerant & generoſiore Succo prædita. — Tuſſes ſævæ & creberrimæ, hinc aliquando Peripneumonia, aut Pleuritis — Peripneumoniæ nothæ quoquè haud ſunt raræ. Febres putridæ nonnullæ. In Genere tamen multò pauciores ſunt Morbi acuti quàm quis crederet, habita ſcilicet Ratione Tempeſtatis infauſtæ — frequentes forſan Procellæ dirimunt pravas ac morboſas *Atmoſphæræ* Congeſtiones, vehemens veluti Motus Oceani Aquarum Putreſcentiæ obſtat.

Plena Luna 9°. NOVEMBRI. *Nova Luna* 23°.

Per Initia *Novembris* pluvia Tempeſtas & interdum nimboſa, Corus ſæpe, haud rarò Africus: à x. ad xxi. Aquilo, ſubinde Malacia, Libs dein furens ad xxv. Boreas pòſt & Apricitas pulchra.

Pluvia 1. $\overset{iii}{\overline{2}}$. $\overset{ii}{\overline{3}}$. $\overset{i}{\overline{4}}$. 5. 6. $\overset{iii}{\overline{7}}$. $\overset{i}{\overline{8}}$. $\overset{ii}{\overline{9}}$. 11. 15. $\overset{i}{\overline{16}}$. $\overset{iii}{\overline{22}}$. $\overset{i}{\overline{23}}$. 24. $\overset{i}{\overline{25}}$. Nix & Grando 9. $\overset{i}{\overline{17}}$.

Dig. Dec.

Pluvia nivoſa 20. Nocte = 3. 740.

Procella 2. Meridie S w 4[x]. — 6. Nocte S w 4[x]. — 22. Nocte S b w 4. Circius vehemens 17. — Acre Gelu a 17. ad 21.

☿ Altitud. maxim. 29. 30. 5. E N E 1. } media 29. $7\frac{6}{28}$
——— minim. 23. 28. 7. S b VV 3x. }

Dies

Dies frigid. 20. 69. E b N 1. } media $56\frac{11}{28}$
— tepid. 7. 44. S VV 1x.

Pleuriticæ & Peripneumonicæ Febres intermittentes porrò ac *Variolæ* pafsìm; *Rheumatifmi* plurimi: Tuffes, Dentium Dolores, Faucium, Auriumque, cum Tumore Glandularum, valdè frequentes—Colica quamplurimos infeftat, partim à *Pomaceo* novello, partim etiam ab abundante & acriore Bile; Tormina fæpe funt admodùm fæva magno cum Ardore Urinæ.

Plena Luna 8°. DECEMBRI. *Nova Luna* 22°.

Altam tenuit Stationem *Barometer* hoc Menfe; Aer autem fuit plerumque craffus valdè, fæpe perfrigidus, fub Finem multò lenior—ineunte *Decembri* Aquilo perfæpe flabat, exeunte Corus atque Libs, Vento interdum omninò filente.

Pluvia $\overline{8}$. $\overline{9}$. $\overline{10}$. 11. 17. $\overline{20}$. 21. $\overline{22}$. 23. 25. 28. Grando 12. Nix 13. = 1. 394. Dig. Dec.

Procella 11. p. m. ad mediam Noctem durans N w b N 4.

AB. 14. H. 9. p. m. N E b N 1.—24. Vefperi N w 2x.

♂ Altitud. maxim. 14. 30. 6. N E 1. } media 30. $0\frac{2}{3}$
——— minim. 11. 29. 3.
Dies frigid. 14. 70. valdè rigidum Gelu } media $57\frac{25}{31}$
— tepid. 23. 50. S VV b S 3.

Morbi colici plurimi, ab Acrimonia Bilis aliqui, plures longè tamen à *Pomaceo* impuro, nec bene defæcato—in his Alvus eft plerumque

cita,

cita, ſæpe accedit *Dyſenteria* mucoſa, ſæpe bilio
ſa, aliquando cruenta.

Tuſſes innumeræ cum Tumore Faucium
Maxillarum, *Parotidum* — Peripneumonia paſsin
— Febris *catarrhalis* valdè frequens; ſolvitur ſæp
multa effluente craſſa ac ardente Urina.

Gallos inter & Hiſpanos Captivos ſævit ac
modùm Febris quædam *catarrhalis* maligna, ju
gulatque perplurimos: accedunt ſæpe *Petechiæ*
haud raro *Parotides*, ſæpe Puſtulæ urentes aquo
ſæ: Dolet Initio maximè Caput, Dorſum, ac Re
gio Præcordiorum, protinùs ſupervenit Phre
nitis, anhelosa Reſpiratio, Tremor, Subſultus
brevì Mors.

Tota Pluviæ Quantitas Anno MDCCXLIV
Dig. Dec.
= 31.444.

Plena Luna 7°. JANUARIO. *Nova Luna* 21°.

Incipiente Anno altum fuit *Baroſcopium*, ſæp
Boreas, ſæpe perflavit frigidus admodùm Vu
lturnus, hinc Gelu acre frequenter: poſt vice
ſimum Menſis Diem nunc Libs, nunc Caurus
Aer erat plerumque maximè humidus præſerti
Gelu liquante atque Nive.

Pluvia 3. 4. $\overset{'''}{10}$. $\overset{''}{11}$. $\overset{''}{12}$. 13. 20. $\overset{''}{21}$. 2
23. $\overset{''}{25}$. $\overset{'}{27}$. $\overset{''}{28}$. 30. Nix $\overset{''}{9}$. 17. Grando 2
Dig. Dec.
31. = 2.910.

Gravis procella cum Nive perpetua 9°. S E

♉ Altitud. maxim. 1. 30.4. N 2. } media 29. $6\frac{23}{3}$.
——— minim. 26. 28. 7. S W 3. }

Dies

Dies frigid. 9. 69. S E 4.
— tepid. 25. 54. S VV 3. } media 61 $\frac{2}{3}$

Morbi colici adhuc paſsìm; *Rheumatiſmi*, Pleuritides ac Peripneumoniæ, & veræ & nothæ, ſparsìm. Plurimi Faucium, Maxillarum, *Parotidum*, imò & Capitis ſæpe Tumore laborant, accedente Tuſſi plerumque & Coryza: *Ophthalmiæ* frequentes.

Febris *catarrhalis* maligna jam graſſatur maximè, & perplurimos Captivorum mittit ad Inferos; etiam nunc haud raró Noſtrates, qui cum his multùm verſantur — Plures ſæpe diutiſſimè trahit, ſæpiùs autem magis eſt acuta & More Peripneumoniæ, aut Anginæ ſuffocantis, jugulat — accedunt ſæpe *Petechiæ*, ſæpe *Dyſenteria* cruenta — hæc tamen nec certo Ordine, nec Tempore — Horum multi Gangræna Pedum corripiuntur à Frigore forſan & Sordibus.

Plena Luna 5°. FEBRUARIO. *Nova Luna* 20°.

Frigidus admodùm fuit hic Menſis, Boreas perſæpè flavit, interdum Vulturnus, Libs rariſſimè: Aer ſiccus ſemper & tenuis, Gelu ſubindè aſperrimum: præalta erat Medio *Februario Barometri* Statio.

Pluvia 5. 9. 14. 19. 22. Grando 2. 6. 23.
Dig. Dec.
Nix 26. 28. = 0. 838.

Nix plurima 26. etſi Ventus erat w S w 3. Therm. 70.

Magna *AB*. 9. H. 10. Noctis N N E 1. — Levis H. 7. p. m. E N E 2.

♉ Altitud. maxim. 18. 30. 6. E N E 2x. } media 29. $8\frac{23}{28}$
—— minim. 5. 29. 2. S E 1x.
Dies frigid. 25. 75. N E b N 1x. } media $65\frac{13}{28}$
— tepid. 15. 58. E S E 2.

Asthma sævissimum plures premit; Tusses, Pleuritides & Peripneumoniæ valdè sunt frequentes; imò & sæpe graves admodùm, quippe difficulter & parcè expuitur—Sanguis extractus est perquàm tenax, & crassissimo Glutine obductus, Serum autem viride, aut subflavum, at perliquidum—hoc quoquè in *Rheumatismo* notatur, qui jam haud paucos graviter & diu torquet.

Inter Captivos sævit usque Febris maligna *catarrhalis*, immensamque Stragem edit; ministrantes Aniculas, imò & quosdam Chirurgos nunc invadit, etiam & occidit.—Sæpe in summo Febris Incremento, sæpe sub Finem, erumpunt Pustulæ aquosæ, urentes, crebrò Papulæ livescentes, interdum luridæ, aut subatræ Maculæ, *Apthæ* frequenter—Nihil horum autem multùm juvare videtur, longè magis enim est ex Re Ægrotantium Sputum abundans (modò non sit lividum, saniosum, fœtidum, quòd frequenter nimìs evenit) blandusque & equaliter diffusus Sudor.—profusum verò extimesco semper, qui sæpe oleosus, mox frigidus, tandem fit lethalis; idque certò certiùs obrepente Horrore—Nil in tali Casu magis est ex Usu quàm Vinum rubrum cum Aromaticis coctum—præcipuè si urget *Diarrhœa*, sive mucosa, sive cruenta: quod frequenter accidit.

Plena

Plena Luna 6°. MARTIO. *Nova Luna* 22°.

Per Initia *Martii* pluviosa fuit valdè & squalida Tempestas, Aer inde crassus admodùm & humidus; spiravit sæpissime Libanotus, Corus, crebrò, Vulturnus interdum.

Pluvia $\overset{iii}{\overline{4}}$. $\overset{i}{\overline{5}}$. $\overset{i}{\overline{6}}$. $\overset{i}{\overline{7}}$. $\overset{iiii}{\overline{8}}$. $\overset{iii}{\overline{9}}$. 10. $\overset{iii}{\overline{11}}$. $\overset{ii}{\overline{13}}$. 15.—17. $\overset{ii}{\overline{24}}$. 25. 27. $\overset{i}{\overline{28}}$. $\overset{i}{\overline{29}}$. Grando & Nix $\overset{i}{\overline{1}}$. 2. 3.=4. 694.
Dig. Dec.

Procella primo Mane 1. w S w 4.—9. Nocte S w b S 4x.—29. Nocte N w permagnæ Nebulæ à 24. ad 27.

♉ Altitud. maxim. 25. 30. 0. N VV 1.
—— minim. 10. 29. 1. VV 3. } media 29. 5 $\frac{2}{3}$
Dies frigid. 2. 64. S VV b VV 2. Nix.
— tepid. 21. 42. N 1. } media 51 $\frac{4}{31}$

Tusses valdè frequentes, Tumores Colli, Maxillarum, Capitis undiquè; plurimæ Febriculæ *catarrhales* — maligna sævit adhuc maximè inter Captivos, necnon inter Nautas nostros. — Pleuritides ac Peripneumoniæ haud paucæ & veræ & spuriæ.

Plena Luna 5°. APRILI. *Nova Luna* 20°.

Pluvius quoquè erat hìc Mensis & algidus Corus Initio spirabat, à xiv. ad xxviii. Boreas ferè perpetuus, Pluvia tamen decidente frequenter ea verò valdè frigida.

Pluvia 1. 3. 4. $\overset{\prime}{5}$. 6. $\overset{\prime\prime}{8}$. 9. $\overset{\prime\prime}{10}$. $\overset{\prime\prime}{11}$. 12. 13. 17. $\overset{\prime\prime\prime}{20}$. $\overset{\prime\prime\prime}{21}$. $\overset{\prime\prime}{22}$. $\overset{\prime}{23}$. 25. $\overset{\prime\prime}{26}$. $\overset{\prime\prime}{28}$. $\overset{\prime\prime}{29}$. Grando gravis 7. 11. = 3. 912. (Dig. Dec.)

Circius vehemens tota Nocte 3. — prælargus Halo circa Lunam 2. H. 10. Noctis — fœtidissima Nebula per totam Diem 13. S 1x, — Glacies ubiquè 27. Mane E N E 2.

♉ Altitud. maxim. 16. 30. 1. E N E 2x. } media 29. 5.
——— minim. 21. 28. 8. N 2x.

Dies frigid. 27. 55. } media $48\frac{10}{30}$
— tepid. 14. 40. E 1.

Rheumatismus passìm, *Ischias* solito frequentior, eaque certè acerbissima: Pleuritides & Peripneumoniæ, tam veræ quàm nothæ, haud paucos corripiunt: Tusses, Tumores Faucium, atque Dentium Dolores cum Gutturis Asperitate plurimos: quædam Febres intermittentes, inter juniores *Morbillosæ* & *Scarlatinæ* aliquæ.

Catarrhalis Febris usque grassatur, diu interdum trahit Ægrotos, citò sæpiùs Cursum absolvit, sub Finem plerumque expuunt largissimè lentam salsamque Pituitam, crebrò sine ulla Tussi, cum importuna sæpe Tussicula, id porrò multo cum Levamine; Urina est tenuis utplurimùm, raró valdè rubra, Lingua subalbida, vix unquam nigra aut scabra, leve tamen Delirium, seu Desipientia ferè semper adest Morbi Statu. — Plures etiamnum jugulat *catarrhalis* maligna.

Plena

Plena Luna 4°. MAIO. *Nova Luna* 20°.

Blanda satìs Tempestas ineunte Mense, Euro afflante; post Diem autem decimum uda, frigidaque, Libs ferè perpetuus.

Pluvia 2. 11.—15. $\overset{\text{i}}{16}$. 17. $\overset{\text{i}}{18}$. $\overset{\text{ii}}{19}$. 20.—31. Grando 16.—19. a. m. = 1. 732. Dig. Dec.

Procella 16. primo Mane S w 4ˣ. Fulgur & Tonitru 19. a. m.

♉ Altitud. maxim. 5. 30. 0. E N E 1.	} media 29. $4\frac{26}{31}$	
——— minim. 16. 28. 9.		
Dies frigid. 20. 48. VV b N 1ˣ.	} media $40\frac{8}{31}$	
— tepid. 6. 33. E 2.		

Morbilli, ac Febres *Scarlatinæ* hìc & per Viciniam *epidemicæ*, gravis sæpissimè accedit Tussis & Affectio peripneumonica: queis Nil magis occurrit quàm opportuna Sanguinis Missio.

Multæ Febres *Catarrhales* adhuc; quædam pravæ admodùm & diu durantes: Urina plerùmque cruda est valdè, subindè quasi lactea, Nihil prorsùs deponens per totùm Morbum; Lingua est humida utplurimùm, at squallida & sublutea; atque expuunt affatìm, idque fausto semper Omine—contrà ubi Lingua fit nigra & arida, parcèque prodeunt Sputamina, raro evadunt; mox enim anheli, delirantes, trementes; palpantes facti Fato tandem succumbunt, nisi obstant *Vesicatoria*, ac Sudor liberalis, qui sanè (nescio unde) jam haud ita facilis erumpit: Alvus etiam fusa largiter Ægrotantibus frequenter succurrit maximè.—Capitis Gravitas & Vertigo

per Initia Febris ferè ſemper adſunt, leve Delirium verò & Surditas procedente Morbo; toto Decurſu Screatus maximus, etſi Tuſſis interdum abeſt omninò — Uſque adeò per Salivæ Ductus molitur Natura *Criſin*.

Variolæ, Febres *miliares* & puſtuloſæ paſsim; Scabies frequens, *Ophthalmia*, necnon Anginæ aliquæ.

Haud infrequens eſt Peripneumonia quædam notha, quæ diutiſſimè ſæpe perdurat, demùmque inſtar Febris lentæ *nervoſæ* opprimit Ægrotos, etſi Initio haud parùm exarſerat — Horum Sanguis extractus tenuis utplurimùm & floridus ſpectatur, quod mala inter Signa ſemper eſt, nec largam hujus Effuſionem patiuntur tales ſine ſummo Vitæ Diſcrimine, quamvis valdè difficilis videatur Spiritus ac magna Pectoris Oppreſſio: Mirum eſt utiquè quantum detracto Cruore mox debilitantur* — Sæviit hæc præcipuè per Auſtrales Provinciæ Oras; nec fuit alia forſan quàm *Catarrhalis epidemica* in Pulmones maximè converſa — *Camphora*, *Crocus*, *Lap. Contrayerv. Gum. Ammoniac. Oximel. Scillitic.* cum Sero *Sinapino* tenuiſſimo aptiſſima fuere Remedia; *Veſicatoria* porrò perquàm utilia. — Puſtulis ſub Finem erumpentibus, ac Sudore, rarò pereunt.

Plena Luna 30. JUNIO. *Nova Luna* 18°.

Fuit & hic Menſis frigidus admodùm & pluvius, Africo ſæpiſſimè perflante, Coro ſæpe, interfuit autem Vulturnus à xxi. ad xxiv. — Aer fuit maxi-

---

* Vid. *Eſſay on Fevers*, P. 225.

maximè craſſus ac humidus, triſtiſque Tempeſtas; hyemalem potiùs quàm æſtivam putares, adeò omnia ſunt uda & ſqualida: rarò vides Papilionem, imò vix Muſcam; torpent omnia.

Pluvia 1. 5′. 6′. 7″. 8. 9.—13. 14″. 15″. 19.
22′. 23. 24″. 25″. 27. 28. = 2.760. Dig. Dec.

Tonitru & Fulgura graviſſima 22. Nocte inter Horam x. & xii. longè latèque perfremuit hæc Procella.

♉ Altitud. maxim. 18. 29. 8. VV N VV 1.
——— minim. 25. 29. 2. S VV 3x. } media 29. 5 $\frac{5}{30}$
Dies frigid. 12. 48. VV N VV 2.
— calid. 22. 24. S E 2x. } media 37 $\frac{11}{30}$

Crebri adhuc valdè ſunt *Morbilli*, quibus ſæpe etiam Adulti corripiuntur: *Rheumatiſmus*, Tumor Faucium, Angina, Tuſſis frequens: Febres intermittentes paſsìm.

Febris putrida maligna jam graſſatur multùm, ſæpe cum Puſtulis rubellis, ſæpe cum *Petechiis*— enormes interdum *Hæmorrhagiæ* ex Ore, Naribus, Utero accedunt; præcipuè ubi Maculæ prælargæ ſunt ac lividæ, aut nigræ, aut violaceæ* —Levis adeſt Horror Initio, mox Dolor Capitis & Gravedo cum Vertigine, in plurimis Nauſea & Vomitio; protinùs in omnibus magna Præcordiorum Oppreſſio & Anxietas permoleſta, adeò ut perpetuæ urgeant Vigiliæ, unde certò certiùs obrepit Delirium, tandemque aliquando Veternus. Urina plerumque eſt maximè cruda ac tenuis, rarò aliquid deponens, ſub Morbi Finem verò

* *Eſſay on Fevers*. P. 96.

interdum livida quædam aut furfurosa quasi; nonnunquam etiam nigra prorsùs. Lingua, Dentes, Faucesque nigræ, aridæ, squalidæ sunt, ex Ore fœdus admodum exspirat Halitus. Pluribus accidit *Diarrhœa* mucosa, aut subnigra, cum Strigmentis interdum sanguinolentis.—Multi diu conflictant Morbo, haud pauci intra Dies octo succumbunt; nec desunt plures, qui prorsùs evadunt.

Maxime sæviit hic Morbus inter Captivos, Nautas atque nostros, multos etiam jam per Viciniam attigit—An ex Contagione, an ab ipsa *Atmosphæræ* Constitutione haud certè scio; parùm namque contagiosus videtur nisi in ipsis *Nosocomiis*: magna utiquè est undique Virium ac Animi Dejectio apud omnes, etiamque sanos.

Plena Luna 2°. JULIO. *Nova Luna* 18.

Jam tandem Æstas affulget, Pluviæ parùm nisi ipso Initio & sub Finem Mensis, afflavit plerumque Ventus septentrionalis, australis rarissimè. Sol fuit fervidus sæpe, multò hinc tenuior facta est *Atmosphæra*, & siccior longè, maximæ subindè Rorationes, interdum Nebulæ lenissimè spirante Vento.

Pluvia 1.[ii] 2. 3. 18. 19. 27.[i] 28.[iii] = 1. 208. Dig. Dec.

♉ Altitud. maxim. 30. 30. 0. N b VV 2. } media 29. $7\frac{6}{30}$
—— minim. 1. 29. 2. S VV b S 2. }

Dies frigid. 30. 36. } media $28\frac{12}{30}$
— fervid. 13. 22. N 1. }

Febres quædam intermittentes, quædam Peripneumoniæ, *Ophthalmiæ* plurimæ—*Morbilli* epide-

pidemici, iique sæpe funesti; Tussis vehemens, ac *hectica* Febris, plerumque accedunt, durantque diu; sæpe Alvi Fluxus colliquans evanescentibus *Morbillis*, haud raro *Ophthalmia*, Angina, & Ulcera Faucium succedunt, aliquandò *Parotis* cum *Erysipelate* Capitis; plus semel hoc Mense notavi Faucium & Oris Gangrænam, Maxillæ porrò & Vomeris Ossis Cariem, unde Mortem miserrimam; post *Morbillos* scillicet.

Febris putrida maligna quæ dudum sæviit, dominatur usque, maximè inter Nautas atque Captivos; sæpe cum Maculis parvis, obscuris vel subatris, cum luridis interdum Papulis per totum Corporis habitum; sæpe Pustulæ largæ, erodentes erumpunt: Jam insuper magis urget Vomitus quàm antehàc, quem *Diarrhœa* gravis mox excipit: porrò haud raro multò magis diffluunt Sudoribus: adeò tamen parùm hæc juvare videntur, ut potiùs Vires pessundent plurimùm — Atqui si Fluxus Alvi citò nimìs sistitur, Delirium obrepit certissimè, aut Sopor profundus, cum duro Abdominis Tumore, ac Singultu; quo non aliud magìs pestiferum *Symptoma*. Omnes ferè Morbi Statu plùs minùsve delirant, ac surdescunt semper — Quicquid fuit emissum Sanguinis vel rutilantem & speciosam habuit Faciem, aut lividam, aut atram, & Muco viridi vel livescente obductum, semperque solutum nimìs*. — Proximè mihi accedere videtur hæc Febris ad Naturam istius malignæ quam Anno 1740. descripsi, adeòque Medicina utor eadem ferè, Deo dante, satìs feliciter.

Plena

* Vid. *Essay on Fevers*, P. 108.

Plena Luna 1°—
Nova 16. AUGUSTO. *Plena Luna* 30°

A tertio Die Menſis ad decimum ſeptimum Pluvia multa, & triſte Cœlum: flavit Initio Vulturnus, poſteà Libs — hinc vero ad Finem uſque Apricitas pulchra, longè grata Meſſoribus maximæ nunc Rorationes; jamque tandem læti garriunt Cicadæ innumeræ, porrò Muſcæ, modò quaſì reviviſcentes, volitant ubiquè, valdèque ſunt moleſtæ.

Pluvia $\overset{\prime\prime\prime}{4}$. 5. $\overset{\prime\prime}{6}$. 8. $\overset{\prime\prime\prime}{9}$. $\overset{\prime\prime}{10}$. $\overset{\prime}{11}$. $\overset{\prime}{12}$. $\overset{\prime}{13}$. 14. $\overset{\prime\prime}{15}$. $\overset{\prime}{16}$. 20. 21. 23. = 3. 516. Dig. Dec.

Multa Fulgura & *Procella* 8. Nocte S S w 4[1] — 9. Mane Procella S w b w 4. — 15. Nocte S S w 4[1]. Nebulæ magnæ 24. 27. 28.

♉ Altitud. maxim. 28. 30.0. N N VV 1. } media 29. $5\frac{6}{31}$
——— minim. 9. 29.0. S VV b VV 4.
Dies frigid. 17. 40. VV b S 3. } media $32\frac{23}{31}$
— calid. 3. 25. E S E 1.

Morbilli frequentes, *Variolæ* ſparſæ, at mitiores: *Ophthalmiæ* plurimæ, *Dyſenteria* paſsìm. — Sævit adhuc Febris maligna inter Nautas atque Captivos, rarior tamen multò eſt alibi, nec ita frequenter *Petechiis* fœdata.

Nova Luna 14°. SEPTEMBRI. *Plena Luna* 29°.

Ineunte *Septembri* Pluvia frequens, ab octavo autem Die ad viceſimum octavum, niſi decimo ſexto, nulla prorsùs, Nebulæ interim ſæpiſſimè,

& Ro-

ε Rorationes maximæ: Sol fervidus medio Menſe, at maxima Pruina xx. Ventus ab Orien- e ſpiravit toto ferè Menſe, à xx°. ad xxviii. ve- ox admodùm.

Pluvia 2. 3. 4. 5. 7. 8. 16. 28. 29. 30.
Dig. Dec.
— 1. 078.

Fulgur & Tonitru Mane 2?. Procella 22. E E 4x.

Maximus Halo circa Lunam 26. Nocte.

Altitud. maxim. 11. 30. 1. E 1.
——— minim. 2. 29. 2. S E b E 2. } media 29. $6\frac{24}{32}$
ies frigid. 24. 46. E 3.
— calid. 15. 26. E S E 1. } media $35\frac{8}{3.}$

Variolæ frequentes, *Diarrhœæ* & Morbi colici aſsìm; aliquæ *Dyſenteriæ* cruentæ. — Plures ad- ıc Febre putrida, maligna laborant cum *ete- iis*, Delirio, Singultu, &c. — *Aſthma* ſæviſſimum ultos opprimit; plurimique Tumore Faucium, laxillarum, *Parotidum* vexantur; *Ophthalmiæ* ultæ.

Morbilli epidemici etiam inter Adultos, ac plures gulant, ſæpe More peripneumonico, ſæpe lenta *ctica* Tabe; haud raro *Dyſenteria* cruenta ac- dit, ſæpiùs verò enormis mucoſa *Diarrhœa*, onnumquam accidunt diriſſima Oris Ulcera, at- ıè indè Maxillarum Caries.

Nova Luna 14°. OCTOBRI. *Plena Luna* 29°.

Triſtis fuit admodùm & maximè pluvius hic enſis, vix Dies unus & alter apricus, Aer val- craſſus & humidus; Corus perflavit Initio, oſt Libs furens ſæpiſſimè, Auſter ſubindè, non rò ſub Finem Vulturnus.

Pluvia

Pluvia 1. 2. 3. 4. 5. 6. 8. 9. 10. 12. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 26. 28. 29. 30. 31.) Dig. Dec. Grando 3. 22.=5. 896.

Circius vehemens 1°. Mane. Procella 5°. Mane S 4.—8. S w 4ˣ. p. m. Iris vivida lunaris 1. H. 7. p. m.

♉ Altitud. maxim. 14. 30. 2. E 1. } media 29. 3 25/29
——— minim. 5. 28. 7. S 4.
Dies frigid. 30. 54. S S E 2x. } media 46 11/29
— tepid. 11. 38. S S VV 2.

Morbilli adhuc plurimi : *Variolæ epidemicæ* ; Morbi colici & *Rheumatismi* passim *Ophthalmiæ* multæ: quidam Peripneumonia notha laborant, aliqui *Apoplexia* perculsi sunt. Tusses, Coryzæ, Gravedines, ac Febriculæ *catarrhales* permultæ; Febres lentæ & *nervosæ* haud raræ.

Nova Luna 12°. NOVEMBRI. *Plena Luna* 28°.

Venit ab Oriente Ventus ad Diem xiv. ad Septentrionem vergens plerumque, tunc Aquilo, mox Auster furens Pluviam demisit plurimam, paulò tamen pòst rursùm frigidus Aquilo; ad ipsum Finem Libs. *Atmosphæra* fuit utplurimùm gelida, crassa admodùm ac humida.

Pluvia 1. 2. 12. 13. 14. 18. 19. 20 21. 22. 23. 26. 30. Dig. Dec. Nix 15. 16.=3. 522.

Fulgura multa sine Tonitru 1. Nocte S E 1ˣ Procella 18. S b w 4.—19. p. m. S w 4ˣ. Circius

us vehemens 19. Nocte. Subitus admodùm & aximus *Barofcopii* Defcenfus 18. a 29. 7. fcilit ad 28. 8. intra fex vel octo Horas. Gelu riidum 16. 17. 21. 25. Denfiffima & valdè fœtia Nebula 23. p. m.

Altitud. maxim. 6. 30. 3. E N E 1x.
——— minim. 19. 28. 7. N VV 4x. } media 29. $7\frac{2}{3}$
ies frigid. 16. 71. N b VV 1.
— tepid. 1. 46. S E 1x. } media $57\frac{16}{30}$

Variolæ undiquè *epidemicæ* , jamque quædam alæ admodùm funt Indolis; utcunque per toim Autumnum fuerant benignæ . *Ophthalmiæ* lurimæ, ac *Epiphoræ* pertinaces admodùm. Pleutides aliquæ & Peripneumoniæ.

Ineunte Menfe Febris quædam *catarrhalis* reirrit, feu potiùs ingruit; vehemens Dolor Catis atque Pectoris Oppreffio urgent , Naufea erpetua ac Vomitio pituitofa, Pulfus valdè vex, at mollis, raró tenfus; Lingua fordida , fulutea , vix unquam *arida* ; Urina turbida adodùm pallidam , at flavefcentem , prælargam, er totum Morbi Decurfum, deponens Subfidenam . Expuunt omnes largiffimè.—Sanguis rafimè valdè tenax eft, interdum veró nonnihil utinofus , omnes Vertigine & Somnolentia niia laborant . Quofdam *Diarrhœa* lenis liberat ; uofdam Sudor blandus æqualis , plures liberria Sputamina maximè fecta priùs Vena & protata Vomitione ; ubi nimirum Artis eft Subfiium adhibere Naturæ.

Nova

Nova Luna 12°. Decembri. *Plena Luna* 27°.

Incipiente *Decembri* flavit Boreas, consequente frigida & sicca Tempestate: ab xi. ad xv. pluvius Vulturnus, paulòque pòst turbidus Auster; sub Finem Mensis Eurus: Aer fuit crassus valdè, & medio Mense humidus maximè.

iiii iii i
Pluvia 1. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 19.
iii i i ii Dig. Dec.
20. 21. 22. 23.—25. 26. 30. = 3. 410.

Procella 13. p. m. S E b S 4^{x}.—19. tota Nocte S 4.—20. Mane S w 4.

——— 23. Nocte S w 4.—24. tota ferè Die S w b w 4.

♉ Altitud. maxim. 2. 30. 4. E N E 1x. } media 29. 5 $\frac{2}{3}$
——— minim. 14. 29. 0. S S E 3x.
Dies frigid. 7. 70. N E 2x. } media 59 $\frac{23}{30}$
— tepid. 19. 50. S 4.

Tussis vehemens, *Asthmatica*, frequens; *Variolæ* maximè *epidemicæ* longè latèque; quædam confluentes sunt, parvæ, sessiles, nigræ, quædam tamen valdè benignæ. — Febriculæ pustulosæ (*the Chicken and Swines Pox*) plurimæ inter Pueros: Pustulas has subrubras & aquosas pro Variolis sæpe agnoscunt Mulierculæ (nam & Vestigia crebrò diù relinquunt) haud rarò tamen paulò pòst tristi Eventu vident Errorem, dum Variolæ, eæque malignæ, reverà invadunt.

Jam increbescunt valdè Febres peripneumonicæ, periculosæ quidem & haud rarò lethales. Aliqui parùm aut nil expuunt plures biliosa admodùm sincera & perliquida aut spumosa &

mini-

inimè cocta, nonnulli Saniem ferè subatram: hhelant maximè & summa Pectoris Gravitate remuntur—Majus mihi videtur impendere Peculum Peripneumonicis ubi permagna urget ectoris Oppressio, & grave quoddam Præcororum Pondus, etsi levis tantùm & obtusus ad- Dolor, quàm si Pectore, aut Latere magis a- itè torquentur: hìc enim Sanguinis Missio cerm plerumque adfert Levamen: in priore Casu, a sæpe non juvat ut etiam haud parùm sit noa. Jam utiquè plures occurunt Peripneumoæ, ubi immensa est Pectoris Gravitas, & Spindi Difficultas magna, & Tussis haud levis, & ultus in Pulmone Strepitus, quæ vix tamen adittunt Venæ Sectionem*—Sperares forsan maium à repetita Sanguinis Missione Auxilium, acdit è contra Debilitas maxima, Sputi Suppreso, Anxietas gravissima, Vigiliæ perpetuæ, mox elirium, Tremores, frigidi Sudores, tandemie nimis frequenter Mors inopinata; sæpe eim inter Gemitus & Colloquia.—Atqui hunc nguinem inspice diligenter; nimiùm semper pparet solutus, quamvis floridus plerumque, speciosus, & diu Seri tenax: aspice altera Vice etractum Cruorem, Crassamentum lividum vis, & laxum maximè, plurimo fulvo, turbido it subviridi, aut subrubicundo innatans Sero: rtia, nigrum ferè & saniosum, vix ullo Modo bhærens—Pessimi hoc semper Ominis notavi in eripneumonia, & plerumque lethale*.

Sunt autem & nunc multi *Pleuroperipneumonia* borantes, præsertim Ruricolæ, quibus Dolor est

* Vid. *Essay on Fevers*, P. 108. 211.

eſt Pectoris aut Lateris vehemens, Tuſſis violen-ta, Spiritus ex Ore fervens, interruptus, difficil-limus, Pulſus plenus, durus, atque velox, rubi-cunda ac turgida Facies — Poſtulant hæc citam & largam Sanguinis Miſſionem, imò & repeti-tam, unde mox relevantur plurimùm — Horum autem Sanguis denſus admodùm & viſcoſus eſt ac dum frigeſcit Pellicula obductus albida, & coriacea quaſi — Porrò Sanguine miſſo, Diluen-tia ſubacida, nitroſa, & quæ Sputo movendo ſunt, Morbum utplurimùm brevi ſolvunt.

At prior Peripneumoniæ Species, hoc Menſe hic magis ſæviebat, in qua Urina plerumque Ini-tio erat cruda prorsùs, ſæpe tenuis, ſubindè au-tem quaſi lactea, ſub Finem verò parca, turbi-da, ſubnigra. Lingua atro veluti Muco oblita vel ſicca admodùm & prærubra, Colore Corti-cis Granati æmula, ſæpe tamen glabra valdè livescens, & ſplendida quaſi, at aridiſſima, cum Bulla nigra interdum ad Linguæ Apicem — Peſti-fera hæc & funeſta ſunt; potiſſimùm ſi ſanioſa nigra, & valdè fœtida Sputamina ejiciuntur.

Res eſt herclè non levis Momenti duas ha-Peripneumoniæ Species probè diſtinguere, maxi-mè per Initia Morbi; cum & ingens Pectori Oppreſſio & Spirandi Difficultas, Febris Ardor & Sævitia Tuſſis, utramque comitentur, & æqu-poſtulare videantur Sanguinis Miſſionem. Prio attamen, & jam frequentior, Peripneumonia vix quartam Sanguinis Partem adimi patitu ſine ſumma Virium Ruina, quam poſterior & fert facilè, imò & ſæpiſſimè poſcit. — Unde igi-tur petenda Diſtinctio eſt?

Si Pulſus celer valdè, exilis & contractus eſt aut mollis, inæqualis & vacillans, ſi Anima du-

citur

citur laboriosè & cum frequente Suſpirio, potiùs quàm cum Anhelatione æſtuante, ſi urget magis Pectoris Gravitas quàm Dolor, ſi Urina cruda eſt, tenuis, & vapida, ſi profuſi aut inæquales, frigiduli Sudores erumpunt, ſi Languor magnus & Manus tremulæ, cautiſſimè profectò mittendus eſt Sanguis & perparcè; ſi modò liceat omninò ſecare Venam. At ſi frigefactus Cruor nimis apparet ſolutus, & parùm firmè cohærens, utcunque floridus ſit, protinùs ſiſte Manum, ni jugulare vis ægrotantem. Si de mittendo Sanguine dubitas, an ſcilicet conveniat necne, hoc certè cognoſces Signo; nunquam igitur dubio in Caſu, prima Vice, eſto Laticis vitalis prodigus; qui ſæpe corrigendus eſt utiquè, non profundendus: —At ſi plenus, velox, tenſus, aut durus Pulſus validè vibrat, ardetque Febris, ſi fervidus expirat Spiritus atque denſus, ſi Pectus dolet admodùm, rubetque Vultus & turget, mittendus ſemper eſt Sanguis pleno & Flumine & Modo: etiam bis, terve, repetenda eſt Venæ Sectio ſi urget uſque ſpirandi Difficultas atque Dolor, maximè ſi extracto Cruori inhæret Cruſta ſubflava & glutinoſa valdè.

Nunc graſſatur plurimùm Febris quædam putrida, diu admodùm ſæpe detinens Ægrotos, multiſque certè lethalis: haud raró ad viceſimum Diem, imò aliquando ad triceſimum uſque protenditur.

Levis Rigor Initio totum pererrat Corpus, ſubito mox Calore incertoque exceptus; ſic Vicibus alternis: Laſſitudo inſuper & vagus Dolor omnia fatigat Membra; nunquam non protinùs accedit Capitis Dolor, ſæpe acutus admodùm in Fronte, in Temporibus, in Sincipite,

interdum in imis Oculis: Pulſus intereà celer, tremulus, inæqualis eſt, etiam & haud rarò intermittens planè, ac fortiore Digiti Preſſu interruptus prorsùs.— Urina verò tenuis eſt ac mera quaſi Vappa, aut Jumentorum inſtar turbida*, ſed nihil omninò deponens*—haud multùm inareſcit Lingua, nec ſitiunt valdè, ſordeſcunt tamen ſemper Fauces—Vomitus interim bilioſus, viridis, aut fuſcus urget vehementer, ſæpe haud Parùm fœtidus; Anxietas enormis, Jactatio perpetua, ac Pervigilium contumax, ſemper, accedente Morbi Statu, Delirium inferunt & Tremores, Tendinumque Subſultus: Sub Finem Lingua Labiaque tremula fiunt, nigra & aridiſſima, Dentes atri & ſordidiſſimi. Singultus, Oculi vitrei, Sudores frigidi, Ungues lividi, Pulſuſque deficiens, inſtantem denunciant Mortem; licèt interdum ſtupidi ſine Senſu, Motu, aut Loquela jacent per Dies aliquot integros priuſquàm extremam agunt Animam, Coxis intereà Natibuſque *Necroſi* affectis.

Hoc modo huic Febri ſuccumbunt multi; at ſæpiùs multò magis effera ſævit—Premit ipſo Morbi *Inſultu* Anxietas, & Præcordiorum Pondus immane, acerbiſſimus Capitis atque Dorſi Dolor, Vomitio perpetua, viridis, atra, horrenda, Singultus continuus, nigreſcit Lingua, Denteſque protinùs, furit mox Phrenitis, toto Corpore tremunt, tandemque frequenter *Caro* premuntur; nec evigilant unquàm—Sextum inter Diem ut plurimùm & nonum erumpunt *Petachiæ*, ſæpe lividæ, ſæpe etiam aterrimæ, quæ interdum repen-

* Οὖρον ἀνατεταραγμένον, οἷον ὑποζυγίου. Aph. 70. Sect. 4. Vide *Holler.* in Aphoriſmum.

repentè evanefcunt, profufo fluente Sudore, vel *Diarrhœa*; quibus Ægri fæpiffimè laborant. Crebrò Sanguinem ftillant Nares, aliquando profundunt, unde Delirium fæpe mitefcit; fed indè Vires deprimuntur maximè—quod idem de Fluxu Alvi dicendum eft, qui multò fæpius accidit—Citiùs equidem tardiùfve femper ferè, durante Febre, per Alvum molita eft Natura *Crifin*, at frequenter nimìs Morbus tantùm Morti ceffit; haud rarò autem fucceffit Victrix Natura—Si Dejectiones nigræ, perliquidæ, aut faniofæ funt, & maximæ fœtidæ, utiquè nihil fpero; præcipuè fi abfque Voluntate defcendunt: nec multò fanè melioris eft Ominis inflatum atque durum Abdomen, perdurante Ventris Curfu, præfertim fi Singultus advenit, & perpauca redditur Urina: quam fubatram penè notavi, imò & nonnunquam planè nigram.

Hanc habes hujus Febris Hiftoriam, Lector; quam five *fcorbuticam*, five malignam, five peftilentem dices, nihil moror; eft fanè valdè funefta, atque haud pauca prodit magnæ Putrefcentiæ, etiam & Contagii, Signa. Quicquid eft, perparcam, fi modò ullam, admittit Sanguinis Detractionem, ex majore Vena faltem, fine ftupendâ Virium Jactura—Vomitum autem plerumque moveo, feu promoveo potiùs: quia Sponte ferè urget femper; Alvumque *Clyfmate* duco, fi fit ftricta. Mitioribus poftea utor *Alexipharmacis*, atque fubaufteris, & Acido imbutis, inter quæ nulla meliora, nedum tutiora, probo quàm Vinum ...fum rubrum cum Aquæ fermè Dimidio, in ...o porrò Macis & Cinnamomi paululum fit ...coctum, adjecto Malo *Aurantio* Hifpalenfi to..., ac deinde contufo & infufo: jucundus admo-

dùm est hic Potus & Morbo percommodus. Si vis alia, *Tinct. Rosar. Decoct. Lusitan.* cum *Aq. Cinnam.* & *Sp. Lavend. C.* paululo, Serum & Lactis vinosum tenuissimum, Locum habent: nec sitientibus, atque avidè desiderantibus, nego subindè Vinum *Pomaceum* subtepidum: Sales *Alcalinos volatiles* & *Spiritus*, ut dicuntur, respuo prorsùs *, nisi cum *Salinis* utor *Haustibus*. Hæc, vel similia, præcipio ad Febris usque Statum; intereà verò si vehemens sit Insania, Cucurbitulas scarificatas Humeris Cervicibusque applicari jubeo, sæpe deìn *Epispastica*, maximè si Languor opprimit. Blanda porrò *Eccoprotica* exhibeo tertiis quartisve Diebus, si Alvus est dura nimìs — in ipsa Febris Ἀκμῇ parùm certè moveo, perspiciens diligenter quid Natura faciat, aut ferat.

Si persicca Cutis est & aspera, *Camphoram* cum *Theriac.* aut *Mithridat.* necnon *Haust. salinos volatiles*, aut *Julap. Camphorat.* cum *Aceto*, *Sp. Lavend. C.* & *Syrupo Crocino* præscribo; idque ut plurimùm bonis Avibus si blandi Sudores erumpunt, & floridæ Pustulæ urentes — Si parùm hæc proficiunt alia tentanda est Via, per Alvum nempe ac Urinam; adeòque *Rhabarbari* paululùm cum *Sale Succino* & Nuce *Myristica* alternis saltem Diebus ministro, aut *Mannam Calabrinam*, *Cremorem Tartari* & *Tartar. solubil.* — Si liquidus nimiùm sit Venter, compesco Fluxum paulatim *Tinct. Rosar. Decoct. alb. Confect. Fracastor.* fortiora *Opiata* suadeo rarissimè; si *Theriacam* excipias — Jam summa mihi Cura est sustentandæ Naturæ molli restaurante Victu, & Medicina idonea; *Panatellam*, Juscula leniora, Panem biscoctum

* Vid. *Essay on Fevers*, P. 118.

ctum ex Vino, *Gelatinam C. C. Sago*, *Salap.* aliaque hujusmodi præcipio — pro Medicamento autem maximè *Tinct. Cortic. Alexipharmac.* quæ mihi longo jam Tempore, Febre putrida declinante, explorata atque probata est; atqui huic semper fermè adjicio *Elixir. Vitrioli* — Hac *Methodo* herclè, ac Medicina, perplurimos ex ipsis Orci Faucibus ereptos novi, — surdastros tamen semper, atque stupidos diu; Lingua indelebili penè Nigrore fucata.

Tota Pluviæ Quantitas, Anno MDCCXLV.
Dig. Dec.
fuit = 35. 476.

Nova Luna 10°. JANUARIO. *Plena Luna* 26°.

Ventus fuit parùm constans hoc Mense, sæpe frigidus, sæpe nimbosus: ab Oriente spiravit Initio, septimo & octavo Libs irruit; à x. ad xvi. Eurus aut Boreas, indè ad vicesimum nonum Corus, aut Libs, hic plerumque furens, ad ipsum Finem Boreas.

Pluvia 1. $\overset{ii}{7}$. $\overset{ii}{8}$. 16. 18. $\overset{ii}{19}$. 20. $\overset{iii}{21}$. $\overset{ii}{23}$. 24. $\overset{i}{25}$. 26. $\overset{iiii}{27}$. 28. Grando 29. Nix 30. = 3. 496. Dig. Dec.

Procella 23. Nocte S w b w 4x. — 25. tota Die S w b w 4.

——— 27. p. m. S w b w 4x. Circius vehementissimus Nocte inter 27. & 28. Rigidum Gelu & maxima Pruina 5. 6. 13. 14. 15. 29. 31. maximus Halo circa Lunam 20. Vesperi.

☿ Altitud. maxim. 5. 30. 4. N E 1. } media 29. $8\frac{7}{28}$
——— minim. 27. 28. 8.

Dies frigid. 31. 70. N E 1. } = 59 $\frac{8}{28}$
— tepid. 25. 50.

Variolæ adhuc *epidemicæ*, plerumque autem ſatìs benignæ; inter Nautas tamen & Milites haud paucos occidunt: An quòd à pravo Victu & peſſima *Spirituum Ardentium* Ingluvie horum Sanguis fit magis acris & putridus? an quòd à *Scorbutica* Lue, imò *&c.* ſæpiſſimè *venerea*, polluatur?—Hoc ſanè perpetuum eſt, quòd omnis Febris *epidemica* magis eſt inter hos peſtifera quàm vel Oppidanos inter aut Ruricolas. Faucium Tumores, & Tuſſes undiquè, *Morbilli* plures & *Rheumatiſmi*.

Febri putrida, *nervoſa*, maligna uſque graſſatur, plureſque opprimit, atque multos diu admodùm trahit.

Peripneumoniæ multæ mali admodùm Moris cum Spirandi Difficultate & Anxietate maxima, Dolore in imo Pectoris, atque Tuſſicula perpetua, perpauca ſæpe exantlante, ſæpe ſanioſa prorsùs. Hæ poſt tres, quatuorve Dies in malignam *nervoſam*, aut *petechialem* degenerant, Vireſque ſummoperè deprimunt — Vix Sanguinis Miſſionem adeò admittunt, multò minus repetitam aut largam *.

Nova Luna 9°. FEBRUARIO. *Plena Luna* 24°.

Boreas perflavit ſæpiſſimè durante *Februario*, Aeremque fecit ſiccum & valdè rigidum, aeri admodùm ſæviente Gelu; altam intereà tenuit Stationem *Barometer*—interdum verò Libs procello-

* Vid. *Eſſay on Fevers*, P. 184.—186.

cellosus *Mercurium* depressit maximè, multamque demisit Pluviam.

Pluvia $\overset{\prime}{\overline{7}}$. $\overset{\prime\prime\prime}{\overline{8}}$. 15. $\overset{\prime\prime}{\overline{17}}$. $\overset{\prime\prime}{\overline{18}}$. $\overset{\prime\prime\prime}{\overline{19}}$. $\overset{\prime\prime}{\overline{20}}$. 21. $\overset{\prime}{\overline{24}}$. 26. 27. Nix multa $\overset{\prime}{\overline{14}}$.—28. Grando gravis 18.

Dig. Dec.

Nocte = 2. 680.

Procella 18. Nocte S w b w 4[x]. *AB.* 9. H. 8. N E 1.—27. N E 2[x].

☉ Altitud. maxim. 2. 30. 6. E N E 1. } media 29. $7\frac{27}{28}$
——— minim. 20. 28. 4. S VV b VV 3x.

Dies frigid. 13. 76. N N E 2. } media 64.
—— tepid. 26. 52. N VV 1.

Plurimæ adhuc *Variolæ*, utplurimùm mitiores, Nautis tamen, Militibus, atque Captivis adhuc valdè funestæ, qui quidem evadunt, Furunculis & Ulceribus maximè vexantur, sæpe *hectica* Febre.

Tussis sævissima, *Asthma* pertinax, Anginæ, Fauciumque Tumores permultos cruciant.—*Rheumatismi*, Pleuritides, ac *Pleuroperipneumoniæ* sunt valdè frequentes.

Dominatur usque Febris quædam peripneumonica, pestilens admodùm, pluresque opprimit: magna semper adest Pectoris Oppressio & Præcordiorum, vehemens plerumque accedit Capitis Dolor, vel ipso Initio cum gravi Vertigine, cui mox Delirium: tenuia, cruda, spumosa sæpe expuunt, interdum biliosa valdè, satìs liberaliter, at parùm aut Nil plerumque juvantia, aliquando fœda, subnigra, & saniosa—intereà haud multùm urgere Febris videtur, aut Sitis, nec est Lingua admodùm sicca, Muco attamen subatro

frequenter perfusa. Si, adveniente Morbi Statu, Urina (fulva priùs & turbida) derepentè tenuis mingitur & aquosa, sequitur mox semper Delirium, brevique pòst crebrò Singultus, atque lethalis Nervorum Distentio — Haud raro hanc Febrem solvit *Diarrhœa critica*, utcunque in aliis Pulmonariis sit pertimescendus (nimius saltem) Alvi Fluxus. Læti plerumque etiam est Ominis Pustularum & Ulcusculorum Eruptio circa Labia, licèt molesta est admodùm — Papulæ porrò rubræ, urentes per totum ferè Corpus, olido succedentes Sudori, Morbum, præcipuè sub Declinationem, prorsùs judicant tota ferè pòst desquamante Cuticula * — Hoc adeò notans Judicium, quibusdam *Vesicatoria* a Capite penè ad Calcem usque applicari jussi; verùm enim verò Opinione minus jam successit Experimentum.

Nova Luna 11°. MARTIO. *Plena Luna* 26°.

Prior *Martii* pars fuit sicca valdè & frigida, Borea flante cum rigido sæpe Gelu; a xii. ad xxi. Vulturnus plerumque, Pluvia frequenter cadente, Libs interdum; ad Finem recurrit Boreas.

Pluvia 6. $\overset{\prime}{\overline{7}}$. $\overset{\prime}{\overline{14}}$. $\overset{\prime\prime\prime}{\overline{16}}$. 17. 19. $\overset{\prime\prime}{\overline{20}}$. $\overset{\prime\prime}{\overline{21}}$. 22. $\overset{\prime\prime}{\overline{23}}$. 24. 25. $\overset{\prime}{\overline{26}}$. 29. $\overset{\prime}{\overline{30}}$. 31. Nix $\overset{\prime\prime}{\overline{8}}$. 10. 11.

Dig. Dec.
= 3. 072.

AB. 14. Vesperi & Nocte w N w 1. Peramplus Halo circa Lunam 15. Vesperi w S w 1x. maxima Nebula Mane, Vento silente.

8 Alti-

* Essay on Fevers, P. 220.

Altitud. maxim. 3. 30. 5. N E 1. } media 29. 5 $\frac{27}{3}$.
——— minim. 23. 28. 8. S S VV 3.
ies frigid. 1. 69. N E b E 1. } media 56 $\frac{2}{3}$
— tepid. 18. 48. S E b E 2.

Variolæ Sporadicæ; *Morbilli* jam iterùm ſunt valdè frequentes, ſæpe etiam malæ prorsùs Naturæ; quippe qui, haud facilè erumpentes, luridi ſunt, aut lividi, quibus ſemper accedit Tuſſis ſeviſſima, interdum Peripneumonia gravis, aliquando Tormina dira — Tuſſes, laborioſæ admodùm, creberrimæ; Angina & *Aſthma* frequens valdè. Plures Sanguinis Sputo corripiuntur: Tabidi & Pulmonarii jam peſſimè ſe habent.

Ubiquè nunc ſæviunt Peripneumoniæ & *Pleuroperipneumoniæ*, eæque ſæpe valdè periculoſæ: ſunt qui nihil omninò expuunt aut difficillimè, ſunt qui cruda & tenuia, parùm aut nil juvantia, ſunt etiam qui ſanioſa prorsùs ac valdè olida: Qui verò coƈta, liberalia Sputa, pauxillo Sanguine tinƈta extuſſiunt facilè, intra perpaucos Dies Morbo liberantur — atqui priora mali ſemper ſunt Ominis, nec Peƈtus, nec Præcordiorum Oppreſſionem, nec Anxietatem levant, nequùm Febrem — Sed mox ab Initio ferè delirant ales, aut enormi debilitante Alvi Fluxu corripiuntur; qui mox omninò Sputa ſupprimit, peſſimo ſemper Eventu — at longè melioris Teſſera ſati eſt Urina copioſa, turbida, plurimùm ſubſavi Sedimenti deponens; cruda verò & aquoſa eſt admodùm pernicioſa, prærubra autem & parca Nihil Boni denunciat* — Quibus, ingruente Morbo, Sanguis extraƈtus eſt, eique ſuperſternitur Pel-

* *Eſſay on Fevers*, P. 217.

Pellicula tenax, pallidè flavescens, citò plerumque revelantur; contrà verò ubi solutior est debito Cruor, ac vel rutilans valdè, vel lividus* — Pluribus erumpunt Pustulæ magnæ, urentes, præcipuè circa Labia; frequenter etiam per Humeros, Brachia Cruraque; idque ferè semper bonis cum Ægroti Rebus.

Nova Luna 9°. Aprili. *Plena Luna* 24°.

Initio *Aprilis* frigida Tempestas & sicca Euro spirante, Die quarto rigidum Gelu; post septimum Ventus inconstans, plerumque tamen Vulturnus flavit, aut Aquilo; à xix. ad xxii. Auster nimbosus; maximæ Nebulæ exeunte Mense.

Pluvia $\overset{ii}{\overline{5}}$. $\overset{i}{\overline{7}}$. 8. 11. 16. 17. $\overset{iiii}{\overline{19}}$. $\overset{i}{\overline{20}}$. $\overset{i}{\overline{21}}$. $\overset{i}{\overline{22}}$. $\overset{i}{\overline{24}}$. 26. = 1.960. Dig. Dec.

Procella 19. Nocte S S E 4[r]. — 20. a. m. S 4. gravis autem media Nocte S 4[r].

♉ Altitud. maxim. 27. 30. 2. N b E 1. ⎫ media 29. $5\frac{28}{29}$
——— minim. 20. 28. 9. S 4. ⎭

Dies frigid. 4. 62. E b N 1. ⎫ media $48\frac{18}{29}$
— tepid. 29. 36. VV N VV 1. ⎭

Variolæ plurimæ, *Morbilli epidemici*; *Morbillis* decedentibus sæpiùs accedit sævissima Tussis & Affectio peripneumonica, haud rarò *Hæmoptoe*, interdum *Diarrhœa* profusa & obstinata valdè; multos hinc enecant Pueros, imò & nonnunquam Adultos.

Angi-

* *Essay on Fevers*, P. 186.

Angina frequens valdè, necnon Pleuritis, Pe-
pneumoniæ veræ; & *Pleuropneumoniæ* permul-
e, eæque ſanæ haud raròlethales, maximè cum
ngina ſubitò in *Pulmoniam* mutatur—eſt etiam
jam paſsìm inſolita quædam Pleuritis (ſi ſit ita
ominanda) ubi inter Scutula operta acerrimus
evit Dolor, qui ad Sternum * uſque protendi-
ır, maxima cum Gravitate Pectoris & Spirandi
abore, interdum & per totam Dorſi Spinam &
Iypochondrium immaniter cruciat, adeò ut vix
eſpirare aut tuſſire valeant, imò omni Molimine
'uſſim aliquando ſupprimere nituntur ob Dolo-
s Vehementiam; volunt ſe ſubindè in Lecto eſſe
ectos, mox vero ejulantes, impatientes, atque
rorsùs impotentes recumbunt; urget adeò Ja-
atio perpetua, Anxietas horrenda, Tormentum
ntollerabile, Verbo *Hippocratico*, Δυσφορία gra-
iſſima; continua vexantur Tuſſicula, at parùm
ıt Nil expuunt, vel ſpumoſa & cruda penitùs;
ccedit interdum Singultus, quem paulò pòſt ſe-
uitur inæqualis, frigidus, oleoſus Sudor, brevì-
ue Mors. Eſt profectò acutiſſima Febris, &
ntra perpaucos Dies jugulat: robuſtum quen-
am Juvenem quarto Die inter tuſſiendum vio-
nta Nervorum Diſtentione correptum atque
breptum novi.—Eſtne Morbus, quem *Hippo-
rates* πλευρῖτιν ἐν νώτῳ, ſeu νωτιάδα † vocat, Inflam-
ıationem nempè vel *Diaphragmatis*, vel *Media-
ſtini*

* Vid. *Eſſay on Fevers*, p. 239. † Sic deſcribitur, Lib. 2.
e Morb. Sect. 54. Edit. *Linden*. Ῥιγος ϗ πυρετος ϗ βὴξ ϗ
ύσπνοια λαμβάνει—πόνεει μάλιςα τὸ μετάφρενον ϗ τοῦς
ουβῶνας—rurſum Lib. 3. Sect. 21. τὸν νῶτον ὀδυνᾶται ὡς
πληγῆς ϗ ςένει ϗ ἀναπνεῖ ἄθρόον—Ὀδύναι δὲ ὀξεῖαι διὰ τῆς
άχιος ἐς τὸ στῆθος ϗ εἰς τὸν βουβῶνα τείνουσι.

tini — Vox *Paraphrenitis*, qua denotatur inter Recentiores Inflammatio *Diaphragmatis*, nusquam apud *Hippocratem* legitur.

Summum hic Præsidium est in opportuna Sanguinis Missione, *Nitrum* mox & *Sperma Ceti* cum *Camphora* paululo opitulantur; porrò *Oleum Lini recens*, sive *Amygdalinum* cum *Elixire Asthmatico* & *Diacodio*, post Venæ Sectionem admodùm juvare videtur, ad relaxanda nimirùm Vascula nimìs constricta, & ad Dolorem sedandum — Quibus autem Pleuriticis, aut Peripneumonicis, Sputa copiosa, subflava, & modico Sanguine tincta ejiciuntur facilè, in Vado brevi sunt, idque sæpe intra perpaucos Dies — Horum sanè vix aliquis perit — Non ita tamen si cruda, tenuia, spumosa, aut merè sanguinea, aut saniosa, aut atra, extussiuntur: Hi namque Perpetua vexati Tussi parùm, aut Nil levantur, tandemque vix undecim elapsis Diebus Morbo succumbunt, vel purulenti fiunt & tabidi Pedum Tumores aquosi, Febricula sub Noctem, Tussicula sicca & Spiritus difficilis, hoc denunciant, quæ profectò jam post Febres pulmonarias, multò sunt frequentiora solito.

Alia igitur atque alia in Morbis, nunc Vulgaribus, tractandis, datur Erroris Ansa; plures enim ab ipso Febrium Initio profusis Sudoribus corripiuntur, alii *Diarrhœa* serosa prælarga — crederes hæc forsan Morbi Solutionem — minimè verò; quid quòd, exhausta liquidiore Sanguinis Parte, restant Humores magis crassi, confusi, acres — Fateor me nuperrimè vidisse duas, tresve Febres *Mesentericas* (ut cum *Baglivio* loquar) per Alvi Fluxum judicatas, sed erat sub *Diaphragmate* Tensio, Dolor, Gravitas; perperàm verò pro

Peri-

Peripneumonicis *epidemicis* habitæ fuerunt; atque in harum una curanda mirabatur maximè *Chirurgo-Pharmacopœus* me Potionem *Catharticam* imperasse, omissa Venæ Sectione; at id ego satis feliciter.

Summa porrò Opus est Cautela in *Pulmonaria* quadam notha medenda, quæ jam etiam subindè occurrit; ita lento incedit Pede, ita parùm Doloris urget, dum maxima interim adest Oppressio, ut vix de Ægritudine querantur priusquàm de Ægrotis actum est penitùs, quos servassent ex facili matura Auxilia, scilicet *Epispastica* frequentia, lenis Alvi Ductio, & *Emetica* blanda, Diluentia insuper idonea, ac Detergentia modica; hæc inter Serum Lactis *Sinapinum* primum fortasse obtinet Locum — Adjiciam verò & hoc obiter, quod perraró Sanguis in hoc Morbo, nisi Cucurbitulis scarificatis, atque ipso Initio, detrahatur commodè.

Nova Luna 9°. MAIO. *Plena Luna* 23°.

Incipiente Mense perpulchra & valdè calida Tempestas, pòst autem frigidior, aliqua cadente Pluvia: ab undecimo ad decimum octavum sudum rursùs & fervidum Cœlum, aspirante Subsolano, maximæ interim Rorationes — inde verò Pluvia frequens ad Finem usque, Africo flante à xxvi. ad xxxi.

Pluvia 4. 5. 7. 12. 17. 19. 20. 21. 25. 27. 29. 30. 31. = 1. 760. Dig. Dec.

Fulgur sine Tonitru 16. 17. Nocte — Fulgur & To-

& Tonitru 19. p. m. Fulgura ac Tonitrua sæva 25. p. m.

♉ Altitud. maxim. 5. 29. 9. N VV b N 1.
——— minim. 31. 29. 0. S VV 2. } media 29. $4\frac{25}{29}$
Dies frigid. 6. 43. S E b E 2.
— fervid. 15. 19. N N E 1. } media $30\frac{24}{29}$

Variolæ epidemicæ, *Morbilli* plurimi — Febres aliquæ biliosæ, valdè periculosæ; fœdatur interdum Facies etiam in Peripneumonicis — *Dysenteria* frequens, imò & aliquando cruenta, Pleuritides & Peripneumoniæ multæ adhuc, at jam bene instituta Sanguinis Missio, Sputaque subcruenta aut subflava brevì Morbum solvunt. Arthritides sævæ, & pertinaces admodùm etiam hac Tempestate — Plures à *Phthisi* pulmonaria pereunt.

Nova Luna 8°. JUNIO. *Plena Luna* 22°.

Per Initia Mensis pluviosa valdè & frigida Tempestas, ab octavo autem ad decimum quintum Apricitas, Cauro spirante aut Aquilone; indè ad Finem usque horrida, squalida, frigida Tempestas, algido Libanoto ferè semper furente, qui *Atmosphæram* fecit crassam valdè & maximè humidam.

Pluvia 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 16. 18. 19. 20. 21. 24. 25. 26. 27. 28. 30. = Dig. Dec. 3. 070.
Procella 4. 5. S w 4x. — 25. Nocte S S w 4.

♉ Altitud. maxim. 11. 29. 8. N 1.
——— minim. 4. 28. 8. S VV 4x. } media 29. 5.

Dies

Dies frigid. 7. 42. S VV b VV 2. }
—— calid. 15. 26. Malacia. } $34\frac{8}{25}$

Morbilli uſque valdè frequentes, ſed jam mul-ò magis eminentes ac puſtuloſi ſunt quàm neunte Vere, nihilominùs tamen ſæviſſima Tuſ-is, interdum Peripneumonia vehemens, hos tiam comitatur.

Variolæ quoquè plurimæ, eæ autem benignæ unt utplurimùm, utcunque exitiales ſunt puſtu-oſi *Morbilli*—Pleuritides & Peripneumoniæ paſ-im; *Dyſenteriæ* aliquæ. *Ophthalmiæ* & Lippitudi-es jam ſunt frequentes admodùm.

Nova Luna 7°. JULIO. *Plena Luna* 21°.

Pluvius, algidus & triſtis fuit hic Menſis, *De-embrem* potiùs quàm *Julium* adeſſe crederes; ve-it plerumque ab Occidente Ventus, vergens ad Auſtrum, & ſæpe nimboſus; Aer interim nebu-oſus & maximè humidus—omnes Fructus crudi unt prorsùs & planè fatui—Myriades Limacum erreptant undiquè, vix autem volitat Papilio—Omnium Arborum Frondes Foliaque, Mare pectantia, nigra ſunt & veluti combuſta.

Pluvia $\overset{iii}{\overline{1}}$. 2. $\overset{iii}{\overline{5}}$. 6. 9. $\overset{ii}{\overline{10}}$. 14.—16. $\overset{ii}{\overline{18}}$. 19. $\overset{ii}{\overline{2}}$0. $\overset{i}{\overline{21}}$. 22. 23.—$\overset{i}{\overline{24}}$. 25. $\overset{i}{\overline{26}}$. 28. 29. 30.
Dig. Dec.
= 3.604.

Fulgur & Tonitru 5. p. m. plurima Fulgura 8. Nocte, levis Procella 18. Nocte S S E 4ˣ. Dies æſtuoſi 15. 16. 17. 18.

Altitud. maxim. 8. 29. 9. VV 1. }
——— minim. 19. 29. 2. S VV 3. } media 29. $5\frac{12}{19}$

Dies

Dies frigid. 24. 38. VV b S 3.
— fervid. 17. 18. S 1. } media $31\frac{18}{28}$

Variolæ Modò valdè *epidemicæ*, magiſque etiam funeſtæ; utpotè ſæpe confluentes, ſeſſiles & atræ, ſæpe crudæ, aquoſæ, diffluentes; dira interdum excitant in Faucibus Ulcera, & enormem Salivæ acris Fluxum.— Morbilli adhuc graſſantur.

Ophthalmiæ perplurimæ cum *Epiphora* maxima atque acerrima, Dolor Dentium porrò plurimos torquet: in utriſque crebra *Catharſis* juvat magis quàm Miſſio Sanguinis—Gravis in Pulmones Diſtillatio plures infeſtat, unde haud pauci in *Phthiſin* pulmonariam incidunt.—Multi *Rheumatiſmi* & Pleuritides incipiente Menſe, necnon Peripneumoniæ aliquando cum *Petechiis*.

Non ſolùm *Variolæ*, ſed & omnes penè Morbi, jam pejoris ſunt Indolis quàm regnante Vere— An ab algida udaque Tempeſtate Cutis Meatus occludente, ac perſpirantes Humores reprimente, unde ſeroſa genita eſt Colluvies, eòque forſan acrior, quò magis Bilem Sanguinemque aduſſerat Fervor Solis immodicus durante *Maio*; qui porrò è Terra immenſam Vaporum Copiam excitavit, quam & *Junio* & *Julio* Menſe, ſub Forma Pluviæ, ruentem vidimus?

Terribilis jam ſævit *Scorbutus* inter Nautas præcipuè quos ſecum reduxit *Martin*, Claſſis occidentalis Præfectus; excruciantur perplurimi Ulceribus fœdis, lividis, ſordidis ac valdè fungoſis: mirum eſt profectò, & inſolitum, quàm brevi Tempore ſpongioſa Caro, Fungi ad inſtar, his Ulceribus ſuccreſcit, etſi paulò ante Scalpello deraſa, eaque interdum ad Magnitudinem enormem.—Non ſolùm miſeris his, at verè uti-
libus

libus Hominibus, per ſe infenſa eſt maximè *Scorbutica* Lues, ſed & illos etiam omni penè Morbo, qui ab Humorum Corruptione pendet, obnoxios admodùm reddit; Febribus nempè putridis, malignis, *petechialibus*, peſſimo *Variolarum* Generi, *Dyſenteriæ* cruentæ, *Hæmorrhagiis*, &c. —multò magis adeò bonis his fuit Exitio quàm bellicum Fulmen.

Nova Luna 5°. AUGUSTO. *Plena Luna* 19°.

Favente tandem ter optimo Numine effulget Apricitas, exoptata diu; læta hinc Meſſis, optimæ Segetes. Ventus per Initia Septentrionalis, poſt undecimum deflexit ad Occidentem, at à viceſimo tertio ſpiravit rursùs ab Arcto ad Finem uſque ferè: intervenit ſæpe Malacia, Libs rarò, Aer verò frequenter nebuloſus & humidus: maximæ ſæpiſſimè Rorationes.

Pluvia 8. 14. 15. $\overline{16}$. 18. $\overline{24}$. 25. $\overline{26}$. 30.
Dig. Dec.
.1. = 0. 846.

Fulgur & Tonitru 24. primo Mane.

Altitud. maxim. 28. 30. 0. N N E 1.		
——— minim. 16. 29. 5. S VV 3x.	media 29. $7\frac{1}{2}$	
Dies frigid. 27. 36. N 1.		
— calid. 3. 24. N 1.	media $30\frac{13}{30}$	

Variolæ adhuc *epidemicæ*, quædam parvæ, atræ, malignæ, jam ſæpe cum enormi Alvi Fluxu ſubaro. *Ophthalmiæ* & Dentium Dolores acerbi uſque frequentes. Perpauci aliter Morbi.

Lætè jam tandem canunt Cicadæ, reviviſcunt demùm Papiliones. Nuces avellanæ copioſiſſimæ.

Nova Luna 4°. SEPTEMBRI. *Plena Luna* 18°.

Atmoſphæra fuit admodùm humida, imò & interdum algida hoc Menſe; Libs ſæpe Initio, ſæpe Corus, medio Menſe Aquilo, qui paulò ſicciorem & rigidiorem fecit Aerem, adeò ut xiv. & xxi. gelaret.

Pluvia $\frac{''}{2.}$ $\frac{'}{4.}$ $\frac{'}{5.}$ 7. $\frac{'}{9.}$ 10. $\frac{'}{12.}$ 15. 16. 18. 19. 22.—$\frac{''}{23.}$ 24. $\frac{'''}{26.}$ $\frac{'}{27.}$ $\frac{'''}{29.}$ 30.=3. 178. Dig. Dec.

Procella 5. p. m. S w 4^{r}.—29. p. m. S w b S 4.

♉ Altitud. maxim. 14. 30. 1. N b E 1. } media 29. $6\frac{6}{30}$
——— minim. 29. 29. 0. S VV b S 4. }

Dies frigid. 21. 54. N b E 2. } media $39\frac{22}{30}$
— tepid. 9. 33. VV 2. }

Variolæ uſque graſſantur: *Ophthalmiæ* frequentes, utplurimùm humidæ.—Tumores Faucium, Capitis, Colli cum ſævo Dentium Dolore innumeros vexant; Deſtillationes ac Tuſſes plurimæ—Febres miliares compoſitæ, (nempe ubi cum Papulis ſubalbidis commiſceantur Puſtulæ rubræ) crebræ ſunt valdè apud *Totneſs*, & in auſtrali *Devonia*.

Nova Luna 3°. OCTOBRI. *Plena Luna* 18°.

Frigidus inſequitur *October* oriens nimirùm Boreas Die quarto, ad viceſimum tertium uſque duravit, ſi decimum nonum excipias; ſiccus hinc Aer, at frigidus utplurimùm, imò interdum Gelu haud leve; ſub Finem prævalebat Vulturnus.

Pluvia

Pluvia 1. 2. 19. 21. 23. 24. 25. 26. 28.
Dig. Dec.
Nix & Grando 22. = 2. 238.

Procella 1. p. m. S w 4. — 23. ab Hora 11. a. m. ad 4. p. m. S w 4. etsi Mane acre Gelu Ventusque N E 1. — 26. a. m. S w. 4. Circius vehemens 25. p. m. Fulgura 23. Nocte. *AB.* 7. N N E 1.

♉ Altitud. maxim. 6. 30. 4. N E 1.
——— minim. 24. 28. 8. S S VV 3. } media 29. $8\frac{12}{28}$
Dies frigid. 23. 64. N E 1.
— tepid. 1. 42. S VV 4x. } media $51\frac{12}{28}$

Variolæ adhuc *epidemicæ*, sed paulò mitiores; Plures etiamnum *Ophthalmia* vexantur; permulti acutissimo Dolore Dentium atque Aurium, cum Faucium ac Glandularum Colli Tumore: Tusses vehementissimæ passim, imò haud pauci jam Morbis peripneumonicis & *rheumaticis* laborant.

Nova Luna 2°. NOVEMBRI. *Plena Luna* 17°.

Ab ipso Mensis Initio ad xviii. aut Boreas flat, aut Eurus, isque sæpe perfrigidus, Cœlum fit intereà frequenter caliginosum, decidente subindè Pluvia; post xix. interdum turbidus Auster, Septentrio interdum.

Pluvia 1. 2. 8. 10. 11. 12. 13. 14. 18.
. 21. 23. 24. 25. 26. 27. 29. 30. Nix &
Dig. Dec.
Grando 19. 22. = 3. 306.

Procella 20. Nocte S 4.—21. Mane S 4[x].—22. Vesperi N W 4.

——— 30 p. m. S S E 4. Nebula densissima

18. Malacia.

♉ Altitud. maxim. 4. 30. 2. E N E 2x. } media 29. $5\frac{26}{28}$
——— minim. 21. 28. 6. S S VV 3x.

Dies frigid. 7. 68. E N E 2x. } media $58\frac{4}{28}$
— tepid. 21. 50.

Variolæ nunc sunt Moris plerumque benigni; Tusses *convulsivæ* sævissimæ inter Pueros undiquè, plurimæ admodùm & vehementes etiam inter Adultos cum Tumore Capitis, Colli, Faucium, sæpe & cum acerbo Dentium Dolore. *Ophthalmiæ* passìm, necnon Anginæ mucosæ: Multi *Rheumatismo* pertinace atque Arthritide laborant.

Gignit plerumque gelidum humidumque Autumni Cœlum Colluviem serosam, quæ nunc ad Caput Pectusque ruit, nuuc ad Artus, frequenter ad Intestina defluit, unde *Catarrhi*, Tusses, *Rheumatismi*, *Arthritis*, *Diarrhœa*, *Dysenteria* tunc Temporis ita sunt communes — Quòd si Æstas fuerit calidior solito, subitoque excipitur Frigore, gravissima sæpe Mala incautis accidunt.

Nova Luna 1°.— DECEMBRI: *Nova Luna* 31°.
Plena 16°.

Pluit, quod solet, frequenter hoc Mense, Aer verò fuit crassissimus ac humidus maximè: Libs ferè perpetuus ad vicesimum secundum, posteà Vulturnus, aut Boreas frigidissimus ad Finem usque. Densitas *Atmosphæræ Barometrum* sustinuit ad altam satis Stationem.

Pluvia

Pluvia 1. 2. 3.—5. 7.—9. 11. 12. 13. 14.
—16. 17. 19. 21. 24. 26. 27.=2.780. Dig. Dec.

Gravis Procella 12. Vesperi S w b w 4x. AB.
28. H. 7. p. m. E N E 2.

♉ Altitud. maxim. 22. 30. 3. N N VV 1.	} media 29. 7 25/31	
——— minim. 12. 29. 0.		
Dies frigidiss. 31. 76. N E b E 2.	} media 56 13/31	
— tepid. 5. 50. S VV 2.		

Peripneumoniæ passim, *Ophthalmiæ* plurimæ; Tusses undiquè, eæque sævissimæ, quibus tamen vexantur maximè Pueri, quos non raró D.stentio etiam Nervorum corripit. Arthritis pertinax ac *Rheumatismus* multos cruciant.

Variolæ adhuc sæviunt plurimùm, multòque magis jam funestæ sunt, confluentes quippe, crudæ, luridæ, aquosæ; quædam diffluunt valdè ac nigrescunt. — Per Salivæ Ductus & Alvi quærit plerumque Natura Morbi Exitum — Urina copiosa *hypostatica* nunquam non juvat — Lenia adeò *Eccoprotica* cum *Diureticis* semper ferè exhibeó declinante Febre: Morbo autem increscente, seu potiùs ad Statum procedente, quæ Concoctionem Humorum promovent; qualia sunt *Lap. Contrayerv. Myrrh. Mosch. Mithridat. Theriac. Andromach.* &c. — Nec verùm tacere debeo eximias *Ficuum & Cicerum* Dotes ad *Variolas* maturandas, quas tanti fecerunt *Arabes*; apud quos sanè prima *Variolarum* Historia — Imò & ipsa Potione *Coffee* hunc ad Finem utor sæpissimè feliciter.

Totius Pluviæ Quantitas, Anno MDCCXLVI.
Dig. Dec.
fuit = 31. 990.

Plena Luna 15°. JANUARIO. *Nova Luna* 29°.

Incipiente Anno asperrimum Gelu Ventusque borealis, post Diem quintum Vulturnus Pluviaque aliqua, mox Libs perpetuus, atque tristis ac uda Tempestas: Aer maximè humidus, Sol ferè nullus, Pluviæ plùs satis.

Pluvia 5. 6. 8. 9. 10. 11. 13. 14. 15. 16. 18. 19. 20. — 21. 22. 23. 25. 26. 27. 28. 30. 31. Nix 5. Grando 20. = 4. 616. Dig. Dec.

Procella 15. Nocte S 4. Levis *AB.* 2. H. 10. p. m. E N E 2.

♉ Altitud. maxim. 1. 30. 2. E N E 3x.	—— minim. 16. 28. 8. S S VV 3x.	media 29. 4.
Dies frigidissim. 1. 78.	—— tepid. 30. 50. S b E 3.	media 57.

Multi *Variolis*, plures Febre *catarrhali* laborant; Tusses innumeræ, sæpe vehementes; *Rheumatismi* valdè frequentes, necnon Dentium sævi Dolores cum Tumore Capitis, Colli, Faucium que. — Tussis *convulsiva* pessima inter Pueros grassatur pluresque strangulat; Sanguinem persæpè expuunt, & haud levis interdum accedit Febris; His Sanguinem mittere necesse est prorsùs, imò aliquando bis, terve, etiam bimulis trimulisve; accurata dein instituenda est *Diæta*, blanda porrò Ventriculi & Intestinorum Purgatio; quibus per-

actis

actis Corticis Peruviani Decoctum cum Tussilagine & Balsamo Tolutano, uno alterove apposito *Vesicatorio*, Morbum fugat; sed commodum est omninò Respirationem expedire & *Anacatharsin* Solutione Gum. Ammoniac. in Expressione Milleped. ex Aq. Hyssopi. Atqui profectò haud pauci exindè in *Rachitidem* incidunt — Scabies permultos inter Popellum atque Nautas infestat.

Plena Luna 14°. FEBRUARIO. *Nova Luna* 28°.

Per Initia Mensis perflavit Notus, intercurrente subinde Coro; Pluvia autem quotidiè ad decimum quintum usque, Aerque humidissimus: tunc Boreas siccus & gelidus valdè, sub Finem Vulturnus velox, ac pluviosus.

Pluvia $\overset{'''}{\overline{1}}$. $\overset{'}{\overline{2}}$. $\overset{''}{\overline{3}}$. 4. $\overset{'}{\overline{5}}$. 6. $\overset{'}{\overline{7}}$. $\overset{'}{\overline{8}}$. 9. $\overline{10}$. $\overset{'}{\overline{11}}$. $\overset{'}{\overline{13}}$. $\overset{''}{\overline{14}}$. 15. 25. 26. 27. $\overset{''}{\overline{28}}$. Nix 16. 17.
Dig. Dec.
= 2. 888.

Procella 5. p. m. w S w 4. — 8. a. m. S S w 4. — 13. Nocte S w 4'.

♉ Altitud. maxim. 23. 30. 2. E N E 1x.
——— minim. 14. 29. 0. S VV 3. } media 29. 6.
Dies frigid. 18. 73. E N E 2.
— tepid. 4. 50. S VV b VV 2x. } media 58 $\frac{8}{22}$

Variolæ adhuc frequentes: Febres aliquæ putridæ, *nervosæ*, lentæ: Gravissimi pafsìm *Asthmatis Paroxysmi*, Tussis admodum sævit. Pleuritide plures aut *Pleuroperipneumonia* corripiuntur, plurimi *Rheumatismo* cruciante: Scabies est perfrequens undiquè.

Colica quædam biliosa jam plurimos torquet; acerbissimus Stomachi Dolor, ac perpetuæ Vomitiones urgent, nunc Alvus est citissima, nunc astricta maximè; ne vel *Catharticis* fortissimis cedens priusquàm Missione Sanguinis, Fotuque amolliente, solvitur nimia Intestinorum Strictura:—hæret sæpissimè in ima Parte dextri Hypochondrii acutissimus Dolor & pertinax admodum, cujus Causa plerumque est à Stercoribus induratis ad Finem *Ilei* atque *Coli* Principium compactis — vix utiquè lenitur nisi laxante Fomento, & *Clysmate* frequente, quæ Fæces emolliunt: cave verò ne Fomenta sint calida nimiùm.

Plena Luna 15°. MARTIO. *Nova Luna* 29°.

Venit ab Oriente Ventus ab ipso *Martii* Initio ad Diem vigesimum tertium ferè, ad Septentrionem autem vergens plerumque: siccam hoc fecit *Atmosphæram* & frigidam, imò & pulcherrimam sæpe, Libs pòst, ad Finem Aquilo.

Pluvia 1. $\overset{ii}{\overline{9}}$. 10. $\overset{iii}{\overline{19}}$. $\overset{i}{\overline{23}}$. 24. $\overset{i}{\overline{25}}$. $\overset{ii}{\overline{26}}$. 27.
Dig. Dec.

Nix 8. 9. Grando 10. 20. = 1. 700.

Procella 26. Noctu S w 4°. *AB.* 22. H. 9. p. m. N b E 1.

à 12°. ad 18. ad Solis occasum Nubes pulcherrimæ puniceæ quotidiè.

♉ Altitud. maxim. 14. 30. 4. E N E 1. } media 29. $7\frac{8}{28}$
——— minim. 20. 28. 9. N b E 1x.

Dies frigid. 8. 66. N N E 1x. } media $58\frac{10}{28}$
— tepid. 30. 46. N 1.

Vario-

Variolæ paſsìm ; fœda Scabies eſt undiquè : *Aſthma grave* multos vehementer premit, Tuſſis ſæviſſima plures.

Haud pauci *Apoplexia* *, vel *Hemiplegia*, correpti occidunt—Hoc ſæpe, notante *Cole de Apoplexia*, poſt diu durans Frigus accidit, cui ſuffragatur Experientia : An à denſato nimiùm Sanguine ? an ab imminuta *Perſpiratione*, retentis craſſioribus ? an à magno *Atmoſphæræ* Pondere totum Corporis Habitum validè premente, unde plus ſatis Sanguinis ad Cerebrum ruit, Calvaria ſuſtinente Aeris Preſſuram ? Tali Tempeſtate utiquè cavendum eſt Hominibus, Capite largo, Corpore quadrato, Collo breviore: parcè vivendum eſt, leniter purgandum: venienti occurrite Morbo.

Pleuritides & Peripneumoniæ admodùm vulgares; Sanguis jam ferè ſemper denſus eſt valdè, ac tenace obductus Glutine ; Tuſſis effera, Sputa tamen libera ſatìs & plerumque modico Sanguine tincta: ubi verò parùm aut nihil exanclatur, peſſimum ; nec melius multò ſi parva, rotunda, vel ſpumoſa tantùm. Quæ ex *Ficu*, *Melle*, *Oleo*, *Nitro*, *Spermate Ceti* experior perquàm commoda, Potionem porrò emollientem, liberalem, qualem præbet *Decoctum pectorale* dictum, aut *Serum Lactis Herba Taraxaco* imbutum, cui ineſt diſſolvendi Lentorem Sanguinis Vis maxima ; præſertim ſi incoquitur ſimul *Radicis Grami-*

* *Ramazzini* Apoplexias recenſet inter Morbos graſſantes per valdè frigidam & ſiccam Atmoſphæram. Vid. *Conſtitut. Epidem.* 169. Sect. 3.

Graminis * plurimum & eryngii—Si vis alia, præſtat *Hedera terreſtris*, *Tuſſilago*, *Adyantum*, *Helenium*, *Hyſſopus*, *Pulegium*, *Flos Papaveris erratici*.—Utilia hæc ſanè ſunt & contemnenda neutiquàm, Atavis utiquè Proaviſque noſtris Medicina indigena.—Sed enim hodiè Homunciones faſtidioſi Herbas ab Indis *Theam* ſcilicet, *Sarſam*, *Chinam*, *Ginſeng*, & neſcio quid ultrà expetunt — Aſt abitote tandem vos Delicatuli nequioris Ævi peſſima Progenies.

Plena Luna 14°. Aprili. *Nova Luna* 28°.

Hoc quoquè Menſe Ventus fuit plerumque orientalis, nunc ad Auſtrum, nunc ad Arctum flectens, Aer interim ſæpe tenuis ſatìs; à xii. autem ad xvii. aut Libs, aut Auſter maximæque Nebulæ: Malacia xxii.

Pluvia 5. $\overset{\text{i}}{\overline{8}}$. $\overset{\text{iiii}}{\overline{13}}$. 14. 16. $\overset{\text{ii}}{\overline{17}}$. 18. $\overset{\text{iiii}}{\overline{23}}$. $\overset{\text{ii}}{\overline{24}}$. $\overset{\text{ii}}{\overline{26}}$. 28. = 3. 100. Dig. Dec.

♉ Altitud. maxim. 1. 30. 2. E 1. } media 29. $7\frac{8}{30}$
—— minim. 24. 29. 2. E b N 1.

Dies frigid. 11. 55. N E b N 1x. } media $43\frac{21}{30}$
— tepid. 31. 36. S S E 1.

Paucæ nunc *Variolæ*; Pleuritis & Peripneumonia adhuc frequens admodùm, indèque qui-
dam

* Vel ipſi Bubulci Vim Graminis detergentem noſcunt, obſervando enim Stercus bubulum, notant Obſtructiones & Cruſtas penè lapideas cum Stercore excretas, dum recentia Gramina carpunt Boves; qui in Stabulis detenti diu, languidi fuerunt admodum & icterici prorsùs.

dam in Pulmonis Vomicam incidunt, unde facti sunt tabidi: hoc his accidit præcipuè, qui parùm aut Nihil expuunt ante Diem quintum, aut septimum*, dein cœnosa, subdulcia, vel fœtida. Plurimæ Tusses vehementes *Asthmaticæ*, plures *Phthisici* pereunt.

Febris putrida lenta multum grassatur diuque Ægrotis inhæret; Pectus atque Præcordia vel ab Initio valdè premuntur, adest Tussicula & Faucium Asperitas, Vomitus frequens atque Capitis Dolor.

Plena Luna 13°. MAIO. *Nova Luna* 28°.

Incipiente Mense Ventus borealis, ab octavo ad vicesimum Diem Corus sæpe, sæpiùs Africus, indè Vulturnus ad xxiv. posteà Corus rursùm: Aer fuit Initio persiccus.

Pluvia 6. 10. $\overset{\prime}{11}$. 12. $\overset{\prime}{14}$. 15. $\overset{\prime\prime}{17}$. 19. $\overset{\prime\prime}{21}$. $\overset{\prime\prime}{22}$. 23. $\overset{\prime}{25}$. $\overset{\prime\prime}{30}$. 31. = 2. 108. Dig. Dec.

☿ Altitud. maxim. 7. 30. 1. N N E 1x.
——— minim. 22. 29. 2. S S E 2x. } media 29. $5\frac{18}{30}$
Dies frigid. 1. 42. E N E 1x.
— calid. 24. 28. S S E 1. } media $35\frac{14}{30}$

Principio Mensis Erucæ innumeræ, omnia devorantes, jam Pluviis demersæ, perimuntur.

Febris lenta putrida adhuc dum haud paucos invadit. *Ophthalmiæ*, & *Rheumatismi* aliqui; Morbi *pulmonares* passim: multi *Phthisici*

Plena

* Vid. *De Aere & Morbis Epidemicis*, V. I. p. 52.

Plena Luna 11°. JUNIO. *Nova Luna* 26°.

Humilis fuit *Barometri* Statio toto *Junio*, Pluvia multa, Aer humidus, Ventus prorsùs inconſtans, auſtrinus tamen prævaluit; interfuit Boreas à xvii. ad xxii.

Pluvia $\overset{i}{\overline{1}}$. 2. 3. 4. $\overset{iiii}{\overline{5}}$. $\overset{i}{\overline{6}}$. 9. 11. 14. 16. $\overset{iiii}{\overline{24}}$. $\overset{i}{\overline{25}}$. 26 $\overset{i}{\overline{27}}$. $\overset{ii}{\overline{28}}$. 29. Grando $\overset{i}{\overline{9}}$. = 3. 372. Dig. Dec.

Fulgur & Tonitru è longinquo 11. Noctu.

♉ Altitud. maxim. 21. 29. 9. N N E 1.
——— minim. 25. 29. 1. S W b W 2. } media 29. $4\frac{22}{30}$

Dies frigid. 1. 42. N 1.
— calid. 12. 24. S 1. } media $32\frac{28}{30}$

Febris pulmonaria jam non ita frequens eſt; Tuſſi autem & *Rheumatiſmo* plures vexantur; pluvioſa hæc & infauſta Tempeſtas nocet plurimùm Tabidis.

Febris putrida lenta * huc uſque multùm ſævit, atque haud paucis funeſta eſt — Dolet Initio Sinciput, Occiput, Dorſum, mox Præcordia; adeſtque fœdus & amarus in Ore Sapor, Nauſea, Vomitio, Lingua valdè ſquallida, tandemque nigra eſt prorsùs, accedit porrò ſæpe Singultus; Statu Morbi, Die ſexno, vel ſeptimo putà, ferè ſemper delirant, paulòque pòſt interdum veternoſi ſuccumbunt: raRò abſunt Tremores & Tendinum Subſultus — Urina nunc craſſa, parca, rubra,

* Rectiùs hanc Febrem dixerim bilioſam, ſeu meſentericam, nam etſi diu admodùm plerumque trahit Ægrotantes, Bilis acris & abundantis valdè prodit Indicia.

bra, vel ſubnigra eſt, nunc cruda valdè & aquoſa: ſæpe flaveſcit Cutis, ſæpius Oculi Album — tumet admodùm aliquando & indureſcit Abdomen, hoc in caſu, ſive Arte, ſive Sponte fluit Alvus Ægrotantibus Levamento eſt; bilioſa namque multa & interdum atra prorsùs dejiciuntur — hoc verò his præcipuè acceſſit, quibus per Initia nullum exhibitum fuit *Emeticum*, quod certiſſimè hæc Febris deſiderat — quid quòd poſt Vomitum plerumque erumpit Sudor largus, æqualis, ingens cum Puſtulis Prurigo, recedente utplurimùm Morbo; idque maximè ſi liberè deſcendit Venter, paulòque pòſt turbida, multa, fulva, ſubſidens Urina. Profectò hanc Febrem abigit interdum Sudor, interdum Alvi Fluxus: utrum poſcit, his Notis utor; ſi Pruritus urget & in Cute *quaſi* Morſus, potiſſimùm ſi Papulæ apparent, moderatis *Diaphoreticis* pugno; ſi Ructus, ſi Flatus, ſi Abdominis Tumor, leni *Cathartico*. — *Pulv. Contrayerv. C. Julep. Camphorat.* cum *Aceto*, *Theriacæ Andromach.* pauxillum ad Sudores eliciendos conferunt; ad Alvum movendam *Rhabarbar. Mann. Sal. Mirab. Glauber. Crem. Tart.* — Omnia ex *Aloe* nocent — intereà verò ſive per Alvum, ſive per Cutim, moveo, multam diluentem demulcentem Potionem præcipio, cui admiſceo inſuper ad Urinam ciendam aliquid; *Sp. Nitri* dulc. ſcilicet, *Sal. ſuccin. Nitrum*, &c. — vix ſanè certius Signum Salutis occurrit quàm plurima, lutea, *hypoſtatica* Urina, Die nempe undecimo, aut decimo quarto.

Plena Luna 10°. JULIO. *Nova Luna* 26°.

Die *Julii* quinto cessere Pluviæ, multòque lætior successit Tempestas, & Sol fervidus valdè, flante Coro primùm, deìn Euro, mox Borea intercurrente, etiam subindè Malacia: Sub Finem Ventus aquilonius dominabat.

Pluvia 1. $\overset{i}{2}$. $\overset{ii}{3}$. 5. $\overset{i}{16}$. 28. $\overset{i}{29}$. = 1. 142. Dig. Dec.

♉ Altitud. maxim. 21. 29. 9. E N E 2x.		media 29. $6\frac{22}{31}$
——— minim. 3. 29. 2. S VV 3.		
Dies frigid. 4. 34. VV N VV 2x.		media 24.
— fervidiss. 18. 13. E N E 1.		

Febres aliquæ putridæ lentæque adhuc: quædam Peripneumoniæ, præcipue nothæ; *Rheumatismi passim*, & *Ophthalmiæ* humidæ plurimæ —Ex quo autem pulchra calidaque Tempestas eluxit, paucissimi ut solet, apparent Morbi hoc Anni Tempore, modò nempè Cœlum sit apricum *.

Plena Luna 9°. AUGUSTO. *Nova Luna* 24°.

Parùm elata fuit *Barometri* Statio hoc Mense; *Atmosphæra* autem persicca & fervida maximè; afflavit Eurus sæpissimè, Boreas frequenter, Corus sæpe, Libs rarissimè.

Pluvia 2. 3. $\overset{i}{15}$. 16. 17. 25. 28. = 0. 564. Dig. Dec.

Maximæ Rorationes creberrimè: Fulgur & Tonitru è longinquo 25.

Infi-

* *Hippocr.* Aphorism. 15. Sect. 3.

Infinitæ Muſcæ, Veſpæ, & Papiliones omni-
geni, Erucarum Vis immenſa, Cicadæ undiquè
ætiſſimè garriunt, Omnes Rivuli & omnes ferè
Putei areſcunt ob Æſtum enormem.

Altitud. maxim. 30. 29. 9. N N E 1.	media 29. 6.	
——— minim. 15. 29. 2. VV b S 2.		
Dies frigid. 16. 30. N VV 2.	media $21\frac{15}{31}$	
— fervidiſſ. 23. 12. N N E 1.		

Pauci jam Morbi; plures attamen *Diarrhæâ*
orripiuntur, imò & ſæpe valdè profuſa: per-
lurimos *Ophthalmia* aut Lippitudo vexat. Ex
Ore aliqui, quidam ex Naribus, plures ab *Hæ-
morrhoïdalibus* Venis fundunt Sanguinem: Mu-
leres largiſſimè Menſtrua profundunt: totum
hoc à rarefacto admodùm Sanguine.

Plena Luna 7°. SEPTEMBRI. *Nova Luna* 23°.

Per hunc Menſem Ventus fuit plerumque ab
Occidente, nunc ad Auſtrum, nunc ad Septen-
trionem tendens; Aquilo etiam aliquando inter-
venit: Aer ſæpe ſiccus & tenuis, ſæpe autem ne-
buloſus; Initio quidem calidus.

Pluvia 5. 6. 7. 10. 12. 14. 15. 16. 17. 20.
21. 25. 27. 28. 30. = 2. 516. Dig. Dec.

Immenſæ ſæpe Rorationes, imò interdum
Pruinæ.

Altitud. maxim. 24. 30. 1. N b E 1.	media 29. $5\frac{6}{28}$
——— minim. 16. 29. 0. VV 1x.	
Dies frigid. 19. 46. N N VV 1x.	media $38\frac{2}{28}$
— calid. 4. 24. Malacia.	

Febris

Febris putrida lenta pasim; cui jam accedit frequenter Icterus, & magnus Virium Languor, interdum Tumor Abdominis atque Pedum. Alvus torminosa perplurimos ubiquè infestat, Cholera sævissima multos, plures autem *Dysenteria* mucosa ac biliosa, imò & aliquando cruenta, Febre haud rarò comitante; sub Finem crebrò erumpunt Pustulæ mordentes per universum ferè Corpus.— Adeò penè in omnibus dominari videtur acris & biliosa Colluvies, quæ plerumque per Alvum felicissimè dejicitur: perpaucis nunc profectò Alvi Fluxus Exitio est, quanquam sæpe diu admodùm durat, modò diluitur probè & temperatur Acrimonia; atque blandè deìn expurgatur Saburra Intestinorum. Atqui alibì, præcipuè apud *Bristolienses* & *Bathonienses* multò magis fuit funesta *Dysenteria*.

Post fervidam Æstatem constanter ferè sequuntur Choleræ, *Dysenteriæ*, Alvi Fluxus; perdurante enim longo ac intenso Solis Ardore torretur Sanguis, exaltatur Bilis*, magis acres fiunt indies Animalium Sales (ipsum Viperæ Virus longè longèque magis veneficum est per Calores æstivos, quàm dum omnia torpent Hyeme frigida.) Quandoquidem verò huic succedit frigidus humidusque Autumnus, constipata Cute, ad interiora ruunt acres Humores, multos ideò gignit atque varios Morbos, quos inter suprà descriptos—cave igitur ne præposterè sistas eorum Exitum per Vias Cuti vicarias; maximus nempe Consensus Cutim inter & Intestina datur certissimè.

Mon-

* Ideò *Hippocrat.* τὸ Θέρος χολοποιὸν vocat, Lib. de Humorib. Sect. 8. Edit. *Liden.*

Monſtrat aliquatenùs ideò, quod dixi ſupra; Viam, qua in Morbis autumnalibus curandis incedendum eſt: vernæ quippe Febres plus Sanguinis Miſſionem poſcunt, autumnales verò magis leni *Catharſi* levantur — Magnus profectò ac diuturnus Æſtatis Calor non tantùm Vim Fibrarum enervat, ſed & Sanguinis Compagem laxat nimìs, Sales autem reddit acriores atque Olea animalia rancida; Verbo, Vaſa facit debilia, Humores acres, Bilem abundantem & corruptam — adeòque magnus Medicinæ Parens dixit τοῦ δὲ Θέρεος ἡ χολὴ ἀείρεται ἐν τῷ Σώματι; ſubjungit ἡ δὲ χολὴ τὴν Θερίνην κατέχει τὸ Σῶμα καὶ το Φθινόπωρον, & paulò infrà, ἡ δὲ μέλαινα χολὴ τοῦ φθινοπώρου πλείστη τὲ καὶ ἰσχυροτάτη ἐστίν Lib. de Natur. Homin. Sect. 14. Edit. *Lindeni*. Ubi verò acris & bilioſa Colluvies exundat, aut per Vomitum, aut per Alvum, rectiſſimè expurganda eſt; nam hujus præcipua Sedes eſt in primis Viis, Viſceribus Abdominis, ac Vaſis *meſeraicis*. Fateor equidem quòd & tota Sanguinis Maſſa hac quoquè ſcatet ſæpiſſimè, ſed ne ſic quidem indicatur Venæ Sectio, quæ nimiam Sanguinis Quantitatem utiquè minuere poteſt, Acrimoniam ejus corrigere non poteſt: Quod cum ita ſit, detrahendo cum Sanguine Vires, non Acrimoniam, officit. Ideòque *Hippocrates* * Veteresque Medici, ubi Bilis abundat, Acrimonia ſcilicet bilioſa, Sanguinis Miſſionem prohibent: nec video Ego utiquè cui Bono, hoc in Caſu mittitur, niſi adſit *Plethora* aut Inflammatio vehemens: turpiſſimos ſanè Errores atque immedicabiles hac in Re vidi; imò & plus Vice ſimplice perdolui.

N *Plena*

* Lib. de Humoribus, ad Finem.

Plena Luna 7°. OCTOBRI. *Nova Luna* 22°.

Altam tenuit Stationem *Barometer* toto fere *Octobri*, flante sæpissimè Borea, vel Coro; Libs tamen interdum, nonnunquam Euro-notus spiravit; *Atmosphæra* fuit multò humidior, at plerumque satis tepida.

Pluvia 1.—3. $\overline{4}$. 10. 14. 16. $\overline{26}$. $\overline{27}$. 28. $\overline{29}$. 31. = 1. 596. Dig. Dec.

Levis Procella 4. S w 4^{r}.—31. p. m. S. w. 4^{r}.
Maximæ Pruinæ medio Mense.

♉ Altitud. maxim. 6. 30. 3. E N E 1. } media 29. $9\frac{17}{30}$
——— minim. 29. 29. 5. S VV b VV 3. }

Dies frigid. 20. 54. E. N E 1. } media $46\frac{4}{30}$
—— tepid. 1. 38. VV. S VV 1. }

Rheumatismus passim; Febres putridæ frequentes, quibus haud raró, sub Finem, accedit Icterus—Coryzæ atque Dentium Dolores multos vexant, Tusses sævæ plures—Alvi Fluxus creber adhuc, *Dysenteria* tamen rarior—*Variolæ* jam derepentè factæ sunt *epidemicæ*, eæque quidem malè moratæ & sæpe lethales; quippè quæ parvæ & nigræ, aut crudo prorsùs diffluentes *Ichore* ad Finem usque; sæpe cum ipsis *Variolis* erumpunt *Petechiæ*, quod pessimum: Interdum Cutis sub Vesiculis aquosis *Necrosi* afficitur.

Plena Luna 6°. NOVEMBRI. *Nova Luna* 21°.

Densa fuit admodùm ac humida *Atmosphæra* hoc Mense, quæ *Mercurium baroscopicum* in alto susti-

ſuſtinuit Loco, etſi multò rarior erat ab Oriente Ventus quam *Octobri* elapſo : Corus quidem aderat ſæpe, ſed & Libs haud rarò — Ad ipſum Finem, gravis ab Auſtro Procella *Barometrum* deturbat maximè.

Pluvia $\overset{i}{\overline{1}}$. 9. — 11. $\overset{i}{\overline{15}}$. $\overset{iii}{\overline{16}}$. 17. 18. $\overset{i}{\overline{20}}$. 22. 23. 24. 27. $\overset{iii}{\overline{29}}$. $\overset{i}{\overline{30}}$. Grando 16. = 2. 078. Dig. Dec.

Procella 16. Nocte — 20. p. m. S w 4. — 29. p. m. S S w 4^x.

Magna *AB*. 21. H. 9. p. m. N w 1^x.

♉ Altitud. maxim. 4. 30. 3. N 1. —— minim. 30. 28. 6. S VV 3.	media 29. 9.
Dies frigid. 25. 62. N b E 1. — tepid. 10. 42. S VV b VV 2x.	media $50\frac{6}{28}$

Variolæ adhuc *epidemicæ* ; ſed jam majore ex Parte paulò mitiores, ſæpiſſimè tamen Fluxus Salivæ prælargus profluit, etiam in Diſtinctis.

Diarrhœa ſeroſa plures adhuc exercet — *Catarrhi* & *Rheumatiſmi* plurimi, necnon Tuſſes acerbæ — Morbi Pulmonum acuti haud pauci.

Plena Luna 5°. DECEMBRI. *Nova Luna* 20°.

En tandem corruunt Vapores, per *Atmoſphæram* congeſti diu, delabente plurimùm *Baroſcopio* : per Initia Menſis Vulturnus perflavit, deìn Libs furens, intercurrente ſubindè Cauro. — Duravit pluvioſa hæc & miſera Tempeſtas ad xxi. uſque; tunc venit ab Oriente Ventus, qui ad Septentrionem vergens rigidam valdè Brumam intulit, & *Barometrum* erexit maximè.

iii ii i iii   iii ii iiii ii ii
Pluvia 1. 3. 4. 5. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13.
ii i iii i i
14. 15. 17. 18. 19. 20. 24. Nix 2. = Dig. Dec. 6. 566.

Maxima Diluvia medio Menſe. *Atmoſphæra* fuit denſiſſima & longè humidiſſima ante xxiv. Craſſiſſimæ & valdè fœtidæ Nebulæ à xx. ad xxii.

Procella 2. E S E 4x. — 9. Nocte S w 4. — 10. S w 4. — 11. Veſperi & Nocte S w 4x. — 14. w S w 4. Ampliſſimus Halo circa Lunam 3. Maxima lucida, ignea, punicea *AB.* 6. H. 8. N E 1x.

♉ Altitud. maxim. 31. 30. 5. N E 2x.	} media 29. $4\frac{9}{30}$	
——— minim. 11. 28. 4. S VV 4x.		
Dies frigid. 31. 73. N E 2x.	} media $56\frac{29}{30}$	
— tepid. 5. 46. Malacia.		

Variolæ jam ſunt magis benignæ, licèt adhuc *epidemicæ*; atqui etiam in Diſtinctis profuſus eſt admodùm Salivæ Curſus: porrò frequenter etiam Maculæ quædam rubræ ſed Coloris vividi, erumpentibus *Variolis* interſunt, quæ brevi plerumque vaneſcunt.

Pleuritides & Peripneumoniæ haud raræ, ſæpe nothæ; Tuſſes & *Catarrhi* plurimi: Alvi Fluxus uſque creberrimus — Vides ſanè, in omnibus ferè Morbis, Colluviem ſeroſam adhuc dominantem.

Tota Pluvia Anno MDCCXLVII. = Dig. Dec. 32. 246.

Plena Luna 4°. JANUARIO. *Nova Luna* 19°.

Præalta fuit hoc Menſe *Barometri* Statio, Ventus utplurimùm ab Oriente, multùm per Initia flectens ad Septentrionem; à xix. autem plerumque

que ad Austrum, Aer sæpe crassus erat, interdum nebulosus, semper frigidus. —Gelu valdè rigidum ineunte Anno.

Pluvia 5. 8. 9. 11. 14. 15. 17. 21.^{i} 23.^{ii} 26.^{i} 27.^{ii} 28.^{i} 30.^{i} Nix 7. = 1. 718. Dig. Dec.

Levis *Æ B.* 22. H. 9. p. m. N N w 1. Procella 27. Nocte S E b S 4^{x}.

Nebula densissima, ac fœtida admodùm, diu durans 31.

♉ Altitud. maxim. 1. 30. 5. E N E 2.	} media 29. 9 $\frac{2}{1}$
——— minim. 28. 29 3. S E b S 3^{x}.	
Dies frigid. 2. 74. E N E 2.	} media 62.
— tepid. 30. 53. S S E 2.	

Ut solet ferè semper, sic quoquè nunc, Tusses movet Boreas & Laterum Dolores; * idque sane am vehementer, Pleuritides nempe, Peripneumoniæ atque Tusses gravissimæ, modò sunt valdè frequentes: multos porrò premit Asthma sævissimum & contumax; parcè nimis plerumque n his Morbis expuitur, quanquam Distillationes profusæ, Coryzæ †, Anginæ mucosæ, Raucedines atque Faucium Tumores perplurimos vexant; crasso nimirùm ac perfrigido Aere Cutis Meatus occludente, unde serosa Colluvies accumulatur. *Rheumatismi* plurimi. —*Variolæ* undiquè jam *epidemicæ*, nec profectò ita clementes.

N 3 *Plena*

* Vid. *Essay on Fevers*, P. 171. † — *Cels.* Lib. 4. C. 4.

Plena Luna 3°. FEBRUARIO. *Nova Luna* 17°.

Perfrigida jam regnat Tempestas & sicca valdè, Borea sæpissimè perflante, hinc Gelu asperrimum, & tenuis admodùm Aer, at Pluviæ parùm; Nix autem & Grando nonnunquam: *Baroscopium* plerumque sublime.

Pluvia 21. $\overline{23}^{\,16}$. $\overline{28}^{\,1}$. Nix 16. 24. Grando 21. 29. Dig. Dec. = 0.598.

Acre Gelu 12. 15. 16. 19. 25. 26. Densissimæ fœtidæ Nebulæ 9. 10. 12.

♉ Altitud. maxim. 9. 30. 3. N E 1.	} media 29. $8\frac{17}{28}$	
—— —— minim. 23. 29. 2. S VV 2x.		
Dies frigidissim. 16. 77. N E b E 2x.	} media $64\frac{12}{28}$	
—— tepid. 29. 58. VV N VV 2.		

Variolæ longè latèque sunt *epidemicæ*, passìm funestæ, parvæ, atræ; jam nunc *Salivatio* est parcior debito, ut ut nuperis Mensibus perfusa nimìs. — Febriculæ *Catarrhales* valdè frequentes, necnon Tusses sævissimæ; gravissimi Asthmatis *Paroxysmi* & diu gravantes — Tempestas est exitialis admodùm Pulmonariis, moriuntur plurimi. Pleuritides & Peripneumoniæ perplurimæ, crassa perquam ac glutinosa sunt Sputamina sæpe, interdum tenuia valdè, horum neutra facilè ejiciuntur, licèt Tussis plus satìs urget; imò rupto nonnunquam Pulmone purus putus Sanguis exspuitur. Utcunque viscida nunc sunt in Peripneumonicis Sputa, Cruorem extractum multò minùs tenacem sæpe sæpiùs notavi. — Post Pleuritides aliquando maximè pertinaces Laterum Dolo-

Dolores cruciant, qui multò meliùs Emplaſtris *Anodynis*, aut *Epiſpaſticis*, cedunt quàm Sanguinis Miſſioni, quantumcunque fuerat neceſſaria Morbi Initio. *Odontalgiæ* acerbiſſimæ, & *Rheumatiſmi* permultos laceſſunt.

Plena Luna 4°. MARTIO. *Nova Luna* 18°.

Algida Tempeſtas toto ferè *Martio*, Pluviæ abundantes, Procellæ interdum: Medio Menſe autem Gelu, Nix, Grando, Ventus aquilonius, Aer ſiccus valdè & frigidus; ſub Finem verò erat multò tepidior, ac humidior longè.

Pluvia $\overset{\prime\prime\prime}{\overline{2}}$. 3. $\overset{\prime\prime}{\overline{4}}$. 6. $\overset{\prime}{\overline{7}}$. $\overset{\prime\prime}{\overline{8}}$. $\overset{\prime\prime}{\overline{10}}$. 11. $\overset{\prime\prime}{\overline{21}}$. $\overset{\prime\prime\prime}{\overline{24}}$.
$\overset{\prime\prime}{\overline{25}}$. $\overset{\prime\prime}{\overline{26}}$. 27. 28. 29. 31. Grando 8. 12. 15.
Dig. Dec.
Nix 12. 13. 14. 18. = 4. 280.

Procella 2. Nocte w S w. 4. — 25. a. m. S w 4. — 27. à primo Mane ad H. 10. a. m. S w b w 4.

♉ Altitud. maxim. 29. 30. 1. N E 1.
——— minim. 27. 29. 0. S VV b VV 4. } media 29. 7.
Dies frigid. 15. 73. E N E 21.
— tepid. 29. 50. VV S VV 2. } media $58\frac{22}{29}$

Variolæ adhuc, ſed multò pauciores, & minùs periculoſæ: Pleuritides & Peripneumoniæ frequentes; jam faciliùs expuitur, ſæpe coctum, & aliquo Sanguine tinctum, ſæpe tamen perliquidum & acre. Tuſſes innumeræ & plerumque vehementes; Labe ideò Pulmonum affectis Tempeſtas eſt infenſa maximè, & haud raro funeſta: graviſſimi Aſthmatis *Paroxyſmi* — *Rheu-*

matiſmi multi — Haud pauci *Apoplexia* & *Paralyſi* perculſi ſunt ; quod quidem per frigidas valdè Tempeſtates accidit frequenter * ; notavit etiam magnus *Hippocrates Paraplegias* fuiſſe *epidemicas* aſpera durante Hyeme † , Lib. 1. epidem. Conſtit. 3. quod quoquè memoravit *Cole* in Lib. de Apoplexia.

Plena Luna 20. Aprili. *Nova Luna* 16°.

Ad decimum nonum *Aprilis* frigida fuit Atmoſphæra , flante utplurimùm Vento Orientem inter & Arctum ; Gelu interdum , aliquando Nix ; poſt viceſimum Libs prævalebat ſubſidente Baroſcopio.

Pluvia $\overset{ii}{\overline{1}}$. 7. $\overset{i}{\overline{10}}$. $\overset{iii}{\overline{12}}$. $\overset{ii}{\overline{17}}$. $\overset{i}{\overline{19}}$. 20. $\overset{ii}{\overline{25}}$. 26. 27. $\overset{ii}{\overline{28}}$. $\overset{i}{\overline{29}}$. $\overset{i}{\overline{30}}$. Nix 1. 11. 15. = 3. 080. Dig. Dec.

Haud leve Gelu 18. maximæ ſæpe hoc Menſe Pruinæ ; Nix ſuper Montes permanſit ad xxiv. uſque.

Levis Procella 11. Nocte E b S 4[x]. — quàm maximus Halo ſubluteus, at vividus , circa Lunam 22. H. 10. S w 2.

♉ Altitud. maxim. 9. 30. 2. N 1.
——— minim. 28. 29. 0. S VV 3. } media 29. $5\frac{27}{36}$
Dies frigid. 3. 64. E b N 1.
— tepid. 26. 40. S VV b S 2. } media $50\frac{18}{30}$

Per-

* Vid. quæ ſupra dixi Menſe *Martio*, 1747. † Sic deſcribitur χειμὼν βόρειος, αὐχμοί, ψυχρὰ πνεύματα, μεγάλαι χιόνες, περὶ δὲ ἰσημερίην χειμῶνες μέγιστοι. — παραπληγέαι πολλῇσιν ἐγίνοντο, καὶ τίνες αὐτέων ἔθνησκον διὰ ταχέων.

Perpaucæ jam *Variolæ*, at Morbi adhuc Pectoris acuti frequentes, Sputa tamen largiſſima nunc ex facili prodeunt maximo cum Levamine. Tuſſes humidæ, innumeræ, ac ſæpe vehementes: Tabidi plurimi occidunt, Sævitia Tuſſis, Alvi Fluxu, aut Sudoribus, penitùs confecti.—Febres aliquæ putridæ, necnon intermittentes, ſed Rure potiſſimùm. Multi *Rheumatiſmo* cruciante diutiſſimè torquentur; vix utique ſine magno Sanguinis Diſpendio levantur, qui profectò haud parùm eſt viſcidus.—Haud raro etiam ipſa Venæ Sectio ter, quaterve, repetita incaſsùm tentatur, nec cedunt Dolores acerbi niſi *Deobſtruentibus*, *Diaphoreticis*, *Purgantibus*, & *Anodynis*, tandemque aliquando fugantur ſolùm Balneo frigido.

Cæterùm hic annotabo obiter, quòd, dum ab acri & ſeroſa Colluvie pendeat *Rheumatiſmus*, multò magis obeſt, quàm prodeſt, larga Sanguinis Detractio; id ipſum notante *Sydenhamo*:* in hoc etenim Caſu certè, quæ blandè Sudores movent, quæ acres edulcorant Humores, eoſque expurgant commodè, interpoſito ſubindè papavereo Doloris Lenimine, longè feliciores edunt Effectus—Uſus ſum profectò ſequentibus, multos per Annos ſatìs feliciter.

Tertia, vel quarta, quaque Nocte *Calomelan.* Grana aliquot cum *Pilul. Mathæi*, ſeu *Saponaceis* exhibeo, Mane autem proximo *Cathartica* leniora, omnia deìn ſub Noctem compeſco *Anodynis*—Eſt& etiam ubi per Initia Morbi Vomitus excito.

Die-

* Epiſtol. I. reſponſoria ad Drem. *Brady*.

Diebus attamen intermediis suadeo sequentia, aut his similia ℞ Pulp. Prunor. dulc. Æthiop. miner. ana ℥vi. Gum. Guiac. ʒii. Cremor. Tartari. Nuc. Myristic. Pulv. à ℥iii. Syrup. Croci. q. s. m. f. Elect. cujus cap. Q. N. Moschat. seu Juglandis, bis saltem de Die cum Haustu largiore Aq. Calcis, in qua rasum Lignum *Guiacum* & *Sassafras* sint infusæ; cui adjicio insuper *Aq. Absinth. C.* aliquid cum *Elix. paregoric.* & *Essent. Antimon.* ana ʒss. vel ℥i. — (*Aquam Calcis* verò præparatam esse vellem *Testis Ostrear.* aut *Cochlear.* probè *calcinat.*) nam & magis dulcem hanc & magis efficacem judico — Victu interim ex media Materia utendum est, pro Potu autem Sero Lactis tenuissimo *Sinapi* imbuto, infuso Lign. *Sassafar.* ex Aq. bulliente, Aquis demùm *Pyrmontanis*, *Spadanis*, aut *Scarburiens.* — Locis atqui pertinaciter dolentibus idonea admoveo Fomenta, mox deìn *Vesicatoria*.

Sed quid ego hæc tanto Molimine cum quilibet *Medicaster* triobolaris verbosis Populo Strophis * *Antirheumatica* venditet fallere nescia?

Plena Luna 2°. MAIO. *Plena Luna* 31°.
Nova Luna 16°.

Ineunte & exeunte hoc Mense Pluvia haud parca, Ventus australis, Aerque crassus, medio autem tenuis valdè; per totum equidem blanda fuit satìs Tempestas: maximæ interdum Rorationes.

Pluvia

* Quorum Stultitia Quæstus Impudentiæ est. *Phædr.* L. 1. Fab. 14.

i iii i ii i
Pluvia 2. 4. 5. 6. 7. 10. 11. 22. 25. 26.
ii ii Dig. Dec.
8. 29. 31. = 2. 250.

Altitud. maxim. 14. 30. 2. N 1.
——— minim. 2. 29. 2. S S VV 2. } media 29. $6\frac{2}{1}$
Dies frigid. 8. 44. VV N VV 2.
— calid. 20. 28. N 1. } media $35\frac{26}{30}$

Variolæ pafsim ; Pleuritis & Peripneumonia frequens, *Rheumatifmi* levi cum Febre, at fævo admodùm Dolore plures difcruciant non folùm ipfo Initio Venæ Sectionem pofcunt largiorem, fed & multa porrò pòft *Diluentia*, *Cathartica antiphlogiftica*, necnon *Anodyna* liberalia, inter quæ commodiffimum eft *Elixir paregoricum* ; quod & falubres movet Sudores, lenitque Dolorem, ex Sero Lactis tenuiffimo datum : infervit hoc Serum infuper utiliffimè pro Potu communi ; diu que hauftum, ac copiosè, ipfum tandem folvit Morbum, præcipuè fi *Nitri* aliquid fit adjectum. —Opportuna fanè, & repetita, Sanguinis Miffio æquè *Rheumatifmo* calido, in junioribus & robuftis, medetur, ac ipfi Pleuritidi.

Febres putridæ pafsìm, vix jam video Intermittentem. Tuffes plurimæ, & Coryzæ acres admodùm cum Tumore Faucium, Labiorum, Oculorum, &c. adeò falfus deftillat Humor, qui non tantùm vellicat, fed etiam, fit Venia Verbo, *veficat* Nares, atque in Pulmonem irruens fæviffimam excitat Tuffim, ipfamque *Tracheæ* Membranam erodit : multi hinc *Phthifici* certè ad Plures abeunt.

Nova

Nova Luna 14°. JUNIO. *Plena Luna* 29°.

Incipiente *Junio* Aer valdè craſſus, frigidus, & humidus; poſt Diem decimum ſeptimum verò fervida admodùm & ſuda Tempeſtas.

Pluvia 1. $\overset{1}{\overline{2}}$. 4—6. $\overset{2}{\overline{8}}$. 10. 12. $\overset{1}{\overline{14}}$. $\overset{11}{\overline{15}}$. 29.
Dig. Dec.
= 1. 102.
Dies fervidiſſim. 20. 21. 22. 24. 26. 27.

♉ Altitud. maxim. 17. 29. 9. N N VV 1.
——— minim. 29. 29. 3. S b E 2. } media 29. $6\frac{26}{29}$
Dies frigid. 4. 40. VV N VV 2.
— fervidiſſ. 27. 15. S b E 2x. } media $28\frac{26}{29}$

Variolæ ſparſæ; aliquæ putridæ & lentæ Febres. Tabes pulmonaria ubiquè frequens eſt, haud pauci pereunt — Vox rauca, Tuſſis clangoſa, Sputa viridia, cœnoſa, purulenta, graveolentia, Dorſi Dolor, ac Debilitas, Sudores profuſi, atque Alvi Fluxus, ſubindè ſe excipientes, accedente Crurum Pedumque Tumore, cum ingrato quodam in Pectore Sibilo, & Spiritu difficili, haud dubia fuere imminentis Lethi Præſagia; rupta interdum in Pulmone Vomica.

Salubris Aura Ruris, Equitatio quotidiana, bene curata è Lacte Diæta, & Potio lenis demulcens, *Emulſio* ſcilicet *Amygdalina* ex *Decocto Rad. Eryng. condit.* & id Genus alia, multò magis tabidis his proficere videntur, quam operoſa Medicamentorum Farrago, quæ ſemper imbecillo Stomacho nocet; *Opiatis* autem idoneis compeſcenda eſt ſubindè Tuſſis Vehementia, ſiſtenda porrò eſt Alvus, ſi cita nimis, reprimendi etiam

ſunt

ſunt profuſi Sudores: cave autem ſemper, ex divini Senis Conſilio, ne noceas ſi non poſſis opitulari *.

Nova Luna 14. JULIO. *Plena Luna* 28°.

Julii Initio ſicca fuit & calida Tempeſtas, varia pòſt, & multò frigidior, Pluviæ frequentes, Ventus inconſtans, ab Auſtro ſæpiùs; factus hinc Aer eſt humidus atque craſſus: ſub Finem Apricitas, Æſtuſque haud levis, Corus mollis.

Pluvia 1. 4. 8. 9. 10. 11. 12. 13.—15. 19.
3. 24. 25. 31.=4. 134. Dig. Dec.

Fulgur, cum Tonitru, graviſſimum, ac imnenſis Pluviis 23. 24. 31. Procella 24. p. m. W 4.

Altitud. maxim. 28. 29. 9. N VV 1. } media 29. $4\frac{28}{31}$
——— minim. 24. 29. 0.
ies frigid. 25. 38. VV S VV 3x. } media $29\frac{16}{31}$
— fervid. 30. 16. N VV 1.

Variolæ paſsìm, utplurimùm blandæ ſatìs; uædam tamen Furunculis, Carbunculis, & dis Ulceribus ſtipatæ. Febres aliquæ putridæ; olica bilioſa frequens.

Nova Luna 13°. AUGUSTO. *Plena Luna* 27°.

Haud parùm torruit Meſſes hoc Menſe Canicula, maximæ tamen ſubindè Rorationes, medio utem *Auguſto* Pluviæ ſatìs; Aer indè craſſus tum

* *Hippocrat.* Epidem. Lib. 1. Conſtitut. 2. ſub Finem.

tum valdè & humidus: à quarto ad decimum quartum Ventus subsolanus, ad Finem dein usque varius.

Pluvia 2. 4. 14. 15. 16. 17. 18. — 20. 31°

Dig. Dec.

= 1. 256.

Fulgura perplurima 12. gravis Procella 15. E S E 4. sævum Fulgur cum Tonitru 31. ad Occidentem. Maxima /*B.* 28. H. 8. p. m. E N E 2. Trabes rutilæ, vividæ, plurimæ; ab ipso Horizonte, ad Angulos penè rectos, per lucidissimam quasi Iridem jaculatæ sunt; More velut ex Arcu Sagittæ.

♉ Altitud. maxim. 7. 30. 0. E 2. —— minim. 15. 29. 2.	media 29. $6\frac{20}{27}$
Dies frigid. 19. 36. VV N VV 1x. — fervid. 5. 20. E b S 2.	media 28 $\frac{2}{27}$

Variolæ sparsæ, sed parùm funestæ; his tamen exarescentibus Furunculi plurimi, valdè dolentes, tandemque suppurantes, sæpe sæpiùs erumpunt: *Choleræ*, ac *Dysenteriæ*, haud raræ, *Ophthalmiæ* aliquæ, & Faucium Tumores.

Pleuroperipneumoniæ passim inter Agricolas sæviunt, à frigida frequenter Potione, ac Aura, dum Sudoribus inter Opera diffluunt: grata sanè utraque, sed periculosa valdè: Ratione adeò semper obsecundandum est Naturæ Incitamentis.

Nova Luna 11°. SEPTEMBRI. *Plena Luna* 25°.

Persiccus atque tepidus fuit hic Mensis, *Atmosphæra* tamen plerumque valdè crassa, Ventus in-

con-

constans, at lenis; Boreas per Initia, ac Sol fervidus, sub Finem Libs: plurimus sæpissimè Ros.

Pluvia $\overset{11}{\overline{7}}$. $\overset{1}{\overline{11}}$. 12. 13. 16. 19. 20. 21. 24.
Dig. Dec.
7.—29.=0. 914.

Altitud. maxim. 3. 30. 1. E N E 1. } media 29. $7\frac{22}{29}$
——— minim. 8. 29. 2. E S E 2x.
Dies frigid. 31. 44. S W 3. } media 34.
— calid. 1. 28. W N W 1.

Variolæ adhuc, utplurimùm benignæ, Pustulis tamen ulcerosis, & Furunculis, usque stipatæ; sub Morbi Finem nempè; accedunt sæpe sævæ *Ophthlamiæ*, ac cruciantes Artuum Dolores, nisi maturè & probè purgantur. — *Diarrhœæ*, & *Dysenteriæ*, perplurimos exercent; rarò tamen cruentus est Alvi Fluxus, nihilominùs autem aliquando lethalis, obrepente Singultu, & perpetuâ desidendi Cupiditate; quod nihil levat æquè ac Clyster noster *anodynus* *, qui, & *Diarrhœam* quoquè profusam, irritis aliis omnibus, sæpe felicissimè sistit.

Nova Luna 11°. OCTOBRI: *Plena Luna* 25°.

Sicca duravit Tempestas, cùm alta Barometri Statione, ad Diem usque decimum *Octobris*, adeò ut, per Initia Mensis, Putei atque Rivuli plures defecerint prorsùs; post autem imbrica valdè & multò gelidior: Aquilo prævaluit ad decimum octavum, indè verò Libs.

Plu-

* Vid. supra Mens. *April*, 1743.

Pluvia $\overset{i}{10.}$ $\overset{ii}{11.}$ $\overset{ii}{12.}$ 13.—16. $\overset{ii}{17.}$ $\overset{i}{19.}$ 20
$\overset{ii}{21.}$ $\overset{ii}{22.}$ $\overset{ii}{24.}$ $\overset{ii}{25.}$—$\overset{i}{26.}$ $\overset{ii}{27.}$ $\overset{ii}{28.}$ $\overset{i}{29.}$ $\overset{ii}{30.}$ Gran-
do 10. Nix 11.=3. 696. (Dig. Dec.)

Gelu 3. 12. 13. Fulgur & Tonitru 29. No-
ĉte: Procella 30. Noĉte, ac Mane 31. S w b w
4.—Maximæ Pruinæ Menſis Initio.

♉ Altitud. maxim. 2. 30.3. N E 1. } media 29. $6\frac{2}{30}$
——— minim. 22. 28.7. S E b S 3.

Dies frigid. 12. 61. N 1x. } media $48\frac{6}{30}$
— tepid. 5. 34. N b VV 1.

Multæ hìc *Variolæ*, aliquibus in Locis ſunt e-
pidemicæ: Morbus colicus creberrimus, plure
jam à *Pomaceo* novello. *Pleuriperipneumoniæ* paſ-
sìm, medio preſertim Menſe; Sanguis extra-
ĉtus autem haud valdè denſus eſt. —Dentium Do-
lores, Deſtillationes, Tuſſes ſæviſſimæ, perplu-
rime; inter Pueros ferina Tuſſis graſſatur — *Ca-
tarrhalis* quædam *Febricula* porrò frequens eſ
admodùm, cum magna Peĉtoris Oppreſſione
Tuſſi humida permoleſta, Ventriculi Dolore, ac
Cruciatibus *rheumaticis*; brevì tamen evaneſcit
accedente Alvo cita, atque torminoſa paululum

Non tantum ab impedita *Perſpiratione* orir-
videntur Febres *Catarrhales*, ſed etiam ab ipſo
gelido *Atmoſphæræ* Vapore per varios Corporis
Meatus irruente; humidis igitur, frigidiſque
Temporibus, invadunt maximè; huic ineſſe por-
rò Salem quendam aereum *, & acrem judico,
qui

* Vid. Prolegomen. Vol. I. *de Aere & Morbis epidemicis*

qui fundit quodammodò Sanguinem; vellicat Nervorum Propagines, totamque Humorum Massam conturbat. Neque enim aliter est facile dictu, undè tam subita sæpe subit Commotio Hominibus, algido udoque Aeri expositis, tam immensa Distillatio Humoris per Nares, Oculos, Fauces; adeò acris sæpe ut vel ipsam Cutim erodat, ac Tusses vehementes moveat & Sternutamenta perpetua: Neque hæc in paucis duntaxat, sed & per innumeros undiquè simul, & semel, dispergitur Morbus. Mihi igitur probabile videtur, quod, quò major sit aerei hujus Salis Copia per *Atmosphæram* diffusa, eò acrior sæviat *Catarrhus*; in quibusdam enim Febriculis *Catarrhalibus* longè magis blanda est Distillatio quàm in aliis; plerumque verò pluviis, nivosis, & frigidis, Tempestatibus acerrima.

Sin autem his generatur acris, & serosa, in Sanguine Colluvies, multò meliùs discutitur Sudoribus, & blandis *Catharticis*, quàm prodiga Sanguinis Missione, quàm vix sanè approbo unquam, nisi forsan ipso Initio, & ubi Febris haud leviter ardet.

Nova Luna 9°. NOVEMBRI. *Plena Luna* 23°.

Pluviæ perpaululùm hoc Mense, *Baroscopii* Statio præalta, medio præsertim; Ventus sæpissimè ab Oriente, ad Septentrionem deflectens plerumque; Aer fuit majore ex Parte valdè crassus; interdum verò tenuis admodùm, ac frigidus, maximæ Pruinæ frequenter, Gelu haud rarò.

Pluvia 1. 15. 17. 18. 19. 20. 22. 24. 25.
Dig. Dec.
29. 30. Nix 21. — 0. 906.

♉ Altitud. maxim. 14. 30. 6. N E b E 1. } media 30. 0 $\frac{2}{30}$
——— minim. 2. 29. 3. S W 2.
Dies frigid. 21. 68. N E 1x. rigidum Gelu. } media 54.
— tepid. 2. 42.

Variolæ undiquè ferè, fatìs tamen clementes; fcilicet diftinctæ utplurimùm: Peripneumoniæ & Pleuritides pafsìm. Tuffes? Κορύζαι & leves Anginæ frequentes; Febres aliquæ lentæ, & putridæ; Morbi Colici, & *Rheumatifmi*, plurimi.

Nova Luna 9°. Decembri. *Plena Luna* 23°.

Triftiffima jam ingruit Tempeftas, Pluvia conftans, Libs perpetuus ferè, ifque fubindè procellofus admodùm; hinc facta eft *Atmofphæra* longè humidiffima: fub Finem Menfis Diluvia maxima ubiquè: ne vel minimum Gelu toto *Decembri*, Sol rariffimè. *

Pluvia 1. 2.—4. 6. 8. 9. 10.—14. 15. 16. 17. 18. 19. 20.—21. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 30. 31.= 6. 746.
Dig. Dec.

Procella 1. Nocte w S w 4x.—14. Nocte w S w 4.—graviffima 15. tota Nocte S w 4x. quæ porrò duravit ad Horam quartam pomeridianam Diei 16. atque Mercurium barometricum quàm maximè depreffit, ad 28. 1. nempè, 16. H. 10. a. m. S w b S 4x.—23. Nocte S S w

4.—24.

4.— 24. Mane S w 4x.—25. S w 4. Ventus nimbosus omni Nocte ab 8. ad 13. haud magnus tamen inde Barometri Lapsus.—Iris Lunaris perillustris 15. H. 10. p. m. w S w 3x. Fulgur & Tonitru 16. Mane. Magna *AB* 4. H. 8. p. m. N w 2x.

♉ Altitud. maxim. 7. 30. 2. VV N VV 1. } media 29. 4.
—— minim. 16. 28. 1.
Dies frigid. 17. 60. VV N VV 2. } media $52\frac{4}{30}$
— tepid. 3. 44. S VV 3.

Variolæ adhuc passim, mites autem plerumque; in distinctis tamen, si paulò sint confertiores, & largissima profluunt Sputamina, & copiosæ admodùm & crassæ Urinæ; quod faustum semper. Morbi colici perplurimi, ex *Pomacei* novelli Potu permulti: haud pauci & Colica vehemente, & acerbissimo Artuum Dolore, nguntur, undè sæpe Brachiorum *Paresis*, & generalis Membrorum Debilitas, Miseros * diu dmodùm trahit.

Tota Pluviæ Quantitas Anno MDCCXLVIII.
Dig. Dec.
=30. 680.

* De his, eorumque Medicina, Vid. Opuscul. nostr. *Morbo Colico*, ad Calcem Vol. I. *de Aere & Morbis idemic.*

INDEX.

A

Arcus

Diarrhœa

E

F

Febrium

Julius

Iidem

Phthis

R

Salsus

Tussis

Ven-

D764
H986o 88-

FINIS.